

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljimi, razmnožen na ciklostili. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuli, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšlo zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040/7796600

GORICA - Drevored 24 maggio 1 - Tel. 0481/533382

ČEČAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432/731190

1500 LIR POSTOPNA PLAČANJA V GOTOVNI SPED. IN ABB. POST. GR. 1/50%

CISALPINA GESTIONARI S.p.A.

investicijski skladi

pri

BCIKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

SOBOTA, 4. MARCA 1995

Slovenski »lovci« lovijo manjšino

MILE SETINC

Se se spominjate občasnih kampanj, ki jih je znala zagnati pokojna jugoslovanska država v prid obrambe pravic Slovencev v Italiji? Večstrankarska demokracija v Sloveniji je zal izničila tudi to redko lepšo plat »svinčenih časov«. Manjšinske organizacije so postale drobiz v neusmiljenih medstrankarskih igrah, v katerih se z nacionalnim interesom pogosto dela kakor svinja z mehkom. Manjšincem je najbolj škodila smešno napihnjena »afera Safti«, ki jo je sprožil neki nekdanji partijski aparatčik, ki je z govorjenjem o domnevno spornih transakcijah marginalnih delov »finančnega imperija Safti« poskušal reševati lastno kožo. Paranoidnim zgodbam lovcev na udbomafijo se je tako pridružila fantazma o Sloveniji, kupljeni od Saftija. V tem času se je zgodil se prihod fašistov na oblast v Italiji in vreča je bila zavezana. V Rimu sporočajo slovenski manjšini: prej vas je ščitila jugoslovanska država, zato smo vas pustili na miru, sedaj pa vas iz nove matične države sami tožarijo, pogledajte torej, cigavi ste in kako delate. Tako je prišlo do inspekcij in komisarske uprave v slovenskih zamejskih bankah, z namenom, da bi te banke prišle pod kontrolo italijanskih bank, zamejske ustanove in podjetja morajo vrniti dobljene kredite, novih pa ne morejo najeti, nekatera Saftijeva podjetja se borijo za preživetje...

Ob tem pa neprijazni italijanski financarji doslej niso odkrili ničesar, kar bi resno obremenjevalo zamejske finančnike, le eden od nadzornikov, ki naj bi ugotovili domnevno pranje denarja, je bil sam obtožen, da se ukvarja s takšnimi posli. Cas je, skratka, da slovenska država popravi, kar so pokvarili nekateri njeni neodgovorni državljani. Če se vedno ne zaupa Saftiju, naj pač tisto, kar je doslej manjšini zagotavljal Safti, prevzame na svoja ramena. Brez gospodarske moči nobena manjšina dolgoročno ne more preživeti. Če manjšinstvo prinaša človeku zgolj in samo težave, se mu to preprosto ne splača, narodna zavest gor ali dol.

Kučan: Italija diskriminira slovensko manjšino

VARSAVA - Slovenski predsednik Milan Kučan je včeraj med obiskom v Varšavi govoril tudi o slovenski manjšini v Italiji in med drugim dejal, da »Italija ni uresničila določil osimskega sporazuma.« V pogovoru z novinarji ob koncu predavanja na Varšavski univerzi je slovenski predsednik, kot poroča agencija ANSA, dejal, da je slovenska manjšina v Italiji diskriminirana v primerjavi s sta-

tusom, ki ga uživata nemška in francoska manjšina. »Slovenija spoštuje italijansko manjšino, Italija pa se ni uresničila tistega, kar določa osimski sporazum,« je dodal Kučan. V zvezi s sprostitvijo pogajanj med EZ in Slovenijo je Kučan dejal, da ne verjame, da bi kdorkoli, ki se zaveda sedanjega stanja v Evropi, s silo preprečil približevanje Slovenije Evropski zvezi.

Na sodišču zaradi dvojezičnih tabel

TRST - Julija in avgusta pred dvema letoma so po naših vaseh domačini na lastno pest postavljali dvojezične table, ki jih je občinska uprava dala odstraniti. Ob eni takih tabel, in sicer na Opcinah, se je zbrala večja skupina ljudi, prišla je policija, ki je zatem dvojico (Andreja Renarja in Davida Vidalija) prijavila, čes da ni hotela pokazati dokumentov. Včeraj so Renarja oprostili, Vidalija pa so obsodili na 100 tisoč lir globe.

Na 5. strani

PALERMO / SKLEP SODNIKA ZA PREDHODNO PREISKAVO

Andreotti obtožen sodelovanja z mafijo

PALERMO - Večkratni italijanski premier in dosmrtni senator Giulio Andreotti se bo moral pred kazenskim sodiščem zagovarjati zaradi obtožbe, da je sodeloval z organizacijami mafijskega kova. Tako je sklenil palermški sodnik za predhodno preiskavo Agostino Cristina, ki je v celoti osvojil tezo palermškega državnega tozilstva in zavrnil zahtevo branilcev po arhiviranju postopka.

Sodnikov sklep ne pomeni, da je Andreotti kriv. Cristina je ocenil samo, da je obtožnica dovolj tehtna in je ni mogoče arhivirati ob koncu preiskovalnega postopka, ampak potrebuje poglobitev na javnem procesu.

Andreotti zagrenjeno komentiral, da »dve leti ponizevanja nista bili očitno dovolj za ugotavljanje resnice«. Sef palermškega tozilstva Giancarlo Caselli pa je bil zadovoljen z razsodbo, ki »je potrdila strokovnost našega dela«.

Proces proti Giuliu Andreottiju se bo začel 26. septembra v Palermu.

Na 3. strani

Zunanjepolitična komisija zbornice za finansiranje slovenske manjšine

RIM - Zunanjepolitična komisija poslanske zbornice, ki preučuje zakonski osnutek Berlusconijske vlade, v katerem je tudi predlog za finansiranje kulturnih dejavnosti slovenske in italijanske manjšine v triletnem 1995-97, je sprejela popravek progresistov, da bi vsaki od manjšin namenili letno 8 milijard lir.

O zakonskem predlogu se bo morala sedaj izreci proračunska komisija, nato pa bo moral osnutek se enkrat v zunanjepolitično komisijo, preden bodo o njem začeli razpravo poslanci na plenarnem zasedanju.

V zakonskem predlogu so zbrani vsi tisti zunanjepolitični problemi, o katerih je govoril zakonski odlok za leto 1994, katerega veljavnost je pred dnevi podaljšala Dinijeva vlada. Če bodo volitve junija, osnutek ne bo končal parlamentarne poti, medtem ko bi bil morda lahko sprejet, če bi volili oktobra.

Tremaglia 13. t.m. v Ljubljani

LJUBLJANA - Predsednik poslanske zunanjepolitične komisije Mirko Tremaglia bo 13. marca uradno obiskal Ljubljano na povabilo vršilca dolžnosti predsednika zunanjepolitične komisije državnega zbora Boruta Pahorja.

RIM / PREVAJANJE POTRDILO PRILOŽENIH DAVČNI PRIJAVI

Za slovensko manjšino ne velja pravica, ki jo država priznava Nemcem in Francozom

RIM - Navodila za izpolnitev obrazca 730 za prijavo osebnih dohodkov za leto 1994 vsebujejo tudi določila v zvezi z zdravljenjem v tujini. Kdor zeli odbiti od obdavčljive vsote stroške za zdravljanje, mora potrdilo priložiti zapriseženi prevod v italijansko. Vendar je tu neka izjema: prebivalci Doline Aoste lahko predložijo potrdila v francoscini brez prevoda, prebivalci boccenske pokrajine pa enako lahko

naredijo s potrdili v nemščini. O podobnem določilu za prebivalce Furlanije-Julijske krajine, kar zadeva potrdila v slovenscini, ni ne duha ne sluha, čeprav zahajajo prebivalci te dežele pogosto na zdravljenje v Slovenijo, poleg tega pa živi v Furlaniji - Julijski krajini slovenska manjšina, ki je - vsaj v nekaterih občinah - tudi formalno priznana. Pa bo še kdo trdil, da ne gre za diskriminacijo...

FRANKFURT / STEČAJ BANKE BARING

Leeson v zaporu

FRANKFURT - Najbolj iskanega goljufa zadnjega tedna, singapurskega posrednika britanske banke Barings Nicka Leesona, so včeraj ujeli na letališču v Frankfurtu. Tja je pripotoval s pravim potnim listom in se ni skušal skrivati.

Vrhovi propadle castiljive banke in britanska srednja banka pa že raziskujejo, ali si je Leeson ali kdo drug na skrivaj opomogel z milijardo dolarjev, ki jo je 28-letni borzni posrednik zaigral na tokijski borzi. Leeson bo v nemških zaporih čakal na odločitev o izročitvi, ki so jo zahtevale singapurske oblasti; nemški preiskovalni sodnik pa ga bo verjetno zaslislal že danes.

Na 20. strani

SOMALIJA

Vojaki ZN so odšli

MOGADIS - Včeraj se je iz Somalije umaknil zadnji pripadnik mirovnih enot Združenih narodov. Ladjo s tisoč petsto pakistanskimi vojaki so pri izplutju iz mogadiskega pristanišča varovali ameriški in italijanski marinci. Medtem so se v bližini spopadle sprte somalske oborožene skupine. S tem simboličnim zadnjim dejanjem je konec ene največjih in najdražjih operacij v zgodovini svetovne organizacije. V njej je sodelovalo 30 tisoč vojakov iz 28 držav.

Na 18. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Trst: Demokrati za Prodijsa

V Trstu so se sinoci prvič predstavili Demokrati, ki podpirajo kandidato Romano Prodijsa.

Stran 4

»Uspešnost« ped. liceja A.M. Slomška

Ali je pedagoški licej A.M. Slomška najslabša visja srednja sola na Trzaskem? Tako kaže, po »indeksu neuspešnosti«, ki ga je izdelalo solsko skrbništvo.

Stran 6

Gorica: več učencev v šolah

Slovenske osnovne sole in otroške vrtce na Goriškem bo obiskovalo nekaj več učencev.

Stran 9

Manjšine v DS Alpe-Jadran

V Ljubljani so predstavili zbornik s stvarnimi in realističnimi referati o manjšinah v tem prostoru

Stran 10

Slovenija in manjšina

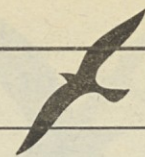
Nasa manjšina se utaplja v težavah, slovenske oblasti pa nanjo gledajo s preveliko brezbriznostjo.

Stran 13

Sarajevsko vojno gledališče v Trstu

Drevi bo v trzaskem Kulturnem domu nastopila gledališka skupina Sartr (Sarajevski ratni teatar). Predstava je pretešljivo pričevanje o življenju v obleganem Sarajevu.

Stran 15

RIM / POOBLASTILO VLADI ZA POKOJNINSKO REFORMO?

Hladen sprejem za Berlusconijev predlog

Levica in Liga odločno proti, deljena mnenja sindikatov

Buttiglione: Na volitvah raje sami kot z levico

RIM - Na prihodnjih deželni volitvah bo Ljudska stranka sklepala samo zavezništva s sredinskimi silami. To je v bistvu usmeritev, ki jo je tajnik Rocco Buttiglione orisal na včerajšnjem zasedanju strankinega vodstva. Ker pa je Berlusconi jeva Forza Italia že napovedala zavezništvo s Finijevim Nacionalnim zavezništvom, bo LS dejansko na prihodnjih volitvah nastopila sama. Sicer bodo možne nekatere izjeme, je dopustil Buttiglione, ki pa jih bo moralo strankino vodstvo izrecno odobriti. Toda možnost, da bi LS v vseh dezelah sklepala zavezništva z levico, je Buttiglione povsem izključil. In tudi pokazal vrata tistim, ki se s to linijo ne strinjajo: »Kdor ne soglasa s to politično linijo, tudi če opravlja pomembne funkcije v stranki ali v parlamentarnih skupinah, lahko odstopi.«

Namig na predsednike obeh parlamentarnih skupin, Nicola Mancina in Nina Andreatto, ne bi mogel

biti bolj jasen. Toda Andreatto mu je vrnil milo za drago: »Za predsednika poslanec LS sem bil izvoljen v kontrapoziciji z Buttiglionejem,« je spomnil bivši zunanji minister, »in sem prejel dve tretjini glasov, on pa samo eno tretjino.«

Tudi včerajšnje zasedanje vsedravnega vodstva ni torej omililo notranjih trenj v LS, tudi zaradi trdovratnega vztrajanja tajnika Buttiglioneja pri svojih stališčih. Celo njegov najozzi sodelavec Guido Folloni je malo pred začetkom seje v pogovoru s časnikarji ugotovil, da je Berlusconi izbral Finija in da torej sredinske zavezništva niso več možna, čeprav je po drugi strani tudi opozoril na nevarnost, da bi zavezništvo z DSL lahko škodilo identiteti stranke in njenih volivcev. Toda Folloni je dopustil možnost, da bi o zavezništvih za deželne volitve sklepala deželna tajništva, medtem ko je to možnost Buttiglione povsem zavrnil.

RIM - Volitve junija, oktobra ali kdaj pozneje? Vse kaže, da ostaja vprašanje datuma predčasni volitev osrednja tema italijanske politične debate in da so tudi vsa ostala odprta vprašanja obravnavana v tej luči. Vladni gospodarski maneuver je zdaj »politično arhiviran«, saj njegova odobritev v parlamentu ni v dvomu: včeraj je o njem začel razpravljati senat, drugi teden bo romal v poslansko zbornico, kjer ga bodo odobrili že v certrku. Glavno vprašanje na tapeti je tako zdaj pokojninska reforma: sicer se za njeno vsebino zanimajo predvsem sindikati, medtem ko politične sile računajo, kako bo njena bolj ali manj hitra odobritev vplivala na datum volitev.

Sredin predlog Kartela svoboscin je pomenil prav to: parlament naj pooblasti vlado, da sproži reformo, s tem pa naj bi Dinijeva vlada izpolnil vse svoje stiri zadolžitve in bi lahko odstopila, s čimer bi odprla pot predčasnemu razpustu parlamenta. Toda predlog ni naletel na ugodne reakcije: tako progresisti kot Severna liga in Ljudska stranka so mnenja, da tako važne reforme ni mogoče prepustiti vladi, ki bi morala med drugim takoj odstopiti, tako da ne bi bilo niti jasno, ali naj

pokojninsko reformo izvede Dinijeva vlada ali tista, ki bo izšla iz volitev. Tajnik DSL Massimo D'Alema je predlog Kartela včeraj označil kot »absolutno ekstravaganco«.

Pač pa je predlog Kartela povzročil v sindikalnem gibanju različna gledanja. Cgil in Uil so ga ostro zavrnile, češ da bi pooblastilo vladi dejansko onemogočilo soočenje z družbenimi silami, ki je za tako pomembno reformo se kako potrebno. Cisl pa je zavzela bolj previdno stališče: pravni instrument za uresničitev reforme ni važen, je dejal včeraj tajnik tega sindikata Sergio D'Antoni, važna je vsebina. Če obstaja dogovor o vsebini, je vse drugo postransko.

Nemški predsednik Hercog: Težave lire so samočasne

RIM - Sedanje valutne motnje so začasnega in prehodnega značaja, vezane so na spekuliranje in ne nervozo, ki se v takih razmerah pojavlja. Vendar pa ne gre pohiteti z reagiranjem, ki bi lahko se spodbudilo spekulante. Tako nekako je o sedanjih težavah lire na valutnih trgih dejal nemški predsednik Roman Hercog, ki se mudi na kratkem uradnem obisku v Italiji. Na tiskovni konferenci po pogorovih s predsed-

nikom republike Scalfarom in s predsednikom vlade Dinijem je Hercog tudi izrazil prepričanje, da »marka nikakor ni tako močna, kot se zdi, niti lira ni tako sibka.«

Hercog je včeraj imel tudi polurni pogovor s papežem Janezom Pavlom II., obiskal pa je tudi novega predsednika Ustavnega sodišča Baldassarreja.

Na sliki (telefoto AP) nemški predsednik Hercog s premierom Dinijem.

V težavnih gospodarskih razmerah vse bolj narašča število pesimistov

RIM - Težavne gospodarske razmere niso se nacele zaupanja Italijanov, vendar pesimisti postopno naraščajo. Tako izhaja iz analize zavoda Isco, ki se ukvarja z gospodarsko konjunkturo. V primerjavi z januarjem je za 5% (s 46% na 41%) padlo število optimistov, ki so prepričani, da se bo stanje izboljšalo, vzporedno pa se je zvisalo število črnogledov. 22% (januarja 21%) anketiranih meni, da se bo stanje po-

slabsalo, 32% (januarja jih je bilo 24%) pa, da se stanje ne bo spremenilo.

Velika večina (78% anketiranih) je prepričana, da je se vedno koristno kaj prihraniti, vendar to uspe samo nekaterim. Po raziskavi Isca 33% anketiranih pravi, da jim družinski proračun dovoljuje, da nekaj prihranijo, medtem ko 52% uspe, da se s plačo prebijajo do konca meseca. Večina anketiranih se nekako prebije skozi go-

spodarske težave, 14% pa mora nacetati prihranke ali se zadolžiti.

Podoben je razpon predvidevanj: 43% meni, da jim bo uspelo nekaj prihraniti, 55% pa je prepričanih, da ne bodo prihranilo nič. Težave se odražajo tudi v načrtovanih nakupih. Kar 82% anketiranih je reklo, da za prihodnje dve leti nima v načrtu nakupa novega avtomobila, medtem ko le 18% bo gotovo kupilo novo vozilo.

NOVICE

Milijardne hranilne knjižice Berlusconijevih

MILAN - Preiskovalci so zanikali, da bi zaslišali clane družine Berlusconi, potem ko je finančna straza nasla kopico hranilnih knjižic v vrednosti več deset milijard lir, ki naj bi predstavljale »črni sklad« Fininvesta. Sprva je kazalo, da je na hranilnih knjižicah shranjenih 37 milijard lir, kaže pa, da gre za višje vsote.

Aretacija v šoli

MILAN - Prihod policije v solo je presenetil profesorje in dijake. Policaji so odpeljali štiri mladoletne na komisariat, tem se je kasneje pridružil se eden. Po nekaj urah so fantje priznali, da so v kasnih popoldanskih urah ropali druge mladoletne. Pod grožnjo nabrušenega noža so si prisvajali zlatnino: obeske, zapestnice in podobno. Preteklo soboto so oropali 13-letnega fanta, ki pa je rop prijavil policiji. Agentom je tudi povedal evidenco tablico motornega kolesa, na katerem so se roparji odpeljali. Policisti so kmali izsledili tatinsko tolpo, pa tudi lastnika dveh draguljarn, katerima so mladi roparji prodajali ukradene dragocenosti. Tri roparje so aretirali, dva so je prijavili sodišču. Trije so stari 15 let, eden 16, eden pa 14.

Socialnega centra niso izpraznili

BARI - Včeraj zarana so se policisti in karabinjerji zbrali okrog velikega hangarja, ki so ga pred tedni zasedli clani socialnega centra Fucine meridionali, da bi ga izpraznili. Mladi obiskovalci centra so se zaprli v skladišče in ga niso hoteli zapustiti. Zahtevali so prihod zupana, da bi jim zagotovil druge prostore, v katerih bi lahko nadaljevali s svojimi družbenimi dejavnostmi. Po zupanovem prihodu so organi pregoni prekinili akcijo, a se niso oddaljili.

Gianni Nardi je res mrtev

FIRENCE - Gianni Nardi je res mrtev. To so potrdili izsledki analize DNA, ki jo je opravil izvedenec, prof. Angelo Fiori. Po njegovem mnenju so dokazi neizpodbitni, saj drobec DNA, ki ga je analiziral, je kompatibilen z DNA Nardijeve mame in sestre.

PALERMO / MAFIJA

Umorjen Contornov nečak

Ni jasno, ali je umor Marcella Grada povezan z zadevo Contorno

PALERMO - Po krajšem premoru so mafijski morilci spet streljali v Palermu. Včeraj zjutraj so neidentificirani morilci na trznici umorili 23-letnega Marcella Grada in 22-letnega Luigi Vulla. Umor je vzbudil veliko pozornost, saj je Grado sodil v eno od »zgodovinskih« mafijskih družin in je nečak skesanca Totuccia Contorna. Preiskovalci se niso ugotovili, ali je bil mladi Grado naključno na trznici ali pa so ga tja vodili posli.

Družina Grado je bila dobesedno zdesetkana v spopadih med mafijskimi tolkami (njen sovražnik so bili mafijci iz Corleoneja, ki jih je vodil Toto Riina) in bila je tudi obsojena na velikem palermskem procesu proti mafiji, ker je bila ena od najbolj aktivnih v mednarodni trgovini z drogo. Izkupicek teh poslov je družina nato oprala z naložbami v Spaniji.

Oce umorjenega Marcella Gaetano Grado je bil aretiran pred petimi leti skupno z navideznim skesancem Totucciom Contornom. Baje sta skupaj pripravljala

Truplo Marcella Grada, ki so ga včeraj v Palermu ubili mafijski morilci (Telefoto Ap)

atentat proti Totoju Riini, ki jih je bil izrinil iz mafijskega vodstva. Contornova aretacija je vzbudila veliko polemiko, saj je bila med drugim tudi predmet pisem »vrane« (kot avtor anonimnih pisem je bil obtožen in nato oproščen palermski sodnik Alberto Di Pisa), ki so tako zastupila odnose na palermskem sodišču in pri-

silile Giovannija Falconeja, da je odšel iz sicilskega glavnega mesta. Nekateri krogi so namreč trdili, da so italijanske oblasti omogočile Contorno vrnitev iz ZDA, da bi obračunal z nasprotniki, saj je veljal za nezmotljivega strelca.

To je okvir, v katerem se gibljejo preiskovalci, čeprav vzrok včerajšnjega umora ni se jasen.

Protest pilotov razdvojil Italijo

RIM - Upor vojskih pilotov, ki v sredo niso leteli, da bi protestirali proti obsodbi poročnika Bruna Vivianija, je močno odjeknil v Italiji. Sodniki iz Bologne so namreč obsodili na dve leti in šest mesecev zapora pilota vojskega letala, ki je strmoglavilo na solo v kraju Casalecchio del Reno in ubilo 16 učencev, ter njegova nadrejena, ki sta bila z njim v radijski zvezi. Pilot je tedaj zaradi okvare skočil s padalom, letalo pa je brez vodstva strmoglavilo in zadelo solsko poslopje.

Pilote je takoj podprl načelnik staba italijanskega letalstva gen. Adelchi Pillinini, ki je menil, da so piloti protestirali, ker je razsodba načela tista pravila o varnosti, ki so za vojske pilote biblija v primeru nesreče. Podobno je bilo mnenje obrambnega ministra gen. Domenica Corcioneja, po katerem »je med piloti vojskega letalstva precejšen nemir, saj je pod vprašajem pravilnik varnostnih ukrepov v primeru težav«. Corcione je

obsežno govoril prav o tem pravilniku, ki je po njegovem mnenju »edino jamstvo za pilote, saj v primeru težav pilot nima niti casa, da bi mislil«. Edino jamstvo naj bi bil pravilnik o varnosti.

Predsednik sodnega zbora, ki je sodil pilotom, Mario Atzori je odgovoril, da so bili Viviani in njegova nadrejena obsojeni, ker niso upoštevali tega pravilnika. Zupan Casalecchia Ghino Colli na pa je skušal pomiriti duhove, ker bi po njegovem najhuje, če bi se ob dogodku, kot je tragedija v Casalecchiu, Italija razdelila med tiste, ki ocenjujejo, da je pilot kriv, in tiste, ki prisegajo na njegovo nedolžnost. Opozoril pa je vsekakor, da je pilot kriv, in tiste, ki prisegajo na njegovo nedolžnost. Opozoril pa je vsekakor, da je pilot kriv, in tiste, ki prisegajo na njegovo nedolžnost. Opozoril pa je vsekakor, da je pilot kriv, in tiste, ki prisegajo na njegovo nedolžnost.

PALERMO / SKLEP SODNIKA ZA PREDHODNO PREISKAVO

Andreotti bo moral pred kazensko sodišče

Teze tožilstva in ugovori obrambe

PALERMO - Giulio Andreotti je bil »gant« Cose nostre in pravi rimski naslov za vse potrebe mafije. To je osnovna teza palermškega tožilstva, ki temelji na preiskovalnih izsledkih, predvsem pa na pričevanjih skesancev.

Andreottijev odnos z mafijo je po oceni tožilstva odraz barantanja. Andreottijeva struja na Siciliji in tudi drugod se je krepila s pomočjo mafije, v zameno pa si je dosmrtni senator prizadeval, da bi »popravl« procese proti mafijcem na kasacijskem sodiscu. Glavna posrednika v teh Andreottijevih stikih naj bi bila njegov »prokonzul« na Siciliji in večkratni parlamentarec Salvo Lima ter močoni palermški davčni izterjevalec Ignazio Salvo. Tožilstvo je prepričano, da je dokazalo, da se je Andreotti v obdobju 1979-87 vsaj trikrat srečal z mafijskimi kolovodji. Med zadnjim srečanjem naj bi celo, kot trdi skesane Balduccio Di Maggio, poljubil Totoja Riino, mafijskega bossa, ki

ga je iskala vsa italijanska policija. Z Riino naj bi govoril predvsem o tem, kako omiliti maksiproces, ki ga je pripravil sodnik Giovanni Falcone. Andreotti naj bi računal predvsem na predsednika prve sekcije kasacijskega sodišča Corrada Carnevaleja, ki je bil znan tudi kot »morilec razsodb«. Toda analiza maksiprocesa je bila zaupana sodniku Arnaldu Valenteju, ki je potrdil obsojbe obtoženih mafijcev. Iz mascevanja naj bi mafijci ubili Salva Limo in nato se Ignazia Salva.

Obramba je odločno zavrnila tezo obtožbe. Andreotti je prepričan, da so obtožbe proti njemu komplot nekaterih ameriskih krogov, ki naj bi se mu hoteli mascevat zaradi njegove ne povsem proameriske politike. Zavrnil je kot neresnično pričevanje skesancev in kot dokaz nedolžnosti navedel vse protimafijske ukrepe, ki so jih sprejele vlade, ki jih je vodil. Toda v temu ga je demantiral bivši pravosodni minister Claudio Martelli.

PALERMO - Palermsko kazensko sodišče bo sodilo dosmrtnemu senatorju in večkratnemu italijanskemu premieru Giuliju Andreottiju zaradi sodelovanja z organizacijami mafijskega kova. Tako je sklenil sodnik za predhodno preiskavo Agostino Cristina, ki je ocenil, da obtožnica ni povsem neutemeljena in gradivo, s katerim je tožilstvo podprlo svojo zahtevo, dovolj tehtno, da postopka ni mogoče arhivirati ob koncu preiskovalne faze. Sklep sodnika za predhodno preiskavo ni avtomatična obsodba dosmrtnega senatorja in enega najbolj poznanih italijanskih politikov, vendar predstavlja zanj precejšen poraz.

Obravnava pred sodnikom za predhodno preiskavo se je začela ob koncu januarja in se končala včeraj. Palermsko tožilstvo je zahtevalo, naj sodnik za predhodno preiskavo odredi proces, medtem ko je obramba zahtevala arhiviranje postopka, ker po njeni oceni dokazno gradivo ni bilo verodostojno. Tudi med včerajšnjo obravnavo sta se tezi obtožbe in obrambe sočali v dolgi posegih tožilcev in branilcev. Sodnik Cristina pa je po daljšem razmisleku ocenil, da je utemeljena zahteva tožilstva. Odločil je, da se bo Giulio Andreotti moral zagovarjati pred kazenskim so-

discem, proces pa se bo začel 26. septembra. Sodnik za predhodno preiskavo bo najbrž danes objavil utemeljitev (gre za 30 strani) svojega sklepa.

»To ni razsodba. Soočili se bomo pač s procesom,« je rekel Andreottijev branilec Franco Coppi. »Mi smo prepričani, da je senator nedolžen in da je to že jasno iz gradiva, sodnik Cristina pa je bil očitno drugačnega mnenja.« Rezka branilceva ocena je bila uvod v kratko in grenko izjavo senatorja Giulia Andreottija. »Z zagrenjenostjo se bom lotil krivičnega procesa, saj sem misli, da bosta dve leti ponižanje dovolj za ugotavljanje resnice,« je dejal večkratni premier in dodal, da je edina prednost javne razprave dejstvo, da tudi obramba lahko javno zasliši priče.

Zadovoljen s sklepom sodnika pa je bil šef palermškega tožilstva Gianfranco Caselli. »Razsodba potrjuje strokovnost in resnost opravljenega dela, predvsem pa dokazuje, da nase teze niso bile iz trte izvite,« je rekel šef tožilstva in dodal, da obtožnica sloni na dokaznem gradivu, ne pa samo na teoriji.

»Razsodba dokazuje, kako resno so delali sodniki, ki so zrasli ob vzoru sodnikov Falconeja in Borsellina,« je menil podpredsednik parlamentarne protimafijske komisije Pi-

no Arlacchi. Po njegovem mnenju je palermsko tožilstvo delalo zelo resno, »sklep sodnika za predhodno preiskavo pa je odpravil natolcevanje o političnem procesu, pomanjkljivem preverjanju dokazov itd.« Bolj previden je bil senator Giovanni Pellegrino, ki je v prejšnjem mandatu predsedoval odboru za parlamentarno imuniteto. »To ni obsodba Giulia Andreottija. Sodnik je menil le, da je v obtožnici dovolj tehtno gradivo, da sodnega postopka ni mogoče arhivirati že ob koncu preiskovalne faze in da je treba teze tožilstva preveriti z javno obravnavo pred kazenskim sodiscem.«

Dosmrtni senator Giulio Andreotti (telefoto AP)

Pred dvema letoma zahteva po dovoljenju za preiskavo

PALERMO - Giulia Andreottija je prvi obvestil predsednik senata Giovanni Spadolini, da je palermsko tožilstvo zahtevalo dovoljenje za sodno preiskavo o njegovem delu. Nekaj ur pozneje je bivši premier osebno seznanil novinarje, da je osumljen sodelovanja z mafijo. Bil je 27. marec 1993. Novica je kot blisk obsla ves svet.

Dva tedna pozneje je o zahtevi palermškega tožilstva razpravljala senatni odbor za parlamentarno imuniteto, pred katerim je Andreotti sicer zavrnil obtožbo, vendar tudi na prigovarjanje senatorjev svoje stranke predlagal, naj

senat dovoli preiskavo. To dovoljenje je senat dal 30. maja istega leta.

Tožilstvo je tako začelo preiskavo in lani spomladi izročilo dober del izsledkov sodniku za predhodni postopek z zahtevo, naj odredi proces proti bivšemu premieru. Tožilstvo je svoje stališče obrazložilo v 2.500 strani obseznem sveznju, pred nekaj dnevi pa dodalo še prerez Andreottijevega sistema oblasti na Siciliji. Obramba je odgovorila s 300 stranmi protigotovitev.

Razprava pred sodnikom za predhodno preiskavo se je začela 27. januarja.

OGLEDALO

Prepreke za načrt manjšinske hiše

ACE MERMOLJA

Strinjam se s tistimi, ki pravijo, da bi morala slovenska manjšina v Italiji (tudi njene komponente in organizacije) izdelati načrt in izoblikovati strategijo za bodočnost. Ob tem zapazam dva problema, ki me navdajata s slutnjo, da ne bo tako lahko priti do načrta in strategije. Upam, da bodo moje misli izpodbila dejstva.

Prvi problem je kulturno-ideoloske narave, drugi je konkretno političen. Vez med njima je v marsičem tesna, čeprav je veliko stvari, na katere ne moremo posredno vplivati. Kulturno in ideolosko vprašanje, ki ga nameravam zastaviti, je obsirno in korenini v naši preteklosti in polpreteklosti. Prostor, ki je odmerjen Ogle dalom, me nujno sili v schematicnost in poenostavljanje.

Vsa povojna leta sta nas glede narodnega in manjšinskega vprašanja vodili, vzpodbujali, a tudi spravljali v konflikte dve miselni struji. Prva je ta, da bo možno rešiti nacionalno in torej tudi manjšinsko vprašanje znotraj široke družbene in socialne preobrazbe. Trditev je na Slovenskem prvi utemeljil Kardelj. Ožja interpretacija je bila v revoluciji, po vojni pa je ta struja dobila tudi med Slovenci v Italiji bolj reformistični obraz, ohranila pa je svojo bistveno podmeno. Druga teza je bila, da narodno in manjšinsko vprašanje ne potrebuje proletarskih ali drugih okvirov. V polemiki s Kardeljem so zagovorniki te misli (na primer Boris Pahor) trdili, da je moč odresitve v samem narodu, potrebno ga je le osvoboditi marksistične ideologije. Liberalno-pluralistična samoodločitev naroda

in samostojne nacije bo sprožila naše najplemenitejše sile in nas utemeljila kot trdno skupnost (nacionalno in manjšinsko). Tudi če sta obe tezi in antitezi med nami še aktualni, ne zagotavljata nikakršnih avtomatizmov. Bodočnost ostaja zapleteno vozlišče in ni tračnica, ki vodi vlak zgodovine do predvidenih postaj.

Države, ki so se sklicevale na socializem in marksizem, niso rešile nacionalnega, še manj manjšinskega vprašanja. S koncem blokofske ureditve sveta je na Vzhodu burno nastalo veliko nacionalnih držav in držav. Naglasevanje lastne identitete, pa ni vsem državljanom zajamčilo miru, modernizacije, gospodarskega preporoda in stvarne demokracije. Vzroki so kompleksni, vendar ostaja dejstvo, da nov položaj sproža konflikte in tudi krvave vojne. Manjšine so skoraj povsod detonator, skratka, povod za spore in spopade. Vprašanje je, do kolikšne mere pomenijo manjšine globinski vzrok spopadov, ugiibanje pa jih ne reši pred ujmo. Slovenija je ena izmed izjem, vendar je samozavest ne rešuje pred hudimi dilemami, kot so odnosi s sosedi ali pa vprašanje prodiranja tujih kapitalov: bijejo se nacionalna čustva in praktič-

ne gospodarske potrebe. Manjšinskega vprašanja pa niso rešile niti izkuse ne liberalno-demokracije države. Ko bi bilo vse prav, bi ne pisal tega clanka. Res je to, da ostaja slovenska manjšina v Italiji pod hudimi pritiski in ko bi pregledali evropski zemljevid manjšin (narodnih, etničnih, jezikovnih, rasnih itd.), bi nam bilo jasno, da politične svobosčine in gospodarsko tržišče ne vključujejo v sistem pravic manjšin. Podobno se dogaja v ZDA. Ni povsod tako, vendar je očitno, da se marsikatera demokracija ne sramuje netolerantnega odnosa do manjšin. Zahodne politične kulture niso do konca rešile problema drugacnih. Obstajajo ustave, listine, proglosti, slovesni dokumenti, ki zagotavljajo manjšinam pravice, zagovarjajo toleranco in sožitje. Kot Slovenec v Italiji lahko mirne duše zapisem, da so to pomembni dokumenti za jutri, kot skupnost pa moramo živeti tudi danes. Ta negativna dejstva postavljajo tudi slovensko manjšino v Italiji v neprijeten položaj. Potrebujemo nove načrte in strategije, vendar se jih po svoje bojimo, ker je preveč plemenitih misli in prepričanj ostalo zgolj na papirju. Za nas je nevaren tipični regres dijaka, ki se trudi,

a dozivlja v soli neuspehe. Če nima v sebi dovolj moči in je brez zunanje podpore, je možno, da zasovraži knjige, solo in »načrt« za dobro spricevalo. Omenil sem široko mrežo problemov, vendar opazam, kako lahko obsiren kontekst jemlje voljo in sili tako kulturo kot politiko v manj zahtevno borbo za vsakodnevno in nenaravno bitko za preživetje.

Drug problem, ki nam jemlje »racionalnost«, je vpetost naše, slovenske manjšine tako v italijansko kot slovensko državno stvarnost. Blizje smo trdemu jedru manjšine in sistemu nasega življenja, bolj je opazna nasa dvojnost, skratka, smo dvojivke. Na žalost živimo danes v stvarnostih, ki dozivljata burne procese in prelome. Italija pleza po stezi v drugo republiko na način, ki je nevaren za demokracijo in ustroj. Kopicijo se politične, gospodarske in socialne dileme, ki pretresajo državno hišo. Ob tem ni nobenega jamstva, da bo na prihodnjih volitvah odgovornost porazila demagogijo, racionalnost voljo do moči potrjene s temacnim »plebiscitarnim« glasovanjem. Slovenska manjšina ni resila (oziroma obratno) svojih vprašanj v odnosu z italijansko državo. Zato je nase

življenje v nevihti toliko bolj izpostavljeno in negotovo. Tudi slovenski most ni še postal čisto vino. Slovenija ni do konca razrešila vprašanja, kakšen naj bo njen odnos do Slovencev izven državnih mej. Sezanska srečanja, gombačevstvo, spletke z močnimi ideoloskimi predznaki in morda še hujše stvari dokazujejo osnovno neodločnost in nezrelost. Ne postavljam na isto raven odgovornosti Italije in Slovenije. Mislim pa, da marsikateri poseg iz matice sibi naslo sposobnost za načrte in strategije. Ob tem ne gre pozabiti, da odnosi med Slovenijo in Italijo niso razčiščeni, kar nam kot manjšini že tradicionalno škoduje.

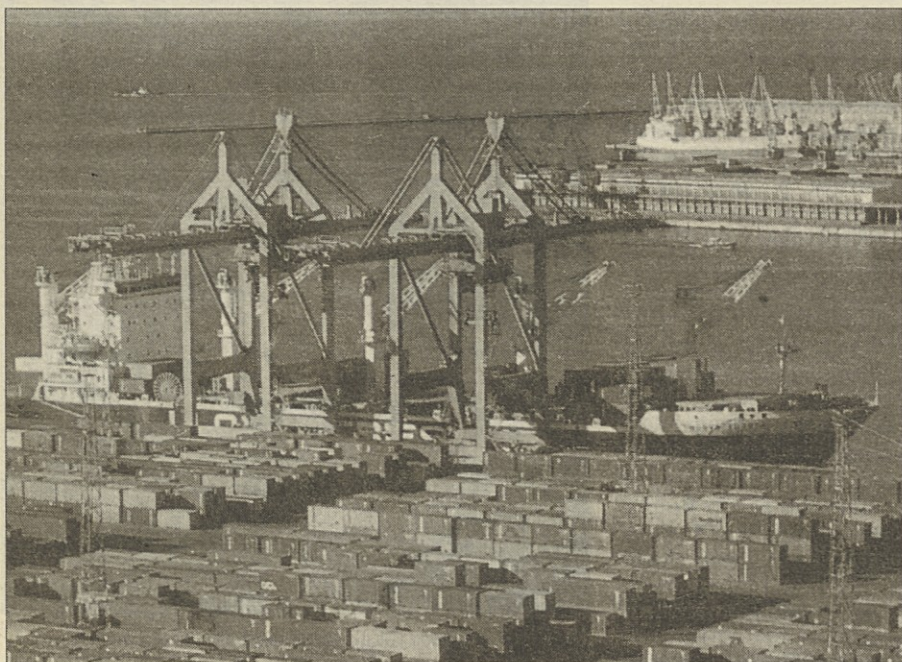
Z nastevanjem neprijaznih okoliščin ne nameravam povabiti naših čet in četic, naj vržejo puško v koruzo. Niti ne nameravam razvezati odgovornosti ljudi, komponent, skupin in organizacij, ki imajo nalogo, da zarisujejo načrte, izdelujejo strategije in pilijo taktike za bodočnost nase skupnosti. Nevarno pa se mi zdi odpisati okolje, ki nas obdaja, preveča in presetava. Takšno mišljenje nas vodi v prepričanje, ki se je že izkazalo kot zmotno. Gre za občutek, da smo samozadostni in da je rešitev v avtarhiji. Tudi ko bi hoteli, ni tako. Načrtovalci nase hiše preprosto ne morejo spregledati celokupnega okolja, kjer nameravajo graditi. In če danes upravičeno tožimo, da imamo pramalo načrtov, ne moremo mimo objektivnih težav, ki nas pestijo. Le če jih upostevamo, lahko izmerimo nase stvarne odgovornosti, kar tudi ni malo.

PREDSEDNIK FINMARE / OCENA LANSKEGA DELOVANJA

Ugodni izgledi za Tržaški Lloyd

Ne bo stečaja ali poenotenja z Italio

Lloydova kontejnerska ladja »Nuova Europa« zasidrana ob tržaškem VII. pomolu

V preteklem letu je bilo delovanje Tržaskega Lloyda uspešno in so se finančne izgube znatno zmanjšale v primerjavi s prejšnjimi leti. Zaradi tega ne bo lastnik Lloyda, poldržavna družba Finmare sprožila postopka za likvidacijo in ne bo niti združila - vsaj v prihodnjih mesecih ne - tržaske plovne družbe z družbo Italia, kot je kazalo pred časom. Pozitivnemu rezultatu Tržaskega Lloyda botruje več faktorjev, v prvi vrsti povečanje pomorskega prometa nasploh, kakor tudi upadanje vrednosti lire in torej relativno cenejšje in konkurenčnejše tarife, pa tudi mednarodni sporazumi, ki so ugodno vplivali na odnose Lloyda s tujimi partnerji.

Pozitivno oceno lanskega delovanja Lloyda je včeraj sporočil Antonio Zappi, poverjeni upravitelj družbe Finmare, pod okrilje katere spada tržaska plovna družba, na srečanju s podpredsednikom deželnega sveta Robertom Antonionejem in z odbornikom za prevoze, Cristianom Deganom. V razgovoru, ki se ga je udeležil tudi generalni direktor Tržaskega Lloyda Angelo Vignodelli, so vzeli v pretes možnost za nadaljnji razvoj in utrditev družbe, ki je velikega pomena za tržasko gospodarstvo. Finmare išče zasebne partnerje, ki naj bi prevzeli upravljanje Lloyda: možno je, da Finmare

odstopi zasebnikom večinski delež, kakor tudi, da se s privatnim partnerjem domeni samo za manjšinsko sodelovanje. Vsekakor namerava prenoviti in zmanjšati svojo prisotnost v plovni družbi in v gospodarskih sektorjih nasploh po načelu, da se morajo posamezne dejavnosti utrditi z lastnim gospodarskim uveljavljanjem.

Predstavnika deželne uprave sta zagotovila interes, da tradicionalna in pomembna plovna družba ostane v Trstu, tudi kot simbol povezanosti mesta s pomorskimi dejavnostmi. V tej smeri se je dežela že angažirala, da bi končno dodelili Tržaskemu Lloyd 60 milijard lir, ki jih je vlada sicer že pred časom namenila, vendar nikoli izplačala tržaski plovni družbi. S svoje strani je tudi dežela Furlanija-Juljska krajina dodelila Lloyd prispevek 5 milijard lir, ki pa ga se ni mogla izplačati, ker morajo organi Evropske zveze preveriti, ali je prispevek v skladu z evropsko zakonodajo.

Vsekakor je tudi mimo teh prispevkov, ki bodo nedvomno se bolj utrdili pozitivno težnjo razvoja Tržaskega Lloyda, pomembna ugotovitev, da je tržaska pomorska družba verjetno prebrodila najhujše težave in da ji vsaj v krajšem roku ne grozi več stečaj ali poenotenje z družbo Italia, kar bi pomenilo izgubo večjega števila delovnih mest.

URADNA PREDSTAVITEV NOVEGA GIBANJA

»Demokrati« podpirajo Prodijevo kandidaturu

Dvomi in tudi politične kritike »Zavezništva za Trst«

Tudi v Trstu nastaja gibanje (ali stranka) Demokratov. Gre za levosredinsko usmerjeno skupino - njeni glavni pobudniki so »prenovljeni« socialisti, Pakt Segni in Demokratsko zavezništvo - ki je združila moči pred bližnjimi upravnimi volitvami ter med prvimi podprla kandidaturu Romana Prodi za ministrskega predsednika. Nov politični subjekt, ki združuje pisane levosredinske stranke, se predstavlja kot sogovornik DSL »za oblikovanje moderne in demokratične levece«.

Kot je na sinočnji predstavitvi poudaril deželni svetovalec SI (Socialisti Italiani) Roberto De Gioia, so Demokrati mnenja, da levosredinska koalicija na prihodnjih parlamentarnih volitvah ne sme ponoviti hudih napak, s katerimi je lani olajšala Berlusconijevo zmago. Imeti mora uglednega liderja (ta je Prodi) in uravnoteženo in verodostojno usmeritev, medtem ko je bila na lanskih volitvah, po mnenju De Gioie, pod premocnim in skodljivim vplivom SKP. »Nočemo biti niti grmovje v senci hrasta DSL, ampak subjekt, ki se bo enakovredno soočal z D'Alema«, je se dejal svetovalec SI.

Njegova izvajanja pa niso v celoti prepračila pokrajinskega koordinatorja Demokratskega zavezništva Giacoma Coste. V Trstu imamo že politični subjekt, ki združuje manjše levosredinske sile in to je »Zavezništvo za Trst«, ki je med drugim predlagalo uspešno Il-

Udeleženci sinočnje predstavitve prvega »jedra« tržaskih demokratov (F. KROMA)

lyjevo kandidaturu, je dejal Costa. De Gioia pa mu je odvrnil, da so Demokrati nastali predvsem na vsedrjavni ravni in da se pri nas čutijo politično zelo blizu »Zavezništva za Trst«, ki ga je treba okrepiti in ne osibiti.

Demokrati, kot rečeno, podpirajo Prodijevo kandidaturu, so pa mnenja,

da bi moral bivšega predsednika IRI tudi pri nas podpreti »odbor modrecev«, podobno, kot se je zgodilo s kandidaturou Illyja. Z ustanovitvijo tega odbora ne gre zavlačevati, saj bodo predčasne parlamentarne volitve morda že junija.

Na predstavitvi so tudi bežno omenili program

novega političnega subjekta. Med drugim so se zavzeli za takojšnje pridruženost članstvo Slovenije v Evropski zvezi in za odpiranje Trsta do vzhodnih sosedov. Omenili so tudi nujnost jasnih in konkretnih ukrepov za premostitev hude gospodarske krize, ki pesti naso pokrajino.

Italijanska vojska ne bo več nadzirala meje s Slovenijo

Senator Severne lige Pietro Fontanini je izrekel svoje zadovoljstvo ob odločitvi, da so prekinili tako imenovano operacijo »Testuggine«, ki je predvidevala, da vojska patroljira italijansko-slovensko mejo. Operacija naj bi preprečevala prekupevanje z orožjem in mamili ter ilegalne prehode meje in bi morala trajati do junija, vendar je Fontanini to preprečil s popravkom k dekretu, ki bi ga morali

spremeniti v zakon.

Fontanini je se zlasti zadovoljen zaradi velikega prihranka, saj je operacija stala na desetine milijard. Ne glede na to, da ni bila posebno učinkovita, pravi se senator Severne lige, tudi prebivalstvo ni ugodno sprejelo militarizacijo meje. Če res hočemo, da je meja s Slovenijo naša okno na vzhod, zaključuje Fontanini, res ni primerno, da nanjo pazijo vojaki.

ŠKEDENJSKA ŽELEZARNA / SKUPŠČINA DELAVCEV

Senat naj odobri termoelektrarno

Obe ponudbi za odkup škedenjske železarnice, ki sta ju predstavili grupa Bolmat in industrijec Lucchini, sta predvidevali tudi prenovitev termoelektarne, ki deluje s plini iz peci, v katerih talijo železo; elektriko bi prodali Enelu in bi tako prispevali k bilanci škedenjske železarnice. Senatna komisija, ki dodeljuje zasebnikom možnost in pogoje za proizvodnjo elektrike, bi morala dodeliti tudi tržaskemu obratu možnost za proizvodnjo in prodajo električne energije. To je pogoj, ki sta ga postavila oba ponudnika in ugodni sklep senatne komisije je bistvenega pomena za odkup in torej za preživetje železarnice. Rok za vložitev prošnje za tovrstne zasebne centrale pa je zapadel 31. decembra 1992 in bi morala senatna komisija izjemoma sprejeti tržaski pred-

log. Na včerajšnji skupščini so delavci železarnice izglasovali resolucijo, v kateri zahtevajo, naj senatna komisija čimprej in ugodno reši vprašanje škedenjske elektrarne, obenem pa naj se ekspertiza o vrednosti železarnice oz. o ustreznosti ponudb Bolmata in Lucchinija začne v roku 10 dni.

V zvezi s problemi, ki se kopirajo, namesto da bi se pozitivno razpletali, je podpredsednik deželne sveta Miloš Budin vložil vprašanje deželni vladi: zavlačevanje lahko privede do tega, da se bosta ponudnika umaknila, ugotavlja Budin, in številna srečanja niso se premaknila prodaje železarnice z mrtve točke.

Medtem so delavci železarnice sklenili, da bodo se nekaj časa mirno in omikano predstavili pristojnim oblastem svoje zahteve: v

soboto se bodo zato srečali z županom Illyjem in s prefektom, v ponedeljek pa bo splošna skupščina, na kateri bodo odločili, kako nadaljevati bitko za rešitev železarnice v 758 delovnih mest: vzdusje med delavci je zelo napeto in se že govori o splošni stavki.

Danes Bozzola o svojem ujetništvu

Carlo Bozzola bo danes popoldne na tiskovni konferenci pojasnil okoliščine svojega dolgega ujetništva v Bihaču. Po tem, kar se je izvedelo od predsednika humanitarne organizacije Asit dr. Andoline, je bil Bozzola zrtve notranjega spora med muslimanskimi vojaškimi organizacijami. Zadnje tedne je bil pod strogim oboroženim nadzorom skupine, ki je zahtevala izmenjavo s svojim pripadnikom, ki so ga ujele srbske oborožene sile. Iz ujetništva naj bi ga resili pripadniki uradne muslimanske pete armade.

SEVERNA LIGA

Komisar je imenoval tudi novo vodstvo

Popolna zvestoba liniji Umberta Bossija
Potrditev »zdrave« federalistične ideje

Izredni komisar tržaske Severne lige Giampaolo Gobbo, ki je predsinocnim uradno prevzel to funkcijo, je imenoval novo politično vodstvo stranke. V njem so - poleg Gobba - deželna svetovaleca Paolo Polidori in Anna Piccioni ter načelnica

občinske svetovalske skupine Federica Seganti.

Na skupščini, ki jo je vodil komisar Gobbo, so zelo kritično ocenili delo dosedanjega tajnika Roberta Tanfanija in v bistvu skoraj navdušeno pozdravili njegov odstop. Poudarili so tudi vsestransko podporo Umbertu Bossiju in njegovim federalističnim usmeritvi. Prihodnjo skupščino članov Lige bo gostila devinsko-nabrežinska sekcija stranke.

Z umestitvijo komisarja, ki ga je direktno imenoval Bossi, se tržaska Liga vrača k svojim koreninam. Napake prejšnjih voditeljev, ki so se družili z nacionalistično desnico, pa so pustile za sabo zelo težko situacijo, v bistvu pravi razsul, tako da je Gobbo, ki je podpredsednik deželne sveta Veneta, pred zelo zahtevno nalogo.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZIT d.d. Založništvo tržaskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRAE d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZIT, Trst

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533723 fax 0481-532958

Ekonomski propagandni: Trst in Gorica: Publist

tel. 040-7796611, fax 040-768697

Italija: podružnice SPI

Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (sirina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
financi in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT

Naročnina za Italijo 430.000 LIT

Postni t.r. PRAE DZP št. 11943347

za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

OBSODBA NA STO TISOČ LIR GLOBE

Zaradi dvojezičnih tabel so se znašli pred sodniki

Že med preiskavo pa so ugotovili, da so table same povsem zakonite

Nasi ljudje v okoliskih vaseh so julija in avgusta pred dvema letoma marsikatero noč prebedeli ob dvojezičnih tablah, ki so jih sami in na lastne stroške postavili. Nobe-nega od tistih, ki so table ruvali in mazali niso prijeli, zato pa sta se včeraj znašla na zatozni klopi Andrej Renar in David Vidalij: bila sta v skupini ljudi, ki je v nedeljo, 8. avgusta 1993 stala ob komaj postavljenem napisu pri Obelisku na Opcinah. In kaj sta zakrivila? Policiji naj ne bi bila posredovala osebnih podatkov. Renarja so oprostili, Vidaliju pa so naložili sto tisoč lir globe.

Za boljše razumevanje dogodkov ne bo odveč spomniti, kaj se je tedaj dogajalo s temi tablam. Trzaska Občina je v začetku sedemdesetih let postavila nekaj dvojezičnih napisov, ki pa jih je leta 1984 snela in zamenjala z izključno italijanskimi. Ob teh napisih so domačini postavili dvojezične, ki jih je Občina 20. julija predlanskim ukazala odstraniti. Nasi ljudje so tedaj postavili nove in ob enem takih novih napisov se je tistega dezevnega nedeljskega jutra zbrala večja skupina ljudi. Včerajšnji proces (pretor Piccioletto, javni tožilec Iacono, zapisničarka Stella Hrvatina, tolmač Marko Ukmar) pa sodi v okvir sirše preiskave, med katero so bili nekateri (Renato Kneipp, Karlo Grgić, Anton Feri in Lucijan Malalan), ki so jih obtoževali kršenja urbanističnega zakona in

iznakazanja naravnih lepote. Zanje je javno tožilstvo že med preiskavo predlagalo oprostitev, kar je sodnik za predhodne preiskave sprejel in na kar je včeraj ugodoma spomnil tudi javni tožilec. Postopek pa se je nadaljeval proti Renarju in Vidaliju, ki ju je bremenila drugačna obtožba.

Včeraj je najprej pričal agent Umberto Urbano, ki je obnovil, kako je prišlo do prijave. Pri napisu na Obelisku je bila večja skupina ljudi, prav pri tabli okrog 7-8, ostali so bili nekoliko bolj oddaljeni. Ko jih je vprašal, kaj tam počnejo, so mu odgovorili v slovensčini, zato se je obrnil do centrale za pojasnila. Dejali so mu, naj jih legitimira, to zahtevo je zatem izrekel prisotnim. Tisti, ki so bili bližje, so mu spet odvrnili v slovensčini in spet je zahteval navodila s centrale. Odgovor je bil, naj si izpiše registriranih avtomobilov, kar je tudi storil. Na podlagi teh stevil je izsledil lastnike, in zatem v arhivu pregledal se njihove fotografije. Zagotovo je prepoznal Vidalija in Renarja: prvi naj bi bil prav blizu, o drugem ni bil povsem prepričan, kje je bil, čeprav ga je prepoznal med prisotnimi. Isto je potrdil tudi drugi agent, Tommaso Porro.

Na vrsti so bile še nekatere priče (Lucijan Malalan, Livio Malalan, Anton Feri) ki pa niso mogle biti v veliko pomoč: če bi rekle, da so slišale ukaz policije, bi se same znašle med ob-

Z včerajšnje sodne obravnave proti A. Renarju in D. Vidaliju (Foto Kroma)

toženci. Tako so se tem pričam obrambe odrekli.

Renar je zatem v kratki izjavi povedal, da njega osebno tistega dne ni nihče nič vprašal in ni slisal, kaj je policija pravila, Vidalij pa je pripomnil, da je k Obelisku prišel, ko je bilo dejansko že vse končano in prav tako ni slisal, da bi kdo zahteval podatke.

Poseg javnega tožilca je bil dokaj kratek, na koncu pa je zahteval, naj tako Renarja kot Vidalija obsodijo na plačilo 250 tisoč lir globe.

Andrej Berdon, ki je zagovarjal Renarja, je na kratko orisal politični kontekst, v katerem se je dogodek odvijal in poudaril, da domačini niso skrivali svojega početja, zbrali so se podnevi, javno. Nadalje je omenil, da je tistega dne deževalo, tabla stoji ob cesti, po kateri teče gost promet, bila je

nedelja zjutraj in ob hrupu je povsem možno, da kdo ni slisal ukaza agentov in je zato zahteval oprostitev. Bogdan Berdon, ki je prav tako branil Renarja, je uvodoma spomnil, da je pravdnistvo že svojčas menilo, da so table povsem zakonite, nakar je naglasil, da je bil priletni Renar svojčas s Kosovelovo brigado med osvoboditelji Opcin, bil je v odporniškem gibanju in pove po resnici to, kar vidi in sliši. Bogdan Berdon je tudi odločno zavrnil početje policije: ni mogoče vsepriek dajati ukazov, naj se ljudje legitimirajo, saj nihče ni zanikal svoje prisotnosti, a tam so bili nekateri tudi povsem slučajno, tudi sam je bil morebiti med njimi, nekateri so prišli od mase. Tako ostaja velik dvom, če so res slišali besede policije, poleg tega je Renar tudi nekoliko naglušen in

je zanj zahteval oprostitev.

Odv. Peter Mocnik, ki je zagovarjal Vidalija, je naglasil negotovost policijske patrulje, ki je zahtevala navodila s centrale, omenil je člen 651 kazenskega zakonika, ki je zelo natančen in pravi, da je kazen predvidena samo v primeru, da nekdo izrecno zavrne zahtevo o osebnih podatkih, a v tem primeru je bil ukaz splošen in ni ugotovljeno, kdo ga je resnično slisal.

Poleg tega agenta samo domnevata, da je slisal njuno zahtevo; zapomnila sta si njegov obraz, vendar ni dokazano, da je bil tam od vsega začetka. Sodnik je menil drugače in ga je obsodil, vendar je odvetnik Mocnik že napovedal priziv, ker je po njegovem mnenju obsodba povsem neutemeljena.

NOVICE

Rumiz in Quaia pred sodniki

Odgovorni urednik dnevnika »Il Piccolo« Mario Quaia in novinar Paolo Rumiz se bosta morala zagovarjati pred trzaskim sodiščem zaradi domnevnega obrekovanja Fausta Biloslava, Gabrielle Fortune, Roberta in Paola Morellija. Rumiz naj bi trzasko desničarske novinarje obrekoval v nekaterih člankih, v katerih je izrazil domnevo, da so med srbskimi in italijanskimi skrajneži skupni interesi, ki se izražajo predvsem v srbski podpori italijanskim revanšističnim težnjam v Dalmaciji. Quaiov in Rumizev odvetnik je povedal, da bo proces zato, ker mora sodstvo poglobiti ozadje obtožb. Proces bo na trzaski sodnji 12. oktobra letos.

Nov telefonski center

Telcom je uredila nov avtomatski telefonski center v središču mesta, in sicer na trgu Tommaseo. Odprt bo vsak dan od 7. do 22. ure, dostopen bo tudi za fizično prizadete, na razpolago bodo, poleg telefonskih aparatov, tudi avtomati za telefonske kartice. Drugi avtomatski telefonski centri so v pasazi pri Ul. Coroneo, na železniški postaji, v komercialnem centru Giulia, medtem ko so v Ul. Pascoli tradicionalni uradi, v katerih so publiki na razpolago tudi uradniki.

Občni zbor Skupine 85

V gostilni Dolenc v Devinsčini bo danes ob 19.30 redni občni zbor Skupine 85. Sledilo bo srečanje na temo »Jezikovno in glasbeno preigravanje. Sodelovali bodo Paolo Paolin, Fabio Zoratti in Davide Casali.

Razstava del Magde Tavčar in Darje Čelik v Kopru

Uspela razstava ilustracij in risb trzasko umetnice Magde Tavčar ter Darje Čelik iz Kopra, ki jo je Sklad Mitje Cuka pred nedavnim priredil na Opcinah, se je preselila v Koper. Danes ob 17.30 bodo namreč razstavo odprli v prostorih Splosne banke Koper. V kulturnem sporedu bosta nastopila tudi mladinski pevski zbor Vesela pomlad z Opcin in pevski zbor gimnazije Koper.

Ilegalno prešel mejo

Med kontrolo državne meje pri Raboju so agenti finančne straze opazili moškega, ki je po gozdu prišel do Ul. Flavia, kjer sta ga v avtomobilu čakala druga dva moška. Odpeljali so jih v kasarno, kjer so ugotovili, da gre za državljane iz bivše Jugoslavije. Dva, med katerima je bil tudi lastnik avtomobila, sta imela veljavne dokumente, tretji pa je bil brez dokumentov za prehod meje in so ga izročili slovenski policiji.

Prometna nesreča nad Katinaro

V včerajšnjih prvih jutranjih urah je na državni cesti 202, nedaleč od križišča nad Ključem pri Katinari, prišlo do celnega trčenja med dvema avtomobiloma. Potnik v alfi 2000 ostal j poškodovan, take sreče pa nista imela zakonca Giovanni Parlante (55 let) in Antonietta Bacelli (54 let), ki sta bila v volkswagen golfu: odpeljali so ju v katinarsko bolnišnico, okrevala pa bosta v mesecu dni.

Včeraj smo tudi izvedeli, da se dekle, ki se je pred dnevi lažje poškodovalo na križišču med Ul. Flavia in Ul. Forti, imenuje Deborah Brajnik in ne Brainich in stanuje pri Domju 172.

V Devinu evropsko srečanje o šolstvu

Od 30. marca do 1. aprila bo v Jadranskem zavodu združenega sveta srečanje srednje in vzhodno evropskih solskih institucij, da bi postavili osnove za evropski sistem preduniverzitetnega študija. Razprava bo obravnavala vprašanje mednarodnega bakalavreata, diplome, ki jo dijaki dosežejo v devinskem zavodu, in torej možnosti, da si mladi v letih pred univerzo ustvarijo široko kulturo, odprto v svet, pa tudi specializirano v vsaj treh specifičnih predmetih.

Srečanja, ki ga prireja devinski college, se bodo udeležili predstavniki ministrstev za solstvo in pomembnejše solske institucije s Poljske, Češke, Madžarske, Avstrije, Litve, Latvije, Hrvaske in Slovenije. Verjetno bodo prisotni tudi predstavniki organizacije Združenih narodov za kulturo Unesco in nekaterih ameriških univerz.

VČERAJ PREDSTAVITEV

Lettere Triestine bo mesečnik

Prenovljena revija so včeraj predstavili v knjigarni Nuova Universitas

Zdrava bolezen, tako je eden glavnih pobudnikov Franco Panizzon označil neozdravljivo zavzemanje za obstoj in razvoj revije Lettere Triestine, ki jo je skupina navdušenecv začela izdajati pred približno letom dni. In po enem letu se revija predstavlja v

grafično povsem spremenjeni obliki in tudi z rahlo spremenjeno vsebinsko zasnovo. Revija naj bi namreč postala mesečnik, ce bomo zmogli, je pripomnil Panizzon. Temu tudi prilagaja zunanji izgled, saj bo izhajala na večjem formatu, blizje dnevniki ob-

liki. Bolj neposreden in dostopen siršemu krogu bralcev postaja tudi jezik, ker se revija skuša znebiti prejšnje preveč književno-esejistične zasnove. O prenovljeni reviji so včeraj (F. KROMA) v knjigarni Nuova Universitas s Panizzonom govorili novi založniški direktor Stefano Del Secco, odgovorni urednik Piero Cordara in Gianni Stavro, ki tokrat - kot je sam poudaril - nastopa v vlogi tiskarja. Obračun enoletnega izhajanja ni negativen, so tudi zapisali odgovorni v prvi številki nove faze, vendar pa so bile spremembe nujne, da bi se revija bolj zadržala v mestno oziroma se sirše območje. Istosno pa je bil odločen tudi ekonomski vidik, ker je bila prejšnja oblika precej draga. Pobudniki pa si tudi upajo, da bo taksna revija privabila širši krog bralcev in tudi sodelavcev.

KULTURNI DOM / PREDSTAVITEV

»Pod svinčenim nebom«

O knjigi Zorka Jelincića so govorili sin Dušan, Boris Pahor in Milica Kacin

Sinoci je bila v trzaskem Kulturnem domu občinstvu predstavljena knjiga Zorka Jelincića Pod svinčenim nebom. Knjiga je izšla pred kratkim pri goriski Mohorjevi družbi. Spomine tigrova Jelincića sta za knjižno izdajo uredila sin Dušan in hčerka Rada Jelincić.

Delo je predstavila Milica Kacin-Vohinc, ki je podala zgodovinski okvir Jelincićevega delovanja in njegove vloge pri organizaciji TIGR. Nato je sou-

rednik knjige Dusan Jelincić poudaril pomen očetove odločitve, da napiše svoje spomine na leta med prvo in drugo svetovno vojno, s trpko noto pa je ocenil poveljni odnos slovenskih oblasti do tigrovcev. Z osebnega zornega kota se je Zorka Jelincića spomnil tudi Boris Pahor, ki je prav tako kot Dusan Jelincić in Milica Kacin-Vohinc, podčrtal pomen TIGRA in tragiko njegove povojne usode.

ŠOLSTVO / KAKOVOST

»Indeks neuspešnosti« pedagoškega liceja

Skrbnništvo: šola A.M. Slomska najbolj »neuspešna«

Je pedagoški licej Antona Martina Slomskega najslabša visja srednja šola na Trzaskem?

Vprašanje se zastavlja potem, ko je solsko skrbništvo izdelalo tako imenovani »indeks neuspešnosti« trzaskih visjih srednjih sol. Slovenski pedagoški licej je zabeležil najvišji indeks in se je tako znesel prav na repu lestvice najbolj uspešnih trzaskih visjih sol.

Mnogo bolje so se odrezale druge slovenske visje srednje sole: licej Franceta Preserna je zasedel drugo mesto, trgovski tehnični zavod Zige Zoisa četrto, poklicni zavod Jožefa Stefana pa trinajsto, kot izhaja iz priložene spodnje razpredelnice.

Trzasko solsko skrbništvo je izdelalo »indeks neuspešnosti«, da bi primerno porazdelilo pripevke za dopolnilne

tečaje, ki so stekli pred meseci na visjih solah. Ti tečaji bodo - kot znano - »nadomestili« ukinjene popravne izpite.

Pri porazdelitvi pripevkov za tečaje je skrbništvo upoštevalo število razredov, število dijakov in tudi lanske uspehe, ali bolje neuspeh na posameznih solah. Pri računanju neuspeha so izvedenci s skrbništva upoštevali število dijakov, ki v lanskem letu niso izdelali, število dijakov, ki so imeli popravne izpite, in število dijakov, ki so med solskim letom izstopili ali pa sploh niso dokončali solskega leta.

Izračun teh treh postavk so poimenovali »indeks neuspešnosti«.

Najvišji »indeks neuspešnosti« so izračunali slovenskemu pedagoškemu liceju. Bil je več kot dvakrat višji od indeksa

Učni uspehi na slovenskih visjih srednjih solah v šolskem letu 1993/94

šola izpiti	odklon.	skupno	izdelali	
Licej F. Preserna	171 (70%)	60 (25%)	12 (5%)	243
Trg. zavod Z. Zoisa	100 (51%)	61 (31%)	34 (18%)	196
Ped. licej Slomsek	37 (42%)	34 (38%)	17 (20%)	88
Pokl. zavod J. Stefana	59 (40%)	55 (38%)	32 (22%)	146
SKUPNO	367 (55%)	210 (31%)	95 (14%)	672

neuspešnosti liceja Franceta Preserna in dvakrat višji od indeksa italijanskega učiteljskega Carducci. Najnižji indeks je zabeležil italijanski klasični licej Dante.

Kaj reci o teh številkah? Ali številke odražajo realno kakovost posameznih visjih srednjih sol? Na drugem mestu objavljamo podatke o učnem uspehu v prvih starih razredih slovenskih visjih srednjih sol

v šolskem letu 1993/94. Iz pregleda izhaja, da je na pedagoškem liceju v odstotkih izdelalo več dijakov kot na poklicnem zavodu, manj jih je bilo odklonjenih, medtem ko se je odstotek dijakov s popravnimi izpiti na obeh solah ujemal. Ti podatki dajejo, vsaj glede lestvice, drugačno sliko kot lestvica »indeksa neuspešnosti«. Vrh lestvice o učnem uspehu odraža vrstni red »indeksa« s skrbništva: največji uspeh so zabeležili na liceju F. Preserna, sledi trgovski zavod Z. Zoisa.

Tako »indeks neuspešnosti« kot podatki o učnem uspehu vsekakor potrjujejo tisto, kar je v zamejstvu že dolgo časa znano: najboljši nižješolci se vpisejo na klasični licej, malce manj dobri na znanstveni, še malce manj dobri na trgovsko, ostali pa na pedagoški licej in na poklicni zavod. Zato verjetno se ne gre mnogo čuditi niti podatkom o učnem uspehu, niti »indeksu neuspešnosti«. Vprašanje pa je, ali je tako prav. Absolventi pedagoškega liceja predstavljajo namreč naš bodoči učiteljski kader.

Marjan Kemperle

Uspešnost visjih srednjih sol po podatkih solskega skrbništva

Sola	Razredi	Dijaki	Indeks
neuspehov			
1. Klasični licej Dante	15	348	22,11
2. Licej F. Preserna	20	298	26,19
3. Učiteljske Carducci	30	600	27,24
4. Teh. zavod Z. Zoisa	15	217	29,67
5. Zn. licej Galilei	40	855	30,86
6. Zavod Sandrinelli	16	327	32,09
7. Klasični licej Petrarca	46	969	34,28
8. Zn. licej Oberdan	35	806	35,24
9. Zavod Da Vinci	19	420	35,43
10. Teh. zavod Carli	46	955	45,31
11. Pokl. zavod Galvani	28	495	45,88
12. Teh. zavod Deledda	16	348	45,94
13. Pokl. zavod J. Stefana	10	161	47,67
14. Teh. zavod Volta	36	703	48,91
15. Um. zavod Nordio	12	242	49,62
16. Navtični zavod	10	174	51,69
17. Teh. zavod Fabiani	14	318	54,52
18. Ped. lic. A.M. Slomska	6	105	57,43

BARKOVLJE / V NEDELJO

Srečanje ob lepi domači besedi in glasbi

Društveni prostori SKD Barkovlje so se v popravilu, tako da poteka vsa dejavnost društva izven sedeza. Na srečo je priskočil na pomoč Pomorski klub Sirena, kjer je imelo barkovljansko kulturno društvo že nekaj prireditve. V nedeljo ob 16.30 bo na programu »Srečanje ob lepi domači besedi in glasbi«. Program bo pester in zanimiv. Društvo ga je tokrat posvetilo trem domačim pesnikom: Aleksandru Furlanu, Atiliju Kralju in Mariji Mijot, katerih pesmi bodo protagoniste te prireditve.

Avtorje pesmi ni treba posebej predstavljati. Kralj, Furlan in se posebej Mijotova so vsak na svojem področju opravili zelo pomembno delo. Društvo želi z nedeljsko prireditvijo nuditi svojim članom in prijateljem

prijeten nedeljski popoldan. Nastopili bodo tudi učenci domače osnovne šole, ki bodo zapeli himno »Sirena«, posvečeno klubu, ki so jo prvič izvedli pred desetimi leti, ko je s to pesmijo nastopil takratni barkovljanski zbor »Milan Pertot«.

Sledila bo nato izvedba dveh uspešnic Tretjega festivala slovenske popevke, na kateri sta popevki Atilija Kralja »Suha« in Aleksandra Furlana zasedli drugo in tretje mesto. Obe popevki bo na nedeljskem srečanju zapel popevkar Walter Bet ob spremljavi Andreja Pegana.

Na programu bodo nato recitacije, ki jih bodo poleg avtorja Kralja, izvedli mladi barkovljanski recitatorji, solari pa bodo podali nekatere pesmi Marije Mijotove.

Neva Lukes

ROVTE-KOLONKOVEC

Prešernova proslava po pustu

V soboto so člani društva priredili tradicionalni pustni sprevod

Med pustnimi prireditvami, o katerih smo v teh dneh obširno poročali, ne smemo pozabiti se Kolonkovca in Rovt. Tudi v tem predmestnem okraju imajo svoje pustne navade in običaje, ki jim ostajajo domačini zvesti.

Tako so imeli v soboto na Kolonkovcu in v Rovtah svoj pustni sprevod, na katerem je sodelovala domača godba, veliko je bilo mask; najbolj pa je »vžgala« skupina 20 ovc,

ki so simpatično predstavljale nas Slovence, pa morda tudi sedanjo politično stvarnost v državi.

Organizatorji so imeli večje nacerte, pa so morali program pustne prireditve skrajšati. Tako je sprevod sicer prišel do Katinare, in sicer do lokala Berta Furlana, ki je tudi odbornik v domačem društvu. Tu so se morali pustarji zaradi dezja obrniti proti domu, kjer so imeli zvečer na

sedežu skupno večerjo in zabavo.

Tajnica društva Jolanda Gustincić nam je se povedala, da se društvo pripravlja na proslavo Dneva slovenske kulture. »Nismo se se dogovorili dokončno o programu, vendar bo vseboval prav gotovo pevske točke in recitacije, pa morda se kaj. Sedaj čakamo, da nam odgovorni za društvo sporočijo, kako in kaj.« (N.L.)

Veselo pustovanje v Lonjerju

Tudi v Lonjerju je bilo v pustnem času živahno in pestro. Kot vsako leto so se vse vaše maske zbrale in pustovale po vasi. Žal jim je vreme v nedeljo preprečilo tradicionalni pohod po hišah. Ljubitelji pusta pa tudi tokrat niso vrgli pusk v koruzo. Oprostili so vremenu in se v naslednjih sončnih dneh podali na koledovanje po vasi kar dvakrat. V ponedeljek so vascane obiskale mlajše maske, na pustni torek so se od hiše do

hiše podali vsi veseljasko razpoloženi domačini iz Lonjerja in Katinare. V istem času pa so se v lonjerskih društvenih prostorih zabavali in rajali otroci osnovne šole in vrta.

Kot je usojeno, je veliki zabavi sledila velika žalost. V Vrtači so se marsikomu ulile solze, ko so zublji požirali drugega Pusta '95, a so si jih kmalu nato pobrisali ob kozarku v društvenih prostorih.

JPC

KNJIŽNICA P. TOMAŽIČ IN TOVARIŠI

Literarni večer z Rafkom Dolharjem

Njegove knjige analizirala Zora Tavčar

Saksidove slike so s svojo umetniško intenzivnostjo uokvirile in dodatno obogatile literarni večer, kateremu smo 21. t.m. prisostvovali v knjižnici Pinko Tomazič in tovariši. Ta kratek zapis noče biti le poročilo uspelega srečanja, ampak predvsem vzpodbuda bralcem, da spoznajo Rafka Dolharja tudi kot pisateljsko osebnost. To nalogo si je prevzela pisateljica Zora Tavčar z natančno analizo njegovih zadnjih starih knjig in to z nje značilno nonsalantno govorno eleganco, ki vzbuja v poslušalcu radovednost, da se sam seže po ctivu. Zora Tavčar je v prikazu avtorjeve pisateljske osebnosti izluscila pravega Dolharja: razgledanega intelektualca in humanista. Vsaka izmed predstavljenih knjig kaže posebne značilnosti njegove osebnosti. V Prgišču Krasa najdemo razkosje barv in flore, kakor tudi prisot-

nost kraskega človeka. Ob vsem tem pa se dihamo polpreteklo zgodovino, pa tudi sodobno politično-nacionalno situacijo. Če je Vabilo v Julijce - je poudarila Zora Tavčar - jezikovno najzlahtnejša in literarno zelo izbrušena knjiga, so Stezice Dolharjevo najbolj berljivo delo, vkoreninjeno v nas čas, istočasno zelo osebno povezano z njegovim poklicem (Kraski sanatorij na primer). Zora Tavčar je zaključila analizo z opisom zadnje knjige Od Trente do Zajzere, cigar naslov Kugy, slovenske gore in ljudje je dokaj zgovoren. Večer sta obogatila Kostanca Filipovič in Livij Valencić z branjem odlomkov avtorjevih del. Ob koncu je sledil se prijeten pogovor z avtorjem, popestren s hudo-mušnimi pripombami Zore Tavčar, tako da smo odhajali iz dvorane obogateni. (h)

Mestni godci bodo jutri zabavali tudi najmlajše Krizane

Tik pred nizom srečanj, ki bodo prav kmalu obeležila mednarodni dan žena, se na prizorišču se zvrščajo prireditve ob slovenskem kulturnem prazniku. Tako bo v kulturnem domu Alberta Sirka, na pobudo kriskega KD Vesna, jutri pozno popoldan gostovala mladinska skupina, ki je v okviru SKD Primorec ustvarila prijetno in prisrčno glasbeno pravljico o Mestnih godcih.

Krstna uprizoritev je bila v »rojstnih« Trebčah preteklega decembra, igrice pa je vzbudila toliko odobravanja, da je do danes že dozvela res lepo število ponovitev. Jutri, z začetkom ob 18. uri, se gostovanje Mestnih godcev ponuja krisnemu občinstvu: po zamisli Bože Hratic, ki je ustvarila glasbo in besedilo, pa tudi režijsko oblikovala igrice, je nastalo delo, ki je sicer namenjeno predvsem mlajšim, primerno pa učinkuje tudi na odraslo občinstvo.

Na povabilo KD Vesna, ki oživlja svojo dejavnost, bo jutrišnja krisko prireditve ob dnevu slovenske kulture dopolnil se nastop besednega ustvarjalca, domaćina Miroslava Kosute, ki bo prisotnim podal priloznostno misel. (dam)

V kriškem Ljudskem domu praznik VZPI Nastopil bo tudi TPPZ

V Krizu bo jutri popoldne praznik včlanjevanja krajevne sekcije VZPI-ANPI Evald Antončič, ki bo uvedel proslave 50-letnice zmage nad nacističnim in konca druge svetovne vojne. Na prireditvi v Ljudskem domu (začetek ob 16. uri), ki bo izrecno posvečena partizanskemu komandantu, domaćinu Josipu Verginelli ter znanemu antifasistu Eugeniu Curielu, bo nastopil Trzaski partizanski pevski zbor Pinko Tomazič pod taktirko dirigenta Oskarja Kjudra. Med govorniki bo tudi Giovanni Pesce, Verginellov soborec, ki je bil odklonjen z zlato kolajno za vojaške zasluge.

Prireditelji vabijo na množično udeležbo ne samo sekcijske članice, temveč tudi vse vascane in prebivalce sosednjih vasi. Kriska sekcija VZPI-ANPI sodi med najbolj aktivne sekcije borbevske organizacije na Trzaskem in tudi v deželni stvarnosti. Je globoko zasidrana v vaskem družbenem tkivu in od vsega začetka tudi vzdržuje kriski spomenik padlim v NOB, ki so ga slavnostno odkrili pred dvajsetimi leti. Prvega maja bo ob tej priložnosti v Krizu ljudski praznik z bogatim kulturnim sporedom.

GLASILO SKLADA M. ČUKA

Tudi zadnja številka Škrata vsebinsko zelo bogata

Z zadovoljstvom smo v teh dneh vzeli v roke zadnjo številko »Škrata«, glasila Sklada Mitje Čuka, v kateri sodelujejo tokrat s svojimi prispevki Mario Cac, Berta Golob, Jadranka Kosuta, Jasna Merku, David Pauletič, Viljem Scuka in Tanja Tomazič. Lektorica je kot vedno Zora Tavčar, ilustracije so prispevale Iris Biekar, Jasna Merku in Magda Tavčar, fotografije Peter Cvelbar in Davorin Krizmančič, nekatere pa so iz arhiva.

Skrat posveča tokrat vso pozornost prof. Alojzu Rebuli, letošnjemu Presernovemu nagrajencu. Sledi prispevek stalnega sodelavca Vilija Suke, ki nas popelje v svet razvoja otrokovih cutil. Likovna pedagoginja Jasna Merku dopolnjuje to razmišljanje s člankom o otrokovi likovni govorici. Merkujeva je tudi avtorica rubrike na zadnji strani »Škrata«, v kateri piše o razstavi dejavnosti in zadnji razstavi Sklada.

Sledi prispevek tokratne sodelavke etnologinje Tanje Tomazič o pozabljenih igrah, ter prispevka o stoletnici kinematografije izpod peresa dijaka Davida Pauletica.

V premislek bralcem je uredništvo »Škrata« v tokratno številko vključilo izposojeni intervju iz tujine o problematiki nasilja. Zanimiv in razmišljujoč je prispevek pisateljica Berte Golob z naslovom »Razdalje«, slavistka Marija Mercina pa nas popelje v razmišljanja o skrbi za slovenski jezik, o tem kako nam je potreben in kako naj torej z njim živimo.

Prof. Mario Cac je prispeval tudi tokrat nekaj nasvetov za vaje, ki naj izboljšajo otrokove spretnosti s pomočjo raznih iger. Tokratna številka »Škrata« prinaša tudi kazalo vsebine vseh dosedanjih letnikov revije.

N.L.

JUTRI V MARIJINEM DOMU V ROJANU

Koncert pianista
Thomasa Pauleja

Izvajal bo Brahmsa in Schuberta

Jutri, 4. marca, ob 20.30, bo skupina An die Musik predstavila drugi večer iz koncertnega ciklusa, ki se odvija v Marijinem domu v Ulici Cordaroli v Rojanu. Na glasbenem večeru bo debitiral pred zamejskim občinstvom ameriski pianist Thomas Paule. Doma je iz Dallasa v Texasu, že več let pa živi in ustvarja v Parizu. Paule je obogatil svojo glasbeno pripravo tako s klavirskim kot tudi z orgelskim studijem; klavirsko izvajalsko prakso je Thomas Paule pridobil pri Aquilesu Delle Vigne, pri Hubertu in Brigiti Guillard in pri Reahu Sadowskemu. Ob slednjem pa je ameriski pianist tudi zaključil studijski iter, in sicer v razredu klavirja in komorne glasbe na Ecole Normale de Musique "Alfred Cortot" in v Conservatoire de Saint Maur na francoskem ozemlju.

Paule pa se je lotil tudi orgel, in sicer pod mentorstvom priznanih koncertistov, kot so André Fleury in Marie Claire Alain; iz orgel pa je diplomiral na znani pariški Scholi Cantorum. V zadnjih casih se Paule ukvarja predvsem s koncertno dejavnostjo, saj je večkrat nastopil v Franciji, Belgiji, Spaniji, Italiji, ZDA in na Holandskem. Snemal je tudi Debussyjeva dela za radijske medije ter Beethovnovе sonate za francoski

Thomas Paule

državni Audiovisual Institute. Ameriški koncertist pa v zadnjih časih deluje tudi kot docent na Ecole Normale de Musique "Alfred Cortot" in na salzburskem Mozarteumu. Na tržaskem koncertnem večeru bo Thomas Paule predstavil zanimiv pianistični recital: glasbeno srečanje se bo pričelo s stiristavčno Sonato v B duru avstrijskega skladatelja Franza Schuberta (1797-1828). To delo, ki je na-

stalo ravno pred sklada- teljevo smrtjo, spada v drugo skupino Schubertovih klavirskih sonat, v katerih zadobi melodična in harmo- nična iznajdljivost kompozitorja bogat navdih. V drugem delu večera bo Thomas Pau- le predstavil se stiri Balade; le-te sestavljajo opusa 10, katerega je komponiral nemški skladataelj Johannes Brahms (1833-1897). Luisa Antoni

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
Gostuje SARAJEVSKI RATNI TEATAR

Safet Plakalo - Dubravko Bibanovic

ZAKLONISČE

(SKLONISTE)

Neposredno iz Sarajeva pretresljiva predstava-pricevanje o obleganem mestu ter vojni v Bosni in Hercegovini

Danes, 3. marca, ob 20.30

ČESTITKE

Danes slavi naša draga mama in nona IDA svoj 73. rojstni dan. Želimo ji vse najboljše in se nešteto takih dni polnih zdravja in veselja hči Edvina, sinovi Boris, Danilo in Sergij z družinami.

KINO

ARISTON - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Nell«, i. Jodie Foster.

EXCELSIOR - 20.00, 22.15 »Frankenstein di Mary Shelley«, i. Robert De Niro.

EXCELSIOR AZZURRA - 17.15, 18.50, 20.25, 22.00 »Go Fish«, r. Rose Troche.

AMBASCIATORI - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »Stargate«, i. Kurt Russell.

NAZIONALE 1 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Nightmare - Nuovo incubo«, r. Wes Craven.

NAZIONALE 2 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »L'uomo ombra«, i. Alec Baldwin.

NAZIONALE 3 - 16.45, 19.15, 21.45 »Pulp Fiction«, i. John Travolta, Bruce Willis, prepovedan mladini pod 18. letom.

NAZIONALE 4 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Pallotole su Broadway«, r. Woody Allen, i. John Cusack.

MIGNON - 16.00 - 22.00 »Giochi particolari«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 15.45, 17.50, 20.00, 22.10 »Rivelazioni«, i. Michael Douglas, Demi Moore.

ALCIONE - 18.00, 20.00, 22.00 »Con gli occhi chiusi«, r. Francesca Archibugi, i. Sergio Castellito, Stefania Sandrelli, Debora Caprioglio.

LUMIERE - 18.00, 20.00, 22.15 »Kika, un corpo in prestito«, r. Pedro Almodovar, prepovedan mladini pod 14. letom.

PIREDITVE

VANCA IN TONCA ter plesalci latinsko-ameriskih plesov bodo gostje na našem PRAZNIKU OB DNEVU ZENA, ki bo danes, 3. marca, ob 20.30 v prostorih KD Rapotec v Prebenegu. Prisrčno vabljeni! Zene iz Prebenega.

MeCPZ Sv. Jernej iz Opcin prireja jutri, 4. t. m., ob 20. uri v dvorani Finzgarjevega doma ob dnevu slovenske kulture VEČER SLOVENSKE PESMI. Sodelujejo: MePZ sv. Jernej, pevski zbori Vesela pomlad, MPZ Tabor. Castni gost večera bor prof. Alojz Rebula, letošnji dobitnik Prešernove nagrade. Člani dramske skupine Tamara Petaros bodo v režiji Lucke Susić zaigrali odlomke iz njegovih zgodnjih novel, zbranih v knjigi Vinograd rimske cesarice. Vabljeni!

SEKCIJA VZPI - ANPI E. Antonić prireja jutri, 4. marca, ob 16. uri v Ljudskem domu v Krizu PRAZNIK VCLANJEVANJA. Nastopil bo TPPZ P. Tomazič, med govorniki bo tudi partizanski komandant, nosilec zlate kolajne za vojaške zasluge Giovanni Pesce, soborec pokojnega Josipa Verginella.

FC PRIMORJE organizi-

ra DAN ZENA v Kulturnem domu na Proseku jutri, 4. marca. Informacije in rezervacije: cvetličarna Nadja in cvetličarna Cvetka.

SKK - Ul. Donizetti 3; vabi ob dnevu zena jutri, 4. t. m., ob 18.30 na okroglo mizo na temo: VLOGA IN POLOZAJ ZENSKE V DNASNEM SVETU. Uvodne misli prof. Nadja Maganja. Sledi diskusija med mladimi in družabnost.

KD VESNA prireja jutri, 4. marca, ob 18. uri v Domu A. Sirk v Krizu ob Dnevu slovenske kulture nastop mladinske skupine SKD Primorec iz Trebc z igrico MESTNI GODCI. Priloznostno misel bo podal Miroslav Kosuta. Vabljeni otroci in odrasli!

ZENE IZ RICMANJ IN LOGA vabijo na PRAZNIK ZENA v nedeljo, 5. marca, ob 18. uri v Kulturnem domu v Ricmanjih.

SKD BARKOVlje prireja v nedeljo, 5. marca na sedežu TPK Sirena na barkovljanskem nasipu SREČANJE OB LEPI DOMACI BESEDI IN GLASBI. Nastopili bodo: Aleksander Furlan, Atilij Kralj, ucenci sole Finzgar in mladi recitatorji. Začetek ob 16.30. Vabljeni!

Ob predstavitvi nove kasete "PRI NAS DOMA", ansambel Adria Kvintet z Opcin vabi na zabavni večer. Sodeluje tudi carodej Viky. Marijin dom pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia 27, v nedeljo, 5. t. m., ob 17.30. Edini nastop v mestu! Vabljeni!

DOM J. UKMAR, PD KOLONKOVEC IN KD I. GRBEC vabijo na DAN SLOVENSKE KULTURE v nedeljo, 5. marca, ob 16.30 v društvene prostore KD I. Grbec (Skedenska 124). Sodelujejo: skedenjski mešani pevski zbor, MePZ Kolonkovec, ZPZ I. Grbec, gojenci Glasbene matice, priložnostna beseda prof.a Bogomila Kravos.

SKD TABOR Opcine - Prosvetni dom - STEFAN TURK - razstava slik. Odprtje v torek, 7. t. m., ob 20. uri. Predstavitev: Jasna Merku; sodeluje pianist Marko Sancin.

CAPPELLA UNDERGROUND prireja v sredo, 8. t.m., ob 20. uri v gledališču Miela srečanje z režiserjem Carlom Mazzacurattijem. Sledilo bo predvajanje njegovega filma »Il toro«.

OBVESTILA

OB 50. OBLETNICI ZMAGE nad nacifasizmom TPPZ P: TOMAZIC obdaveča svoje pevce, da bo danes, 3. t. m., ob 20.30 bo v prostorih Partizanskega doma v Bazovici generalno vajo za nastop, ki bo jutri, 4. t. m., ob 16. uri v Ljudskem domu v Krizu. S komemorativnim koncertom se bomo poklonili tov. padlim domacinu Josipu Verginelli in Evgeniju Curielu. V cast nam je, da se bo slavlja udeležil med drugimi spanski borec, ki je partizanal tudi v Italiji skupno z J. Verginello, tov. Giovanni Pesce, clan castnega predsedstva VZPI-ANPI odlikovan z zlato medaljo.

DEKLETA in zene! Praznujte DAN ZENA v restavraciji Al Carso v Mavhinjah ob veselih zvokih ansambla Vrtnica. Večer, ki ga organizira SKD Cerovlje - Mavhinje bo obogatil zabavni program. Informacije in rezervacije na tel. st. 299798 od 19. do 21. ure.

KRUT obvesca udelezence plavalnih ur v

Strunjanu, da je odhod avtobusov iz Trsta - Trg Oberdan v torek, 7. marca, ob 14.30.

SKD CEROVlje - MAVHINJE namerava prirediti festival slovenskih zamejskih dramskih amaterskih skupin, ki naj bi potekal v Mavhinjah od 30. junija do 9. julija t.l. Vabljenje so vse slovenske amaterske dramske skupine, ki se lahko predstavijo s katerokoli igro z neomejenim številom igralcev. Prijavo je treba poslati najkasneje do 16. marca. Informacije dobite na tel. st. 299798 (K. Antonić) ali 299985 (P. Antonić) v večernih urah.

V TRZASKI OBCINI se vpisovanje v kolonijo v Drago (Slokad) in Comeglians (Slovenska Vincencijeva konferenca) zaključuje 4. marca. Vpisne pole dobite na solah. Izpolnjene oddajte zdravniški asistentki, v ostalih občinah se vpisite naravost pri občinski zdravniški asistentki in to cimprej.

IZLETI

KRISKA ZVEZA UPOKOJENCEV obvesca, da avtobus za Spilimbergo odpotuje v nedeljo, 5. t. m., ob 8. uri izpred vaskega spomenika.

DRUSVO SLOVENSkih UPOKOJENCEV TRST obvesca, da je na razpolago se nekaj mest za izlet v Dolenjske toplice in Stično dne 8. marca. Vpisovanje v dopoldanskih urah na sedežu v Ul. Cicerone 8, tel. st. 360324.

KMECKA ZVEZA in KMETIJSKA ZADRUGA organizirata v petek, 10. t. m. tradicionalni izlet na mednarodni kmetijski sejem v Verono. Med strokovno ekurzijo bodo izletniki poleg sejma obiskali tudi agroturistično kmetijo, kjer jim bodo postregli s tipično večerjo. Cena izleta (vključno s prevozom, vstopnico in večerje) znasa 55.000 lir. Vpisovanje na Kmetijski zadrugi (tel. st. 382555) in Kmečki zvezi (tel. st. 362941).

SKD CEROVlje - MAVHINJE organizira v nedeljo, 12. marca, smučarski izlet na Monte Elmo z možnostjo ogleda smučarskega centra Toblach za nesmučarje. Zbirališče ob 6. uri v Sesljanu, odhod z avtobusom ob 6.15. Informacije tel. 299798 od 19. do 21. ure.

SK BRDINA sporoča, da bo avtobus za Sappado na Opcinah ob 5.45 (bar Centrale). Odhod pa ob 6. uri.

ŠOLSKE VESTI

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE obvesca učne osebe, da je rok za vložitve prošenj za vstop v pokrajinske lestvice za upravljanje suplenc podalšan do 31. marca 1995.

SLOVENSKI DEZELNI ZAVOD ZA POKLICNO IZOBRAŽEANJE obvesca, da se bo v kratkem začel tečaj Data Base v okolju Windows - ACCESS 2.0. Razpoložljivih je se nekaj mest. Vpis in ostale informacije v tajništvo Zavoda v Trstu, Ul. Ginnastica 72, tel. 566360.

PRISPEVKI

Minilo je šest let, odkar sta nas zapustila naša draga Sergij in Gabri Husu. Ob tej žalostni obletnici poklanjata mama in tata 50.000 lir za Kulturni dom Prosek-Kontovel.

V spomin na Alojzija Badalica, ob 50. obletnici smrti v koncentracijskem taborišču v Nemčiji, daruje sestra Ivanka 50.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB s Proseka.

Namesto cvetja na grob Emilije Sedmak daruje družina Radovich 50.000 lir za Sklad Mitja Cuk in 50.000 lir za sarajevske diabetične otroke.

V spomin na dragega

moza in očeta Karla Gom-baca daruje družina 50.000 lir za Sklad Mitja Cuk.

Prijatelji društvenega bara darujejo 150.000 lir za popravilo strehe Prosvetnega doma na Opcinah.

N.N. daruje 20.000 lir za Dom Brdina.

Ob 2. obletnici smrti brata Karmela Tretjaka daruje Pierina Sossi z družino 50.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Krizu.

Ivo in Ingrid Pertot darujeta 100.000 lir za Sklad Stadion 1. maj.

MALI OGLASI

IZVOZNO-UVOZNO podjetje išče uradnico/ka z znanjem angleščine in slovenščine. Telefon 0481/32126.

POPUSTI od 10% do 50% na knjigah in se maršicem do 31. marca v Trzaski knjigarni.

ISCEN priche prometne nesreče, ki se je pripetila dne 27.12.1994, ob 12.15 na državni cesti SS 202 krizišče Ul. Carsia (Opcine) med Peugeotom 505 in BMW. Tel. st. 299473.

V NAJEM dajemo skladišče na Opcinah. Tel. 211043.

SONCNO, trosobno, sodobno opremljeno stanovanje oddam. Ponudbe poslati: Publiet, Ul. Montecchi 6 - Trst pod sifro "Trst".

V ANKARANU nad kopaliscem Adria naprodaj vrstna hisa v prvi vrsti s pogledom na morje. Zainteresirani naj poklicajo na tel. st. 0038666/526852.

DVOSTANOVANJSKO hiso v Rocolu, 70/75 kv. m, vsako stan., terasa, podstrešje, garaža, vrt, centralno gretje s toplo vodo, prosto v teku leta, prodam. Možnosti in ponudbe poslati na Publiet Srl, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod geslo " Rocol".

PRODAM avtomobil Niva, bele barve, letnik 90, prevozenih 59.000 km, v dobrem stanju. Tel. st. 228932.

PRODAM fiat uno fire, letnik '86 v odličnem stanju. Tel. st. 200950.

PRODAM A 112, letnik 85 v odličnem stanju. Tel. 229468.

V KRIZU pri Sezani prodam zazidljivo parcelo 1.800 kv. m na odlični lokaciji z gradbenim dovoljenjem, voda, elektrika, PTT na parceli. Tel. st. 00386/67/ 65324.

PRODAM prenosni telefon Nokia Cityman 300, možnost fakturiranja. Kli-cati v večernih urah na st. 040/228997.

OSMICO ima Ostrouska v Zagradcu st. 1.

OSMICO sta odprli Gianna in Bojana Pahor v Medje vasi st. 8. Vabljeni vsi prijatelji pijace in jedace.

V ZGONIKU ima osmico Janko Kocman.

+

Predcasno nas je zapustila naša draga

Lidija Sulčić
vd. Sulini

Pogreb bo v ponedeljek, 6. t. m., ob 12. uri iz mrtvašnice v Ul. Costalunga v Kriz.

Zalostno vest sporočajo
sin Alessandro, vnukinja
Roberta, Breda in ostalo
sorodstvo

Kriz, 3. marca 1995

Ob smrti Lidije Sulčić
se pridružuje zalovanju

Niko z družino

VČERAJ-DANES

Danes, PETEK, 3. marca 1995
KUNIGUNDA

Sonce vzide ob 6.41 in zatone ob 17.53 - Dolzina dneva 11.02 - Luna vzide ob 7.16 in zatone ob 20.21.

Jutri, SOBOTA, 4. marca 1995
KAZIMIR

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 8 stopinj, zračni tlak 1011,3 mb pada, brezvetrje, vlaga 98-odstotna, dežja je padlo 4,4 mm, nebo pooblačeno, morje mirno, temperatura morja 9,1 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI
RODIL SE JE: Mattia Calligari.

OBVESTILO
BRALCEM

DAROVE in PRISPEVKE za objavo v časopisu sprejemajo v tajnistvu Uredništva PD (tel. 7796600) in preko poverjenikov posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi urad KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (pritličje) tel. 360072, s sledecim urnikom: 9.00-12.00 in 14.00-17.00 od ponedeljka do petka.

UMRLI SO: 73-letna Luigia Marc, 74-letna Cecilia Moratti, 77-letni Ernani Benedetti, 77-letni Silvano Cirielli, 87-letna Lidia Vodopivec, 88-letna Gisella Depangher, 81-letni Arnaldo Però, 66-letna Albina Puri, 76-letna Lidia Sulcic, 88-letni Albino Orel, 73-letni Giovanni Polo, 84-letna Nives Visintini, 84-letna Luigia Seles, 55-letna Marialuisa Noni, 84-letni Italo Bressan, 86-letna Veronica Barbari.

LEKARNE

Od ponedeljka, 27. februarja, do nedelje, 5. marca 1995
Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

NOCNA SLUZBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Mazzini 43 (tel. 631785).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505
TELEVITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Zdravstvena
dežurna služba
Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.
Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

VOZNI RED VLAKOV

Železniška postaja v TRSTU

Proga TRST-BENETKE

ODHODI

URA	VRSTA	SMER
4.12	(R)	Tržič (4.35), Mestre (6.20), Benetke (6.32).
5.36	(D)	Tržič (5.59), Mestre (7.36), Benetke (7.47).
6.10	(IC)	TERGESTE - Tržič (6.34), Portogruaro (7.19), Mestre (8.02), Padova (8.36), Vicenza (8.57), Verona (9.31), Milano (10.55), Torino (12.55).
6.16	(R)	Tržič (6.42), Portogruaro (7.41). Op.: ukinjen ob praznikih.
6.48	(IC)	MIRAMARE - Tržič (7.12), Mestre (8.40), Padova (9.14), Bologna (10.35), Firenze (11.44), Rim Termini (13.45).
7.12	(E)	VENEZIA EXPRESS - Tržič (7.35), Mestre (9.07), Benetke (9.18).
7.35	(D)*	Tržič (7.58), Gorica (8.19), Videm (8.48), Pordenone (9.28), Treviso (10.19), Benetke (11.06). Op.: ukinjen ob praznikih iz Trsta do Vidma.
8.12	(IR)	Tržič (8.35), Mestre (10.07), Benetke (10.18).
9.25	(R)	Tržič (9.53), Portogruaro (10.54). Op.: samo ob praznikih.
10.12	(IR)	Tržič (10.35), Mestre (12.02), Benetke (12.18).
12.12	(IR)	Tržič (12.35), Mestre (14.07), Benetke (14.18).
13.12	(IR)	Tržič (13.35), Mestre (15.07), Benetke (15.18).
13.47	(R)	Tržič (14.15), Portogruaro (15.17). Op.: ukinjen ob praznikih.
14.12	(IR)	Tržič (14.35), Mestre (16.07), Benetke (16.18).
14.20	(IR)*	Tržič (14.43), Gorica (15.05), Videm (15.30), Pordenone (16.01), Treviso (16.39), Mestre (16.57), Benetke (17.08). Op.: ukinjen ob praznikih od Trsta do Vidma.
15.12	(IR)	Tržič (13.35), Mestre (17.07), Benetke (17.18).
16.10	(IC)	SVEVO - Tržič (16.34), Portogruaro (17.19), Mestre (18.02), Padova (18.36), Milano (20.55), Genova (22.55).
17.12	(E)	Tržič (17.35), Mestre (19.07), Benetke (19.18).
17.18	(R)	Tržič (17.45), Portogruaro (18.45), Mestre (19.48), Benetke (19.59). Op.: se ne ustavi v Grižanu in Križu.
18.12	(E)	Tržič (18.35), Portogruaro (19.23), Mestre (20.07), Benetke (20.18), Bologna (23.10), Lecce (9.34).
19.12	(IR)	Tržič (19.35), Mestre (21.07), Benetke (21.18).
19.45	(R)	Tržič (20.14), Portogruaro (21.16). Op.: ukinjen na predpraznični dan.
20.28	(E)	SIMPLON EXPRESS - Tržič (20.52), Mestre (22.15), Padova (23.04), Verona (0.02), Milan (1.34), Domodossola (3.05), Zeneva (6.49).
21.12	(IR)	Tržič (21.35), Mestre (23.07), Benetke (23.18).
21.18	(E)*	Tržič (21.41), Gorica (22.02), Videm (22.30), Benetke (0.21), Padova (1.10), Verona (2.14), Milan (4.05), Turin (6.37).
22.10	(E)	Tržič (22.33), Portogruaro (23.21), Mestre (0.04), Bologna (3.00), Firenze (4.35), Rim Termini (8.25).

* Proga Trst-Videm-Benetke

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER
0.47	(IR)	Benetke (22.40), Mestre (22.51), Tržič (0.23)
2.32	(D)	Benetke (0.14), Mestre (0.25), Tržič (2.08).
6.34	(R)	Portogruaro (5.05), Tržič (6.08). Op.: ukinjen ob praznikih.
7.10	(D)	Portogruaro (5.56), Tržič (6.47).
7.45	(D)	Portogruaro (6.30), Tržič (7.17), Sesljan (7.24), Nabrezina (7.30). Op.: ukinjen ob praznikih.
8.01	(E)	Rim Termini (22.15), Firenze (1.38), Bologna (3.55), Mestre (5.50), Tržič (7.37).
8.55	(E)	SIMPLON EXPRESS - Zeneva (22.52), Milan (3.42), Verona (5.16), Padova (6.16), Mestre (6.40), Tržič (8.32).
9.10	(E)*	Turin (22.50), Milan (0.40), Verona (3.31), Benetke (5.08), Treviso (6.15), Pordenon (7.05), Videm (7.46), Gorica (8.25), Tržič (8.46).
9.31	(R)	Portogruaro (8.00), Tržič (9.03).
9.53	(D)*	Benetke (6.34), Treviso (7.06), Pordenon (8.01), Videm (8.40), Gorica (9.09), Tržič (9.30).
10.07	(E)	Lecce (18.14), Bologna (4.37), Benetke (7.10), Mestre (8.12), Tržič (9.43).
10.47	(IR)	Benetke (8.40), Mestre (8.51), Portogruaro (9.35), Tržič (10.23).
11.03	(R)*	Benetke (7.08), Treviso (7.42), Pordenone (8.54), Videm (9.34), Gorica (10.14), Tržič (10.36). Op.: ukinjen ob praznikih.
11.47	(E)	Benetke (9.40), Mestre (9.51), Tržič (11.23)
14.09	(IC)	SVEVO - Sestri Levante (6.15), Genova (7.13), Milan (8.50), Verona (10.27), Benetke (11.54), Mestre (12.21), Tržič (13.45).
14.35	(D)*	Benetke (11.10), Pordenone (12.24), Videm (13.05), Gorica (13.48), Tržič (14.12). Op.: ukinjen ob praznikih.
14.47	(IR)	Benetke (12.40), Mestre (12.51), Tržič (14.23).
15.05	(R)	Portogruaro (13.45), Tržič (14.41). Op.: ukinjen ob praznikih.
15.47	(IR)	Benetke (13.40), Mestre (13.51), Portogruaro (14.35), Tržič (15.22).
16.27	(D)	Benetke (14.17), Mestre (14.28), Portogruaro (15.15), Tržič (16.03).
17.47	(IR)	Benetke (15.40), Mestre (15.51), Portogruaro (16.35), Tržič (17.23).
18.57	(D)	Benetke (16.40), Mestre (16.51), Portogruaro (17.35), Tržič (18.23).
20.10	(R)	Benetke (17.34), Mestre (17.46), Portogruaro (18.45), Tržič (19.43).
20.47	(IR)	Benetke (18.40), Mestre (18.51), Tržič (20.23)
20.54	(IR)*	Benetke (17.58), Treviso (18.28), Pordenon (19.07), Videm (19.38), Gorica (20.10), Tržič (20.31). Op.: ukinjen ob praznikih iz Vidma v Trst.
21.45	(IC)	TERGESTE - Turin (15.08), Milano (17.05), Padova (19.22), Mestre (19.40), Tržič (21.21).
22.47	(R)	Benetke (20.28), Mestre (20.39), Portogruaro (21.35), Tržič (22.23). Op.: se ne ustavi v Sesljanu, Nabrezini, Grižanu in Miramaru.
23.12	(IC)	MIRAMARE - Rim Termini (16.15), Firenze (18.17), Bologna (19.27), Padova (20.46), Mestre (21.04), Tržič (22.48).
23.27	(E)	VENEZIA EXPRESS - Benetke (21.22), Mestre (21.34), Tržič (23.04).

Proga TRST-VIDEM

ODHODI

URA	VRSTA	SMER
5.25	(R)	Tržič (5.48), Gorica (6.09), Videm (6.43). Op.: ukinjen ob praznikih.
6.29	(D)	Tržič (6.52), Gorica (7.18), Videm (7.43). Op.: ukinjen ob praznikih.
6.54	(R)	Tržič (7.20), Gorica (7.45), Videm (8.10). Op.: se ne ustavi v Miramaru, Grižanu, Križu.
7.52	(D)	Tržič (8.15), Gorica (8.36), Videm (9.01). Op.: vozi samo ob praznikih.
8.42	(R)	Tržič (9.09), Gorica (9.34), Videm (10.10). Op.: ukinjen ob praznikih.
9.35	(R)	Tržič (10.00), Gorica (10.25), Videm (11.01). Op.: vozi samo ob praznikih; ne ustavi v Miramaru, Grižanu, Križu, Nabrezini.
10.46	(R)	Nabrezina (11.00), Sesljan (11.04), Tržič (11.13), Gorica (11.37), Videm (12.09). Op.: ne ustavi v Miramaru, Grižanu, Križu.
12.24	(D)	Tržič (12.47), Gorica (13.08), Videm (13.36), Pordenone (14.18).
13.20	(R)	Tržič (13.47), Gorica (14.12), Videm (14.48). Op.: ukinjen ob praznikih.
14.40	(R)	Tržič (15.08), Gorica (15.31), Videm (16.06). Op.: ne ustavi v Grižanu in Križu.
16.16	(D)	Tržič (16.39), Gorica (17.00), Videm (17.25).
17.04	(R)	Tržič (17.27), Gorica (17.48), Videm (18.23). Op.: ukinjen ob praznikih.
17.28	(R)	Tržič (17.52), Gorica (18.17), Videm (18.55). Op.: ne ustavi v Grižanu, Križu, Nabrezini, Sesljanu.
17.45	(D)	Tržič (18.08), Palmanova (18.32), Videm (18.49). Op.: ukinjen ob praznikih.
18.05	(D)	Sesljan (18.21), Tržič (18.30), Gorica (18.52), Videm (19.10). Op.: ukinjen ob praznikih.
18.30	(R)	Tržič (18.57), Gorica (19.20), Videm (19.54). Op.: ne ustavi v Grižanu, Križu.
19.25	(D)	Tržič (19.48), Gorica (20.09), Videm (20.34).
20.00	(R)	Tržič (20.25), Gorica (20.48), Videm (21.15). Op.: ukinjen ob praznikih.

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER
6.50	(R)	Videm (5.28), Gorica (5.59), Tržič (6.22). Op.: ukinjen ob praznikih.
7.28	(R)	Videm (6.10), Gorica (6.33), Tržič (7.00). Op.: ukinjen ob praznikih.
7.54	(R)	Videm (6.25), Gorica (7.01), Tržič (7.25). Op.: samo ob praznikih
7.54	(D)	Sacile (5.46), Pordenone (6.00), Videm (6.41), Gorica (7.11), Tržič (7.31). Op.: ukinjen ob praznikih.
8.41	(R)	Videm (7.08), Gorica (7.46), Tržič (8.11). Op.: ukinjen ob praznikih.
8.47	(D)	Videm (7.43), Palmanova (7.59), Cervignano (8.11), Tržič (8.24). Op.: ukinjen ob praznikih.
12.30	(R)	Videm (11.02), Gorica (11.38), Tržič (12.02). Op.: samo ob praznikih.
13.56	(R)	Videm (12.37), Gorica (13.08), Tržič (13.29).
14.57	(R)	Videm (13.30), Gorica (14.06), Tržič (14.30). Op.: ukinjen ob praznikih.
15.39	(D)	Videm (14.30), Gorica (14.55), Tržič (15.16). Op.: ukinjen ob praznikih.
15.39	(R)	Videm (14.10), Gorica (14.46), Tržič (15.11). Op.: samo ob praznikih.
16.43	(D)	Pordenon (14.50), Videm (15.30), Gorica (15.59), Tržič (16.20). Op.: ukinjen ob praznikih.
18.00	(R)	Videm (16.32), Gorica (17.08), Tržič (17.32). Op.: samo ob praznikih.
18.21	(R)	Videm (17.01), Gorica (17.32), Tržič (17.54). Op.: ukinjen ob praznikih.
19.07	(R)	Videm (17.40), Gorica (18.16), Tržič (18.40).
19.29	(D)	Videm (18.18), Gorica (18.44), Tržič (19.05). Op.: ukinjen ob praznikih.
19.58	(D)	Camia (18.01), Videm (18.30), Gorica (19.14), Tržič (19.35).
20.39	(R)	Videm (19.13), Gorica (19.48), Tržič (20.11). Op.: ukinjen ob praznikih.
21.28	(R)	Videm (20.00), Gorica (20.36), Tržič (21.00). Op.: samo ob praznikih.
21.56	(D)	Videm (20.47), Gorica (21.12), Tržič (21.33).

Proga TRST-OPČINE

ODHODI

URA	VRSTA	SMER
9.16	(E)	SIMPLON EXPRESS - Opčine (9.45), Sežana (10.14), Ljubljana (12.15), Zagreb (14.50).
12.04	(E)	DRAVA - Opčine (12.38), Ljubljana (15.00), Čakovec (18.05), Budimpešta (22.58).
17.58	(IC)	KRAS - Opčine (18.25), Sežana (18.49), Ljubljana (20.43), Zagreb (22.55).
23.43	(E)	VENEZIA EXPRESS - Opčine (0.11), Sežana (0.40), Ljubljana (2.40), Zagreb (5.00), Budimpešta (12.30).

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER
6.28	(E)	VENEZIA EXPRESS - Budimpešta (17.30), Zagreb (0.20), Ljubljana (3.20), Sežana (5.31), Opčine (5.40).
10.57	(IC)	KRAS - Zagreb (5.40), Ljubljana (8.10), Sežana (10.05), Opčine (10.14).
16.50	(E)	DRAVA - Budimpešta (6.00), Čakovec (10.44), Ljubljana (13.55), Opčine (15.55).
19.49	(E)	SIMPLON EXPRESS - Zagreb (14.10), Ljubljana (16.45), Sežana (18.45), Opčine (18.54).

IC - Intercity E - ekspresni vlak IR - Meddeželni vlak D - Brzovlak R Deželni vlak

ZDRAVSTVO / NAČRT ZA KRČENJE IZDATKOV

Namesto oddelkov bodo departmaji

Pod udarom bodo tokrat tudi primariji

Generalni direktor go-riskega podjetja za zdravstvene storitve dr. Giambattista Baratti je včeraj predstavil svoj načrt za drastično krčenje zdravstvenih izdatkov konferenci zupanov. Novi upravitelji javnega zdravstva na Goriskem nameravajo koreni-to preurediti zdravstvo v smeri večje učinkovitosti, da bi dosegli cilj skrčenja izdatkov za celih 18 milijard lir. Dr. Baratti je do-slej skrbno čuval svoj načrt in ga bo predvidoma predstavil javnosti šele po srečanju s sindikati, ki je napovedano danes.

Kolikor je znano, naj bi načrt predvideval skupno 760 postelj v bolnišnicah v Gorici in Trzinu, katerim gre pristeti se 70 ležišč v strukturah za rehabilita-

cijo. Podrobnejše podatke sta dr. Baratti in njegov so-delavec dr. Rizzatto včeraj predstavila zupanom. Ko-renito bodo posegli v se-danjo ureditev bolnišnic. Sedanje oddelke naj bi združili v ti. departmaje. Tako naj bi nastal na pri-mer departma za kirurgijo in prevzel vse kirurske pristojnosti, ki so danes porazdeljene med številni-mi dodelki. Gotovo bo de-partmajev manj kot od-delkov, s čemer se bo zmanjšalo število prima-rijev in najbrž tudi druge-ga osebja. Dodaten prihra-nek in racionalizacijo naj bi dosegli z mobilnostjo bolničarjev med oddelki, s privilegiranjem učinkovi-tejših služb in oddelkov ter postopnim opuščanjem drugih. Vse to bo seveda

boleče zarezalo v sedanje razmere in najbrž izzvalo močan odpor med osebjem, tudi med vodil-nim (primariji), ki se je do-slej še vsakokrat izognilo klestenju. Toda stanje ne dopusca več razmetavanja z javnim denarjem, pravijo upravitelji. Pomemben del načrta naj bi tudi zadeval zdravstvene okraje in kre-pitev služb na teritoriju kot protiutež manjši ho-spitalizaciji. Dr. Baratti tudi predlaga, naj bi zaradi racionalnejše izrabe sred-stev eno samo podjetje upravljalo bolnišnici in druge zdravstvene struktu-re na teritoriju.

Zupani so včeraj vzeli na znanje te programe, svoje mnenje pa bodo po-vedali po naslednjem srečanju čez deset dni.

KINO

GORICA
VITTORIA 18.20-20.10-22.00 »Nightmare, nuovo incubo«. Ozvočenje Dolby stereo.
KULTURNI DOM 17.40-19.50-22.00 »Stargate«. I. Kurt Russel.
CORSO 17.30-19.45-22.00 »Nell«. Igrata Jodie Foster in Liam Neeson.

KONCERTI

V FOGARJEVEM AV-DITORIJU v Gorici bo no-coj ob 20.30 v okviru kon-certne sezone društva R. Lipizer nastop tria Lino Urdan (klarinet), Tullio Zorzet (violončelo) in Co-rado Gulin (klavir).
V OBČINSKEM GLE-DALISCU V TRZICU bo no-coj ob 20.30 koncert Orkestra iz Padove in Ve-neta pod vodstvom diri-gent Antona Nanuta, soli-st Janos Starker (violonče-lo). Na sporedu skladbe F. Schuberta, E. von Doh-nanyja in R. Schumannja.

PRIREDITVE

ZSKD vabi v torek, 7. marca, ob 20.30 v knjižni-co Damira Feigla v Ul. Croce 3 na predstavitev knjige Pod svinčenim ne-bom (spomin na tigrov-skega voditelja Zorka Je-lincica). Spregovorili bo-do Rudi Pavšič, Dušan Je-lincič in Branko Marušič.
DRUŠTVO SLOVEN-SKIH UPOKOJENCEV v sodelovanju s KRUT-om iz Trsta prireja 15. marca ob 19. uri v domu Andreja Budala v Standrežu pre-davanje fizioterapevke dr. Danice Radulovič o bo-lecinah hrbta in vretenc.
KD OTON ŽUPANČIČ V STANDREŽU prireja ju-tri družabnost ob dnevu zena. Prijave pri Marti tel. 21407.
KD DANICA prireja družabnost ob 8. marcu v kulturno-sportnem sre-discu na Vrhu jutri ob 19.30. Prijave sprejemata Elda in Irena (tel. 882190 ali 882222).

OBVESTILA

OBCINA SOVODNJE sporoča, da deželno od-borništvo za socialno skrbstvo skupaj z združenjem ODA organi-zira poletne kolonije za mladostnike iz potrebnih družin. Za prijave in informacije se lahko inte-resenti obrnejo na tel. 882001 ali do socialne delavke na sedeu obci-ne vsako soboto od 9.30 do 10.30. Rok za prijave zapade 1. aprila 1995.

ROD MODREGA VA-LA (slovenski taborniki v Italiji) Trst-Gorica ob-vešča vse starše, da bo v soboto, 4. marca, ob 15.15 na sedežu v ulici Croce 3 v Gorici spoz-navno srečanje vodstva s starsi. Pogovor bo o ta-borniški organizaciji in o programih za letošnje pomlad/poletje.

OBCINA DOBERDOB sporoča, da so občinski uradi za stranke odprti po sledecem urniku: občinsko tajništvo in ma-tični urad ob ponedeljka do petka 7.00-10.00, v ponedeljek tudi 15.00-18.00; knjižnica od pone-deljka do četrta 15.00-17.00, petek 10.00-12.00; tehnični urad torek, četr-tek, petek 7.45-9.00, po-nedeljek 17.00-18.00; računovodstvo od pone-deljka do petka 8.00-10.00, ponedeljek 15.00-18.00; urad občinskega redarja ob ponedeljka do petka 8.30-9.30.

SPD GORICA obvešča, da bo redni letni občni zbor društva v četrtek, 16. marca 1995, v Kultur-nem domu v Sovodnjah. Prvo sklicanje bo ob 20. uri, drugo pa ob 20.30.
KULTURNO DRUŠ-VO SOVODNJE obvešča, da je zbornik Tabor "So-vodnje 93" na razpolago pri odbornikih društva.
SKD KREMENJAK IZ JAMELJ obvešča, da vpi-sujejo v začetniški in iz-popolnjevalni tecaj igranja na diatonično harmoniko. Informacije pri odbornikih društva ali po tel. (0481) 419952 ali 42024 ali 81113.

RAZSTAVE

V GALERIJ KULTUR-NEGA DOMA v Gorici je postavljena razstava Idrij-ske cipke. Ogled do pone-deljka, 20. marca, ob de-lavnikih med 9.30 in 13. uro in med prireditvami.
V GALERIJ KINA VIT-TORIA je do 7. marca na ogled razstava fotografij Pierlugija Bumbace "P.jazz". Ogled po urniku filmskih predstav.

IZLETI

ODBOR UPOKOJEN-CEV IZ DOBERDOBA pri-reja 11. marca izlet na Bled z muzejskim vlakom. Odpeljal bo ob 9. uri iz železniške postaje v Novi Gorici. Prijave samo se danes v trgovini pri Mili (tel. 78072) in v go-stilni Peric (tel. 78000). Izlet prireajo ob dnevu zena.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
PROVVIDENTI, Trav-nik 34, tel. 531972
DEŽURNA LEKARNA V TRZICU
RISMONDO, Ul. E. To-ti 52, tel. 410701

Sodelavci Goservisa DOO izrekajo sozalne di-rektorju Igorju Orlu ob izgubi dragega očeta.

Ob težki izgubi Dolo-res Tomsic por. Terpin izreka Združena ekipa SD Sovodnje in SZ Mla-dost obcutno sozalne od-borniku Klavdiju ter sinu Eriku in hčerki Katji.

Ob težki izgubi drage mame Dolores izrekajo Katji in družini globoko sozalne sololci iz Sovo-denj.

ŠOLSTVO / PODATKI O VPISIH V SLOVENSKE ŠOLE ZA LETO 1995/96

V osnovnih šolah in vrtcih bo novo leto bolj veselo

Po letih najhujše krize ustalitev in rahel porast števila učencev

Prvi neuradni podatki o vpisih v slovenske osnovne šole in vrtce na Goriskem nas za prihodnje šolsko leto navdajajo z zmernim optimizmom. Tako v vrtcih kot v šolah se obeta rahel porast vpisov, ki je se posebej opazen v skupnem seštevku učencev in malčkov. Po teh podatkih bo prihodnje leto v naših osnovnih šolah skupno 282 učencev, kar pomeni 15 več kot letos, v državnih vrtcih pa bo 254 otrok oziroma 8 več kot lani. Podatek ne upošteva steverjanskega vrtca, ki je občinski in v upravi redovnic, za katerega podatki o vpisih niso se razpoložljivi. Letos obiskuje ta vrtec skupno 10 otrok.

Podrobnejše podatke o vpisih v prve razrede o skupnem številu otrok v vsaki soli in vrtcu objavljamo v priloženih razpredelnicah. Kar zadeva vrtce so premiki v posameznih krajih razmero-

Učenci v slovenski šoli: prihodnje leto jih bo še nekaj več (foto Studio Reportage)

OTROŠKI VRTCI				
	šolsko leto 1994/95		šolsko leto 1995/96	
	1.letnik	skupno	1.letnik	skupno
GORISKO DID. RAVNATELJSTVO				
Gorica, Ul. Brolo	13	46	17	44
Gorica, Ul. Fabiani	8	30	12	29
Standrež	14	32	9	31
Pevma	9	29	7	28
Krmin	4	13	2	11
DOBERDOBSKO DID. RAVNATELJSTVO				
Doberdob	22	40	12	43
Sovodnje		6	21	13
24				
Rupa	8	18	7	18
Romljan		8	17	10
26				
SKUPNO	92	246	89	254

ma majhni. V skupnem seštevku je število novih vpisov v 1. letnik za spoznanje manjše od lanskega, skupno število pa nekoliko večje. Vpisi v prvi letnik so se tokrat občutno povečali v obeh mestnih vrtcih v Gorici, v vrt-

cu v Sovodnjah, precejšen padec pa so zaznali v Doberdobu. Vendar bi ta podatek bil varljiv, ko ne bi upoštevali, da je bil lanski podatek izjemen zaradi "enkratne letine" z rojstvi dvojčev in celo trojčkov. Zelo po-

memben je tudi porast števila otrok v vrtcu v Romljanu, ki je se posebej razveselil ravnateljica Nataso Paulinovo: »Nedvomno je ta podatek dokaz zaupanja, ki ga imajo starši v kvaliteto slovenskega vrtca. To nam daje dobro upati za ohranitev in rast slovenske osnovne šole na tem obrobem področju naše slovenske prisotnosti.«

Spodbudni so tudi podatki za osnovne šole: stiri vpisi več v prve razrede v primerjavi z lanskim letom in kot rečeno petnajst učencev več v skupnem seštevku. Pretirano bi bilo slaviti in prepevati himne, dejstvo pa je, da se je negativni trend upadanja rojstev ustalil. Število učencev, ki se vpisujejo v 1. razred je že večje od števila učencev, ki odhajajo iz petih razredov. To daje dobro upati za bodočnost naših sol, se posebej če v naslednjih letih ne bo težav v prilivu

OSNOVNE ŠOLE				
	šolsko leto 1994/95		šolsko leto 1995/96	
	1.razred	skupno	1.razred	skupno
GORISKO DID. RAVNATELJSTVO				
Gorica, O.Zupancič	19	79	13	78
Standrež, F.Erjavec	8	38	11	42
Pevma, J.Abram	5	25	10	32
Stevec, A.Gradnik	0	10	4	11
Plešivo	3	12	2	10
DOBERDOBSKO DID. RAVNATELJSTVO				
Doberdob, P.Voranc	8	46	7	47
Sovodnje, P.Butkovič	6	34	7	36
Vrh	4	12	5	15
Romljan	4	11	2	11
SKUPNO	57	267	61	282

iz vrtcev v osnovne šole. Tudi letos bi podatki za osnovne šole bili se boljše, ko bi se nekateri starši večinoma iz mešanih zakonov (a v kakem primeru, žal, tudi iz povsem slovenskih družin) po slovenskem vrtcu ne odločili za italijansko solo. Po drugi strani pa gre v Gorici zabeležiti tudi razveseljiv in nepričakovan vpis nekaterih otrok iz italijanskih družin, ki letos obiskujejo slovenski vrtce, tudi v slovensko osnovno šolo.

Glede vpisov na goriskem območju je po oceni ravnateljice Mirke Branjnikove razveseljivo tudi določeno uravnoteženje po šolah. Neko-liko manj gneče bo v soli v Ul. Brolo, na ta račun pa si bosta opomogli soli v Pevmi (kjer bodo najbrž spet imeli petrazrednico) in v Steverjanu, kjer bodo po lanskem žalostni "ničli" v prvem razredu spet stiri učenci.

NOVICE

Nocoj kulturna prireditev v Gradnikovi kleti na Plešivem

Ze vrsto let kulturni krožek briske mladine Plešivo - Krmin prireja v sodelovanju s kulturnim društvom iz Podgore Presernovo proslavo. Prireditev ob slovenskem kulturnem prazniku bo tudi letos in sicer nocoj ob 20. uri v prostorih Gradnikove kleti na plešivem. Nastopali bodo člani mešanega pevskega zbora iz Podgore s petjem in recitacijami ter osnovnosolci s Plešivega.

Tabomiki puntarskega Travnika vabijo na predstavitev srečanje

Tabomiki Družine puntarskega Travnika iz Gorice se zbirajo vsako soboto na sedežu v ulici Croce 3. Na sestankih se učijo taborniških veščin: spoznavajo vozle, orientacijo, osnove prve pomoči, izdelujejo ročna dela, maketo tabora, znak RMV, taborne ognje in druge predmete iz ilovice, mini taborne ognje iz lesa... Pred pustom so izdelali pisane zival-ske maske. Priskrbeli so si tudi pisalni stroj in računalnik. Najbolj pa jih veseli lov na zaklad, kjer morajo slediti raznim znakom in pismom, da na pridejo do zaklada. Ob lepem vremenu se na dvorišču igrajo družabne igre, gredo na sprehode, se posebno na goriski grad. Sedaj, ko se blizu pomlad bodo imeli več izletov v naravo in bodo na dvorišču naredili taborniški vrtček. Vse, ki imajo radi življenje v naravi in se radi zabavajo, vabijo, da se jim pridružijo. V ta namen prirejajo jutri ob 15.15 na sedežu v ulici Croce 3 v Gorici spoznavno srečanje s starši. Pogovor bo o taborniški organizaciji in o programih za letošnji pomlad/poletje.

Razprava o vlogi avtoporta

Debatni krožek "Il laboratorio", ki je blizu somisljenikom nekdanje liberalne stranke, prireja nocoj ob 20.30 v dvorani UGG pri kamini (Ul. Rimondov 2) javno razpravo o goriskem blagovnem terminalu v perspektivi razširitve Evropske zveze. Poročal bo direktor SDAG dr. Bruno Podbersig.

Naravoslovni tečaj za gluhe

Na sedežu krožka ENS v Ul. Brass 22 (zavod za gluhoneme) bodo danes predstavili posebni eksperimentalni tečaj naravoslovne vzgoje, ki je namenjen slušno prizadetim. Tečaj bo vodil dr. Fabio Raimo, ki je odgovoren za ekologijo na pokrajini, pri organizaciji pa sodelujejo tudi solsko skrbništvo, občina in ustanova za gluhoneme. Tečaj bo obsegal teoretska predavanja (vsak drugi petek od 17.30 do 19.30), praktične delavnice in vodene izlete v naravo.

Skupščina Zelene liste

Goriska Zelena lista sklicuje skupščino članov in somisljenikov nocoj ob 20.30 na sedežu v ul. Formica 3. Po razpravi o aktualnih političnih vprašanjih na krajevni in vsedržavni ravni in o bližnjih upravnih volitvah bodo izvolili delegate za deželno skupščino Zveze zelenih list, ki bo jutri ob 15.30 v občinski knjižnici v Starancanu. Jutrišnje skupščine se bo udeležil tudi predsednik vsedržavnega federalnega sveta Zelenih Franco Corleone. Govor bo o pripravi na vsedržavno skupščino, ki bo od 17. do 19. marca v Forte dei Marmi.

GORICA / SINDIKALNI PROTEST

Zdravnike bo treba plačati

Težave cel prihodnji teden

Prihodnji teden se zaradi sindikalnega protesta, ki ga je oklical pokrajinski tajništvo zveze splošnih zdravnikov (FIMMG), napovedujejo težave za zdravstvene zavaranje. V ponedeljek, 6. marca, bodo družinski zdravniki stavkali z arptjem vseh ambulant. v Naslednjih dneh od torka, 7., do vključno petka, 10. marca, pa se bo protest nadaljeval tako, da bodo zdravniki presli da bodo zdravniki posredni od neposredne k posredni oskrbi. To pomeni, da bodo morali pacienti plačati pregled v ambulantah ali na domu in kvccjemu nato zaprositi KZE za povračilo.

Glede možnosti povračila pa bodo gotovo težave. Direktor zdravstvenega podjetja (KZE) za

Gorisko Giambattista Baratti je namreč že sporočil, da po sedanjih prepisih te možnosti enostavno ni. Zaradi tega bo strošek za preglede v dneh sindikalnega protesta zdravnikov ostal v celoti v breme pacientov, razen če ministrstvo za zdravstvo ali deželna uprava ne bosta določila drugega.

Dodatnih stroškov ne bo edinole za nabavo zdravil. Sindikalno združenje zdravnikov je namreč napovedalo, da bodo za recepte uporabljali običajne obrazce javne zdravstvene službe, zato bo mogoče zdravila v lekarnah nabaviti kot vedno s placilom ticketa oz. delne ali celotne cene glede pač na vrsto zdravila.

NOVA GORICA / V PARK HOTELU

Prijeli trojico Neapeljčanov

Ukradli so tri milijone lir

Novogoriške igralnice privabijo vsakodnevno tisoče igralcev na srečo, med njimi pa se pogosto znajdejo tudi nepridipravi, ki skušajo na najrazličnejše načine priti do zasluzka, tudi ko jim sreča ni posebno naklonjena. Konec prejšnjega tedna so kriminalisti novogoriške Uprave za notranje zadeve prijeli trojico mladih Neapeljčanov, ki so nekemu slovenskemu državljanu v igralnici v Park hotelu izmaknili žetone v vrednosti 3 milijonov lir.

Dogodek se je pripetil 24. februarja nekaj po 10. uri. Trojica, gre za tri moške letnikov 1959 in 1960, se je pri-

blizala slovenskemu državljanu. Eden mu je segel v zunanji zep suknjica in izmaknil tri žetone vredne vsak po milijon lir. Druga dva sta ga pri tem s telesi "pokrivala", tako da bližnji igralci in pazniki ne bi zapazili njegovega početja. Storilec kraje je nato žetone izročil pajdašu, ki je pri blagajni vnovčil denar. Trojica je nato odsla. Okradeni se je sele kasneje zave-dati tatvine in obvestil upravo igralnice.

Tatove so prepoznali in prijeli naslednji dan, ko so se nič hudega sluteči vrnili v igralnico. Policisti so jih prepušili preiskovalnemu sodniku, ki je odredil njihov pripor.

VRH / NA POBUDO KD DANICA

Kulturni večer izraz navezanosti na domači kraj

Pred kratkim obnovljeni odbor SKD Danica na Vrhu je v petek zvečer poskrbel za kulturno prireditev v počastitev dneva slovenske kulture. Nastopili so recitatorji, zapela so vrhovska dekleta, program pa je zaključil moski pevski zbor KD Jezero iz Doberdoba. Svoj delež k uspehu prireditve pa so dali občani, ki so se večera v sportnem in kulturnem centru udeležili v lepem številu.

Res spodbuden znak, da bo društveno delovanje v prihodnje zadobilo živahnejši ritem. Spodbuden znak je tudi nastop vokalne dekliske skupine, ki jo vodi Tanja Kovic in ki je prvič nastopila prav v petek zvečer. Prireditve so si člani SKD Danica zamislili kot splet recitacij in pesmi na temo Krasa, navezanosti na domači kraj, na grozote prve svetovne vojne, kot je uvodoma povedala Viljena Devetak in podčrtala tudi smisel praznovanja dneva slovenske kulture.

Udeležence pevskega in recitacijskega večera je nagovoril tudi novi predsednik društva Boris Frandolc. Medtem ko so dekleta zapela le dve pesmi, je moski pevski zbor Jezero pripravil obsirnejši program in svoj nastop zaključil z Zdravljico. Recital so pripravili Viljena Devetak, Valentina Devetak, Vesna Devetak, Sara Devetak, Tatjana Devetak, Karolina Cernic, Morena Visintin, Sara Tuniz, Martina Cernic in Serena Pellegrin. Za uspeh prireditve pa sta se potrudili tudi Marta Gravner in Erika Murenec.

TAKSE

Na meji kontrola tudi nad vozniki dovoljenji

Avtomobilisti, ki se niso nalepili novih kolekov za leto 1995 na voznisko dovoljenje, naj to storijo čimprej, se posebno če morajo potovati čez mejo. Kot znano je rok za placilo takse na vozniska dovoljenja zapadel 28. februarja. Marsikdo je na to zapadlost pozabil. Nanjo so ga spomnili finančni strazniki, ki v teh dneh na mejnih prehodih redno pregledujejo vozniska dovoljenja in kaznujejo z globo vse, ki se niso nalepili 50 tisoč lirskega koleka. Kolek je mogoče kupiti v trafikah ali na postnih uradih.

LJUBLJANA / PET PO IZIDU SPORNE »RUMENE« KNJIGE

Zbornik o manjšinah v DS Alpe-Jadran

Objavljeni so referati simpozija leta 1993 na Bledu

LJUBLJANA - »Rumena« knjiga, ko so jo nekatere dežele Delovne skupnosti Alpe-Jadran izdale pred približno petimi leti, ni več edina publikacija te skupnosti o manjšinski problematiki. Včeraj so namreč v Ljubljani predstavili zbornik blejskega zasedanja v oktobru leta 1993, v sicer manj razkošni opremi, vendar z vsebino, ki je nedvomno blizu dejanskemu stanju in problemom jezikovnik manjšin.

Omenjena »rumena« knjiga je bila rezultat sklepa Delovne skupnosti Alpe-Jadran, da pripravi zbornik o jezikovnih manjšinah. Vendar gre dejansko za podatke, ki so jih izdelale posamezne deželne vlade. Tako je za Slovence v Furlaniji - Julijski krajini del, ki zadeva trzasko in gorisko pokrajino strokovno in vsebinsko dobro izdelan, povsem nezadovoljivo pa je poglavje o Slovencih v videmski pokrajini, ki so obravnavani ločeno od Slovencev na Trzaskem in na Goriskem, skupno z drugimi jezikovnimi skupnostmi ter v mnogo skromnejši obliki kot trzaski in goriski Slovenci. Zaradi tega besedila je prišlo takrat do polemik in do številnih kritik, pa tudi do spora med Furlanijo - Julijsko krajino in Slovenijo, ki publikaciji ni namenila velike pozornosti. Tudi Furlanija - Julijska krajina jo je izdala v dokajšnjem zatisju in je takrat ni razposlala niti deželnim svetovalcem.

Nova, »zelena« knjiga

(zelena je namreč platnica), ni nadomestek prejšnjega zbornika, ampak samo zbirka referatov. Ker pa je šlo za strokovni posvet, ki ga je organizirala Slovenija, ki je sama vabila predavatelje (in si s tem nakopala tudi kritike s strani drugih članic delovne skupnosti), gre v glavnem za strokovna predavanja in za poglede samih manjšin. Tako sta o stanju slovenske manjšine v Italiji govorila Milan Bufon in Pavel Stranj, brez »filtra« deželne vlade. Ti strokovni zapisi zaobjemajo vsa področja, od solstva in jezika do gospodarstva in prostorskih problemov, ter dajejo tako dokaj popoln prerez stanja in proble-

mov manjšin v tem prostoru. Vsi posegi so objavljeni v izvirnem jeziku, vsebina pa je prevedena v vse jezike Delovne skupnosti, ki so poleg slovenščine se italijanscina, nemščina, hrvaščina in madžarščina.

Zbornik so včeraj v Ljubljani predstavili uredniki dr. Peter Venclj, prof. Vladimir Klemenčič in Sonja Novak Lukanović. Ob tej priložnosti so predstavili še eno knjigo delovne skupnosti Alpe-Jadran, in sicer zelo bogato in zanimivo knjigo o zgodovinskih središčih, ki je izšla lansko leto in so jo februarja že predstavili v Gradcu.

Sicer pa je včerajšnje srečanje uvedel predsednik Delovnega komiteja

Delovne skupnosti Alpe-Jadran Franc Miksa, ki v dveletju, ko Slovenije predseduje skupnosti, skrbi za to dejavnost. Med drugim je dejal, da je bilo v okviru komisij, delovnih ter projektnih skupin DS Alpe-Jadran izdanih več kot 150 skupnih večjezičnih publikacij s področja gospodarstva, varstva okolja in urejanja prostora, znanosti, kulture, zdravstva, turizma, kmetijstva, manjšin, sporta, delovanja mladih, skupne promocije članic, informiranja ipd., kar zelo jasno kaže na veliko dejavnost, ki jo je DS Alpe-Jadran opravila v sozmeroma kratkem času, saj se ne deluje dvajset let.

B.Br.

PRESEDNICA GUERRA V RIMU

Dežela zahteva večje pristojnosti

Vlada pokazala dobro voljo za rešitev vseh odprtih problemov - O volitvah nič novega

RIM - Predsednica deželne vlade Furlanije-Julijske krajine Alessandra Guerra se je včeraj mudila v Rimu, kjer je imela celo vrsto precej pomembnih sestankov in razgovorov. Predsednico so spremljali odbornika Giampiero Fasola in Oscarre Lepre ter furlanski poslanec Severne lige Edoardo Ballaman. Njegova prisotnost na uradnih pogovorih deželne vlade je vsekakor nenavadna.

Delegacija iz FJK se je najprej srečala z glavnim inspektorjem zakladnega ministrstva Brunom De Leom. Slednji je obljubil, da bo že danes predlagal ministrskemu predsedniku Lambertu Diniju zakonski predlog za okrepitev državnih dotacij naši deželi. Guerrova se bo v prihodnjih dneh osebno sestala z Dinijem in ga pozvala, da pospeši parlamentarni postopek za odobritev tega zakonskega osnutka.

Guerrova in odbornik Lepre sta se nato sestala z ministrom za odnose z deželami Francom Frattinijem. Poleg finančnih težav, s katerimi se sooča deželna uprava, sta mu predocila tudi vprašanje novega (spornega) deželnega

volilnega zakona za srednje in manjše občine. Ta zakon bo pravno močan, le ko ga bo odobrila rimska vlada. To se mora zgoditi prihodnji teden, v nasprotnem primeru bo moral Rim v FJK odločiti že napovedane občinske in pokrajinske volitve.

Predsednica Guerra se je nato udeležila zasedanja stalne konference predstavnikov države in deželnih uprav. Dinijeva vlada je s tem v zvezi napovedala odobritev nekaterih zakonskih predlogov, ki jih je svojčas predlagala tudi naša dežela. Gre za zakon o vprašanju gradenj v zdravstvenem sektorju ter za odlok o kocljenju problema finančnega deficita Krajevnih zdravstvenih enot. Na koncu so odobrili nekatere ukrepe na področju kmetijstva in odškodnin za škodo, ki so jo zaradi slabega vremena utrpeli kmetovalci.

Z novim volilnim zakonom za izvolitev občinskih uprav so zelo nezadovoljni zeleni. Njihovi deželni svetovalci ugotavljajo, da je zakon, ki ga je pred kratkim odobrila deželna skupščina, ustvaril le veliko zmedo in nič drugega.

23. APRILA BODO OBNOVILI TUDI VIDEMSKO OBČINO IN POKRAJINO

»Veliki manevri« v Furlaniji

VIDEM - V Vidmu so se priceili »veliki manevri« kot priprave na bližnje upravne volitve, ki bodo zadevale tudi Obcino in Pokrajino Videm. Se posebno vprašanje bodočega upravljanja Občine, ki je največja v deželi Furlaniji - Julijski krajini, predstavlja pomemben politični laboratorij in nekakšen model za našo deželo. Povedati velja, da zdajšnji koaliciji, ki upravlja Obcino in Pokrajino, sta levo-sredinski s sodelovanjem Demokratske stranke levice.

Ceravno manjka zelo malo časa do volilne preizkušnje, ki bo po vsej verjetnosti 23. aprila, ni se niti najmanj jasno, kaksne koalicije se bodo do tedaj oblikovale.

Medtem ko v taboru Kartela svobosčin tečejo priprave na »veliko koalicijo«, ki bi poleg Nacionalnega zavestništva, Forza Italia in manjših desno-sredinskih gibanj združevala tudi Ljudsko stranko in Bossiju nasproten del Severne lige, se zastopniki levo-sredinskega kartela, ki je doslej upravljal Obcino in Pokrajino, trudijo, da bi obnovili obstoječo koalicijo z vstopom Severne lige.

Razvidno je, tako kot na vse-državni ravni, da je za sestavo »zmagovite« koalicije precej odvisno od opredelitve Ljudske stranke, ki na Videmskem ni izgubila vsega svojega volilnega kapitala. Del Ljudske stranke zagovarja tezo, da je treba tudi na

Videmskem obnoviti sredinski model, ki je zdaj v veljavi na Deželi in sicer koalicija med Severno ligo, Ljudsko stranko in Forza Italia. Drugi pa so mnenja, da je treba potrditi dosedanje levo-sredinsko navezo, ki je dobro vodila videmsko Obcino in Pokrajino.

Volilna preizkušnja 23. aprila pa bo zadevala veliko večino 137 občinskih uprav na Videmskem. Med njimi je tudi večina občin, kjer prebivajo Slovenci. To so Ahten, Kluzze, Cedad, Fojda, Grmek, Bardo, Naborjet-Ovčja ves, Neme, Pontabelj, Praprotno, Podbonesec, Rezija, Svet Lenart, Speter, Sovodnje, Srednje in Tipana.

Rudi Pavšič

»Naše stezice« tokrat o medijih

TRST - Pomen medijev je v današnjem času neverjetno močan, cesar se zavedajo prav vsi. Preko obveščevalnih kanalov in z informacijskimi strukturami je mogoče vplivati na javno mnenje, ga usmerjati in z njim manipulirati. Nic čudnega torej, da tečejo v Italiji že dalj časa zolčne polemike glede monopolov v informaciji, vloge javnih medijskih hiš, enakih možnosti, drži casnikarjev, objektivnosti, itd. Gre torej za vrtočlavi ples, skorajda cirkus, v katerem nima nihče niti avtoritete niti moči, da bi vnesel red, kaj se, da bi bile stvari na pravem mestu in v območju takih krogov, ki stremijo le k resnici in pravičnem obveščanju.

Kako pa je z informacijo in mediji med slovensko narodnostno skupnostjo v Italiji? Ali prihaja tudi tu do disonanc? Katera uredniška politika vodi posamezna glasila? Kako se opredeljujejo do posameznih vprašanj in kje je perspektiva slovenskega tiska v Italiji? O teh in se

drugih vprašanjih bo teklen pogovor med nedeljsko oddajo slovenskega sporeda kopske televizije »Kam vodijo naše stezice?« Voditelj oddaje Marij Cuk je to pot povabil v studio predstavnike nekaterih zamejskih medijev, da bi se z njimi pogovoril o stanju informacije. Svoje sodelovanje so zagotovili Primorski dnevnik, Radio Trst A, Katoliki glas, Iskra in Novi list, medtem ko bo o drugih glasilih, predvsem iz Beneske Slovenije govor predvsem v naslednjih oddajah Stezic.

Skratka, dovolj zanimivi obeti za privlačno oddajo, ki naj bi pojasnila marsikaj nedorečenega predvsem v obdobju, ki je za slovensko narodnostno skupnost v Italiji precej občutljivo. Kot ponavadi bodo tudi tokrat vključeni telefoni, da gledalci lahko posežejo v pogovor. Oddaja se bo v živo začela v nedeljo točno ob 18. uri, prihodnji petek ob 13.55 pa bo še ponovitev na prvi mreži slovenske nacionalne televizije.

Bogdan Berdon

Pravno stanje jezikovnih pravic Slovencev v Italiji

80.

Člena 26 in 27 navedenega Odloka določata nadzor nad izvajanjem teh predpisov:

»26. člen

Nadzor nad izvajanjem določil tega odloka opravljajo komunalni inšpektor, inšpektorji Sekretariata za inspekcijske službe Obalne skupnosti Koper, komunalni redarji in pooblaščen delavci organov za notranje zadeve. Komunalni in drugi inšpektorji z odločbo odredijo, da je potrebno ugotovljene pomanjkljivosti v smislu določil tega odloka odpraviti.

V odločbi se določi rok, v katerem je potrebno ugotovljene pomanjkljivosti odpraviti. Če v določenem roku to ni storjeno, opravi izvršitev odločbe za ta dela pooblaščen organizacija združenega dela na stroške kršitelja odloka.

27. člen

Pristojni upravni organ po tem odloku je Občinski komite za urbanizem, gradbene, komunalne in stanovanjske zadeve Koper.

Člen 28 določa, da se kaznuje z denarno kaznijo posameznika, če »ne poskrbi, da je

napis na narodnostno mešanem območju v slovenskem in italijanskem jeziku (12 člen), člen 29 pa določa, da se kaznuje z denarno kaznijo pravna oseba, če »ne oskrbi jezikovno pravnega prevoda slovenskega napisa v italijanski jezik (15 člen)«.

Odlok občne Koper izrecno skrbi za »zunanji videz narodnostno mešanih območij«. Ta pravni pojem zaobjema tudi področja, ki jih je zasedla industrializacija, tako da morajo spoštovati očitno dvojezičnost tudi vsi na novo zgrajeni obrati, tovarne, podjetja, uradi, lokali itd.

Zamejskemu Slovincu je težko dojeti tako širokogrodno manjšinsko zakonodajo. Nikakor pa ne more razumeti nevhvaležnosti določenih krogov od Republike Slovenije in drzne primerjave njihovega pravnega varstva s tem, kar naj bi imeli Slovenci v Italiji.

Niti sklicevanje na slovenske denarne zavode v zamejstvu ne opravičuje primerjave. Taka primerjava je docela neustrezna in neumestna. V prejšnjem nekapitalističnem politično gospodarskem sistemu v Sloveniji niti pripadniki večinskega (slovenskega) naroda niso posedovali bank in podobnih zavodov.

Glede dvojezičnih napisov pa je bila in je italijanscina enakovredna slovenscini na vsakem vogalu, na vsakem pročelju, na vsakem obratu, na vsaki banki na narodnostno mešanih območjih v Republiki Sloveniji.

Kako pa je pri nas, na primer v trzaski pokrajini, ki nedvomno spada v »narodnostno mešano območje«? Koliko italijanskih bank ima dvojezične napise? Niti ena! Niti

njihove podružnice v pretežno slovenskih krajih ne spoštujejo nasega jezika v obliki javnega napisa.

Isto velja za trzasko industrijsko cono, ki je zrasla na slovenskem ozemlju in celo pomendrala več slovenskih zaselkov. Edino Agencija Trzasko kreditne banke je dvojezična. Če bi imeli v Trstu take predpise kot jih ima italijanska manjšina v Sloveniji, bi tudi naša »narodno mešana področja« imela povsem drugačen zunanji videz. Kajti vse tovarne, vsi obrati in lokali, vsi bančni zavodi bi morali »izobesiti firmo oziroma ime v italijanskem in slovenskem jeziku«, kot določa člen 13 Odloka z dne 5.2.1985 Občine Koper.

Kaj pa ostala »narodnostno mešana območja«, kaj pa Skedenj, Barkovlje, Rojan, Sv. Jakob?

V tem nepopolnem zapisu o pravnem stanju naših jezikovnih pravic veckrat zaidemo na druga področja. Zavedamo se namreč, da bi bila izključno pravna obravnava tega vprašanja enostranska, zgolj pojmovna, nestvarna. Poleg tega pa je veckrat potrebno poseči po drugih vedah za samo opredelitev in razlago pravnih pojmov. Če hočemo razumeti pojem »narodnostno mešano območje«, ki ga uporablja Občina Koper v obravnavanem odloku, moramo nedvomno poseči v bližnjo zgodovino teh predelov.

Če se se enkrat vprašamo, kaj pa Skedenj? Odgovor je lahko samo pritrdilen, Skedenj spada v »narodnostno mešano območje«. Leta 1928 je Jakob Soklic v Svojih spominih »Istra klice« zapisal tudi sledeče o Skednju.

(Se nadaljuje)

PISMO UREDNIŠTVU

Klic na pomoč

Sem žena in mati, katere družina je v zadnjih nekaj letih zabredla v hudo finančno stisko. Pred nekaj meseci sem že objavila poziv na pomoč na straneh Primorskega dnevnika, ki pa je, žal, v glavnem ostal brez odziva, tako da se tokrat spet oglašam.

Moja nesreča je v tem, da sem v pesti neke finančne družbe, pri kateri se je zadalil moj sin. Povsem naj, da gre za prave oderuhe, ki hočejo takoj nazaj celoten znesek posojila, povečan z ogromnimi obrestmi. Poleg tega,

kar smo že plačali, hočejo od nas takoj 13 milijonov lir, kar je za nas nemogoča vsota.

Povedati namreč moram, da dejansko ne premorem nicesar več. Sin nima dela, jaz pa imam začasno zaposlitev. Obrnila sem se že na marsikoga za pomoč, a brez uspeha.

Kdor bi mi želel pomagati, se lahko obrne na Vincencijevo konferenco pri župniji v Rojanu ob ponedeljkih in ob sobotah od 9. do 10. ure ali pa kaj položi na poštni tekoči račun št. 15958341 s prispisom »za Annamario«. Hvala!

GIBANJA / MARKA SE JE SPET OKREPILA, LIRA PA IZGUBILA DO VSEH VALUT

Prelom »premirja« z novim poslabšanjem na trgih

Negativen tudi borzni sestanek - Za Samuelsona kriza zaupanja

MILAN - Po dveh dneh premora, ki sta se dajala upati, da se je padanje lire ustavilo, če ne preusmerilo, sta italijanski denarni in borzni trg včeraj doživela novo mrzlo prho, čeprav je ni mogoče primerjati z nevihtami preteklih dni. Sicer pa je bil včeraj negativen dan za vse evropske bankovce, saj se je marka spet okrepila na vseh valutnih trgih. Lira je bila tako prisiljena »vrniti« velik del tistega, kar je bila pridobila v sredo.

Odlocitev nemske centralne banke, da ne spremeni uradnih obrestnih mer, je bila sicer pričakovana, vendar je le se utrdila prepričanje trgov, da Bundesbank ni pripravljena poseči za olajšanje položaja, v katerem so se zaradi močne marke znašli vsi evropski trgi. Poleg španske pezete, ki je včeraj doživela nov hud padec (in spet je bilo slišati o možnosti njene izstopa iz evropskega denarnega sistema), je bila kot ponavadi glavna žrtev teh razmer prav lira, ki je spet izgubila v menjavi z vsemi glavnimi bankovci. Politicna zjasnitev, ki ji je pomagala v sredo, je torej imela kratkotrajen učinek, včeraj pa so spet prevladali negativni vplivi drugih trgov. Tu-

di dolar je namreč močno klonil pred »supermarko« in tudi pri ostalih bankovcih, med katerimi sta bili edini izjemi lira in švicarski frank.

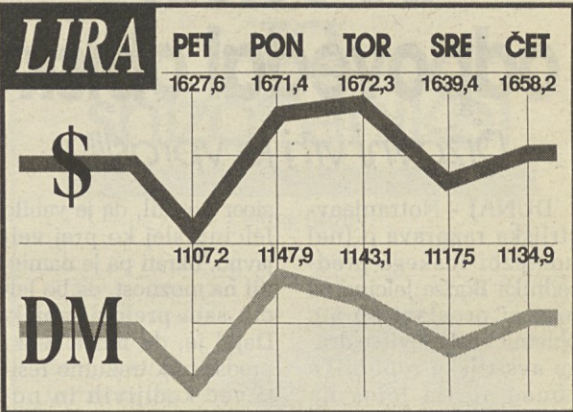
Borzni trg se je tudi včeraj gibal vzporedno z denarnim in arhiviral negativni sestanek s skromnim obsegom menjav, ki niso presegle 500 milijonov lir. Nekaj zanimanja je bilo le za vrednotnice podjetij, ki jim je usojena privatizacija, kot sta na primer zavod IMI in zavaroval-

na grupa INA. Med industrijskimi certifikati je bilo veliko povpraševanja po delnicah Olivetti, ostale vodilne vrednotnice pa so izgubile, saj so tuji investitorji v glavnem prodajali, da bi vnovčili denar, ki so ga investirali v dneh, ko je borza izgubljala. Kazalec MIB se je znižal za 0,1 odstotka, zadnji Mibtel je upadel za 1,02, Mib-30 pa za 1,26 odstotka. Najdodamo, da je borzni svet včeraj napovedal, da bo-

do od ponedeljka, 6. marca na telematskem trgu tudi novi »superbot«, kot so že poimenovali nove zakladne obveznice CTZ.

Zanimiv komentar o gibanjih na italijanskih trgih je včeraj prišel od nobelovca za ekonomijo, prof. Paula Samuelsona. »Nihče ne dela zasede vasemu bankovcu, kot ni nobenih pluto-zidovsko-masonskih zarot, kakor se je reklo včasih,« je izjavil ugledni ameriški profesor, za ka-

terega je lira podvržena krizi zaupanja. Samuelson tudi meni, da je položaj v teh dneh očitno usel izpod kontrole, Italija pa je spet prisla na seznam rizičnih držav, kar je kot vse kaže že kar nekakšna grda navada. Z gospodarskim manevrom je bil po njegovi oceni strojen komaj prvi korak v pravo smer, vendar to smer ogrožajo mnoge ovire, kot so predvsem pomanjkanje konsenza in kriza zaupanja v institucije.

Je nadzornik Kmečke banke odstopil?

TRST - Glede člana nadzornega odbora goriske Kmečke banke, milanskega odvetnika Guida Viole, smo tudi včeraj v urednistvu preverjali, ali je morebiti odstopil, vendar zanesljivega odgovora nismo prejeli. V Gorici se sliši, da je zaradi prejšnjega jamstvenega obvestila - v zvezi z milanskimi preiskavami o korupciji - odstopil s svoje funkcije v slovenski banki, vendar novice nismo uspeli preveriti. V odvetniškem studiu so nam tudi včeraj ponovili, da je Viola o zadevi stopil v stik s centralno banko, ki ga je bila oktobra lani imenovala za nadzornika, kaj več pa nam niso povedali.

NOVICE

Confindustria ponuja »recept« z davčnim federalizmom

RIM - Parlament ne sme popačiti gospodarskega manevra, bilanca mora določiti zgornjo mejo davčnega pritiska in javnih izdatkov, ustavno sodišče ne more izdajati razsodb, ki poglobljajo luknjo v javnih računih, dobiček, ki ga podjetnik uporabi kot rizični kapital, mora biti obdavčen kot BOT, da bi odpravili nelojalno konkurenco državnih vrednotnic. Povrhu in se posebej pa je treba poskrbeti za davčno decentralizacijo, s čemer bi med drugim responsabilizirali krajevne uprave pri njihovih izdatkih. To je bistvo najnovejšega predloga Confindustrie, ki vnaša v javno finančno pravo revolucijo in ki si med drugim zastavlja namen, da bi se razprava okrog te zapletene teme vrnila k vsebini in se odpovedala površnosti in praznim geslom. »Recept« industrijcev so včeraj predstavili v Rimu, glavni poudarek pa je veljal prav davčnemu federalizmu, ki ga je mogoče uresničiti tudi brez spreminjanja ustave.

Cesare Romiti o odnosih med podjetji in politiko

RIM - Polemika o tako imenovanih močnih centrih oblasti nima nobenega smisla, meni pooblaščenec upravitelj Fiata Cesare Romiti, saj »imajo podjetja, ki se morajo vsak dan meriti s trgom, enega samega gospodarja, in sicer odjemalca, ki povrhu ni niti samo italijanski, ampak je državljani sveta«. Romiti torej opozarja, da podjetja ne morejo imeti političnih usmeritev, čeprav je v preteklosti to veljalo, ker so morala braniti sitem. Zdaj je to obdobje za zmeraj končano, zato se mora politika ukvarjati s pravili in s splošnimi problemi, ne pa z upravljanjem podjetij, je dejal Romiti, ki je s tem namignil na nujnost čimprejnejše privatizacije javnega gospodarstva. Pri tem je drugi mož Fiata mislil tudi na krajevne uprave, vendar se ta proces ne sme omejiti samo na manufakturne dejavnosti, ampak mora zajeti tudi ves terciarni sektor, vključno z bankami.

POKLICNO IZPOPOLNJEVANJE / NOVA POBUDA SDZPI IN SDGZ

Strokovni tečaj za trgovsko osebje

TRST - Dobri kadri, ki poznajo skrivnosti svojega poklica in se znajdejo v sleherni situaciji, so najboljši porok za uspešno razvijanje gospodarske dejavnosti. Formiranje ustreznih profesionalnih profilov je zato postala temeljna postavka v vseh sektorjih poslovanja, če hoče biti podjetnik kos vse zahtevnejšim izzivom in s kakovostjo vsaj ohraniti svoj poslovni prostor na vse bolj konkurenčnem trgu.

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje je osvojil predlog Slovenskega deželnega gospodarskega združenja, naj nudi možnost izobraževanja oziroma izpopolnjevanja, znanja in strokovnih prijemov tudi osebjem, ki deluje na področju trgovine na

drobno. V drugi polovici marca se bo tako začel 40-urni izpopolnjevalni tečaj, na katerem bodo slusatelji poglobili prodajno tehniko. Tečaj je primeren za operaterje v terciarnem sektorju, ki hočejo azurnirati svoje znanje in osvojiti primerno zadržanje pri ponujanju blaga odjemalcem. Prav zato bo dan velik poudarek razvijanju medčloveškega komuniciranja in osnovnim načelom marketinga.

Program bo poleg teorije obsegal tudi praktične vaje in izvajanje nalog s pomočjo video posnetkov. Kar 18 ur bodo tečajniki posvetili prodajnemu postopku z obravnavanjem strategije pristopa do klienta, predstavitev proizvoda in prodaje blaga. Osnovam

prodajne psihologije bo namenjenih 10 ur, s posebnim poudarkom na razne modele komuniciranja in vzpostavljanja dialoga s klientom, upoštevajoč okvirne psihološke značilnosti človekovega obnašanja. Po šest ur bodo obravnavali osnovne sestavine marketinga in razne prodajne metode.

Trgovci na drobno, ki skušajo premestiti sedanje krizno obdobje, imajo s to novo pobudo lepo priložnost, da dodatno usposobijo svoje osebje, ki ima neposreden stik z odjemalci in dejansko ustvarja imidž trgovine, obenem pa je tisti dejavnik, ki sproti sklepa male kupoprodajne posle. Prijave na tečaj sprejema SDZPI, ki nudi tudi vsa podrobnejša pojasnila. (B)

BENCIN / RAZŠIRITVE KONTINGENTOV NA VSO FJK LETOS NE BO

Bencinski kontingenti ostajajo za zdaj nespremenjeni

Medtem je že slišati proteste iz Veneta, v Sloveniji pa si bodo prodajalci bencina vsaj začasno oddahnili

VIDEM - Avtomobilisti v Furlaniji-Juljski krajini bodo se vse letošnje leto kupovali bencin kot doslej. Na Goriskem bo bencin z boni proste cone veljal 720 lir za liter super goriva, na Trzaskem pa 725 lir, seveda pod pogojem, da medtem ne pride do nadaljnjih nihanj vrednosti lire v razmerju do dolarja. Podobno bo v tistih obmejnih občinah videmske pokrajine, kjer prav tako dobivajo kontingente bencina po olajšani ceni. Ko bodo avtomobilisti bone izčrpali, pa bodo najbrž spet zahajali čez mejo in tankali na slovenskih črpalkah, kjer liter super bencina tačas stane rahlo več kot tisoč lir, medtem ko velja v Italiji po najnovejši podrazitvi za 110 lir na liter, zdaj kar 1.835 lir. Nakup na črpalkah v Sloveniji bo odslej torej se bolj »obvezen« za avtomobiliste iz Vidma, Pordenona in iz beneske pokrajine, ki vsak dan in ob vsaki uri potrpežljivo čakajo v vrstah pred črpalkami za mejo. Pri njih namreč sploh ni bencinskih bonov.

Z Asquinijevim zakonskim osnutkom o prodaji bencina po znižanih cenah na vsem območju

Furlanije-Juljske krajine se je namreč medtem zapletlo. Osnutek, ki ga je Berlusconi vladna sprejela tik pred božičnimi prazniki, ko je bil ligas Roberto Asquini podminister za finance, je Dinijeva vlada pretekli petek, 24. februarja, podaljšala za nadaljnjih 60 dni. V prvem roku 60 dni namreč parlament zakonskega osnutka ni sprejel in ga torej ni spremenil v zakon, zato je bilo potrebno časovno podaljšanje, ki je sicer predvideno v zakonu. S tem pa prihaja do sicer predvidenih nevarnosti. V pristojni parlamentarni komisiji je bila razprava že zaključena, zdaj pa opravljeni iter ne velja več in je treba začeti znova. Večina strank se je sicer ze pozitivno izrekla o zakonu. Niso pa manjkali, kot smo svojčas na tem mestu že predvideli, protesti nekaterih poslancev Veneta. Zakaj je predvideno, da bodo cenejši bencin prejemali prebivalci pordenonske pokrajine - se sprašujejo ti poslanci - ko so vendar prebivalci Portogruara bližje slovenski meji kot tisti iz Pordenona in Sacileja? Ko bo zakonski osnutek prišel v razpravo v skupščino, bo stvar

brez dvoma prišla na površje.

S to zakasnitvijo, predvidoma za dva meseca, se premika tudi datum, po katerem bi dejansko začeli prodajati bencin po znižani ceni. Avtomobilisti naj bi dobili magnetne kartice, s katerimi bi črpalkarji ugotovili, v katero od predvidenih starih con Furlanije-Juljske krajine sodijo. V Trstu, Gorici in ob meji na Videmskem naj bi bencin plačevali celo 50 lir manj kot v Sloveniji, na najbolj oddaljenem območju od meje pa 440 lir več. Na tak način naj bi avtomobiliste odvrnili od nakupa bencina v Sloveniji. Toda med prvo razpravo v Rimu je bilo rečeno, da naj bi bil kontingent omejen. Če bi avtomobilisti kljub temu zahajali čez mejo, potem bi rimska vlada stvar ponovno preučila. Prodajalci bencina pa zahtevajo nekaj casa, da uredijo naprave za spoznavanje magnetnih kartic na svojih črpalkah. To pa bodo storili sele tedaj, ko bo zakon dejansko sprejet. Ko bi bil zakon sprejet v februarju, bi bili bencin začeli prodajati komaj oktobra. Zdaj se je stvar zavlekla za dva meseca, torej do konca leta.

V upravi ljubljanskega Petrola si bodo nedvomno oddahnili, saj npr. v Novi Gorici pravijo, da na njihovem območju prodajo nekaj več kot 20 odstotkov vsega slovenskega bencina in da gre 60 odstotkov te prodaje v italijanske avtomobile. Po teh podatkih naj bi italijanski avtomobilisti samo na Goriskem kupili približno 15 odstotkov vsega bencina, ki ga prodajo v Sloveniji. Iztržek ne gre samo Petrolu, ampak tudi družbi DARS, ki skrbi za zgradnjo avtocest v Sloveniji. V ceni litra bencina je namreč približno 10 tolarjev davka, tako imenovanega »cestnega tolarja«, ki gre v sklad za gradnjo avtocest. To pomeni, da italijanski avtomobilisti kar precej prispevajo v ta sklad. Program izgradnje avtocest je v Sloveniji v polnem teku in denar, ki se strka vanj, je zelo dobrodošel. Zato bi bilo najbrž dobro, ko bi se končno premaknilo z mrtve točke načrtovanje in izgradnja avtocest od Nove Gorice do Razdrtega. Dober del denarja prihaja namreč v blagajne družbe DARS prav iz tega konca Slovenije.

Marko Waltritsch

ADRIA
ADRIA AIRWAYS

SLOVENSKI LETALSKI PREVOZNIK

IZ LJUBLJANE V
FRANKFURT LONDON MÜNCHEN
ISTANBUL MOSKVO KOPENHAGEN
PARIZ RIM SKOPJE SPLIT
TIRANO DUNAJ ZÜRICH

Rezervacije in informacije:

ADRIA AIRWAYS, Koper, Pristaniška 45, tel. 066/38-458, 38-512
ADRIA AIRWAYS, Maribor, Cankarjeva 3, tel. 062/227-038, 26-155
ADRIA AIRWAYS, Ljubljana, Kuzmičeva 7, tel. 061/31-81-55
Ljubljana, Gosposvetska 6, tel. 061/313-312

AVSTRIJA - RUSIJA

Vsi upajo, da bo Jelcin odpovedal obisk

Državni vrh je vprašljiv

DUNAJ - Notranjeavstrijska razprava o (ne) udeležbi ruskega predsednika Borisa Jelcina na uradni proslavi ob 50. obletnici ustanovitve druge avstrijske republike konec aprila letos na Dunaju se nadaljuje.

Uradno povabilo, ki ga je izrekel zvezni predsednik Thomas Klestil, sicer se velja, toda cedalje več avstrijskih politikov upa, da bo ruski predsednik sam prelozil svoj sporni obisk.

»Zadevo Jelcin« so v sredo zvečer na skupnem sestanku obravnavali predsednik Klestil, kancler Vranitzky, podkancler Busek in zunanji minister Mock, dokončne odločitve, kako ravnati naprej, pa ni bilo. Zunanji minister Mock je po sestanku

sicer potrdil, da je vabilo Jelcinu slej ko prej javno, hkrati pa je namignil na možnost, da bo Jelcin sam prelozil obisk. Dejal je, da mora ruski predsednik trenutno rešiti več kočljivih in pomembnih nalog znotraj Skupnosti neodvisnih držav.

Kot smo poročali, je Jelcinov obisk v Avstriji postal sporen ne le zaradi krvavega vojskega posega Moskve v Čečenijo, temveč tudi zaradi ruske želje, da bi bili v novi deklaraciji o sodelovanju med obema državama omenjeni tudi avstrijska državna pogodba (ADP) in avstrijska nevtralnost. Politiki so poudarili, da je slednje za Avstrijo nesprejemljivo. **Ivan Lukan**

NOVICE

Josef Pühringer novi deželni glavar v Gornji Avstriji

LINZ - Dosedanji deželni svetnik ljudske stranke (ÖVP) v gornjeavstrijski deželni vladi Josef Pühringer je bil včeraj izvoljen za deželnega glavarja Gornje Avstrije. Pühringer je nasledil dolgoletnega glavarja Josefa Ratzenböcka, izvoljen pa je bil z glasovi svoje in socialdemokratske stranke. Haiderjevi svobodnjaki njegove izvolitve v deželni parlamentu niso podprli. Novi glavar zvezne dežele Gornja Avstrija, ki je vključena tudi v delovno skupnost Alpe-Jadran, je ob svoji izvolitvi obsodil vsakršno obliko radikalizma v politiki in družbi.

Letošnji februar je bil eden najtoplejših v tem stoletju

DUNAJ - Zdaj je zadeva tudi uradna: letošnji februar je bil eden najtoplejših v tem stoletju v Avstriji. Osrednji meteorološki urad na Dunaju je sporočil, da je povprečna temperatura v preteklem mesecu znašala šest stopinj Celzija. Po zapiskih meteorološkega zavoda je bila povprečna temperatura višja le leta 1966 (6,8 stopinj Celzija), najhladnejši februar pa so statistiki zabeležili leta 1929 z minus 9,9 stopinj Celzija. Na Dunaju opravljajo tovrstne meritve že od leta 1775.

AVSTRIJA / DRŽAVNE FINANCE

Proračun '95 pod streho

Primankljaj 102 milijardi šilingov

DUNAJ - Finančnemu ministru Ferdinandu Lacini je uspelo premagati se zadnjo oviro v pogajanjih za državni proračun za leto 1995.

Po dolgotrajnih pogajanjih z ljudsko stranko in z zastopniki gospodarstva nacrtovana razširitev komunalnega davka na investicije sicer ni bila sprejeta, gospodarstvo pa bo moralo k sanaciji državnih financ kljub temu prispevati 3,5 milijarde šilingov.

Proračun, ki ga bo finančni minister predložil državnemu zboru prihodnji teden, predvideva izdatke v višini 751 milijard in dohodke v višini 649 milijard šilingov.

Primankljaj znaša 102 milijardi šilingov. (I. L.)

Finančni minister Lacina - proračun dogovorjen

POGOVOR / MARJAN STURM

»Ne želimo insceniranega konflikta znotraj narodnostne skupnosti«

IVAN LUKAN

Narodni svet koroskih Slovencev (NSKS) se je na svojem izrednem obnem zboru odločil za temeljito organizacijsko in vsebinsko prenovu. Ta predvideva tudi neposredno izvolitev odbornikov NSKS, volitev pa se bodo - če bodo zeleli - lahko udeležili vsi, ki se čutijo koroske Slovence. Pobuda NSKS naj bi bila prvi korak k ustanovitvi skupnega zastopstva koroskih Slovencev, kajti - tako je dejal predsednik NSKS Matevž Grlic v pogovoru za naš list - manjšina si ne sme več privoščiti dvotimnost oziroma nadaljnega razkola. Kaksno je stališče druge osrednje organizacije koroskih Slovencev, je glavna tema pogovora s predsednikom Zveze slovenskih organizacij na Koroskem (ZSO) Marjanom Sturmom.

Gospod Sturm, kako ocenjuje ZSO najnovejšo pobudo NSKS?

Sturm: Najprej je treba ugotoviti, da ima seveda vsaka slovenska organizacija na Koroskem pravico do reorganizacije. NSKS se je kot ena od obeh osrednjih organizacij odločil zanj. ZSO že desetletja prakticira tak odprt način glasovanja na svojih občinskih zboreh.

Ozadje sklepa NSKS je naslednje: NSKS je v preteklih dvajsetih letih vodil politiko tak imenovanega samostojnega nastopa ob deželnozborskih volitvah. Koncept samostojnega nastopa na deželni ravni je povzročil hud notranjeslovenski konflikt, ker je NSKS v svoji propagandi odklanjal oziroma imenoval »narodni izdajalci« vse tiste, ki so podprli večinske stranke oziroma zaradi idejnopolitičnih, osebnih in drugih razlogov sodelovali s temi strankami.

Za tem stoji star konzervativni koncept manjšinske politike, ki temelji na ideološko izki in konzervativni definiciji narodnostne pripadnosti.

Zadeva je takšna: Če se Slovenec v Sloveniji ne strinja recimo z LDS, se lahko vključi na primer v SKD ali katerokoli drugo stranko, se vedno pa ostane Slovenec. Če na Koroskem postavimo kot edini kriterij organiziranosti narodnostne skupnosti narodnostno zavest - ta pa je vedno tudi ideološko obarvana - bo tisti Slovenec, ki se v določenem trenutku ne bo strinjal s tako definicijo narodnostne zavesti, prisiljen izstopiti iz narodnostne skupnosti.

V zadnjih sto letih je prav ta logika prispevala k prostovoljni asimilaciji ogromnega števila koroskih Slovencev.

NSKS pravi, da narodnostna zavest ni ideološka obarvana in da se bo reorganizirani NSKS zavzemal za pluralizem.

Sturm: To so pobožne sanje. Pred kratkim je NSKS podelil Tislerjevo nagrado človeku, ki je leta 1945 zaradi političnih razlogov emigriral iz Slovenije. To je sicer legitimna pravica NSKS, prav tako pa je legitimno

Predsednik Zveze slovenskih organizacij Marjan Sturm.

tudi mnenje, da ravno ob 50. obletnici konca druge svetovne vojne in zmage nad nacizmom ni mogoče rehabilitirati kolaboracije z nacionalsocializmom.

Obe opciji sta v demokraciji formalno gledalno legitimni. Ni pa mogoče združiti teh dveh možnosti v eni organizaciji. Kajti v končni fazi bi ena od obeh propadla in tisti, ki bi se opredili za propadlo opcijo, bi bili prisiljeni izstopiti iz narodnostne skupnosti.

Ali pa drug primer: Ko NSKS postavlja narodnostno zavest za neko absolutno vrednoto, jo v resnici že ideologizira. V praksi to vodi do tega, da NSKS negira na primer vse tiste Slovence, ki podpirajo zelene ali pa socialdemokrate in z njimi sodelujejo. V resnici pa je strankarska organizacija NSKS, Enotna lista, dosegla ob zadnjih deželnozborskih volitvah kljub podpori vseh slovenskih desnokonzervativnih veljakov točno 3327 glasov. Večina koroskih Slovencev je torej podprla druge stranke.

Znotraj socialdemokratov deluje Delovna skupnost »Avstrijske narodnosti v SPÖ« in prek Zelenih imamo Slovenci v zveznem parlamentu poslanko Stoisičev, ki opravlja pomembno delo v korist sožitja in manjšin.

Treba je sprejeti dejstvo, da se koroski Slovenci tudi kot Slovenci opredeljujejo za vse svetovnonazorske možnosti, ki so navzoče v našem prostoru.

Z obnovo organizacije NSKS želi upoštevati pluralizem. Kdor se prišteva k narodni skupnosti, bo imel možnost voliti organe NSKS - čla-

ne tako imenovanega Zbora narodnih predstavnikov kot tudi novega predsednika.

Sturm: ZSO že desetletja prakticira odprti način volitev na obnem zboru. Vse vključene organizacije imajo mož-

ga, da se je katoliki tabor očitno zaradi ideoloških razlogov organizacijsko osamosvojil.

NSKS v resnici postavlja v ospredje ozko definicijo narodnostne zavesti in imenuje vse tiste, ki se s tako definicijo ne strinjajo, narodni izdajalci ali pa pogresljivi. Mi pa vemo, da je narodnostna zavest zaradi konkretnih okoliščin različno razvita. Zato ZSO postavlja v ospredje vprašanje sožitja, vprašanje ohranitve slovenskega jezika in kulture. Smo proti temu, da bi narodnostno skupnost pojmovali po narodnostni zavesti kot političen kolektiv.

V tem pogledu se konceptualno bistveno razlikujemo od NSKS.

Kje vidite torej izhod iz dileme, v katero je zaslala slovenska narodnostna skupnost?

Sturm: Očitno je, da NSKS zeli neko merjenje nacionalnih slovenskih sil. Zato postavlja zahtevo po poenotenju organizacijskih struktur. Toda do tega ne bo prišlo, ker niti ZSO, niti slovenski socialdemokrati niti slovenski zeleni tega ne podpirajo.

Naš predlog je, da začne spet delovati Koordinacijski odbor koroskih Slovencev, ki naj bi usklajeval politiko vseh relevantnih političnih taborov koroskih Slovencev. To se mi zdi edina možnost, da ustvarimo zaupanje in s tem konstruktivno sodelovanje znotraj manjšine.

Na političnem nivoju si ZSO prizadeva za sodelovanje manjšine v deželnih zakonodajnih telesih prek narodnostnega sosveta pri Uradu zveznega kanclerja in strankarske integracije. Gradiscanski Hrvati imajo po tej poti v deželni zbor sedem poslancev pripadnikov svoje narodnostne skupnosti.

Občni zbor NSKS je koordinacijski odbor odklonil. Je razkol popoln?

Sturm: NSKS je na zalost res odklonil ustanovitev koordinacijskega odbora. S tem postaja jasno, da NSKS zeli nadaljevati insceniran konflikt z ZSO. Merjenje nacionalnih sil znotraj manjšine pa manjšini nikoli ni koristilo. Zato bodo zastopniki ZSO v narodnostnem sosvetu vložili zakonski osnutek, ki bo po državno pravnih kriterijih omogočil glasovanje ljudi o konceptu NSKS oziroma ZSO.

Mislím, da je Svet Evrope z okvirno konvencijo dal podporo konceptu sožitja in razvitju kulturnih manjšinskih pravic. Ne bomo pa pristali na koncept, ki je v preteklosti že imel katastrofalne posledice za slovensko narodnostno skupnost na Koroskem.

AVSTRIJA

Huseina danes ne bo na Dunaj

Kralj je zbolel

DUNAJ/AMAN - Jordanski kralj Husein danes ne bo prišel na Dunaj, kjer naj bi bil odlikovan z Waldheimovo nagrado za zasluge pri reševanju konfliktov, poimenovano po nekdanjemu avstrijskemu predsedniku in generalnemu sekretarju OZN Kurtu Waldheimu.

Iz Amana so sporočili, da je jordanski kralj zbolel. Na njegovo željo so predstavniki Waldheimovega sklada prireditev preložili, vendar se ni znano, kdaj se bo kralj Husein lahko udeležil podelitve.

V obrazložitvi nagrade je zapisano, da naj bi jordanski kralj ugledno priznanje prejel za svoja več desetletij trajajoča prizadevanja za mir na Bliznjem vzhodu.

NATEČAJ

Gorski svet v fotografiji

CELOVEC - Natečaj Planine v sliki, ki ga že deset let organizira Slovensko planinsko društvo v Celovcu, je bil tudi tokrat uspešen.

Sodelovalo je stiriinajst avtorjev, devet domačih in pet iz Slovenije, s skupno 39 slikami. Za najboljšo sliko je bila nagrada Marija Spieler iz Celovca, srebro in bron pa sta dobila Igor Maher iz Ljubljane in Jožko Igerc iz Globasnice.

Strokovna žirija je ugotovila, da je zanimanje za planinsko fotografijo veliko, kakovost slik pa cedalje boljša.

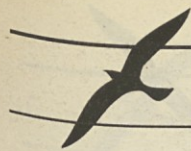
KOROŠKA

Politično - izobraževalna akademija je bila zelo dejavna

CELOVEC - Pred slabimi tremi leti ustanovljena Političnoizobraževalna akademija (PUAK) je imela te dni svoj občni zbor. Predsednik Peter Waldhauser je v svojem poročilu poročal o široki izobraževalni dejavnosti ustanove.

Akademija je nudila predvsem strokovno pomoč in pripravila razne seminarje o temah, kot so kanalizacija, občinski proračuni in podobno.

Na obnem zboru so bili izvoljeni oziroma potrjeni predsednik odbora Peter Waldhauser, njegova namestnica Sonja Sturm, tajnica Milka Hudobnik (Miro Polzer), blagajnicarka Anamarija Debevec in Rudi Vouk, Zalka Kuchling in Aleksandra Malle.

SLOVENSKA MANJŠINA V ITALIJI

V zamejstvu finančni kolaps, Slovenija pa nič

Vzdušje med manjšinci je že tako rekoč katastrofično

LJUBLJANA - Glede na zelo skromno pozornost, ki jo slovenska politična in medijska javnost namenjata vestem o hitrem razkroju večine slovenskih zamejskih kulturnih in drugih ustanov ter organizacij v Italiji, bi lahko presenečeno sklepali, da slovenska manjšina v Italiji za matico nenadoma ni več kaj prida zanimiva oziroma pomembna.

Poglejmo na kratko, kaj se dogaja. Profesorji zamejske Glasbene matice, sicer strokovno visoko usposobljeni ljudje, že dva meseca niso dobili plac in jih tudi v prvih dneh marca ne bodo. Podobno velja za dvojezično solo v Beneski Sloveniji in vrsto znanstvenih, kulturnih in drugih ustanov, pravzaprav za celotno organizirano življenje zamejskih Slovencev. Ustanove sicer se živijo in delajo, vendar zgolj po za- služi poztrovalnosti in na- rodne zavesti, saj se sloven- ska zamejska skupnost do- bro zaveda, da bi ukinitve- teh temeljnih organizacij po- menila smrtno obsodbo za manjinsko skupnost.

Razlogi za takšen položaj so številni in zapleteni, ven- dar jih lahko strnemo v en- sam pojav: ko je v Italiji pri- šla na oblast nacionalistična (fasistična) desnica, se je sprožila verižna reakcija stopnjevanjih pritiskov na slovensko manjšino.

V ta okvir sodijo tudi ne- varni pritiski na organizira- no gospodarsko življenje manjšine, zlasti bančne ustanove, prek njih pa na številna podjetja. Vnovič so pod hudim pritiskom po- djetja v Beneski Sloveniji, ki so tudi osnova kulturne ra- sti, na primer dvojezične so- le v Spetru pri Cedadu, kjer deluje tudi industrijska co- na, občino pa vodi sloven- ski župan. Predstavniki Slo- vencev iz videmske pokrajine so prosili za pomoč mati- čne Slovence - nadskofa Su- starja, predsednika Kučana

in Drnovska, njihovo dele- gacijo pa je vodil dekan vi- demskega semenisca mag. Qualizza. Omenjena podje- tja so delno last Saftija in so zasla v težave, saj jim ta kor- poracija ne more več poma- gati, gorisko Kmetijsko ban- ko pa so prevzeli državni komisariji, ki so prekinili nji- hove posojilne linije in za- htevali takojšnjo vrnitev vseh posojil.

To je seveda prizadelo vse manjinske organizacije in ustanove ter številna po- djetja. Kljub temu v večini podjetij položaj se ni kritič- en, kar govori o njihovi po- slovni trdnosti. Enako velja za gorisko slovensko banko, ki je v nekaj mesecih komi- sarske uprave že dokazala, da je bila njena posojilna politika normalna in brez tako imenovanih dubioz.

Za ogrožene ustanove te ugotovitve seveda ne pome- nijo nikakršne tolažbe. Itali- janski sistem proračunskih subvencij je namreč zelo za- pleten in počasen. Italijan- ska država sicer subvencio- nira veliko večino sloven- skih kulturnih ustanov. Lani je subvencija znašala šest milijard lir, letos bi morala spet osem - tovrstna zagoto- vila so bila izrečena v najvi- sjih italijanskih krogih, tudi v zadnjem času. Toda od za- gotovil do izplačil je dolga pot. Najprej mora italijanski parlament odobriti prora- čun, v katerem mora biti tu- di ustrezna postavka. V leto- snjem proračunu pa »manj- šinska« postavka ni bila izre- ceno omenjena, skrita je bila

v postavkah za različne izda- tke predsedstva italijanske vlade. Zato je zdaj potreben se zakon ali vsaj zakonski dekret, ki bi določal namen sredstev in njihovo predajo v upravo deželni vladi Fur- lanije-Juljske krajine. Ko se bo to zgodilo, bo moral de- želni parlament sprejeti po- seben zakon, osemčlanska posvetovalna komisija pa bo morala dati svoje mnenje, čeprav to ne obvezuje dežel- ne vlade, ki nato sredstva končno lahko razdeli med nekaj osrednjih in množico manjših slovenskih zamej- skih kulturnih ustanov. Vsa procedura bo potekala do oktobra ali novembra - če bosta seveda na vseh mestih odločanja obstajali dobra vo- lja in politična pripravlje- nost. Toda razvpiti Boris Gombac, samozvani »alter- nativni« predstavnik zamej- skih Slovencev, za katerega pravijo, da je blizu italijanski nacionalistični desnici, je to- žil nekatere člane omenjene posvetovalne komisije, ki so

že prejeli sodna obvestila. Obtožba je resda smešna, to- da če bi sodnik tako odločil, lahko pomeni suspenz delo- vanja komisije in s tem tudi odložitve izplačevanja nujno potrebnih sredstev za slo- venske zamejske kulturne ustanove.

Slovenija bi lahko takoj učinkovito pomagala, in si- cer na več ravneh. Najhujiši problem je kreditiranje slo- venskih zamejskih kultur- nih ustanov, ki za banke iz Slovenije ne bi predstavljalo nobenega tveganja, saj so jamstvo za posojila italijan- ske državne subvencije (pred uvedbo komisarske uprave so za posojila skrbe- le slovenske zamejske ban- ke). S tem posojilom bi bil položaj slovenske manjšine takoj lažji, saj ta ne bi bila več nekakšen talec zaostri- tve slovensko-italijanskih odnosov, pri tem pa se ne bi zmanjšala odgovornost itali- janske države do njenih dr- žavljanov slovenske naro- dnosti. Bolj zapleten je po-

ložaj slovenskih podjetij v Beneski Sloveniji, pri kate- rih bi bila najbrž najustre- znejša rešitev iskanje pove- zav s sorodnimi podjetji v Sloveniji, in sicer v okviru ekonomsko utemeljenih programov.

Najpomembnejša dolgo- ročna rešitev je v sistemati- čni politični in ekonomski podpori matice osrednjim zamejskim bančnim zavo- dom, da bi ti se naprej lahko opravljali svojo vlogo posre- dnika med gospodarskima sistemoma in izraza gospo- darskih zmogljivosti zamej- skih Slovencev.

Skratka, problemi se hitro zaostričujejo, vzdušje v zamej- stvu pa postaja skoraj kata- strofično. V ustavi Republi- ke Slovenije je sicer jasno za- pisana obveza skrbi za slo- venske manjšine v tujini. Zal pa nikjer ni videti znakov, da bi ta ustavna skrb dobila tudi določnejše oblike, ki bi bile v skladu s težavnostjo položaja manjšine.

Bogo Samsa

Raj in parada za shizofrenike!

PETER BOŽIČ

Spričo mnogih re- sničnih te- zav, ki jih ima ta dr- zava, se mi zdi parada poslednja zadeva, s katero bi se ukvarjal, čeprav najbrž na sim- bolni ravni ni čisto od muh. Toda samo na simbolni ra- vni. Mnogo bolj pretre- sljivo in

konkretno je to, da se nas prostor po zakonito- stih rakaste metastaze spreminja v shizofren prostor, kjer vladajo politično spodbujene pa- ranoične fiksne ideje. Nedavno sem v bifeju v Nami po naključju srečal dolgoletnega kurirja na sindikatih, s katerim sva bila nekoč kar do- bra znanca, saj je bil moj sosed v Siski. Ko sem ga vprašal, zakaj ga v mestnem avtobusu ne srečujem več, mi je rekel, da se je moral preseliti, saj ga od leta 1992 (natančneje: od 27. aprila naprej) zasledujejo tajni agenti udobomafije. Pokazal mi je pismo na dveh stra- neh, kjer je vse to popisano, in to pismo je ro- malo na policijo, predsedstvo vlade, ustavno sodišče... V njem piše se to, da zasledovalci to počnejo s pomočjo ustreznih aparatov in da so mu brali misli že tedaj, ko je se potekala osa- mosvojitev in se je zaradi strahu za službo in družino sicer držal bolj ob strani. Zdaj ga žena ne pusti do njegove hčerke, ker agent Viktor sili hčerko, naj mu govori same zaljivke. Seve- da je tudi že ločen.

Potem ko sva končala dovolj kratek pogovor o tem, je bil spet tako normalen kot zadnjih dvajset let, ko sva se srečevala, enako kot vsi tisti moji dovolj normalni in razumni znanci, ki jih srečujem na podobno naključen način kot tega kurirja in s katerimi se povsem nor- malno pogovarjam o vseh rečeh - vendar ce pogovor po nesreči zaide bodisi k plačam ali cenam na trgu, se stvar konča enako, kot se je s tem kurirjem. Brez udobomafijcev in tajnih agentov, ki kradejo milijarde, ni nobenega tak- snega pogovora, kar po svoje dokazuje trditev psihiatra Fritjofa, ki je imel pred dvema leto- ma v Razgledih obsiren intervju z najvidnejši- mi predstavniki moderne psihiatrije, in sicer o tem, da je vsaj 25 odstotkov ljudi shizofrenih. Ti psihiatri tudi pravijo, da ni shizofrenih ose- bnosti, shizofrena je družbena struktura, ka- dar temelji na sprevrženih vrednostnih siste- mih. Ta teorija se mi zdi domača predvsem zato, ker se pravzaprav vsa Slovenija posre- dno ali neposredno ukvarja z gospodarjenjem ali podjetništvom, podjetniška uspešnost pa je ena od temeljnih vrednot, obenem pa je ravno podjetništvo najbolj inkriminirano, je takore- koč kriminal in moralno zavržena stvar.

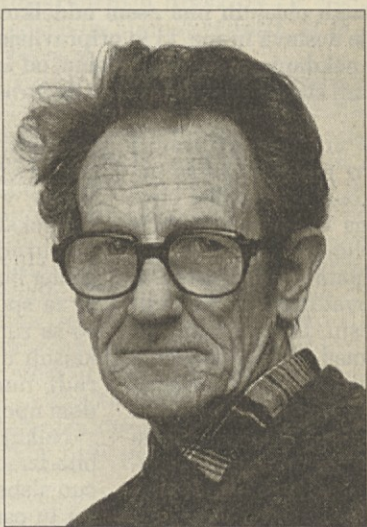
Toda s tem se ni konec zgodbe. Nekdanji re- zim naj bi bil zločinski, zato smo vsi, ki smo z njim na vse mogoče načine sodelovali, krivi, nedolžni pa so samo Pučnik in naša odreseni- ka izpod jarma JLA Jansa in klub Nove revije, na kratko torej SDSS. Nedolžen postane sa- mo, ce se jim priključis, pa se to le tedaj, ce priznaš, da je bila preteklost zločinska in ti zločinec v njej, torej če pljuneš nase in na svo- jo preteklost, in to javno.

Se bi lahko nastevali shizofrene moralnore- presivne postavke, toda primer, ki sem ga na- vedel, se ponavlja povsod, tudi na slovesni akademiji ob podelitvi Prešernovih nagrad.

Ustvarjanje tega shizofrenega območja sploh ni težavno, saj je nekdanji voluntaristi- čni sistem stiri desetletja prav tako temeljil na dvojni morali, eni za javno rabo in drugi za dom in prijatelje, obe pa sta se med seboj izključevali.

Toda grozljivka našega casa tici v tem, da nekateri to podstat, ki smo jo podedovali, na- ravnost zločinsko že danes izkoriščajo za svo- jo prihodnjo oblast.

Zaradi vsega tega namesto vojaške parade predlagam parado vsesplosne shizofrenije!

Britanski in slovenski vojaki se urijo v gorskih spretnostih

RUDNO POLJE - Prve slovensko - britanske vojaške vaje, ki v okviru projekta zveze Nato Partnerstvo za mir ta teden potekajo na Pokljuki, so doslej izpolnile vsa pričakovanja. Britanski kraljevi marinci in pripadniki sloven- ske vojske so včeraj dopoldne tekmovali v patrolnem teku in streljanju, prejš- nje dni pa so na pobočjih Viševnika vadili večine iz zimske alpinistike, tur- no smučanje in reševanje izpod sne- znih plazov. Slovenski alpinci so na- vdušeni predvsem nad visoko profesio- nalnostjo in zagnanostjo britanskih ma- rincev, ti pa brez zadrege priznavajo, da se bodo morali izpopolniti še v marsi- katerem poglavju gorskih veščin, ki jih

slovenski vojaki izvrstno obvladajo. Britanci zelo visoko ocenjujejo tudi opremljenost slovenskih alpincev. No- cojšnjo noč so vojaki bivakirali na razli- čnih gorskih lokacijah od Kofc do Le- din, jutri pa naj bi se povzpeli na Kre- darico in Triglav, vendar bodo zaradi zelo slabega vremena najverjetneje spremenili načrte. Slovensko - britan- ske vojaške vaje si je že ogledal britan- ski vojaški ataše na Dunaju Kit Stallart, včeraj pa so jih obiskali tudi poslanci državnega zbora, člani odbora za obrambo in državni sekretar Miran Bo- gataj.

Bostjan Lajovic,
foto: Jože Suhadolnik/BOBO

Ameriška bojna fregata Robert G. Bradley v Kopru

KOPER - Včeraj zjutraj je v kopr- sko Luko priplula ameriška fregata Robert G. Bradley. To je zgodovinski dogodek, saj gre za prvo ladjo ameri- ske vojne mornarice v Kopru in Slo- veniji. Vojna ladja Bradley je ena iz skupine ameriških fregat tipa Haz- zard, namenjenih protipodmorniški in protiletalski zaščiti letalonosilk. Dolga je 138 m, v posadki pa je dvaj- set castnikov in 207 mornarjev. Obo- rožena je s standardnimi protiletal- skimi raketami in raketami zemlja- zemlja, šestimi torpednimi cevmi in hitrostrelnim topom. Na ladji sta tudi dva helikopterja.

Po jesenskem obisku francoske frega-

te Commandant de Pinnodan je to že druga vojna ladja, ki je priplula v naše morje. Sodelovanje slovenskega obram- bnega ministrstva z ministrstvi drugih držav na tem področju odpira možno- sti, da bi Koper dobil vlogo oskrboval- nega centra za ladje, ki opravljajo voja- ske naloge v Jadranu.

Včeraj je amerisko ladjo obiskal ko- prski župan Aurelio Juri, danes pa sta na ameriški fregati na obisku obrambni minister Jelko Kacin in ameriški vele- poslanik v Ljubljani Alan Wendt. Jutri bo dan odprtih vrat za vse, ki si želijo ogledati ladjo. Fregata Bradley bo iz Kopra izplula v nedeljo zjutraj.

Boris Vuk

OBISK ČLANOV FRANCOSEKE SENATA

Slovenija je zrela za vstop v EZ

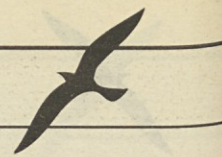
Zinconi: Francija je pridruženemu članstvu Slovenije v EZ naklonjena

NOVA GORICA - Slove- nija izpolnjuje pogoje za pri- druženo članstvo v Evropski zvezi, je včeraj izjavil vodja delegacija francoskega sena- ta Serge Zinconi ob zaklju- cku obiska v Sloveniji. Da- nes se je namreč končal ne- kajdnevni obisk delegacije francoskega senata, ki se je od nedelje mudila v Sloveni- ji na povabilo predsednika DZ Ivana Kristana.

Do obiska je prislo na po- budo društva slovensko-fran- coskega prijateljstva. Delega- cijo so sprejele najvišje drža- vne osebnosti, med njimi predsednik države, predse- dnik parlamenta in predse- dnik vlade. Delegacija je obiš- kala Novo mesto (Revoz, Kr- ka) Kostanjevico, Koper (Ci- mos, italijanska skupnost) in Novo Gorico (grobnica Bour- bonov). Kristan je včeraj po- vedal, da je delegacija med

obiskom dobila podatke o političnem, gospodarskem, kulturnem in znanstvenem življenju Slovenije. Spoznala je, da je Slovenija vredna in sposobna biti članica EZ in da je italijanski večkratni ve- to krivičen. Vodja francoske delegacije je dejal, da se je Francija že prej zavzemala za to, da bi Slovenija postala pridružena članica EZ in da to zagovarja tudi zdaj. Po vr- nitvi v Francijo bo delegacija z izidi pogovorov seznanila senat, parlament in vlado. Vodja delegacije je prepričan, da bo Slovenija v Franciji do- bila podporo za začetek po- gajanj o pridruženem član- stvu. Dr. Kristan je delegaciji izročil vabilo za obisk pred- sednika francoskega senata Reneja Monoryja, gospod Zinconi pa je povabil dr. Kri- stana na obisk k francoskemu senatu.

Vojo Cuder

CERKNO / INVESTICIJE

Vrtec bi radi dogradili

Kmalu se bodo morali preseliti iz dijaškega doma

Cerkljanski občinski svet je na zadnji seji potrdil investicijski program obnove in dograditve tamkajšnjega vrtca, ki zdaj deluje na treh lokacijah. V dveh bližnjih objektih ima osem oddelkov, najbolj pereca pa je dostava hrane, ki jo pripravljajo v sosednji zgradbi nekdanjega dijaškega doma, od koder jo kuharice zaradi slabega dostopa nosijo do otroških učilnic.

V vrtcu so pripravili nacrt preureditve se nedokončane zgradbe otroškega vrtca, kjer naj bi v pritličju uredili kuhinjo, večnamenski prostor in telovadnico pa na podstrešju. Obe zgradbi, ki sta med seboj oddaljeni le nekaj metrov, bi povezali s hodnikom. Potrebne bi bile tudi zamenjava kotla za centralno kurjavo, namestitve dvigala in dodatna oprema. Naložbo, ki bi stala nekaj manj kot 29 milijonov tolarjev, naj bi izvedli v naslednjih starih letih. Del sredstev za do-

graditev vrtca bo občina dobila s prodajo dijaškega doma, v katerem naj bi po nekaterih informacijah uredili kondicijski center ljubljanske fakultete za sport, za objekt pa so se zanimali tudi tamkajšnji upokojenci, ki bi radi imeli v Cerknem dom upokojencev.

Nekaj pomislekov je bilo izrečenih tudi na račun slabe usklajenosti vrtca in osnovne šole, ki je lani v neposredni bližini obnovila solsko kuhinjo le za svoje potrebe, čeprav bi bila mogoča sku-

V zgradbi vrtca bi radi uredili telovadnico (Foto: R. Bric)

pna priprava obrokov za otroke v vrtcu, osnovnošolce in morebitne zunanje interesente. Od 298 predšolskih otrok na območju občine Cerkno jih le za svoje potrebe, čeprav bi bila mogoča sku-

podatkih iz zadnjih let upada, kar vpliva tudi na število oddelkov v vrtcu in osnovni šoli, kjer bodo prihodnje leto zmanjšali vpis s sedanjih treh na dva oddelka prvošolcev.

Roman Bric

NOVA GORICA / MESTNI ODBOR

Med čermi zakona in županovimi željami

Prva seja je pokazala, kako luknjasta je zakonodaja o lokalni samoupravi

Včeraj se je prvič sestal mestni odbor mestne občine Nova Gorica. Na dnevnem redu je imel svoje konstituiranje (to je pravzaprav opravil že mestni svet, ko je na zadnji seji imenoval sestavo odbora), informacijo o dejavnostih pri uresničevanju občinskega proračuna za lansko leto, zaključni račun občine za lansko leto in informacijo o tekočih zadevah.

Sejo je sklical in vodil župan Crtomir Spacapan. V uvodu je poudaril, da mestni odbor ni več občinski organ, ki bi imel odločilne funkcije (kakršne je imel na primer prejšnji izvršni svet), ampak ima zgolj posvetovalne naloge. Bil naj bi v pomoč županu. Ni sestavljen po strokovnih, temveč po političnih merilih oziroma tako, da se v njem nahajajo predstavniki vseh političnih strank, ki so sodelovale na zadnjih lokalnih volitvah oziroma ki imajo svoje predstavnike v mestnem občinskem svetu. Ob tem je Spacapan posebej poudaril, da bo občino in obcin-

sko upravo vodil on - se pravi župan - in ne odborniki. Naloga mestnega odbora je čim bolj pripraviti gradivo za sejo občinskega mestnega sveta.

Na prvi seji se je pojavilo kar precej vprašanj o položaju odbornikov in o nejasnosti njihovih nalog. Predvčerajšnjim sprejeta določila zakona o lokalni samoupravi sicer odgovarjajo na nekatera vprašanja glede delovanja različnih odborov, vendar je treba po mnenju novogoriških mestnih odbornikov počakati z objavo. To bodo najverjetneje uskladili že na prvi naslednji seji, ki bo v četrtek prihodnji teden. Glede (zacasne-

ga) delovanja mestnega odbora, v katerem je enajst članov, od tega trije profesionalno, eden polprofesionalno, drugi pa neprofesionalno, so sklenili, da bodo seje odbora ob četrkih, praviloma popoldne. Za seje njihovega odbora kot tudi za morebitne druge odbore, ki jih bo mestni svet moral imeti, mora biti zagotovljena administrativna pomoč, ki bo morala skrbeti za pripravo in pošiljanje gradiva ter tudi za druga administrativna opravila. Trenutno morajo mestni odborniki opraviti tri nujne zadeve: proračun, sistematizacijo občinske uprave in njeno organizacijo. Kar nekaj časa bo odbornikom vzela priprava poslovnika in odgovorov na svetniška vprašanja in pobude. Če naj bo mestni odbor županova »desna roka«, bo moral opravljati tudi te naloge. **Vojko Cuder**

POSTOJNA

Večer ustvarjalnosti

V dvorani Glasbene šole Postojna bo v nedeljo se zaključna prireditev ob mesecu kulture. V kulturnem večeru z naslovom Večer lepote ustvarjalnosti - besede, glasbe, fotografije, plesa, bodo sodelovali: Godalni orkester in Kvartet godal Glasbene šole Postojna, plesalka in oblikovalka Ana Kerševan Drandič ter domači literarni ustvarjalci. Prireditve bodo popestrili s prikazom umetniških fotografij Postojne in njene okolice fotografa Igorja Drandiča. V mesecu kulturre se je zvrstilo devet različnih prireditev, na katerih se je postojanskemu in pivškemu občinstvu predstavilo prek dvajset ljubiteljskih kulturnih skupin in posameznikov. (M. G.)

LJUBLJANA / RIBOLOV IN LOV

Na sejmu bodo tekmovali v vezanju muh

Bavčar in Jerše darovala prvih 10 tisočakov za Ribiški muzej Slovenije

Včeraj je Igor Bavčar, član državnega zbora RS, na ljubljanskem Gospodarskem razstavišču odprl 12. slovenski sejem ribiske in lovske opreme, imenovan Ribolov in lov. Borut Jerše, generalni direktor Ljubljanskega sejma, je na odprtju poudaril, da je tovrstnih specializiranih sejmov malo, zato smo nanj lahko ponosni.

Sejemski dnevi so priljubljenost za izmenjavo mnenj in razprave o odprtih vprašanjih v zvezi z lovom in ribolovom. V pripravi je slovenski zakon o ribolovu in lovu, Bavčar pa je k temu dodal, da bodo mnenja, izoblikovana na sejmu, posredovali vladnim institucijam. Oba govornika sta kot prva in castna gosta darovala po pet tisoč tolarjev za odprtje ribiskega muzeja, ki

si ga, kot pravijo v Tehničnem muzeju Slovenije, Slovenci tudi zaslužijo. Sejem, ki ga prireja Ljubljanski sejem in Ribiska zveza Slovenije, bo odprt do nedelje, 5. marca.

Na sejmu se predstavljajo 51 razstavljalcev iz sedmih držav. Poleg domačih in italijanskih proizvajalcev ribiske in lovske opreme se prek zastopnikov predstavljajo se podjetja iz Nemci-

je, Japonske, Francije, Češke in ZDA. Obiskovalci se bodo v času sejma lahko pomerili v tekmovanju vezanja muh, v kinodvorani pa bodo vrteli filme s področja lova in ribolova. V sejemskih dneh bo Ribiska zveza Slovenije sklicala tudi sestanek predsedstva in skupščino. Predzadnji dan sejma bodo na tiskovni konferenci spregovorili o tem, kakšno bo slovensko sladkovodno ribištvo v prihodnosti. Takrat bodo tudi nagradili najboljši nastop na sejmu in razglasili zmagovalce tekmovalcev za najboljše izdelano muho.

Helena Drewry

VIPAVA

Durumov ne sejejo več

Zaradi manjše izpostavljenosti suši in višjih stroškov pridelave koruze zadnja leta kmetje na Vipavskem vse več sejejo pšenico. Lani so zasejali približno 350 hektarov. Na poljih pa ni več durumov, torej bolj kakovostnih trdih sort pšenice, primernih predvsem za testenine. Durume so Vipavci sejali na pobudo Mlinote, ki je poskusno sejanje tudi v celoti financiral. Kmetje jih ne sejejo več zaradi nižjih donosov in zahtevnejše pridelave. Država se je očitno durumom kljub obljubam odpovedala, pridelovalci pa jih raje uvažajo. (A. L.)

OD RIBNICE DO KOČEVJA

Nadaljevanje del

KOČEVSKA REKA - Kmalu naj bi nadaljevali z gradnjo nove cerkve v Kočevski Reki in regionalne ceste med Kočevsko Reko in Osilnico. Cerkev, za katero je sredstva prispevala država, gradijo na kraju, kjer je nekoč stala prejšnja, ki je bila leta 1954 porušena - na hribu v bližini najstarejšega slovenskega oreha in spomenika borcem NOB. Dela bodo predvidoma končana jeseni. Cesta do Osilnice bo povežala dolino z notranjostjo države, medtem ko nizinska obkoljska cesta že povezuje slovenske kraje ob Kolpi. V krajevni skupnosti načrtujejo se nekatere naložbe, ki jih bodo uresnili z občinskimi in državnimi sredstvi.

Načrti javnega zavoda Miklova hiša

RIBNICA - Javni zavod Miklova hiša ima letos zanimiv načrt dela. Glavna naloga bo ustanovitev Kluba prijateljev Miklove hiše. Svojo dejavnost nameravajo razširiti in spodbuditi ljudi za sodelovanje v programu javnega zavoda. Posebno pozornost bodo namenili obnovi muzeja. Pri tem načrtu bo s sredstvi pomagalo ministrstvo za kulturo. Muzej nameravajo preurediti tako, da bo privabljal obiskovalce. V njem naj bi svoj kotiček dobili tudi obrtniki, predvsem značilne ribniške delavnice za izdelovanje suhe robe in lončarstvo. Ta dejavnost, nekoč znana tudi v tujini, zamira, marsikje je ta tradicija že skoraj izginila. V muzeju bodo obnovili dvorano, ki bo Ribničanom in okolici ponujala zanimiv program kulturnih in zabavnih prireditev. V Miklovi hiši bo prostor dobila tudi knjižnica, v galeriji se bodo vrstile razstave slovenskih likovnih umetnikov. V središču Ideal nameravajo obnoviti dvorano, ki bo prebivalcem ponujala zanimiv program kulturnih in zabavnih prireditev.

Krajevne skupnosti naj ostanejo

KOČEVJE - O tem, kakšen naj bo v prihodnje odnos med občino in krajevnimi skupnostmi, se je kočevski župan Janko Veber pogovarjal z predsedniki sedmih svetov KS. Vsi menijo, da morajo KS se naprej delovati in v okolju ustvarjati čimboljše razmere za življenje krajanov. Seveda pričakujejo pomoč občine, čeprav se zavedajo, da v prihodnje ne bo veliko denarja za krajevne načrte.

Bogate nagrade Pustnega društva Goriča vas

RIBNICA - Iz Pustnega društva Goriča vas so sporočili, da je bilo letošnje pustno rajanje prava paša za oči. Čeprav so bili prikražani za obljubljena sredstva, so prireditve več kot uspešno spravili pod streho. Na roko sta jim sla tudi lepo vreme in množična udeležba na zaključni prireditvi v Dolenji vasi, kjer so bogato nagradili najboljše maske. Ribničana Tone Dejak in Andrej Klemenc sta prejela prvo nagrado za najboljšo masko, in sicer sestrstveno potovanje v Pariz. Ivanka Marinc iz Kočevja bo odšla na štiridnevni izlet v Prago, Janja Cop pa za tri dni v Budimpesto. Nagrade je prispevala turistična agencija Royal iz Ljubljane. Pustno društvo je prispevalo posebno nagrado, in sicer izlet v Prago. Dobila jo je Olga Rihter iz Zagorja ob Savi.

Novice zbral Milan Glavonjič

DIVAČA, HRPELJE-KOZINA / OBČINSKI SVETI

Vaščani Ostrovice želijo v drugo občino

Prosijo za priključitev k občini Hrpelje-Kozina

Danes se bosta na tretji redni seji sesla občinska sveta novih občin na Krasu - Divače in Hrpelje-Kozina. Občini imata kar nekaj skupnih problemov, ne le glede občinske meje, ampak tudi glede vodovodov, ceste, gradnje avtocestnih odsekov skozi obe občini itn.

Divaska občina, katere občinski svet bo tokrat prvič zasedal v sejni sobi občine Divaca na Kraski cesti 67 - doslej je gostoval v prostorih Elektro Primorska - ima na dnevnem redu kar trinajst točk. Občinski svetniki ne pričakujejo naglega razpleta, zlasti zato, ker se bodo ubadali z denarnimi (predlog zacasnega financiranja propračuna za prve tri mesece) in statutarno-pravnimi vprašanji (obrnava osnutka statuta občine Divaca). Razprava bo brzkone potekala v duhu sprejetih sprememb zakona o lokalni samou-

pravi. Zahtevna bo brzkone tudi točka o odloku sprememb in dopolnitev prostorskih sestavin, zlasti ker so posegi v prostor v tej občini že na zadnji seji občinskega sveta dvigali temperaturo. Gradnja avtoceste oziroma denar od spremembe namembnosti zemljišč, ki je prišel se v takratno »skupno« občino Sezana, zahteva odgovore in vsaj nekaj pojasnil.

Seja občinskega sveta občine Hrpelje-Kozina, v kateri je prvi v Sloveniji odstopil župan (zdaj ni več edina), in ki je obremenjena tudi z organiza-

cijo nadomestnih volitev, se bo spopadla tudi z nekaterimi specifičnimi problemi, med njimi prostorsko stisko otrok, ki (ne) obiskujejo vrtca v Materiji, prošnjo vaščanov iz Ostrovice, ki želijo iz divaške občine preiti v občino Hrpelje-Kozina itn. Prebivalci Ostrovice v svoji prošnji navajajo, da so bojkotirali lokalne volitve iz protesta, ker so jih v Ljubljani »nasilno priključili k divaški občini«. Od tako imenovanih lokalnih tem bodo občinski svetniki obravnavali se gradnjo rekreacijskega centra v Hrpeljah, gradnjo parkirišča ob zadržnem domu v Hrpeljah, pa tudi pobudo za ustanovitev turistične skupnosti Krasa in Brkinov.

Vojko Cuder

CERKNO / SLOVESNA PRIREDITEV

Ob 50-letnici Partizanskih smučin

Dogodke izpred 50 let bodo počastili s kulturnim programom in smučarskimi tekmovanji

S slovesnim sprejemom nekdanjih udeležencev partizanskih tekem v Cerknem in drugih vojskarskih veterenov, ogledom partizanske bolnišnice Franje, odprtjem razstave ob petdesetletnici Ete, Elana in Partizanskih smučin ter z zaključnim koncertom Partizanskega pevskega zbora iz Ljubljane se bo jutri začel dvodnevni program prireditev ob petdesetletnici Partizanskih smučin Cerkno '45.

Ob petdesetletnici zmage nad fašizmom se bodo nekdanji partizanski borci in vojni veterani pred skupinsko grobnico v Cerknem poklonili tudi spominu na padle. Tekmovalni del jubilejne prireditve se bo začel v nedeljo ob 9.30 na smučišcih Smučarskega centra Cerkno, kjer bo - letos že devetnajstič - potekalo tradici-

onalno tekmovanje nekdanjih udeležencev NOB v veleslalomu in smučarskih tehnikah, ki se jim bodo letos pridružili veterani iz tujine. V veleslalomu se bodo pomerili tudi cicibani zahodne slovenske regije, ob 11. uri pa se bo začelo spominsko tekmovanje častnikov severnoprimorske regije, na katerem bodo sodelovali tudi policisti in njihovi kolegi iz tujine. Na letošnji prireditvi bodo z vojsko vajo s helikopterjem in padalci sodelovale vojaške enote, ki bodo pokazale del svoje oborožitve, vojsko usposobljenost in delovanje v zimskih razmerah. Po končanih tekmovanjih se bodo udeleženci ob 15.30 zbrali na tovarniškem srečanju pred hotelom v Cerknem, kjer bodo podelili nagrade.

Roman Bric

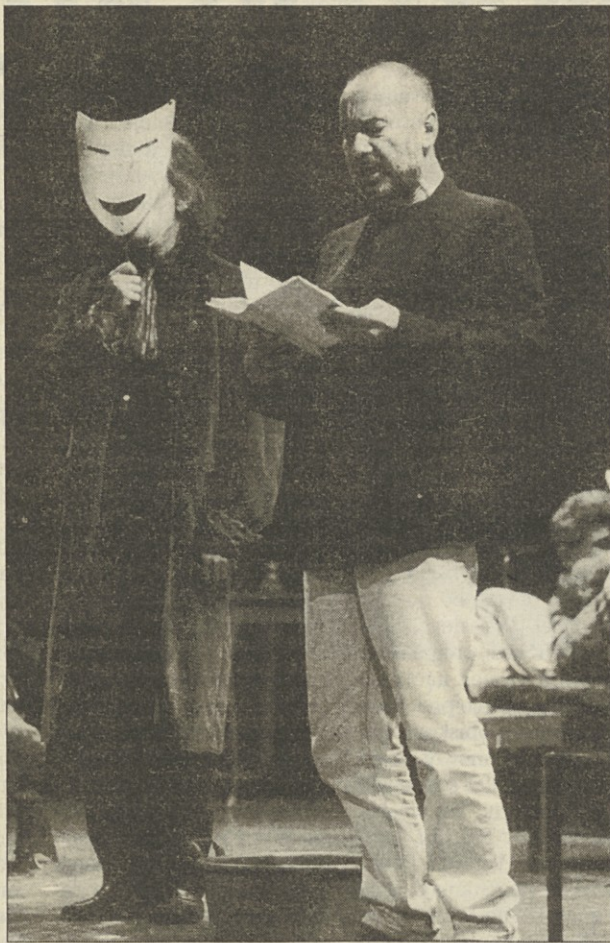

DREVI V TRSTU

Sartr - proti vojni se lahko borimo tudi z gledališčem

»Kdo naj bi bil predmet gledališke obravnave, če ne človek in njegova usoda? Ravno to je čas, ki se najbolj krvavo potrebuje gledališke umetnosti...Katera od drugih umetniških zvrsti lahko bolj nazorno odseva vse to, kar sestavlja življenjsko tkivo, če ne ravno gledališka?«, se sprašuje režiser v sarajevski gledališki igri »Sklonišče« (Zaklonišče), ki bo drevi na sporedu v Kulturnem domu (s pričetkom ob 20.30). Predstava (na sliki prizor) je nastala ravno v zaklonišču »Teatra mladih« enega izmed številnih sarajevskih predvojnih gledališč. To zaklonišče pa je bil tudi prvi sedež nove gledališke skupine, igralcev ki so mesec dni po napadu na Sarajevo sklenili, da ustanovijo Sarajevsko vojno gledališče »SARTR« (Sarajevski ratni teater). Priprave so seveda potekale v nemogočih okoliščinah, vsak premik in odhod na vaje je pomenil življenjsko tveganje. Podvig pa je zato pridobil na pomenu: intelektualni odpor vojni je preživelim v obkoljenem mestu pomenil ravno toliko kot vojaški odpor ob robu mesta. Igralci so se Z igro selili po bolnicah, zakloniščih, vojašnicah, skratka povsod, kjer je bilo mogoče zbrati kolikor toliko na varnem pred bombardiranjem večjo skupino ljudi. »Zaklonišče« je v obkoljenem mestu doživelo kar 94 ponovitev, po nemalih težavah pa je igralski skupini uspelo začasno zapustiti Sarajevo in se podati na turnejo po Italiji. Trst bo njihova zadnja postojanka pred odhodom v Svico in Spanijo. Založniška hiša »Edizioni e« je ob tej priliki izdala gledališko besedilo Bibanovića in Plakala, ki ga je za italijansko publiko prevedel Silvio Ferrari.

td

GLEDALIŠČE

Ko duh časa ne prodre v staro dobro komedijo

BOJANA VATOVEC

Po dveh bolj angaziranih dramah, ki se poglobljeno in resno dotikajo različnih, a skrajno aktualnih, tako individualnih kot socialnih vprašanj današnje družbe, se je v gledališče Cristallo vrnila lahkotna, neobvezujoča komedija, seveda v elegantni in dovršeni izvedbi, kakršne skupina La Contrada vsako leto vključuje v svojo abonmajsko sezono in ki so zelo vsek njenemu zvestemu občinstvu.

Gre za delo z italijanskim naslovom Vita col padre (Življenje z očetom), ki sta ha Howard Lindsey in Russel Crouse priredila za gledališče leta 1939 po črticah Clarencea Dayja, ki v njih duhovito in dobrodusno pripoveduje o svojem odrascanju v premožni newyorški družini proti koncu prejšnjega stoletja, ob godrnjavem očetu hitre jeze, a dobrega srca, in ob rahlo raztreseni, a skrbni materi. Komedija s simpaticnimi liki, duhovitimi situacijami, tekocim ritmom in brez kakršnekoli problematike je doživela ob prvi uprizoritvi v newyorškem gledališču Empire Theatre kar 3.214 ponovitev, a tudi drugod je imela velikanski uspeh. Seveda so po njej posneli film. Pravzaprav bi jo lahko vzeli kot tipični vzorec za številne ameriške humoristično-sentimentalne filme in za sodobne televizijske sit-comedy, seveda s poso-

dobljeno tematiko, vendar v istem lahkotnem, optimističnem duhu.

V Italiji jo je prvič uprizorila v sezoni 1949-1959 skupina Luchina Viscontija s Paolom Stoppo in Rino Morelli v glavnih vlogah. Verjetno v tistih letih prikaz odno-

ga ji sicer godrnjaje, a radodarno daje mož, vsiljuje misel na vse trdne in odločne ženske, tako premožne kot revne, ki so se kako znale dobro obrniti denar in voditi gospodinjstvo. Vsiljuje se tudi misel na ženske današnjih dni, ki so si priborile povsem druga-

čen družbeni položaj. Ob gledanju komedije ima gledalec vtis, da bi v njej le moral biti vsaj bežen odsev vsega tega. Pa ga ni, tu je le Vinnie, elegantna dama, resna žena in skrbna mati, sicer godrnjavi, a odgovorni in delavni oče Clarence, trije spostljivi sinovi različnih let, Clarence, John in Whitney, čudna kuharica Margaret in vrsta služkinj, ki zdržijo le nekaj dni, puhla sorodnica Cora in naivna mladenka Mary. Vse to vsekakor v skoraj brezhibni profesionalni izvedbi, tako glede režije Piera Maccari-nellija, ki je ustvaril tudi sceno, kot glede igralske zasedbe, v kateri izstopata Ugo Pagliai kot oče in Paola Gassman kot mati (na sliki). Sprosce-

na sta tudi Enrico Dusio in Lorenzo Lavia kot sinova Clarence in John, medtem ko Isa Gallinelli predstavlja celo galerijo rahlo karikiranih služkinj.

Kakorkoli že, gledalcem La Contrade, med katerimi so starejše, a se vedno živahne in vitalne gospe v ogromni večini, je bila predstava izredno všeč.

FILM

Odlična Jodie Foster v drugače ne povsem prepričljivem filmu

IGOR DEVETAK

Nell, ZDA, 1994. Režija: Michael Apted. Scenarij: William Nicholson in Mark Handley po predlogi Idio-glossia M. Handleya. Glasba: Mark Isham. Produkcija: Renée Missel in Jodie Foster. Igrajo: Jodie Foster, Liam Neeson, Natasha Richardson.

Slišati je nenavaden glas kot nekakšno tožeče tarnanje ali pa klic ranjene živali, ki odmeva v gozdovih North Caroline, cudovitem kraju, divjem, očarljivem in negostoljubnem. Film se začne s temi vznemirljivimi, nerazpoznavnimi zvoki, ki zavijajo včasih kakor glas motorja, v posnetkih z visino - s poleta nad pokrajino gosto porasčeno z drevesi. Režiser kaže v alternirani montazi telo ženske, ki ga skrbne roke umivajo, oblačijo, česejo, na veke polagajo cvetove. Zdi se, da je brez življenja, in ni dano vedeti, cigave so roke, ki ga božajo. Lep začetek, ki veliko obeta. Kar nekaj časa mine, preden odkrijemo, da je telo truplo stare samotarke, ki je živel brez vsakega odnosa do sveta v siromašni leseni kolibi v notranjosti gozda: sama si je zadala pregnanstvo zaradi posilstva, ki ga je kot mlada utrpela. Muko, ki ji vaška skupnost ni znala dati imena, je lajsala z razdaljo od ljudi. Živela je sama in sama tudi umrla. Vsaj tako verujejo domačini. Zdravnik Lovell (Liam Neeson) pa slučajno odkrije mlado žensko (Jodie Foster), ki se prestrašena skriva med trami barake. Iz ust ji teče nenavadna govorica, podobna bolj primitivnim glasovom, otroškemu ritmiziranemu skladanju nepopolnih besed, izstevankam, infantilnim pesmicam, skrivnostnim besedilom ali tožbi bolnika. Nihče ni vedel zanjo; najde se zapis, ki ga je pustila umrla samotarka: skrbite za Nell, mojo hčerko. Otroka rojenega iz greha je ubranila pred družbeno oceno in novim nasiljem.

Spet v filmu divje dekle, ki pa nima kaj opraviti z izrednim L'enfant sauvage Truffauta, ceprav naj bi se Fosterjeva navdihovala prav ob njem. V središču Aptedovega filma ni nobenega napora, da bi bilo rous-saujevsko bitje prevzgojeno k jezikovnemu vrednostnemu kodeksu in integriranju v družbo. Francosko problematiziranje ni ameriško moraliziranje. Režiser Michael Apted (Dekle iz Nashvilla, Gorilla v megli) je izrabil zgodbo o Nell za priložnost, da izreče obsodbo proti vtečenemu modus vivendi v civilni družbi, ki je kljub svojim pravilom bolj primitivna od bivanja v divjini, ker je cilj njenih nacer prikrivanje dejstva, da ni iskrenosti in naravnosti v medčloveških odnosih. Grobo povedano, film sporoča parom, ki se vse bolj družijo, da se v kratkem razhajajo: ljubite se preprosto in prozorno. Enostaven napotek, saj se ve, da je za Američane življenje ustrojeno čisto po enolicnih shemah. Nell je ženska brez družbene vzgoje, v resnici pa bolj morda od t.i. vzgojenih; na sebi nima ničesar, kar bi zvenelo negativno ali vsaj od-

vratno, nasprotno, se prikupna je v odsvitu rečnega ogledala pod luninim srebrnim bleskom. V filmu predstavlja simbol čistosti, ki je ni civilizacije skalila.

Vsebinska je banalna. Aptedu ne uspe, da bi nas zapletel v zgodbo, da bi postavil v presojo verodostojnega konflikta med družbenim in primitivnim življenjem. Njegov prikaz nagradi iracionalnost, ki jo prinaša Nell, in obsodi cinicno racionalnost in splošno preračunljivost učenih zdravnikov, njih cut za človeka se duši v govorici mrzlih obrazcev. Ne manjka niti običajni protest proti izkoriščanju trpljenja, ki ga izvajajo javna občila - najdražji stereotip čezoceanskega filmanja, kakor tudi povsod prisotni sodni

postopek v dvorani tribunala, svetiscu norm, kjer se zaigra osvobodilni moment. Tam se zaključil film z nepričakovanim in sibičim efektim monologom do tedaj nezavednega statusa nekulturne ženske izreče serijo izjav, ki dišijo bolj po znani retoriki kot pa spontanih izpovedih prvih vbesedenih čustev. Njeno nenavadno zlogovanje ni več tako skrivnosten kodeks, ampak nov, prevedljiv jezik.

Film morijo nepotrebnimi moment, ima pa v zameno vrednost: Jodie Foster, zmagovalko dveh Oskarjev, ki je zaradi Nellinega lika kandidat se za tretjega (na sliki med nagrajevanjem leta 1989). Splošno znano je, da člani Academy Award radi vencajo družbene izključence in »idiot savant«. Vloga Fosterjeve se izraza vsa v telesnih kretnjah in emotivnih znamenjih: znala je na občudovanja vreden način izvajati napetost, ki jo taksna vloga zahteva. Izraz njenega obraza je silen in vznemirljiv, amplificiran zvok njenega zadaha in glasa pretresljiv, oči pa zmeraj zagnjene s tancico solzne vloge, tudi kadar se je dotakne skrivnostno veselje, težko dojemljivo, ki ga prav tako težko delimo z njo.

NA KRATKO

Nova plošča Demolition Group

LJUBLJANA - Demolition Group so leta 1993 pozeli lovoričke jugoslovanskega tiska kot najboljša slovenske skupine in avtorji najboljše slovenske plošče, lani pa so po glasovanju makedonske televizije osvojili prvo mesto v kategoriji Rock koncert leta in so aprila ponovno vabljeni v Skopje. Hkrati so jih poslušalci Mariborskega Radia Student (MARS) kljub lanskemu diskografskem mirovanju izbrali za drugo najbolj priljubljeno slovensko skupino.

Nova CD plošča, ki bo izšla sredi marca hkrati s premiero predstave »Butterendfly« (SMG, režija Matjaz Pograjc), se bo imenovala Deep True Love, na njej pa bo predstavljenih stotinast skladb, med katerimi bo tudi rariteta - eden prvih zapisov glasbe Demolition Group iz sredine osemdesetih, skladba z naslovom Fish. Na fotografiji prva bojna crta Demolition Group - bratu Salomon (foto: Diego Andres Gomez). PR

Ana Frank v risanem celovečercu

TOKIO (STA) - Marca letos mineva petdeset let, odkar je v nemškem koncentracijskem taborišču Bergen-Belsen umrla Ana Frank, ki je s svojim dnevnikom ustvarila enega najbolj pretresljivih pomnikov o nacističnem preganjanju Židov. Ob obletnici je japonski režiser Siya Araki ustvaril celovečerni risani film o deklici in njeni družini, ki se je med leti 1942-1944 skrivala v Amsterdamu. Pri nastajanju filma je sodelovalo 1000 animatorjev iz Kitajske, Koreje in Japonske, premiero pa bo predstavljen maja v Amsterdamu ob proslavi 50. obletnice nizozemske osvoboditve.

NOVO NA ODRU

Pascal Quignard:

Ime na koncu jezika avtorji uprizoritvenega koncepta Ivica Buljan, Laetitia Delafontaine, Gregory Niel, Robert Walzl, prevajalki Tita Simoniti in Tanja Kremesec, koreografinja Mare Sersardic, skladatelj Mitja Vrhovnik Smrekar, glasba godalni kvartet Enzo Fabiani in Norina Radovan, nastopajo Olga Kacjan, Robert Walzl, Gorazd Logar, Nenad Tokalić, Lutkovno gledališče Ljubljana, premiera v petek 3. marec 1995 ob 21 uri in v soboto, 4. marec 1995 ob 21 uri, ponovitve 7., 8., 16.3., ob 19.30 in 14.3. ob 17 uri, predstava traja uro in dvajset minut, brez odmora, cena vstopnic za izven 800 SIT. (premiera razprodana)

Predstava Ime na koncu jezika je nastala po proznih fragmentih kulturnega sodobnega pisatelja, rojenega v Franciji l. 1948. Pascala Quignarda. Predstavo so pripravili člani ljubljanskega Lutkovnega gledališča ter gosti in igralci iz Hrvaške in Francije. S svetovno praznizvedbo tega Quignardovega besedila, ki je namenjena odrasli publiki, odpira Lutkovno gledališče novo prizorišče v Tunelu pod grajskim hribom, namenjeno eksperimentalnim projektom. (A. P.)

L. Delafontaine in G. Niel v Imenu na koncu jezika (Foto: L. J.)

Gaetano Donizetti:

Lucia di Lammermoor Dirigent Boris Svara, režiser, scenograf in kostumograf Roberto Lagana, zborovodja Maksimiljan Fegus, orkester, zbor in balet Opere in baleta SNG Maribor. Premiera nocoj ob 19.30. uri v veliki dvorani SNG Maribor, zaključek predstave predvidoma ob 22.30. uri, dva odmora, vstopnice po 2.000 in 1.000 tolarjev, cena gledališkega lista 300 tolarjev.

Zgodba o Lordu Henryju Ashtonu, ki odkrije da sta zaradi političnih spletk ogrožena njegov ugled in imetje, se dogaja na Skotskem okrog leta 1700. Da bi se rešil preglavic skuša pregovoriti svojo sestro Lucijo v poroko z vplivnim Lordom Arthurom Buklawom. Le-ta se je brani, saj ljubi Edgardo, ki jo je nekoč rešil smrtni nevarnosti. Priše mu večno zvestobo, vendar se premisli v trenutku, ko ji brat pokaže ponarejeno pismo, češ da mu grozi krivnik. Ko Edgardo izve, kaj se dogaja, priše za mascevanje vsej družini. Lucia v blaznosti umori svojega moža, od žalosti umre, Edgardo pa se z željo, da se vsaj v smrti združi z njo, zabode v srce. (T. F.)

LIKOVNA UMETNOST / PUBLIKACIJE NA SLOVENSKEM KNJIŽNEM TRGU

Neusklajen program založb in knjigarn

LJUBLJANA - Slovenske knjigarnice se ne morejo hvaliti s policami, ki bi se šibile pod knjigami s področja likovnega ustvarjanja. V tistih, kjer je izbira nekoliko pestrejša, pa lahko opazimo nekaj stalnih potez v ponudbi. Praviloma boljše založene knjigarnice ponujajo številne monografije slovitih likovnikov, številne posterje, razglednice in koledarje z deli vselej istih avtorjev, medtem pa ostajajo široka področja nepokrita. Založbe pričenjajo s tiskom knjižne zbirke likovnih monografij, ki jih po nekaj zvezkih opustijo, ker se med bralci niso »prijele«, med likovno periodiko poleg domačih likovnih revij (ki se slabo prodajajo) na naših knjigarnskih policah zelo redko uzmemo priznane tuje revije in podobno. Gre za zvrst literature, ki zaradi zelo visokih stroškov tiska in avtorskih pravic ter omejene naklade sodi v cenovni vrh.

O problematiki smo se pogovarjali z uredniki naših največjih založb (Mladinska knjiga, Cankarjeva založba, DZS), urednico založbe EWO, ki v svoji pestri obzaložniške dejavnosti izdaja tudi likovne monografije iz znane zbirke Arkade ter vodstvom in osebjem ljubljanske knjigarnice Konzorcij, ki je med našimi knjigarnami daleč najboljše založena z likovnimi publikacijami in ponuja tudi največ informacij s področja.

Predvsem popularni splošni pregledi

Politika največjih slovenskih založb se drži zelo

splošnega koncepta in sirokega profila. Zato se pri njih odločajo za popularne, splošne preglede, za katere pričakujejo, da jih bo domači trg sprejel. Za naslove, ki jih uvrstijo v svoj program, se odločajo na več načinov. Prevode spoznajo prek katalogov založb, obiskov tujih knjigarn ter sejmov na tujem (kot razstavljalci sodelujejo le v Frankfurtu, kot obiskovalci pa se v Bologni, Londonu, Pragi, Varšavi). Publikacije, ki jih zanimajo, dajo se v strokovno branje in se skladu z mnenjem strokovnjaka in potrebami trga odločijo za tisk. Informacije, ki jo ponuja domači trg, po-

nuja na primer mreža sol in knjižnic, ki sodelujejo z založbami in le-te informirajo o potrebah. Poseben seznam prevodov, ki bi bili zelo zaželeni kot temeljna likovna literatura in bi imeli prednost pri prevajanju, je pripravila tudi likovna stroka, vendar v založbah menijo, da je tisk teh naslovov neizvedljiv, saj bi zaradi zelo omejenega kroga bralcev in naklade bile cene knjig nedostopne. Poleg tiska, ki zahteva najdražje postopke, posebne načine fotografiranja in litografije, so pri izdaji prevodov izredno drage tudi avtorske pravice, pri čemer so cene teksta praviloma nižje od cen pravic za reprodukcije, ki jih zahtevajo avtorji posnetkov, poleg teh pa tudi se živci avtorji ali lastniki njihovih likovnih del. Cene nihajo od naslova do naslova publikacije, v povprečju pa znašajo okoli 100 DEM za eno samo reprodukcijo likovnega dela. Posebnost pri prevedenih zbirkah likovnih monografij je nesodelovanje med slovenskimi založbami in knjigarnami. Medtem ko se

založba pripravlja na izdajo zbirke, se v knjigarnah pojavijo originalne izdaje iz te zbirke iz uvoza in s tem založbi »pozrejo« trg. Tak primer so monografije iz zbirke Veliki mojstri slikarstva (DZS), ki so naprodaj v knjigarnah.

Od specializiranega likovnega založništva pri nas ni mogoče živeti

Država subvencionira predvsem publikacije, namenjene domačim avtorjem. V podjetju EWO, ki ni založba splošnega tipa, pač pa je med vsemi slovenskimi podjetji, ki se ukvarjajo z založništvom morda edina specializirana za likovne izdaje, izdajajo zbirko velikih in malih monografij domačih avtorjev. Za EWO je tovrstno založništvo obstranska dejavnost, saj od specializiranega izdajanja likovne literature pri nas ni moč živeti. Cene za izdaje, ki jih subvencionira (velike monografije), določi ministrstvo za kulturo. Ker v založbi računajo na prodajo le okoli 500 izvodov od 3000, veliko knjig enostavno podarijo solam in knji-

znicam, saj je skladiščenje zelo drago. Pri oblikovanju programa skusajo cimbolj sodelovati z galerijskimi ustanovami in nacrtovanimi projekti (predvsem z Moderno galerijo in MGLC).

Ponudbo slovenskih knjigarn oblikujejo vodstva posamezne knjigarnice. V Sloveniji nimamo nobene povsem specializirane knjigarnice z likovno literaturo; med največ naslovi, predvsem tistimi iz tujine, lahko izbirajo obiskovalci ljubljanske knjigarnice Konzorcij. Pri izboru knjig iz uvoza so povsem obrnjeni k trgu in upoštevajo povpraševanje strank. Obiskujejo najpomembnejše sejme, prejemajo pa tudi vse kataloge. Najbolje se prodajajo knjige s področij oblikovanja in knjige velikih založb (Taschen, Thames and Hudson), ker prinaša sodelovanje z njimi ugodnejše cene. Posebnost Konzorcija je, da so v njem prav vsem dostopne informacije o izdajah z vsega sveta, svetovanje in možnost naročanja publikacij (kar nakup podraži za 10 do 15 odstotkov).

Vojko Urbancic

VABILO NA RAZSTAVE

Novosti doslej:

V Galeriji Ilirija v Ljubljani je v sklopu cikla Drugačnost podobe na ogled izbor 15 risb Metke Krasovec (Trzaska 40, do 23. marca, prost vstop, odprto do ponedeljka do petka med 9. in 17. uro, brezplačna zloženka s tekstom dr. Milčka Komelja). Znana slikarka, grafičarka in ilustratorka jih je ustvarila v zadnjem desetletju, z njimi pa zabeležila nezavedne impulze iz sveta svoje notranjosti. Risbe Metke Krasovec se porajajo skozi proces, na katerega avtorica ne želi vplivati in se v tem povsem ločijo od njenih slik. Nova razstava v galeriji Vodnikove domačije v Ljubljani prinaša dela slikarja Bojana Klancarja (Vodnikova 65, do 4. aprila, prost vstop, od torka do petka med 10. in 14. uro ter med 16. in 19. uro, sobota in nedelja med 10. in 13. uro, brezplačna zloženka s teksti številnih slovenskih likovnih publicistov). Klancar se pri svojem ustvarjanju osredotoča predvsem na krajino, subjektivno videnje okolice Cerknice, kjer živi. V galeriji Zala v Ljubljani so na ogled dela slikarja Vlada Stjepića (Gospoka 7, do 17. marca, prost vstop, od ponedeljka do petka med 10. in 13. uro ter med 17. in 19. uro, sobota med 10. in 12. uro, brezplačen katalog s tekstom Marka Kosana). Razstavljen je izbor Stjepićevih slik iz lanskega in letošnjega leta. V Umetnostni galeriji v Mariboru so odprli razstavo grafik slovitega

italijanskega umetnika Marina Marinija (Strossmayerjeva 6, do 23. marca, vstopnina 100/50, od torka do sobote med 9. in 13. uro ter med 15. in 18. uro, nedelja med 9. in 13. uro, knjiga s tekstom, 2.000 SIT), ki se je v Maribor preselila iz Pirana in Ljubljane.

Novosti odslej:

V ljubljanski galeriji LALA bodo nocoj ob 18. uri odprli razstavo francoske-

Risba Metke Krasovec

ga slikarja Bruna Richarda (Zidovska 5, do 10. marca, prost vstop, od ponedeljka do petka med 10. in 13. ter med 17. in 20. uro, sobota med 10. in 13. uro, kataloga ni, dostopna bo siceršnja umetnikova dokumentacija). Mladi na Dunaju solani slikar, se je ze uveljavil in doslej prejel veliko nagrad; pred okoli pol leta se je preselil v Slovenijo. Na ogled bo manjša razstava njegovih risb, grafik in gvašev, ki bo tudi prodajnega značaja. Ob 20. uri bodo v Cankarjevem domu odprli razstavo Podobe domisljije - mednarodna razstava ilustracij za otroke - Särmede (Prešernova 10, do 26. marca,

prost vstop, od ponedeljka do sobote med 10. in 14. uro ter med 16. in 20. uro, nedelja med 10. in 14. uro, katalog s teksti italijanskih avtorjev in Judite Krivec Dragan 2.000 SIT). Gre za že 12. razstavo v Särmedu s selekcijo najbolj znanih svetovnih ilustratorjev. Na razstavi, na kateri se bo predstavilo 44 ilustratorjev, zastopa Slovenijo Marija Lucija Stupica. V kranjski galeriji Senk bodo nocoj ob 18.30 uri odprli razstavo znanega slikarja in grafika Zvesta Apollonia, enega vodilnih slovenskih koloristov (Britof 23, do 30. aprila, prost vstop, od ponedeljka do petka med 8. in 19. uro, sobota med 9. in 13. uro, brezplačna zloženka s tekstom Nives Marvin). Razstavljeni bodo dela iz zadnjih dveh let.

Knjige:

Likovni salon Celje je ob retrospektivni razstavi (do 30. marca) izdal knjigo s konceptom kataloga, naslovljeno Avgust Lavrencić; slike 1954 - 1994 (62 strani, trda vezava, 32 x 25 cm, 2.500 SIT), za katero sta studiji prispevala Alenka Domijan in dr. Ivan Sedej.

Galerije:

V Narodni galeriji so z ustanovitvijo Prijatelj Narodne galerije obudili nekdanje Društvo Narodna galerija. Med prijatelje ustanove se lahko včlanijo posamezniki in podjetja in s tem pridobijo določene ugodnosti (članska izkaznica, prost dostop do stalnih zbirk in obcasnih razstav v ustanovi, brezplačen obisk strokovnih predavanj in javnih vodstev, prejemanje programa prireditve in vabil, popust pri

Zvest Apollonio: Nevihtni pejsaž, 1993, olje na platno

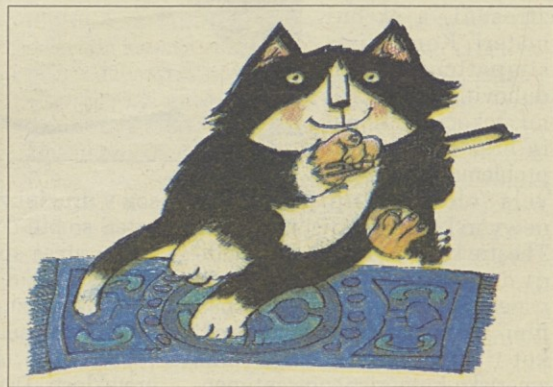
nakupih v galerijski trgovini, nakupih vstopnic za koncerte in udeležbah strokovnih ekskurzijah). Letna članarina za člana študente znaša 1.000 SIT, za člana pa 5.000 SIT. Društvo omogoča tudi članstvo družabnikov, donatorjev in sponzorskih podjetij z možnostjo navedbe imena in logotipa na publikacijah ustanove. Informacije na blagajni Narodne galerije in na telefon: 061 126 31 09.

Nasvet:

Za tiste, ki nimajo denarja, a bi vseeno radi videli razstavo v eni izmed galerij z vstopninami, nekaj možnosti. Brezplačen vstop v

Narodno galerijo je ob sobotah med 14. in 18. uro, v Mestno galerijo Ljubljana ob nedeljah med 10. in 13. uro. Studente umetnostne zgodovine in ALU imajo prost vstop v vse galerije. Tisti, ki to niso, se lahko preprosto zlažejo, da so ali pa povedo, da so novinarji (ki imajo prav tako prost vstop v galerije). Na blagajnah naših galerij - vsaj v prestolnici - namreč (večkrat preverjeno) ne zahtevajo dokumentov. Brezplačni ogledi (s pogostitvijo) so možni tudi ob vseh otvoritvah razstav.

(V. U.)

David McKee: Maček violinist, ilustracija

ZDA / NAJPOMEMBNEJŠA NOČ ZA GLASBENIKE

Triumfirala sta Springsteen in Sheryl Crow

V Kaliforniji podelili najbolj prestižne glasbene nagrade

LOS ANGELES - Legenda rocka Bruce Springsteen in nesmrtni Tony Bennett sta v sredo zvečer triumfirala na svečani podelitvi ameriških glasbenih nagrad Grammy. Največje presenečenje je bila debutantka Sheryl Crow, ki je prejela priznanje kot najuspešnejša mlada umetnica in premagala Springsteena, Bonnie Raitt in Boyz II Men s tem, da si je priborila najpomembnejšo nagrado, namreč nagrado za najboljši LP leta.

Springsteenu, ki je že dolgo eden od vodilnih rock glasbenikov svetovne scene, so na 37. izdobi nagrade Grammy, podelili več priznanj, ki so mu jih bili skoraj dolžni, saj je doslej zmagal samo dve nagradi Grammy. Podelitev nagrad je potekala v Shrine Auditoriumu v Los Angelesu. Springsteen je zmagal kar štiri

nagrade za pesem »Streets of Philadelphia«, ki so jo ocenili kot najboljšo pesem leta, najboljšo moško rock izvedbo, najboljšo rock pesem in najboljšo pesem za glasbeno kuliso filma.

Nagrado za najboljši LP leta je Springsteenu pred nosom izmaknila Sheryl Crow, ki je s tem na najlepši način proslavila svoje prve uspehe. Uspešnica »All I Wanna Do« ji je prinesla nagrado za najboljši LP, najboljšo žensko pop izvedbo in najboljšo mlado umetnico.

Med zmagovalci straniških nagrad so bili Tony Bennett, Bonnie Raitts, Melissa Etheridge, Elton John, Queen Latifah, Babyface, Anita Baker, Eric Clapton, Vince Gill, Mary Chapin Carpenter in ansambli Salt-n-Pepa, All 4 One, Rolling Stones, Aerosmith, Soundgarden in Boyz II Men.

Bruce Springsteen (zgoraj) je s celo vrsto grammyjev potrdil, da je trenutno najbolj priljubljeni rocker; presenečenje je bil grammy za mlado Sheryl Crow (spodaj desno); spodaj levo: Nagrade je Springsteenu izročila Annie Lennox (Telefoto AP)

ZDA / Z NAJSODOBNEJŠO TELESKOPSKO OPREMO

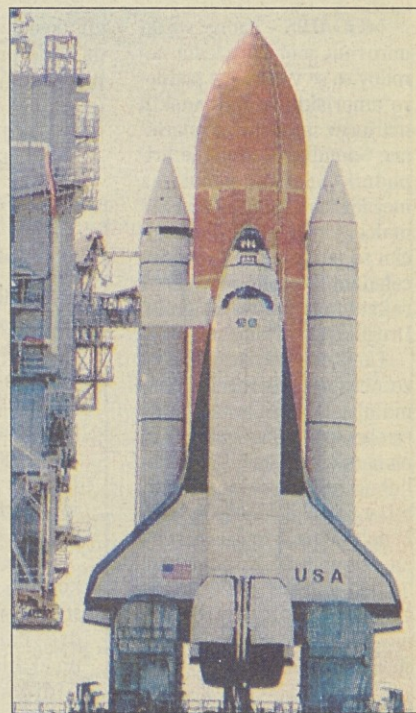
Nova odprava Endeavourja

Vesoljski trajekt skoraj 16 dni v vesolju

CAPE CANAVERAL - Ameriški vesoljski trajekt Endeavor (na sliki) je včeraj zjutraj vzletel z izstrelisca v Cape Canaveralu na Floridi s posadko sedmih astronautov. Okrog Zemlje bo krožil skoraj 16 dni.

Trajekt so izstrelili ob 1.38 zjutraj po krajevnem času v trenutku, ko se je nebo nekoliko razjasnilo. Pred tem so se namreč bali, da bi slabe vremenske razmere lahko povzročile zamudo. To je že druga odprava vesoljskega trajekta letos in po načrtih ameriške vesoljske agencije tudi najdaljša. Trajati bi morala namreč kar 15 dni in 13 ur.

Posadka ima nalogo izpeljati več astronomskih raziskav z zapleteno teleskopsko opremo, vredno 195 milijard dolarjev. Malo po izstrelitvi je posadka petih moskih in dveh žensk odprla vrata tovarne ploščadi in začela pregledovati tri ultravijolične teleskope, s katerimi bodo opazovali najbolj oddaljene zvezde, galaksije in druga nebesna telesa. Teleskope, ki jih poznajo s skupnim imenom Astro, bodo uporabljali tudi za opazovanje vesoljskega prahu, se zlasti pa nevidne mešanice vodika in helija.

INDIJA / TRADICIJA SE KRHA

Skopljenci hočejo odškodnino

Skopljenci so že stoletja tradicionalni del indijske družbe

NEW DELHI - Za Indijce so »hijdas« (pojem, ki pomeni evnuh, ermafrodit, homoseksualec) v svojih živopisanih sarijih, s svojim posebnim načinom plesanja in s svojim dvoumnim videzom, ki včasih privlači, včasih pa tudi močno odbija, dokaj vsakdanji pojav. Prisotni, pa čeprav skoraj vedno nepovabljeni, so na doma- l vseh porokah, in se zlasti na praznovanjih ob rojstvu otroka. Upajo namreč, da jim bodo starsi dali otroka, ki bi tako postal eden od njih, pa čeprav se to zgodi vedno bolj redkokoma. Tako se ponavadi zadovoljivo z nekaj tisočaki, kar jim sicer nihče ne opredeljuje, samo da bi se jih znebil, ker velja prepričanje, da prinaša smolo, če se jih nažene zgrda.

Casi pase spreminjajo in evnuhi so te dni imeli v Kalkuti svoj shod, na

katerem so zahtevali, naj se jim prizna fizična prizadetost in torej tudi pravica do državne pomoči. »Za vse je krivo načrtovanje družin,« tozi Gangajali, 35-letni bengalski skopljenec, »družine imajo sedaj enega ali kvečjemu dva otroka in tako smo zgubili naš vir dohodkov.«

Skopljenci živijo ponavadi v neke vrste razširjeni družini in njihova glavna dejavnost, mimo obiskovanja praznikov, je prostitucija.

Shoda v Kalkuti se je udeležilo dva tisoč delegatov, ki so zastopali pol milijona skopljenec, ki so razkropljeni po vsej sirni Indiji. V Kalkuti je bilo poudarjeno, da sta samo dva evnuha na sto pohabljeni od rojstva, ostale skopijo na dokaj primitiven način. Najprej jih opijanjajo, potem jih zdra-

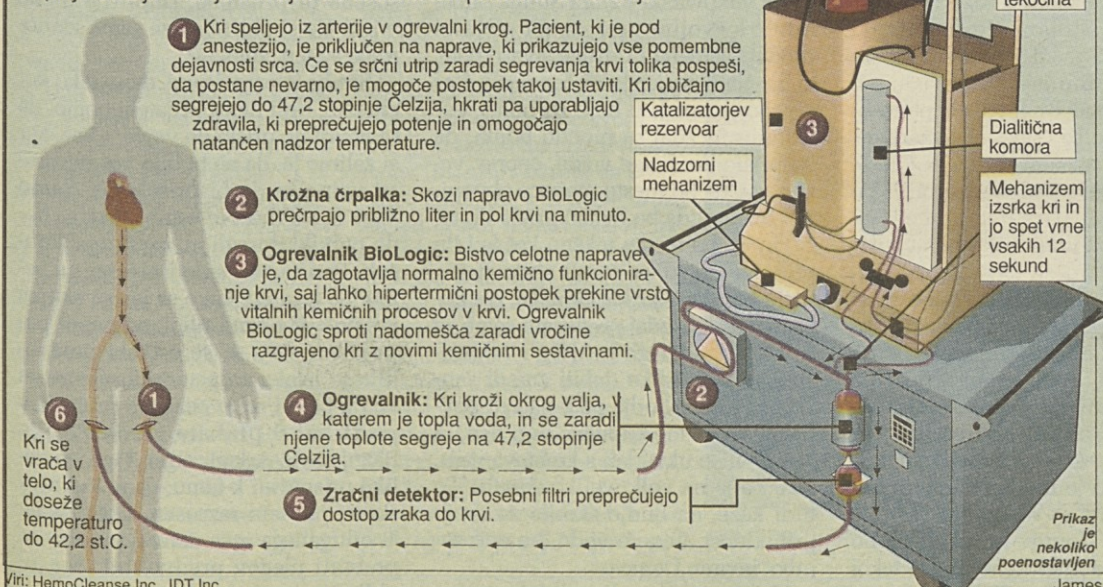
vijo s travo, pomešano s kravjim gnojem, kar naj bi pripomoglo k hitremu celjenju ran.

Kakorkoli že, v indijskih skopljenecih je marsikaj, česar zunanji opazovalci ne more razumeti. Kushwaant Singh, eden najbolj znanih indijskih pisateljev pravi, da obstaja toliko tipov evnuhov, kolikor obstaja tipov žensk in moskih. Nekateri so popolnoma moski, drugi popolnoma ženske, se tretji pa imajo tako žensko kot moske značilnosti, kar je na njihovem obrazu, ki je vedno prekrit z debelo plastjo sminke, težko razpoznavni. Občleni pa so v ženska oblačila, ker v moskem svetu na vse, kar ni povsem normalno, gledajo kot pomanjkanje moskosti. Ženske pa so mnogo bolj radodame.

Beniamino Natale

Novo upanje v boju proti aidsu in raku?

Tehnologija, ki jo je razvila neka biotehnoška družba v Indiji, ponuja upanje, da so že znani postopki morda uspešni pri zdravljenju aidsa. Tako imenovani hipertermični postopek, ki so ga nekoč uporabljali za zdravljenje raka in v katerem zamenjajo ter do določene temperature segrejejo kri, je podoben dializi. Za zdravljenje aidsa so ga nehalno uporabljati leta 1990. Toda sistem BioLogic-HT, ki so ga razvili pri HeCleanso Inc., ponuja zdravnikom varnejšo pot, po kateri lahko segrejejo kri do 42,2 stopinje Celzija - kar je običajno že usodna temperatura. Delovanje:

Viri: HemoCleanso Inc., IDT Inc.

Z vročino nad virus HIV

Visoka telesna temperatura med hipertermičnim ogrevanjem krvi onemogoči virus HIV. Vendar pri tem obstaja nevarnost, da bodo vse tiste celice, ki so okužene z virusom, odmrle. Poleg tega hipertermični postopek ne odpravi vseh virusov. V nekaterih primerih lahko celo vzpodbudi njihovo razmnoževanje, zato raziskovalci zagovarjajo ponovitev tega postopka, s katerim v drugi fazi odpravijo še tiste viruse, ki jih je povzročil prvi hipertermični postopek.

Z vročino nad raka

Ta postopek so razvili v šestdesetih letih za zdravljenje raka. Takrat so hipertermijo uporabljali skupaj z obsevanjem in kemoterapijo. Dosedanje raziskave so pokazale, da so tumorji občutljivi na temperature, višje od 40,48 stopinje Celzija.

Prihodnost

Ce bo ameriška agencija za prehrano in zdravila na osnovi sedanjih raziskav prizgala zeleno luč BioLogic-HT, utegnejo te naprave v ameriških bolnišnicah uporabljati pri zdravljenju obeh bolezni že konec tega leta.

NOVICE

Zasilni pristanek letala, ki ni imelo olja v motorju

LONDON - Boeing 737 s 183 ljudmi je včeraj moral zasilno pristati na londonskem letališču potem ko se je pilot zavedal, da v obeh motorjih ni dovolj olja. Ko so tehniki po pristanku pregledali motorje, so ugotovili, da je v njiju bil le poldrugi kg olja, namesto predvidenih 22 kg. Če bi letalo nadaljevalo s poletom, bi se oba motorja neizbežno pokvarila, kar bi utegnilo imeti tragicne posledice. Letalska družba je po dogodku suspendirala tri delavce, ki skrbijo za vzdrževanje motorjev.

V Veliki Britaniji našli rimski zaklad

LONDON - Amaterski arheolog je neke na jugu Anglije izkopal mali zaklad v rimskih kovancih: našel je 1500 srebrnih in 6000 bronastih kovanec. Philip Gage, po poklicu policaj, je denar izročil Britanskemu muzeju, kjer so ugotovili, da kovanci segajo v začetek prvega tisočletja in da je najbrž slo za prihranke nekega bogatejšega cloveka. Naj se spomnimo, da takrat ni bilo bank in da je bilo zakopavanje denarja ustaljena praksa, saj so ljudje močno bali roparjev.

James Jackson/Lafayette (Ind.) Journal and Courier za AP

SOMALIJA

Poslovile so se zadnje modre čelade

MOGADIS - Zadnji vojniki mirovnih enot Združenih narodov so se v četrtek s podporo ameriških in italijanskih marincev umaknili iz anarhične Somalije. V sredo je pripadnik ameriske pehote na mogadiskem letališču ubil Somalca, ker je proti umikajočim se pakistanskim modrim celadam iz protitankovskega raketometata izstrelil raketo. Drugih žrtev ni bilo.

Umik predstavlja zadnjo fazo neuspešne operacije Vrnimo upanje, ki se je začela decembra leta 1992. Enoto ZN so nameravale dostaviti človekoljubno pomoč in vzpostaviti mir v Somaliji, ki jo je razdejala dolgaletna državljanska vojna. V operaciji je sodelovalo 30.000 vojakov iz 28 držav. Ubitih je bilo 132 pripadnikov modrih celad, operacija pa je stala nekaj milijard dolarjev.

Zadnjih 1500 Pakistancev, ki zapuščajo Somalijo, varuje 1800 ameriških in štiristo italijanskih marincev. General Tony Zinni, poveljnik ameriških enot, napoveduje, da bo umik, ki se je začel v ponedeljek, uspešno izveden v manj kot treh dneh.

V torek sta bila v mestu Garoowe na severu Somalije ugrabljeni dva italijanska državljana, uslužbenca neke mednarodne človekoljubne organizacije. Ministrstvo v Rimu je vnovič pozvalo človekoljubne organizacije, naj vse svoje uslužbence, ki niso somalski državljani, umaknejo iz države. Večina človekoljubnih organizacij bo kljub negotovemu položaju ostala in nadaljevala svoje projekte. Predstavniki Razvojnega programa ZN (-UNDP) so povedali, da v Somaliji - razen v Mogadišu - deluje več kot trideset nevladnih človekoljubnih organizacij. Uslužbenci Rdečega križa, Zdravnikov brez meja in dru-

gih organizacij so prepričani, da bodo pri izvajanju svojih projektov na severu Somalije uspešni in da se bodo kmalu lahko vrnili tudi v Mogadis.

Aidan Hartley / Reuter

Nadzor nad Mogadišem so spet prevzele sprte somalske milice (Telefoto: AP)

Tudi Aididu se majejo tla pod nogami

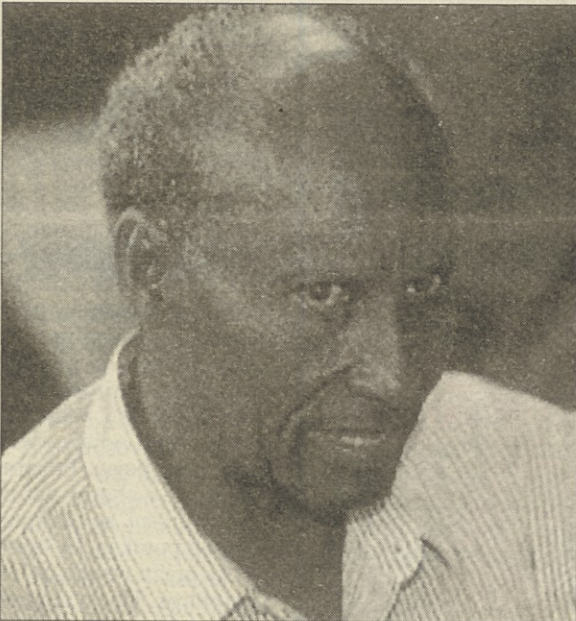
NAIROBI - Nihce si ni tako sistematično prizadeval za odhod mirovnih sil ZN iz Somalije kot voditelj somalskih upornikov general Mohamed Farah Aidid. Z evakuacijo zadnjih pripadnikov modrih celad iz Mogadisa je bil njegov cilj končno dosežen, kljub temu pa se ne more čutiti zmagovalca. Zdaj nima več vloge "najmočnejšega moza Somalije", kot je to veljalo se pred časom. »Položaj Aidida se je v zadnjih treh mesecih močno poslabšal«, je izjavil nek zahodni diplomat.

Donedavnega so strokovnjaki razlagali takle scenarij: ko se bodo modre celade dokončno umaknile iz Somalije, bo Aidid s svojimi silami prevzel nadzor nad državo, ki jo hudo pretresa državljanska vojna. Tak izid somalske drame pa se zdi vse manj verjeten. Celo znotraj svojega klana Aidid uživa vse manj podpore. Vodja upornikov leta 1993 ni izzval samo ZDA, temveč celotno mednarodno skupnost.

Cele stiri mesece so skušali pripadniki ameriških posebnih enot in modre celade zajeti generala Aidida, ko so njegovi privrženci napadali pripadnike mirovnih sil ZN. Kljub najsodobnejšim vojaškim sredstvom so morali iskanje opustiti in potem prekiniti tudi mirovno posredovanje v Somaliji.

Aidid je bil tedaj na visku moči. Občasno se je celo zdelo, da mu želijo

ZDA zaupati vlogo predsednika Somalije. Politčne razmere v pa so se kasneje močno zaostrele. Voditelji ostalih somalskih klanov niso bili pripravljeni sprejeti Aidida za svojega predsednika,

General Mohamed Farah Aidid

se manj pa so bile sprejemljive njegove oborožene skupine, ki spominjajo na roparske tolpe. Tudi v Aididovem Nacionalnem zaveststvu (SNA) je prihajalo do vse večjih nasprotij. "Konferenca za spravo", ki jo je sklical Aidid in na kateri naj bi sestavili novo vlado (seveda z njim na čelu), je propadla. Njegov najhujši nasprotnik Ali Mahdi Mohamed se ni pojavil na konferenci. Celo najpomembnejši gmotni podpornik Aididovih oboroženih skupin, po-

slovnež Osman Atto, je javno kritiziral generalov način vodenja.

Mohamed Nur Galal, eden najpomembnejših mož v njegovem klanu, je Aidida označil za neuvednega in nesposobnega sklepati kompromise.

»V našem klanu je slo v zadnjem času marsikaj narobe. Moramo se spremeniti in doseči spravo z drugimi klani«, meni Galal, predsednik "mirovnega komiteja" Habargedirjev. General Aidid pa se že nekaj tednov ni pojavil v javnosti.

Pristanišče in letališče v Mogadišu bosta po odhodu modrih celad avtomatično padla v roke Aididovih enot, saj ležita v njihovem vplivnem območju. To bo generalu Aididu le malo koristilo. Letališče in pristanišče bosta sicer res v njegovih rokah, toda o njuni uporabi se mora dogovoriti z nasprotniki. Enoto Alija Mahdija lahko kadarkoli z minometi prepričijo pristanek letal ali ladij. Zato so skušale Aididove sile decembra in januarja iz sosednje mestne četrti nasilno pregnati enote, ki podpirajo Alija Mahdija. To jim ni uspelo in morali so skleniti premirje.

Hubert Kahl / dpa

JUŽNA AFRIKA

Inkhata se utegne vrniti v parlament

DURBAN - Konec tedna bo zulujska opozicijska stranka Inkatha pod vodstvom Mangosuthuja Buthelezi-ja na svojem izrednem kongresu odločala o tem, ali naj se njeni poslanci spet vrnejo v parlament, ki so ga začeli bojkotirati prejšni teden. Stranka Inkatha kot pogoj za svojo nadaljnjo prisotnost v vladi in parlamentu postavlja zahtevo po sodelovanju mednarodnih posrednikov pri oblikovanju nove južnoafriške ustave.

Po Buthelezijevih besedah je Inkatha začasno zapustila parlament zato, ker predsednik Nelson Mandela ni bil pripravljen izpolniti lani sprejetega dogovora o mednarodnih posrednikih. Stranka Inkatha ima na voljo tri možnosti: ostati v vladi in parlamentu, ostati samo v parlamentu ali pa popoln umik iz institucij izvršne in zakonodajne oblasti. Inkatha ima v vladi tri ministre in enega pomočnika ministra, v parlamentu pa ima 43 poslancev v spodnjem domu in pet senatorjev. Politični analitiki ocenjujejo, da je Buthelezijska grožnja predvsem populistična poteza, s katero pa ogroža krhko relativno stabilnost v južnoafriški republiki.

Buthelezi zahteva trdna zagotovila, da bodo uresničena določila sporazuma, ki ga je pred lanskoletnimi aprilskimi volitvami podpisal skupaj s Frederikom de Klerkom in Nelsonom Mandelo. Med temi določili naj bi bil tudi dogovor o mednarodnih posrednikih. V stranki Inkatha prevladuje prepričanje, da bodo njeni predstavniki najverjetneje odšli iz vlade, vendar bodo ostali v parlamentu, kjer naj bi začeli delovati kot opozicijska stranka. Poslanec Albert Mncwango napoveduje, da bo stranka se naprej oblikovala in zagovarjala lasten program, obenem pa bodo konstruktivna opozicija vladi, v kateri ostajata Mandelin Afriski narodni kongres ter de Klerkova Narodna stranka.

Na kongresu naj bi se delegati Inkathe dogovorili tudi glede sodelovanja na lokalnih volitvah, ki bodo predvidoma oktobra. Zulujski plemenski poglavarji so namreč nezadovoljni s trenutno začasno ustavo, ker naj bi, po njihovem mnenju, spodkopavala vlogo plemenskih skupnosti. Kongres stranke se bo začel z govorom voditelja Buthelezijske v soboto dopoldne, sklepi pa bodo objavljeni v nedeljo zvečer.

Craig Doonan / Reuter

Vodja stranke Inkatha Mangosuthu Buthelezi

ZASEDENA OZEMLJA NA HRVAŠKEM

Vukovarčane je spet strah vojne

PETER BAL / REUTER

VUKOVAR - Vukovarčani se bojijo, da se bo njihovo mesto, ce se bodo Hrvati znova spopadli z upornimi Srbi, spet spremenilo v bojišče, potem ko so leta 1991 od nekdanjega mesta ostale le se ruševine. Pravzaprav ni veliko, kar bi se lahko porušilo. Skoraj sleherni zidak je zaznamovan s krogli ali s srpani, znamenji surovega tri mesece trajajočega obleganja. Srbi so nekdanje cvetoče mesto na bregovih Donave spremenili v kup ruševin.

Vukovar so porušili med šestinsedemdeset dni trajajočim obleganjem, ki je bolj spominjalo na nekdanje taktike iz križarskih vojn, kot pa na sodobno vojskovanje. Kljub temu je v preostanku mesta vzniknilo nekakšno življenje, skrpano iz vseh mogocih ostankov, strahov in spominov. Skoraj nič v tem mestu ni ostalo tako, kot je bilo preden ga je opustošila vojna.

Nekaj kavarnic, nekaj trgovin in »Hollywood Bar« zdej skrbi za 20 tisoč prebivalcev, kolikor jih po zatrdilih krajskih oblasti živi v Vukovaru. Pred vojno je v Vukovaru živelo 55 tisoč Hrvatov in Srbov, to danes pristanice pa je bilo srce bogatega kmetijskega zaledja. Zdej visoki si-

losi, v katerih je bilo shranjeno zito, samevajo prazni in iz velikanskih lukenj, ki so jih izdoble granate, vzletavajo ptice. Dvigala v pristanišču vse bolj nacenja rja. Ljudje, ki živijo v Vukovaru pa se vedno bolj bojijo, da se bo vse, kar je bilo hudega, znova ponovilo. Hrvatska se je namreč odločila, da bo odpovedala gostoljubje 12 tisoč pripadnikom čet ZN, ki razdvajajo sprti strani. To odpira možnost nove vojne, s katero bi Hrvatska rada spet pridobila Krajino, ki zavzema kar tretjino njenega ozemlja. Po mnenju srbskega župana Vukovarja, Slavka Dokmanovića, bi sile ZN vsekakor morale ostati na tem ozemlju, predvsem zato, da bi Srbe zavarovale pred hrvatskim napadom. Zahod bi moral po njegovem priznati obstoj samostojne Republike Srbske Krajine.

»Z našo zahtevo, naj čete ZN ostanejo, želimo svetu sporočiti, da ne bomo odgovorni, če bo znova prislo do strahot vojne. Zanje bo odgovorna izključno hrvatska stran«, izjavlja Dokmanović. Zelo se trudi, da bi pojasnil, kolikšno ceno so morali plačati. Srbi so sicer zavzeli Vukovar, toda preden se jim je to posrečilo, so ga morali porušiti do tal. »Cena je bila visoka, toda svoboda nima cene,«

meni v svoji pisarni, ki jo krasi portret Vuka Karadžića. »Tukajšnji prebivalci so se odločili, da hočejo živeti v svobodi, za katero so bili pripravljeno plačati visoko ceno. Tega, kar smo ustvarili, pa nismo ustvarili samo zase. To smo naredili za svoje otroke, da se jim ne bo treba nikoli več bojevati, da jim ne bo nikoli več treba skozi strahote vojne.«

Ljubinka Stojanović, nekdanja prodajalka, ki je zdaj v mestu zadolžena za informiranje, pripoveduje o tem, kako počasi napreduje obnova: »Razveselimo se vsake nove zarnice, ki zasveti v našem mestu.« Glede otrok ki so se v Vukovaru rodili po vojni pa meni: »Dve tretjini med njimi so decki. Vidite, kako narava poskrbi, da nadomesti tisto, kar je izgubila.« Devetletna Bojana Vojnović je v tej vojni izgubila svojega očeta Milana. Vsak dan položi sopek rož na njegov marmornati grob, ki leži na bleščečem novem pokopališču, posvečenem »Padlim osvoboditeljem Vukovarja«. Noče se prevec spominjati vojne, ki je uničila njeno družino, pove le, da se »spominja dne, ko je oče prišel domov in rekel, da bo vojna.« Njena mati in sestra sta takoj začeli pripravljati prtljago in potem

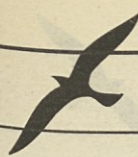
so odšli. Vzdolž ceste gradbeni inženir Marko Pupovac svetuje ljudem, kako naj obnovijo porušene hiše. Ne boji se, da bi do vojne prislo zdaj, pač pa naj bi do nje prišlo »v normalnem balkanskem ciklusu«. »Naslednja vojna bo tukaj čez štirideset let. To pomeni, da je še veliko časa, da vse zgradimo na novo.«

Na vukovarski tržnici Smilja Subanović s svojim možem na stojnici prodaja semena in druge stvari, tiste, ki jih zlahka preneseta čez mejo. Ves čas, ko so potekali boji, sta bila v Vukovaru in zdaj se močno bojita, da bo prislo do druge vojne, čeprav verjameta, da bo mesto mogoče obnoviti. »Mislim, da bo nekoč prislo do tega, in da bo mesto takšno kot je bilo prej. Ljudje so že začeli obnavljati«, meni Smilja. Vse, kar prodaja, gre dobro v promet: zdaj predvsem seme za solato, paradiznik in drugo zelenjavo, saj ga je težko dobiti zaradi sankcij. »Po tem ljudje zdaj največ povprašujejo. Seme kupujejo tudi tisti, ki se prej niso ukvarjali s kmetovanjem, zdaj pa je na voljo veliko zemlje. To tudi kaže, da ljudje skrbijo za svojo prihodnost. Imamo vodo, imamo zemljo, imamo Donavo.«

Na vprašanje, ali je kdajkoli po-

misllila na to, da bi odšla iz mesta, ki ga predstavlja le se kup ruševin in ozganih pročelij in prav nič več ne spominja na svojo nekdanjo podobno mesta, ki je bilo polno cerkva, odgovori: »Nikoli. Tu smo bili, ko je bilo se huje. Od nekdanj smo tukaj. Nikamor drugam ne bomo odšli.« Na vprašanje, ali pogreša svoje hrvatske sosedje in prijatelje, Dimitrije plane v jok. Ko si obriše solze samo zamo-mlja: »Zelo, zelo...«

Smilja je prepričana, da se tako kot onadva, tudi njuni prijatelji bojijo, da bi ponovno prislo do vojne. »Vse, kar si želimo je, da ne bi bilo več nevarosti vojne in da bi prišel mir. Samo miru si želimo. Ne vemo, kako ga bodo politiki dosegli in vse skupaj končali. Pravzaprav sploh ničesar ne vemo. Se tega ne, kako se je vse skupaj začelo.« V bližnji ulici, na napol porušenem zidu so se ostanki predvolilnega letaka za paramilitarističnega voditelja, ki se je čez noč prelevil v politika. S plakata gleda Zeljko Raznjatović-Arkan, cigar Tigri so veliko prispevali k temu, da je Vukovar skoraj povsem razrušen. Pol plakata je odtrganega a se zmeraj je mogoče prebrati njegov predvolilni slogan: »Mi prinasamo mir.«

VELIKA BRITANIJA

Zakon o prepovedi lova na lisice

LONDON - Britanski ljubitelji zivali bodo danes proslavili pomembno zmago. Vse namreč kaže, da bo v parlamentu v prvi obravnavi sprejet predlog zakona o prepovedi lova na lisice. Seveda je to le prvi korak, toda predlagatelj zakona, laburistični poslanec John McFall, ki pričakuje, da bodo predlog podprli poslanci iz vseh strank, bo nedvomno srecen. »Prvic se bo zgodilo, da bo parlament podprl prepoved lova na lisice, kar je korak k zaščiti vseh sesalcev,« se veseli McFall.

Borci za pravice zivali so optimistični. Po njihovem mnenju je samo še vprašanje časa, kdaj bo lov s psi dokončno prepovedan. Po zadnji anketi, ki jo je naročil Mednarodni sklad za zaščito zivali (IFAW), kar 92 odstotkov Britancev zeli, da njihovi poslanci podprejo McFallov predlog. IFAW ima po vsem svetu več kot milijon simpatizerjev in aktivistov, ki se bori proti okrutnemu ravnanju z zivalmi. Predstavnica sklada Rebecca Milton je razložila, da so imeli pri svojem mednarodnem delo-

vanju veliko težav prav zaradi britanskega vztrajanja pri lovu s psi. »Kot mednarodna organizacija na primer rečemo: 'Kako lahko v Koreji do smrti mučite pse?' in dobimo odgovor: 'Kako lahko za zabavo mesarite lisice?'«

Kevin Saunders, predstavnik Zveze za boj proti krutim sportom, je prepričan, da jih podpira večina poslancev. Sicer bi bilo lažje, če bi bili na oblasti konservativci, vendar pa laburisti obljubljajo, da bodo prepoved lova uvrstili v svoj predvolilni program leta 1997. Zveza bo ta teden začela tudi z oglaševalno akcijo. Na plakatu so prikazani lisica, zajec in jelen, spodaj pa je napis: »Ta ogrožena manjšina zahteva tretjega marca večino.«

Leta 1992 je predlog zakona o prepovedi lova na lisice skoraj dobil podporo v parlamentu. McFall je nato predlog ustrezno priredil in tako ustregel najhujšim kritikom. »V tem predlogu zakona klasičen lov s puško in ribarjenje sploh nista omenjena, čeprav nekateri to vztrajno trdijo,« razlaga McFall. »Vsi govorijo o uso-

dnem prvem koraku. Toda če pogledamo nazaj - leta 1835 je bila sprejeta prepoved nastavljanja pasti za medvede, zdaj, stošestdeset let kasneje, pa se pripravamo o lovu na lisice. Hm, ni ravno prvi korak, kajne?»

Kmetje, ki s psi preganjajo škodljive glodalce, bodo izzvzeti iz zakona, prav tako ne bo kaznivo »neizogibno« ubijanje zivali. Po zakonu pa bo kaznivo »okrutno bratnje, pretepanje ali mučenje divjih zivali« ter scuvanje psa z namenom ubiti, poškodovati, zasledovati, ali napasti divjo zival. Lov na jelene bo zdaj dovoljen samo

s puško, kot je to že nekaj časa predpisano na Škotskem.

Tabloidi z veseljem pograbijo zgodbe o krutem ravnanju z zivalmi. Decembra je Sun pisal o macku Rodneyu, ki ga je »raztrgalo trideset ponorelih lovskih psov«. Vodja lova je lastnici, »za katero je bil Rodney kot otrok«, ponudil 250 funtov (približno 50 tisoč tolarjev) odškodnine. »Nocem njihovega denarja. To so navadni elitistični buržuji,« je v solzah povedala Kathy Allen, užalostena lastnica tragično preminulega muca Rodneya. S Kathyno oznako britanskih višjih slojev, lovcev na

lisice in volilcev konservativne stranke, se večina njenih sodržavljancev strinja.

Zakon o prepovedi lova s psi bo verjetno dobil široko podporo v parlamentu. Konservativni poslanci se ne bojijo, ker utegnejo užaliti svoje volilce iz kmečkega sloja. Veliko poslancev, ki so zagovarjali lov na lisice, pa se je upokojilo ob zadnjih volitvah. Tokrat nad konservativnimi parlamentarci tudi ne bo bedel »bic« (poslanec, ki skrbi za strankarsko disciplino), kar pomeni, da bodo lahko glasovali po svoji vesti.

Alan Raybould / Reuter

BELGIJA

Vzpon desničarjev pred parlamentarnimi volitvami

BRUSELJ - Politični analitiki se bojijo, da bodo na belgijskem političnem prizorišču po majskih parlamentarnih volitvah prevladale desničarske sile, saj javnomnenjske raziskave kažejo, da je priljubljenost vodilnih predstavnikov vladajoče koalicije zaradi zadnjih korupcijskih afer padla tako rekoč na ničlo.

»Po mojem mnenju se bo na majskih volitvah zgodil obrat na desno,« zaskrbljeno pravi zgodovinar John Fitzmaurice in dodaja: »Tudi leta 1991 je bilo javno mnenje naklonjeno skrajni desnici, ki si je v zadnjih starih letih po zaslugi bučne in neprizanesljive propagande se okrepila položaj na političnem prizorišču.« Clanice sedanje vladne koalicije so namreč že na zadnjih parlamentarnih volitvah izgubile precej glasov. Flamski blok, ki je usmerjen proti tujcem, in stranka zelenih sta bila glavna zmagovalca na parlamentarnih volitvah leta 1991, saj so flamski desničarji za razliko od leta 1987, ko sta v parlamentarnih klopih sedela le dva njihova predstavnika, osvojili kar dvanajst poslanskih mest v 212-clanskem belgijskem parlamentu.

Flamska Socialistična stranka (SP) se je po tem, ko je njen blaginjak prejšnji teden priznal, da je od italijanskega podjetja Augusta prejel podkupnino, znasla v hudih težavah. Podjetje Augusta, ki proizvaja vojaške helikoptere, naj bi pred nekaj leti podkupilo tudi sedanjega generalnega sekretarja zveze Nato Willyja Claesa, predsednika flamskih socialistov Louisa Tobbacka in se tri nekdane visoke predstavnike francosko govorečih socialistov, ki so pod tezo dokazov že odstopili. Belgijski ministrski predsednik Jean Luc Dhaene je v intervjuju za televizijsko mrežo RTL-TVI pozval volilce, naj zaradi razočaranja nad tradicionalnimi strankami svojih glasov nikar ne podarijo skrajnim desničarjem. »Nikar ne zaupajte tako imenovani protipolitiki, ki skuša pod krinko boja proti korupciji in razsipni državi uveljaviti svoje ksenofobične in sovinstične ideje!« je volilce pozval Dhaene. Na oktobrskih občinskih volitvah v pristaniškem mestu Antwerpen, ki je včasih slovelo kot socialistična trdnjava, je Flamski blok podvojil število svojih poslancev v antwerpenskem občinskem svetu. »Očitno je, da je priljubljenost vladajoče Socialistične stranke in sploh celotne belgijske politične elite po zaslugi afere Augusta močno padla, zato ne bo nič čudnega, če bodo volilci znova podprli Flamski blok, ki se vztrajno zavzema za popolno neodvisnost Flamske,« je dodal Fitzmaurice.

Sue Fleming / Reuter

PISMO IZ ŠVICE

»Schweizermacherji« in tujci

ZVONE PETEK

ZÜRICH - Tujci smo v Švici vedno vroča politična tema. Preveč nas je za okus klenih nacionalistov, pa spet premalo, kadar je treba poprijeti za (umazano in slabo plačano) delo. Idealno bi bilo, če bi čez dan delali, zvečer pa se poskrili v svoja stanovanja in pustili Švico Švicarjem.

Vendar pa so tudi tujci ljudje, ki živijo svoje življenje, imajo otroke, se veselijo, popivajo in razgrajajo, se stepejo in včasih celo streljajo. Tujci so redni gostje v črnih kronikah švicarskih časopisov. Med njimi je največ prestopnikov doma iz »Ex-Jugoslavije«, kot radi zapišejo kronisti, zelo redko pa se zgodi, da bi v črno kroniko zasli Slovenci. Konec tedna je to uspelo »dvigalcu utezi iz Slovenije«, petintridesetletnemu Franju M. iz Zollikerberga pri Zürichu, ki ze od prejšnjega petka sedi v dunajskih zaporih. Avstrijski policisti so Franja M. in njegovega pajdasa Maura T. prijeli v spektakularni akciji, potem ko je Mauro, švicarski Italijan, obstrlel dunajskega advokata Axela Friedberga in med begom s strelom iz neposredne bližine ubil dunajskega policista Christiana Gilligerja. Dan kasneje je švicarska policija dobesečno izza kmnila potegnila še Grossairovega pilota Adriana T., ki je osumljen, da je storilcem pomagal pri begu. In da bo zgodba za bralce še zanimivejša, je v ozadju dunajskega streljanja tudi sedemindesetletna Renata Feneberg, premožna lastnica krasne vile v bogataski žiriski četrti Zollikerberg.

Vse se je začelo pred dvema letoma, ko se je lepa Renata na precej grob način locila od svojega moza, bogatega dunajskega tovarnarja, in si kupila vilo v Zollikerbergu. Hišo je hotela preurediti in pri tem je spoznala dvanajst let

mlajšega »povprečnega dvigalca utezi« in trenerja fitnessa Franja M. iz Slovenije, ki je postal njen ljubimec. Kmalu zatem je Franjo - po vsej verjetnosti z njenim denarjem - v Rümmlangu pri letališču Kloten odprl fitness klub Viktor, v katerem sta zahajala tudi pilot Adrian in Mauro.

Lani je Franjo svoj klub prodal, pa tudi Renata se je izselila iz vile, ki jo je dala v najem. Hkrati pa se je, kot kaže, sklenila mascevat nekdanjemu soprogu, ki ji po ločitvi ni hotel plačati niti fیکا. Za žrtev si je izbrala moževega odvetnika in preiskovalci sumijo, da je Franjo nagovalil Maura, naj spravi s poti Friedberga. Ta je napad preživel, z življenjem pa je svoj pogum plačal stiriindesetletni orožnik, ki je v kavarni, v kateri je Mauro streljal na advokata, zelel svojemu osemletnemu sinu za rojstni dan kupiti krofe, in se je po streljanju podal na lov za kriminalci.

Pravzaprav pa nisem hotel pisati o kriminalnih dejanjih, ki jih v Švici ne povzročajo samo tujci, temveč o njihovem prilagajanju švicarskemu načinu življenja, privajanju na alpsko mentaliteto, ki Slovencem sicer ne povzroča težav, predstavnikom južnejših narodov (začeni s Hrvati; da o Srbih, Turkih, pa tudi Spancih in Italijanih niti ne govorimo), pa povzroča prave travme. Danes je vsak peti prebivalec Švice tujec - več kot milijon davkoplačevalcev nima v lasti rdečega potnega lista z belim križem. Kar 22 odstotkov zaposlenih prihaja iz tujine, v nekaterih panogah (gradbeništvo, tekstilna industrija, gostinstvo, zdravstvo) sta med zaposlenimi kar dve tretjini tujcev.

»Brez tujcev enostavno ne gre!« ugotavljajo sefi številnih po-

djetij. Med upravljalci gradbenih dvigal je 71 odstotkov tujcev, pri graditeljih predorov kar 78 odstotkov! Po izobrazbi se delijo tuji delavci v dve kategoriji - namreč na zelo slabo in visoko kvalificirane. V povprečju je med tujci veliko več fakultetno izobraženih (pri ženskah sedem, pri moških enajst odstotkov) kot med Švicarji (tri odstotke žensk in devet odstotkov moških). Veliko jih sedi v dire-

ktorskih foteljih, praviloma se hitro naučijo jezika in se hitro vključijo v družbo. Večje probleme povzroča nekvalificirana delovna sila, ki se težko uči jezika in ima velike težave pri vzvljanju v novo (zahtevno) kulturno okolje. Dodatne skrbi povzročajo kadrovskim sefom v zadnjem času »jugo-gastarbeiterji«, ki so po številu za Italijani na drugem mestu. Pogosto morajo fizično lociti srbske, ko-

sovske, hrvaške in muslimanske delavce, ki bi vojno na Balkanu hitro prenesli tudi v svoje delovno okolje. Mc Donald's se je tej nevarnosti ognil zelo elegantno. Vse Srbe je razporedil v eno, Hrvate pa v drugo žirisko restavracijo.

Med tujci je veliko takih, ki so v Švici že desetletje in več, desettisoči so v bogati konfederaciji prijokali na svet. Nobena redkost ni srečati mladega Italijana ali Turka, ki s težavo govorita materin jezik, zato pa tekoče »schwitzerdütsch«. Ko je lani na referendumu propadel vladni predlog, da bi na poenostavljen način dodelili državljanstva mladim tujcem, ki so odrasli v Švici, se je problem se zaostрил.

Prejšnji teden se je tega vprašanja lotila televizija. Zgodba je iz enega najbogatejših švicarskih mestec, iz Baara v kantonu Zug. Zug je znan po nizki davčni stopnji in zato je v njem sedež številnih tujih koncernov in firm, ki kantonu prinašajo zajetne denarje. V Baaru je dvanajst tujcev (nekateri so se že rodili v Švici) zaposlilo za švicarsko državljanstvo. Od desetih sta le dva proslila - oba srečneža sta Italijana - pršla skozi reseto občinskega sveta, ki ima zadnjo besedo pri dodeljevanju državljanstev. Italijani so po dolgi letih preziranj v Švici scasoma postali sprejemljiva, celo cenjena narodnostna skupnost. Deset proslilcev je svet zavmil. Ena od njih je mlada, v Švici rojena Turkinja, ki ne zna tursko, ni še nikoli bila v Turciji, živi z družino v stanovanju, ki se ga ne bi sramoval noben Švicar, in ki s svojimi otroci govori švicarsko (nemščino). »Ja, Turki, pa ti Jugosi, to so čudni ljudje. Nimajo nobene kulture, sami kriminalci,« so svojo odločitev pojasnili občinski svetniki. In kako se ti svetniki obnašajo za svojo

»Stammtisch« v vaski gostilni?! Sodelavci so mi naslednji dan v svetovljanskem Zürichu dejali, da se sramujejo, ker so Švicarji. »Ce bo slo tako naprej, se bom odrekel švicarskemu državljanstvu,« je zatrdil kolega in mi povedal zgodbo, ki sem ji komajda verjel.

Ceprav se je rodil v Zürichu, so se njegovi starši, sicer pristni Švicarji, tja priselili iz francoskega dela - iz Zeneve - in po dolgi letih so se odločili, da bodo zaprosili za domovinsko pravico, da postanejo »Züricherji«. Procedura je trajala tri leta, zacinjena pa je bila s poizvedovanji, z obiski na domu, z nadzorovanjem otrok v soli, »pa kolikokrat gremo v cerkev«, je bilo tudi pomembno. Postati iz tujca Švicar, to je pa seveda se veliko bolj zapletena in zahtevna stvar. Clovek bi dejal, da so časi, ko se je iz »ponizujočega preverjanja najbolj intimnih življenjskih navad tujcev v filmu »Schweizermacher« ponorčeval Walo Lüönd, minili. Narobe. Film so posneli pred davnimi časi, se v črnobeli tehniki, pa je vendarle »up to date«, kot da bi ga naredili včeraj.

Nikjer ni lahko biti tujec, verjetno tudi v Sloveniji ne. Pa tudi Švicarjem, ki so se podali po svetu, ni lahko. Tolazi pa me, da smo vsaj v eni stvari tujci Švicarjem več kot enakopravni - pri plačevanju davkov. Te smemo plačevati sproti in pri tem ne moremo od davčne osnove ničesar odbiti - ne vzdrževanih članov družine ne drugih stroškov, kot to lahko storijo nasi gostitelji. Tudi gasilski davek plačam, cerkvenega pa so mi - kot ateistu - oprostili. Toda kaj bi se pritoževal, saj sem se konec koncev, tako kot večina tujih sotrpinov, za življenje v tujini sam odločil. Švicarji niso pri tem nič krivi.

Foto: Zvone Petek

RUSIJA / POLITIČNI OBRAČUNI

Ubit novi direktor televizije

MOSKVA (AFP, Reuter) - V ruski prestolnici so pretreseni zaradi uboja nedavno imenovanega novega direktorja državne televizije Vladislava Listijeva, ki so ga ustrelili pred domačo hišo, ko se je v sredo pozno zvečer vracal iz službe.

Listijev je bil najbolj priljubljen voditelj informativnih oddaj, moskovski opazovalci pa so pričarani, da je slo za političen umor oziroma za umor človeka, ki je skušal vpeljati red v državno televizijsko hišo.

Novi direktor se je predvsem namenil vzpostaviti nadzor nad televizijskimi propagandnimi oddajami. Reklame so pri-

našale veliko denarja, ki pa je doslej »izginjal neznano kam«. Ozadje umora preiskovalci iščejo zlasti med vsemogočnimi sefi služb za propagandne programe in njihovimi »botri«.

Nekdanjo državno televizijo Ostantkino so se v Moskvi konec lanskega novembra namenili spremeniti v javno televizijo, ki naj bi jo programsko in poslovno popolnoma spremenil prav 38-letni Vladislav Listijev, ki je dolga leta veljal za najbolj priljubljenega urednika in voditelja televizijskih oddaj. Spremembe, ki jih je načrtoval Listijev, naj bi začeli uresničevati prihodnji mesec.

NOVICE

Človekovim pravicam slabo kaže

PRISTINA - Tadeusz Mazowiecki, posebni odposlanec Združenih narodov za nadzor nad spoštovanjem človekovih pravic in svobosc in na območju bivše Jugoslavije, je v pogovoru za pristinski tehnik Žeri poudaril, da se razmere prav nič ne izboljšujejo, prej nasprotno: v Bosni se nadaljuje etnično čiščenje, ki ga izvaja vojska Radovana Karadžića, na Kosovu srbska policija vse bolj neusmiljeno tepta pravice Albancev, pa tudi v Makedoniji se zaradi zapleta v zvezi z ustanovitvijo albanske univerze v Tetovu položaj slabša. Mazowiecki je opozoril, da obstaja velika nevarnost izbruha vojne na Kosovu, saj so postale razmere za albanski živelj nevdružne. Obenem je pripomnil, da so mu beograjske oblasti preprečile obisk pokrajine, ker jim njegovo dosedanje kritično poročanje o položaju na Kosovu ni bilo po godu.

Kar zadeva najjužnejšo izmed nekdanjih jugoslovanskih republik, je poljski diplomat mnenja, da bi moralo svoja stališča spremeniti makedonsko vodstvo, saj so zahteve Albancev povsem legitimne. (B.S.)

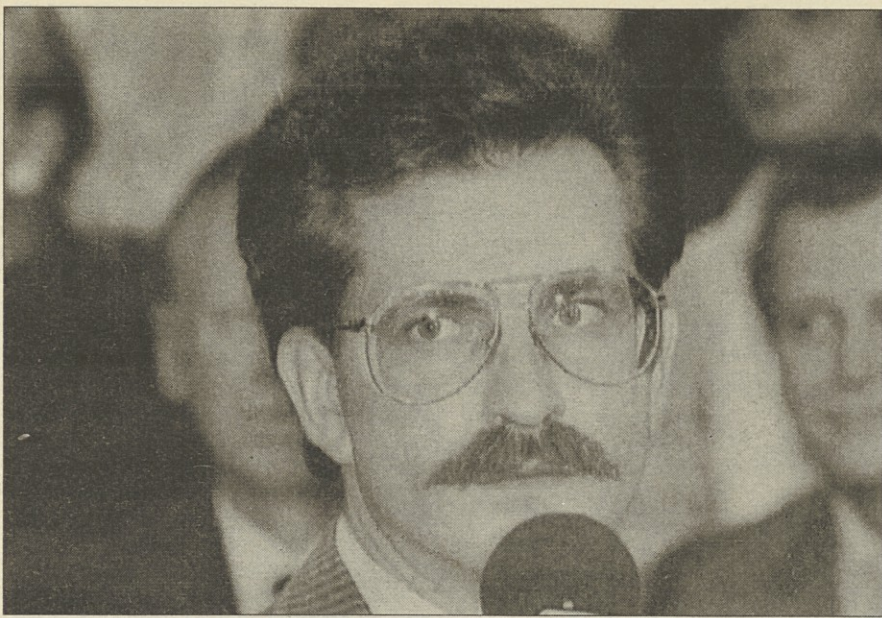
Winnie Mandela v vrtincu obtožb

JOHANNESBURG - Winnie Mandela, bivša soproga južnoafriškega predsednika, se bo morala znova soočiti z neprijetnimi vprašanji javnosti ter uradnih organov, ki jo sumijo korupcije in vpletenosti v nečedne posle. Najnovejši skandal je izbruhnil, ko so policisti vdrl v njeno luksuzno hišo v Sowetu in zaplenili precejšnjo količino dokumentacije, medtem ko je bila Winnie na obisku v zahodni Afriki, kamor je odpotovala kljub vladni zahtevi, naj ne zapuša države. Preiskovalni organi so pojasnili, da so ravnali v interesu preiskave, s katero naj bi ugotovili, ali je gospa Mandela res zlorabila svoj položaj, da bi nekemu podjetju, katerega so lastnica je, omogočila (nenavadno) ugodne pogoje za najem poslovnih prostorov. Winnie, ki je namestnica ministra v vladi Afriškega narodnega kongresa (ANC), je ostro protestirala in prek svojih odvetnikov napovedala, da bo zahtevala, naj sodišče preveri veljavnost preiskovalnega naloga. Zaradi dvomljivega Winnijinega slovesa so vodilne osebnosti iz vrst ANC sporočile, da pričakujejo njen odstop s položajev, ki jih ima v stranki in vladi. Nelson Mandela pa je pojasnil, da se v zaplet ne namerava vmesavati. (Reuter)

Ključ do širitve EZ

BRUSELJ - Predsednik Evropske komisije Jacques Santer je včeraj med zasедanjem evroparlamenta izjavil, da neresena varnostna vprašanja predstavljajo največjo oviro za vstop bivših komunističnih držav v EZ. Opozoril je, da je sicer večina držav, ki so bile nekoč članice Varšavskega pakta, pristopila k programu Partnerstvo za mir, vendar pa se doslej niti ena ni še ni uspela priključiti zvezi Nato. »Od razpleta razprave o razširitvi Nata je močno odvisno, na kakšen način bomo uredili varnostna vprašanja znotraj razširjene Evropske zveze,« je poudaril Santer. (Reuter)

Vladislav Listijev v svoji zadnji politični oddaji (Telefoto: AP)

ZAKLJUČEK BORZNE ODISEJADE

Uničevalec kraljičine banke za zapahi

Nick Leeson je iz Malezije pripotoval na letališče v Frankfurtu

FRANKFURT (Reuter) - Mednarodno iskanje 28-letnega borznega posrednika, ki je na singapurski borzi z milijardo dolarjev izgube zaradi napadnih stav uničil eno najstarejših britanskih bank, se je včeraj končalo na frankfurtskem letališču.

Nemška policija je prišla Nicka Leesona, ki se je skušal iz Malezije prek Bruneja vrniti v Veliko Britanijo, kjer je zaradi njegovih borznih mahinacij propadla 233-letna banka Barings, skupaj z večjim delom denarja, ki ga tam hranila britanska kraljica.

Leeson je s soprogo Liso, s katero sta doslej živel na veliki nogi, v Frankfurt pripotoval v navadnem ekonomskem razredu. Potoval je s svojim

potnim listom, zato je lahko zanesljivo pričakoval, da ga bodo ujeli.

Leeson bo ostal v Nemčiji, dokler Singapur ali Velika Britanija ne bosta zahtevala njegovega izгона in ga na sodišču tudi izposlovala. Postopek lahko traja več mesecev. Kraljica Elizabeta druga, ki je po ocenah poznalcev »težka« nekaj milijard dolarjev, bo najverjetneje preživela finančni vihar, počasi se umirjati - in vročico razmislija o prihodnjih varovalnih ukrepih - tudi singapurska in tokijska borza. Banka Barings bo najbrž zamenjala lastnike. Nizozemska banka ING je menda že zastavila simbolični funt za nakup Baringsa z vsemi dolgovi vred.

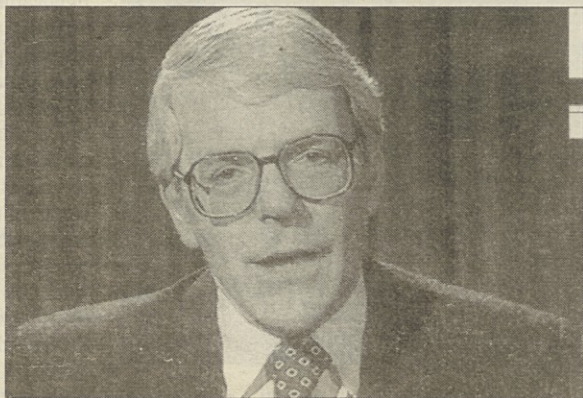

VELIKA BRITANIJA

Premieru Majorju se je posrečilo ohraniti stolček

LONDON (Reuter) - Britanski ministrski predsednik John Major je med parlamentarno razpravo o vlogi njegove države v Evropi z mikroskopsko večino dosegel pomembno politično zmago. Ko so že vsi pričakovali, da se bosta konservativna stranka in Majorjev premierski stolček razletela ob zahtevi opozicije, naj parlament obsodi vladno politiko do Evropske zveze, je premieru vendarle uspelo prepričati dovolj konservativnih poslancev, da so glasovali proti nezaupnici.

Med pomembnimi torijevskimi politikmi, ki so nasprotovali svojemu premieru, je bil tudi Norman Lamont, nekdanji finančni minister, ki je leta 1993 padel prav zaradi finančnih potresov britanske valute v primerjavi z evropskimi. Opazovalci menijo, da si je Lamont s sedanjim nasprotovanjem premieru podpisal politično smrt. A tudi John Major se najverjetneje ne bo predolgo veselil neuspele nezaupnice. Poleg tistih, ki nasprotujejo pretesnemu približevanju Evropi, mu majo tla tudi nasprotniki pomirjevanja z Irsko.

Britanski premier John Major

O čem pišejo drugje po svetu

O morebitnem odstopu generalnega sekretarja Nata Willyja Claesa

»Severnoatlantska zveza mora najprej poskrbeti za preiskavo zadev, v katere je vpleten Willy Claes, saj tako pomembne mednarodne organizacije ne bi smel pestiti dvom glede njenega najvisjega administrativnega vodje. Za Nato ne more biti ugodno, da ga vodi generalni sekretar, ki je osumljen vpletenosti v afero o podkupovanju. Položaj se dodatno zaostreuje dejstvo, da gre ravno za oskrbnika z orožjem. Claesa obremenjuje tudi sprememba njegove razlage. Najprej je izjavil, da o zadevi ne ve nič, pozneje pa se je je megljeno spominjal. Vse to je oslabilo verodostojnost dobrega Belgijca in hkrati tudi Nata.« (Jyllands-Posten, København)

»Navadili smo se že, da so posli z orožjem vedno nekoliko zamegljeni, da pa se v tej megli skriva tudi najvišji funkcionar Nata, je vseeno pretresljivo. Hitri Claesov odhod se glede na množico indicov in njegovih »lukenj v spominu« zdi neizbežen, saj bi bila v nasprotnem primeru zveza v naslednjih mesecih ohromljena. Ostala pa bi tudi negotovost, ali ga ne bo razsodba na sodišču končno le prisilila k odstopu.« (Die Presse, Dunaj)

O izvolitvi poljskega ministrskega predsednika Josefa Oleskyja

»Vprašanje je (...), ali Walensa le ne bo nadaljeval s svojo hojo po vrvi. V nasprotju s preteklostjo pa se bo očitno znašel pred okrepljeno vladno kolicijo, ki se odkritemu sporu z njim ne namerava izogniti. Ta bi utegnil pripeljati do dejanskega razpada poljskih struktur moči in dualistične vladavine, ki neslavno »odlikuje« Moskvo. Do predsedniških volitev Poljsko loči se veliko mesecev in tako dolgo se politična kriza ne more obdržati. Poljska je danes med postkomunističnimi državami najpomembnejša in najobetavnejša partnerka Zahoda. (...) Walensa se najraje označuje za poroka demokratične in zahodnjaške usmerjenosti države. Prav zato bi se mu morali interesi države zdeti pomembnejši od njegovih, obenem pa tudi pomoč pri kar najhitrejši resitvi poljske politične krize.« (Mlada fronta dnes, Praga)

»S tem, da se je rešil ministrskega predsednika, ki se mu je zdel nesposoben, in da je vedno znova grozil z razpustitvijo parlamenta, je predsednik v tej polemiki dokazal vso svojo moč. V zadnjem sporu gre za sestavo vlade, glede katere Lech Walensa meni, da ima zaradi svojega posebnega polnomočja pravico izreči zadnjo besedo pri imenovanju obrambnega, notranjega in zunanjega ministra. To pravico pa mu nekdanji komunistični socialdemokrati odrekajo. Vsekakor bo potreben kompromis, ki ne bo prizadel nikogar. Očitno je, da je predsednikova taktika naletela na svoje meje. Lechu Walensi bi bilo ljubše, če bi vlado vodil predsednik socialdemokratov Aleksander Kwasniewski, a mu tega ni uspelo doseči. Kwasniewski pa se nikakor noče brez potrebe zavzemati za položaj ministrskega predsednika, saj bo v boju za funkcijo predsednika Walensin najpomembnejši tekmelec.« (Les Echos Pariz)

ZDA / ŽELJE PO OSAMITVI

Nevarnost novega izolacionizma

Vodilni politiki opozarjajo, da ZDA ne morejo več živeti same zase

Zgodovinski spomin nam večinoma seže samo v bližnjo preteklost, ko je bilo tudi v najbolj eksotičnih kotičkih sveta čutiti ameriški vpliv. Med hladno vojno se je Bela hiša z enako zagnanostjo bojevala proti Sovjetski zvezi in komunizmu sredi Evrope, kjer so med drugim dolga leta finančno podpirali Titov upor proti Moskvi, kot v od boga pozabljenih afriških pokrajinah. Skoraj bi pozabili, da tradicionalnih ameriških zunanje-političnih doktrin niso gradili Harryji Trumani, Richardi Nixon, Ronaldi Reagani in drugi zagovorniki aktivne ameriške vloge v svetu, ampak že davno pred njimi geografska resničnost države, ki meji samo na dve sosedi in zaseda skoraj polovico celine. Po padcu berlinskega zidu so Američani cedaje bolj prepričani, da ne potrebujejo več ostalega sveta. Po petih desetletjih vodilne vloge v svetu se mnogim spet toži po dobrem starem izolacionizmu, ki je bil do dvajsetega stoletja vodilna doktrina ameriških mednarodnih odnosov.

Vodilni ameriški politiki so ta teden opozarjali svoje rojake, da je v dvajsetem stoletju nemogoče zapustiti svet. Predsednik Clinton je v spominski knjižnici Richarda Nixona, voditelja, ki se je osramotil z notranjo in odlikoval z zunanjo politiko, opozoril, da mora nekdo ustaviti širjenje nevarnega jedrskega orožja, zlasti zdaj, ko se mednarodni pogodbi o nesirjenju izteka čas. Po predsednikovem mnenju

zahtevajo dejavno ameriško zunanjo politiko tudi gospodarske zakonitosti, saj bodo brez podpore diplomacije ameriški poslovneži odrinjeni. ZDA naj bi imele tudi posebej pomembno vlogo pri propagiranju svobodne trgovine in demokracije v svetu. Predsednik Clinton je v podtonu napadel skrajne republikanske politike, ki zahtevajo, naj se ZDA predvsem ukvarjajo s svojimi težavami.

O zunanji politiki je spregovoril tudi senator Robert Dole, ta trenutek najverjetnejši republikanski kandidat za prihodnjega ameriškega predsednika. Kansaski politik je sicer obsodil Clintonovo »preveč osebnostno naravnano« politiko do Rusije in domnevno popuščanje Iraku, kot veteran iz druge svetovne vojne pa je Dole pritegnil predsednikovemu prepričevanju Američanov, da se ne smejo zapreti vase.

Kdo ve, ali bo opozarjanje na izolacionistične nevarnosti zadostovalo? Tudi Američani so že pozabili, da je umik ZDA v bleščečo osamo pomagal k izbruhu obeh katastrofalnih vojn tega stoletja, ki jih imenujemo svetovne. Brez anglosaksonskega opozarjanja na pravila svobodne trgovine, ki so ga ves čas zagovarjali tudi Američani in z njim premagali vse državno nadzorovane gospodarske sisteme dvajsetega stoletja, grozi planetu zapiranje v območne vrtice. Nasprotujoči si trgovinski interesi velikih sil pa so v preteklosti prinesli najbolj nevarne politične in vojaške prepire.

Barbara Kramzar

Nekaterim stvarjem se
v zamejstvu
ne znamo odpo vedati.

GRAFICENTER / FOTO: SERGIO FERRARI

Nekaterim drugim
se ne smemo.

Primorski dnevnik
Moj dnevnik!

MENJALNIŠKI TEČAJI

2. marca 1995

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 LTL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana	79,90	80,60	11,26	11,45	6,70	7,27
A banka Koper	79,30	80,50	11,20	11,44	6,70	7,27
A banka Nova Gorica	79,60	80,60	11,22	11,46	6,70	7,27
Banka Celje d.d., t: 063/431-459	80,00	80,60	11,20	11,45	6,90	7,40
Banka Noricum* d.d., t: 133-40-55	80,00	80,60	11,30	11,50	6,95	7,50
Banka Vipava NG, t: 065/ 28-511	79,55	80,59	11,18	11,45	6,81	7,25
Bund Ljubljana, t: 18-51-318	80,00	80,50	11,20	11,45	7,00	7,30
Come 2 us*	80,20	80,54	11,28	11,44	7,06	7,41
Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12						
Creditanstalt d. d.	80,00	80,80	11,20	11,60	6,90	7,50
Eros Ljubljana*, t: 13-17-197	-	-	-	-	-	-
Hida, od 7-19, sob od 7-14	80,32	80,35	11,39	11,41	7,16	7,22
Ilirika Ljubljana, t: 12-51-095	80,32	80,35	11,39	11,41	7,25	7,28
Kompas Hertz Celje*	80,10	80,45	11,28	11,42	6,90	7,33
Tel: 063/ 26-515, od 7-19, sob od 7-15						
Kompas Hertz Velenje	80,10	80,50	11,28	11,42	6,90	7,33
Tel: 063/ 855-552, od 7-15, sob od 7-13						
Kompas Hertz Idrija*	80,10	80,60	11,28	11,42	6,90	7,33
Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-15						
Kompas Hertz Tolmin*	80,10	80,60	11,28	11,42	6,90	7,33
Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-15						
Kompas Hertz Bled*	80,10	80,60	11,28	11,42	6,90	7,33
Tel: 064/ 741-519, od 8-12, 17-19, sob od 7-16						
Kompas Hertz Nova Gorica*	80,10	80,60	11,28	11,42	6,90	7,33
Tel: 065/ 28-711, od 7-19, sob od 7-19						
Kompas Hertz Maribor*	80,10	80,60	11,28	11,42	6,90	7,33
Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13						
Nova kreditna banka Maribor d.d.*	79,20	80,85	11,20	11,45	6,90	7,35
Lemo Šempeter*, t: 065/ 32-250	79,70	80,50	11,25	11,45	6,93	7,30
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	80,25	80,65	11,27	11,42	6,90	7,38
Poštna banka Slovenije*	78,70	80,35	10,80	11,39	6,62	7,18
Publikum Ljubljana, t: 312-570	80,37	80,39	11,41	11,43	7,17	7,19
Publikum Piran, t: 066/ 73-269	80,12	80,40	11,32	11,40	7,00	7,32
Publikum Celje, t: 063/ 441-405	80,10	80,40	11,30	11,40	7,05	7,35
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675	80,20	80,42	11,34	11,38	6,90	7,36
Publikum Šentilj, t: 062/ 651-355	79,20	80,80	11,15	11,48	6,80	7,40
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180	80,00	80,35	11,30	11,42	7,05	7,15
Publikum NM, t: 068/ 322-490	80,00	80,45	11,33	11,44	6,95	7,28
Publikum Žalec, t: 063/ 715-114	79,60	80,40	11,20	11,40	7,00	7,45
Publikum Šentjur/CE, t: 063/ 743-174	80,05	80,50	11,30	11,43	6,90	7,39
Publikum Kamnik, t: 061/832-914	80,20	80,55	11,30	11,48	7,05	7,39
Publikum Trebnje, t: 068/ 45-670	80,00	80,52	11,31	11,42	6,95	7,39
Publikum Sevnica, t: 0608/ 82-822	80,10	80,55	11,25	11,44	6,90	7,28
Publikum Mozirje, t: 063/ 831-842	79,85	80,58	11,26	11,45	7,05	7,60
SKB d.d., ***	79,55	80,65	10,90	11,65	6,70	7,30
SHP Kranj, t: 064/331-741	80,20	80,40	11,35	11,40	6,90	7,45
SZKB d.d. Ljubljana	80,10	80,49	11,31	11,44	6,90	7,49
UBK Ljubljana, t:061/444-358	80,00	80,70	11,30	11,47	6,80	7,30
Upimo Ljubljana, t: 212-073	80,36	80,39	11,40	11,42	7,18	7,22

Tečaj velja danes: * Zračunavajo provizijo: **
Tečaji po poslovnih enotah SKB banke d.d. so lahko različni:***

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA			
Sedež: tel. +39/40/67001 - Agencija Stara mitnica: tel. +39/40/636311 Agencija Rojan: tel. +39/40/411611 Agencija Domjo: tel. +39/40/831131			
2. MAREC 1995	v LIRAH		
valuta	nakupni	prodajni	
ameriški dolar	1626,00	1680,00	
nemška marka	1116,00	1145,00	
francoski frank	315,50	326,00	
holandski gulden	989,00	1020,00	
belgijski frank	53,80	55,50	
funt sterling	2580,00	2665,00	
irski sterling	2560,00	2642,00	
danska krona	279,00	288,00	
grška dramma	6,80	7,30	
kanadski dolar	1162,00	1200,00	
japonski jen	16,80	17,35	
švicarski frank	1306,00	1348,00	
avstrijski šiling	157,50	162,50	
norveška krona	250,60	259,00	
švedska krona	222,00	229,00	
portugalski escudo	10,60	11,10	
španska peseta	12,60	13,20	
avstralski dolar	1195,00	1235,00	
madžarski florint	11,00	15,00	
slovenski tolar	12,70	13,30	
hrvaški dinar-kuna	258,00	272,00	

KMEČKA BANKA - GORICA			
2. MAREC 1995	v LIRAH		
valuta	nakupni	prodajni	
ameriški dolar	1625,00	1670,00	
nemška marka	1114,00	1149,00	
francoski frank	316,00	331,00	
holandski gulden	988,00	1016,00	
belgijski frank	53,80	55,00	
funt sterling	2580,00	2670,00	
irski sterling	2560,00	2650,00	
danska krona	279,00	287,00	
grška dramma	7,00	7,60	
kanadski dolar	1162,00	1207,00	
švicarski frank	1312,00	1342,00	
avstrijski šiling	1579,40	162,40	
slovenski tolar	13,30	13,80	

TEČAJ TOLARJA V TUJINI

2. MAREC 1995

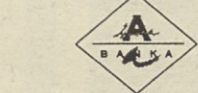
država	banka	nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Pliberk	8,30	8,90
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	8,70	9,30
Avstrija	Posojilnica Borovlje	8,50	8,85
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	8,60	9,40
Avstrija	Posojilnica Ločilo	8,50	9,10
Italija	Kmečka banka Gorica	13,30	13,80
Italija	Tržaška kreditna banka	12,70	13,30

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG

27. FEBRUAR 1995

v DEM			
valuta	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	-	1.4561	-
francoski frank	-	28.3180	-
nizozemski gulden	-	89.1500	-
belgijski frank	-	4.8503	-
španska peseta	-	1.1310	-
danska krona	-	25.1320	-
kanadski dolar	-	1.0420	-
japonski jen	-	1.5060	-
švicarski frank	-	117.8400	-
avstrijski šiling	-	14.2090	-
italijanska lira	-	0.8735	-
švedska krona	-	19.8400	-

Tečajna lista za obračun deviznih prilivov in odlivov podjetij veljavna dne 3. 3. 95			
Valuta	Enota	Nakupni	Prodajni
ATS	100	1.158,0335	1.162,2962
DEM	100	8.150,0000	8.180,0000
USD	1	119,1204	119,5588

ABANKA D.D. LJUBLJANA

Tečajna lista za obračun deviznih prilivov in odlivov podjetij

veljavna dne 3. 3. 95

Valuta Enota Nakupni Prodajni

ATS 100 1.158,0335 1.162,2962

DEM 100 8.150,0000 8.180,0000

USD 1 119,1204 119,5588

Tečaji so okvirni, pri konkretnih poslih so možna odstopanja.

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 042 z dne 2. 3. 1995 - Tečaji veljajo od 3. 3. 1995 od 00.00 ure dalje

				ZA DEVIZE		
država	šifra	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	87,9148	88,1793	88,4438
Avstrija	040	šiling	100	1159,9784	1163,4688	1166,9592
Belgija	056	frank	100	396,2817	397,4741	398,6665
Kanada	124	dolar	1	85,1473	85,4035	85,6597
Danska	208	krona	100	2053,1675	2059,3455	2065,5235
Finska	246	marka	100	2664,2194	2672,2361	2680,2528
Francija	250	frank	100	2323,4671	2330,4585	2337,4499
Nemčija	280	marka	100	8163,6875	8188,2523	8212,8171
Grcija	300	grd	100	—	51,3977	51,5519
Irsko	372	funt	1	—	189,1896	189,7572
Italija	380	lira	100	7,1906	7,2122	7,2338
Rep. Hrvaška	385	hrv. kuna	100	—	2200,0000	—
Japonska	392	jen	100	123,7125	124,0848	124,4571
Nizozemska	528	gulden	100	7279,2336	7301,1370	7323,0404
Norveška	578	krona	100	1847,9323	1853,4928	1859,0533
Portugalska	620	escudo	100	78,5918	78,8283	79,0648
Švedska	752	krona	100	1626,6964	1631,5912	1636,4860
Švica	756	frank	100	9624,5794	9653,5400	9682,5006
Velika Britanija	826	funt sterling	1	189,6179	190,1885	190,7591
ZDA	840	dolar	1	119,3205	119,6795	120,0385
Evropska unija	955	ECU	1	151,9548	152,4120	152,8692
Španija	995	peseta	100	92,6905	92,9694	93,2483

Opomba: Tečaj HRK se uporablja za izkazovanje rezultatov iz poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 3. 3. 1995

št. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A)	(B)	skupaj	APOEN	(A)	(B)	skupaj
		tolarski del	devizni del			tolarski del	devizni del	
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI,		IZPLAČLJIVI 12. 5. 1995:			1,500,000	814,645	810,829	1,625,474
70		108.6193%	108.1106%	108.3649%	150,000	81,464	81.083	162,547

LJUBLJANSKA

BORZA

 LJUBLJANA STOCK EXCHANGE INC.

Tečajnica borznega trga

št.: 40

Datum: 2. 3. 1995

Vrednost papir	qbr. m.div.	ex kupon št.dat.(3)	enotni tečaj	% sprem	datum	poprask	ponudba	Max.	Min.	pro. v 1000 SIT
-------------------	----------------	------------------------	-----------------	------------	-------	---------	---------	------	------	--------------------

BORZNA KOTACIJA A - Redne delnice

LEKC	796	(4.5.93)	11,417		24.2.	11,350	11,750			
PRB	1.000	(6.6.94)	13,408	1,22	2.3.	13,360	13,650	13,660	13,300	2,306
SAL	500	(7/29.8.94)	19,236	1,44	2.3.	19,210	19,400	19,400	19,200	4,040
SKBR	458	(16.5.94)	34,724	2,76	2.3.	34,750	34,990	35,490	34,000	16,147

BORZNA KOTACIJA A - Obveznice

RSO1	8,0	4(31.12.94)	97,6	32	2.3.	97,4	97,7	97,8	97,4	19,214
RSO2	9,5	8(1.10.94)	102,1	36	2.3.	102,2		102,3	102,0	35,485
RSO8	5,0	3(30.11.94)	83,3		17.2.		91,5			
RS11	7,0	4(15.1.95)	90,0	2,17	2.3.	85,0	89,0	90,0	90,0	278
RS14	8,0	4(31.12.94)	96,8	03	2.3.	96,6		96,8	96,6	97
RS12D	9,5	8(1.10.94)	102,2		20.2.	100,0				
SKB1	10,0	4(1.11.94)	97,6A	08	2.3.	96,0	97,6	97,6	97,6	39,290

BORZNA KOTACIJA B - Redne delnice

TBTR			12,450	4,08	2.3.		12,900	12,450	12,450	62
DAD	10.000	(1.6.94)	109,928	2,56	2.3.	108,550	109,000	115,000	107,700	16,929
FMD		(8)	12,885	7,66	2.3.	12,710	12,800	13,700	12,700	670
GPGR			16,000		6.2.		17,600			
HMER			14,933		27.2.	13,500				
MKZ	218	(30.3.93)	8,750	92	2.3.	8,450	8,800	8,800	8,700	914
NKR	4.000	(8/10.6.94)	4,405**		21.2.		4,900			
TCTR		(5)	702,3		1.3.	671,0	710,0			

BORZNA KOTACIJA B - Prednostne delnice

KBTP	4000	(23.5.94)	35,000	5,41	2.3.	35,000	37,000	35,000	35,000	70
PNFP			35,941	6,78	2.3.	35,550	37,900	37,000	35,600	1,833
RGSP		(6)	2,202*	9,98	2.3.		2,202	2,202	2,202	24
UBKP			10,733	3,68	2.3.	11,200	11,250	11,200	10,100	547
VIPP			41,200		15.2.	41,200	41,500			

BORZNA KOTACIJA B - Obveznice

LEK2	12,0	4(1.11.94)	99,0		24.2.					
OZG	12,0	4(1.1.95)	91,0		1.3.	88,0	91,0			
PCE	11,0	6(1.12.94)	99,0		24.2.	97,0				
PLJ	12,0	7(1.1.95)	98,9		1.3.	97,5	99,5			
PGO	10,0	1(1.6.94)	94,5	96	2.3.	94,5	96,5	94,5	94,5	19
RSGS1	10,0	4(1.6.94)	93,5A	1,58	2.3.	92,1	94,0	93,5	93,5	116

GLEDALIŠČA
SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, tel.: 061/ 222-815
V soboto, 4. marca, ob 20. uri: S. Ozbolt - ZRCALJE-NJE (DP). V nedeljo, 5., in v ponedeljek, 6. marca, ob 20. uri: BALETNI VEČER - BALETNO GLEDALIŠČE SANKT PETERSBURG. Nedelja: P. I. Cajkovski - Possédé par son double - balet v dveh dejanjih. Ponedeljek: Don Kihot ali norčava fantazija - balet v dveh dejanjih (GD).

SNG DRAMA, tel.: 061/ 221-511

Danes, 3. marca, ob 19.30: T. Stoppard - ARKADIJA, predpremiéra, za abonma študentski prvi. Predstava bo še v soboto, 4. marca, ob 20. uri, premiera, za izven.

MALA DRAMA, tel.: 061/ 221-511

Danes, 3. marca, ob 20. uri: F. Boyer - ALI BOG LAJA? za izven.

SNG OPERA, tel.: 061/ 331-950

Danes, 3. marca ob 16.30. uri: BALETNI VEČER - PIROVI PLESI II. HIMERA, ORFEJ, za red petek in izven. V soboto, 4. marca, ob 19. uri: G. Verdi - TRAVIATA, za izven. V nedeljo, 5. marca, ob 11. uri: B. Adamič - SNEGULJICA, zadnjič v sezoni.

MGL, tel.: 061/ 210-852

Danes, 3. marca, ob 19.30: M. Camoletti - PRIDI GOLLA NA VEČERJO, za izven. Razprodano! V soboto, 4. marca, ob 19.30: J. Godber - NA SMUCISCU, za izven. Razprodano! V nedeljo, 5. marca, ob 20. uri: F. Mitterer - ŠIBIRJA, premiera, za izven.

SMG, tel.: 061/ 125 33 12

Danes, 3. marca, ob 19. uri: LEPA VIDA, za izven. V soboto, 4. marca, ob 17. uri: KLOVNI, za izven.

LGL, tel.: 061/ 314-789

V sredo, 8. marca, ob 20. uri: plesni projekt TRIO. Predstava bo še v četrtek, 9. marca, ob isti uri.

VELIKI ODER

Danes, 3. marca, ob 16.30 in 18. uri: ZOGICA MAROGICA. Predstava bo še v soboto, 4. marca, ob 11. in 16.30 in v nedeljo, 5. marca, ob 11. uri.

TUNEL

Danes, 3. marca, ob 21. uri: P. Quignard - IME NA KONCU JEZIKA, premiera. Predstava bo še v soboto, 4. marca, ob isti uri.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE, tel.: 061/ 312-860

V soboto, 4. marca, ob 19.30: A. Hieng - ZAKLADI GOSPE BERTE, za izven. V torek, 7. marca, ob 16. uri: J. Jurčič-A. Inkret - ZGODBA O DESETEM BRATU, za izven. V petek, 10. marca, ob 17. uri: J. Graham - TEZAVE S HRBTENICO, za izven.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Kulturni dom

Danes, 3. t. m., ob 20.30 gostuje Sarajevski ratni teatar z delom Safeta Plakalo-Dubravko Bibanović »Zaklonišče« (Skloniste). Neposredno iz Sarajeva pretresljiva predstava-pričevanje o obleganem mestu ter vojni v Bosni in Hercegovini.

SSG gostuje danes, 3. t. m., ob 19.30 v Kranju s predstavo D. Jancarja »Halstat«.

Gledališče Rossetti

Danes, 3. t. m., ob 20.30 (red prost) ponovitev predstave »Servo di scena«. Režija G. Ferro. V glavni vlogi nastopa T. Ferro. Predstava st. 4. Ponovitev jutri, 4. t. m., ob 20.30 (red druga sobota).

Urniki blagajne gledališča: 8.30-14.30 in 16.00-19.00 ob delavnikih (tel. 54331) in pri blagajni v Pasazi Protti (tel. 630063): 8.30-

KOROŠKA

CELOVEC

Mladinski center Point - Benediktinski trg 10, danes, 3. t. m., ob 18.30 »Dobra volja brez alkohola.

Dom Glasbe: v nedeljo, 5. t. m. »Koroška poje«.

ŠENTJAKOB V ROŽU

V nedeljo, 5. t. m., ob 9. uri zimski pohod na Arihovo pec.

RAZNE PRIREDITVE
SLOVENIJA

LJUBLJANA

KLUB CD,

tel.: 061/ 176 72 28

V soboto, 4. marca, ob 21. uri: recital in poezija RADE SERBEDŽIJE - Se nismo že neke srečali? Gosta večera JURE IVANUSIČ in DANILO SERBEDŽIJA.

SLOVENSKI SOLSKI MUZEJ,

Plečnikov trg 1

Danes, 3. marca, ob 10. uri: delavnica - DRAMATIZACIJA LIKOV NA OSNOVI PREBRANE ZGODBE.

Ob 18. uri: METKA DOBROTA in GO-RAZD RAJH - Vtisi s poti po Sri Lanki.

ISH,

Beethovnova 2/III

Od ponedeljka, 6., do petka, 10. marca, od 18. do 20. ure: predavanja dr. WOLFGANGA U. DRESSLERJA z naslovom Uvod v izbrane probleme besediloslavlja.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRŽIČ

Obcinsko gledališče

Od 14. t. m. do 6. junija bo na sporedu mednarodni festival »Ecco mormorar l'onde«.

KD SPANSKI BORCI, tel.: 061/ 14 04 183

Danes, 3. marca, ob 20. uri: J. Kranjc DETEKTIV MEGLA. Gostuje SLG Celje. V soboto, 4. marca, ob 16. uri: M. Marinc-N. Herlec - REGRETANIJA. Gostuje lutkovna skupina TRI iz Kranja.

KUD FRANCE PRESEREN, tel.: 061/ 332-288

V nedeljo, 5. marca, ob 20. uri: gledališka improvizacija PILOTI: MASH.

KS VIZMARJE - BROD, Na gaju 1

Danes, 3. marca, ob 18. uri: lutkovna predstava KUZEK IN MUCA v izvedbi lutkovne skupine US.

KRANJ

PGK, tel.: 064/ 222-681

25. TEDEN
SLOVENSKE DRAME

Danes, 3. marca, ob 19.30: D. Jančač - HALSTAT, za izven (SSG Trst).

V soboto, 4. marca, ob 19.30: J. Kranjc - DETEKTIV MEGLA, za izven (SLG Celje).

V nedeljo, 5. marca, ob 16. uri: A. Rozman - LE-NUH POZERUH, za izven (Gledališče Ane Monro).

MARIBOR

DRAMA, tel.: 062/ 221-206

V soboto, 4. marca, stara dvorana ob 19.30, E. Albee - KDO SE BOJI VIRGINIJE WOOLF? za red sobota 2, abonente in izven. Predstava bo še v sredo, 8. marca, ob isti uri, za abonente in izven. V nedeljo, 5. marca, stari oder ob 20. uri: Rade Serbedžija z gosti Juretom Ivanusičem in Danilom Serbedžijo - SE NISMO ZE NEKJE SREČALI? V torek, 7. marca, minoritska cerkev ob 20. uri: Serling-D. Lukic - OBMOCJE SOMRAKA, za abonente in izven.

OPERA, tel.: 062/ 221-206

Danes, 3. marca, ob 19.30: velika dvorana G. Donizetti - LUCIA DI LAMMERMOOR, premiera, za izven.

LGM, tel.: 062/ 26-748

V nedeljo, 5. marca, ob 11. uri: F. Lainsček - REGRA TOVA ROZA. V nedeljo, 12. marca, ob 11. uri: J. Malik - ZOGICA MAROGICA.

NOVA GORICA

PDG, tel.: 065/ 25-326

Danes, 3. marca, ob 20. uri: H. Barker - LJUBEZEN DOBREGA MOZA, za abonma petek in izven. Predstava bo še v nedeljo, 5. marca, ob 17. uri, za abonma nedelja in izven.

INTERCEPTOR

RAZSTAVE
SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, Prešernova 10

Danes, 3. marca, bo ob 20. uri v Sprejemni dvorani otvoritev mednarodne razstave ilustracij za otroke PODOBE DOMISLIJE. Razstava bo na ogled do 26. marca.

Razstava skulptur in risb DRAGA TRSARJA je na ogled do 20. marca.

MESTNA GALERIJA, Mestni trg 5

V ponedeljek, 6. marca, bo ob 19. uri otvoritev razstave Zimski salon. Predstavlja se umetnici ALMIRA SADAR in MARIJA STARIC JENKO. Razstava bo na ogled do 26. marca.

MODERNA GALERIJA, Slovenska 35

V spodnjih prostorih Moderne galerije je do 12. marca na ogled razstava WILLIAMA HENRYJA FOX TALBÖTA.

GALERIJA ARS, Cevljarska 2

Razstava slik BRANKA SIMČICA je na ogled do 9. marca.

BEŽIGRAJSKA GALERIJA, Dunajska 31

V ponedeljek, 6. marca, bo ob 18. uri otvoritev razstave JIRIJA BEZLAJA

GALERIJA CENETA STUPARJA,

Dunajska 405

Razstava fotografij EDA MARUSICA je na ogled do 1. marca.

GALERIJA COMMERCE, Einspielerjeva 6

Razstava akvarelov PETRA KOŽINA je na ogled do 10. marca.

GALERIJA ILIRIJA, Trzaska 40

Razstava risb METKE KRASOVEC je na ogled do 23. marca.

GALERIJA KAPELICA SOU

Razstava del ROBERTA SIMRAKA je na ogled do 10. marca.

GALERIJA KRKA, Dunajska 65

Razstava grafik, risb in slik BOŽIDARJA JAKCA je na ogled do 5. aprila.

GALERIJA LALA, Zidovska ulica 5

Danes, 3. marca, bo ob 18. uri otvoritev razstave grafik, risb in gvashev BRUNA RICHARDA. Razstava bo na ogled do 10. marca.

GALERIJA CZP KMEČKI GLAS, Železna 14

Razstava olj PETERNELJ - MAUSER je na ogled do 17. marca.

GALERIJA PIC LEK, Verovskova 57

V ponedeljek, 6. marca, bo ob 18. uri otvoritev razstave slik BERNARDE SMID. Razstava bo na ogled do 5. aprila.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Muzej judovske skupnosti »Carlo in Vera Wagner« (Ul. Monte 5): do 17.4. »Sveta dezela v antični topografiji«. Urnik: torek, sredo 16-20, četrtek, petek 10-13, ob nedeljah pa dopoldne in popoldne. Galerija Rettori Tribbio: razstavlja slikar Ottavio Bomben. Art Light Hall: do 4.3. razstavlja slikar Davide Lippolis.

StudioPHI: do 4.3. je na ogled razstava akvarelov slikarke Rosette Valetti in risb Salvatorreja Marcheseja.

Studio Bassanese: do 11.3. razstavlja Enrico Castellani - »Carte 1994«. Galerija Torbandena: na ogled je skupinska razstava »Maestri del novecento«.

Galerija Le Caveau (Ul. Sv. Francisca 51/A): do 11.3. je na ogled razstava Livia Rosignana.

GORICA

Galerija Kulturnega doma: Do 20. t. m. bo na ogled razstava »Ildijske cipke«, ki jo pri-

GALERIJA TIVOLI, Pod turnom 3

Razstava grafičnih listov BOGDANA BORČICA je na ogled do 19. marca.

GALERIJA VODNIKOVA DOMACIJA,

Vodnikova 65

Razstava grafik BOJANA KLANČARJA je na ogled do 4. aprila.

GALERIJA ZDSLJ, Komenskega 8

Razstava ANTONA HERMANA - Objekti je na ogled do 14. aprila.

KUD FRANCE PRESEREN, Karunova 14

Razstava oblikovalke ALENKE GLOBČNIK je na ogled do 21. marca.

KNJIŽNICA SISKI,

Cesta komandanta Štaneta 10

Razstava slik IRENE POLANEC je na ogled do 7. marca.

BEGUNJE

GALERIJA AVSENIK

Danes, 3. marca, bo ob 18. uri otvoritev razstave slik NIKI SLOVENČA.

CELJE

GALERIJA SODOBNE UMETNOSTI CELJE,

Trg Celjskih knezov 11

Pregledna razstava slik AVGUSTA LAVRENCIČA je na ogled do 31. marca.

KRANJ

GALERIJA SENK, Britof 23

Danes, 3. marca, bo ob 18.30 otvoritev razstave slik slovenskega ZVESTA APOLLONIJA.

MARIBOR

UMETNOSTNA GALERIJA MARIBOR,

Strossmayerjeva 6

Razstava grafik MARINO MARINIJA.

PIRAN

MESTNA GALERIJA PIRAN

Razstava GENERACIJA 1982 je na ogled do 3. aprila.

PTUJ

MIHELICEVA GALERIJA

Razstava MITOLOGIJA ZOHARJEVEGA KURENTA je na ogled do 28. maja.

SEŽANA

KC SREČKA KOSOVELA

Razstava del DAMJANA SVARE je na ogled do 15. marca.

VELENJE

KC IVAN NAPOTNIK

Razstava del VOJKA POGAČARJA je na ogled do 22. marca.

GLASBA
SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM,

tel.: 061/ 222-815

Danes, 3. marca, ob 20. uri: koncert SIMFONIKOV RTV SLOVENIJA, za zeleni abonma (GD).

V torek, 7. marca, ob 19.30:

večer ob 120-letnici rojstva MAURICEA RAVELA (SD).

V sredo, 8. marca, ob 19.30:

AMSTERDAMSKE BAROČNE ORKESTER.

Program: G. F. Händel, Bach, Biber, Vejvanovski, Händel.

KLUB CD,

tel.: 061/ 17 67 228

Danes, 3. marca, ob 21. uri: koncertni večer s skupino GREEN TOWN JAZZ BAND.

SLOVENSKA

FILHARMONIJA

Danes, 3. marca, ob 19.30: komorni koncert ANAMARIJE TOMAC (flavta) in ROBERTA PIRCA (klarineta).

Program: Weber, Krek, Bach, Gallois, Périhou.

V torek, 7. marca, velika dvorana ob 19.30: koncert KOMORNEGA ORKESTRA

STUDENTOV AKADEMIJE ZA GLASBO.

Program: Pergolesi, Sostakovič, Cimarosa, Mozart.

K4,

Kersnikova 4

V ponedeljek, 6. marca, ob 21. uri: koncert skupine INTERCEPTOR.

V ponedeljek, 13. marca, ob 21. uri: koncert skupine AFTERHOURS.

GAJO JAZZ CLUB,

Beethovnova 8

Danes, 3. marca, ob 22. uri: koncert MELANIE BONG - vokal (Avstrija).

IJSKA BISTRICA

MKNZ

Danes, 3. marca, ob 22.30: koncert skupin INTERCEPTOR (Zalec) in SKYTOWER (Rakek).

V petek, 10. marca, ob 22.30: koncert skupin PORCICOMODI in CARDINALS.

PIRAN

CLUB MAONA, Arze 5

Danes, 3. marca, ob 21. uri: koncert GAETANO VALLI QUARTET.

V soboto, 4. marca, ob 21. uri: koncert FRANCESCO BEARZATTI TRIA.

FJK

TRST

Glasbena matica - Koncertna abonmajska sezona 1994/95

V četrtek, 23. t. m., ob 20.30 koncert CAMERATA LIBACENSIS. Dirigent Stojan Kuret.

Gledališče Verdi - Dvorana

Tripčevich

Operna in baletna sezona

1994-95

V četrtek, 9. t. m., ob 20.30 (red A) premierska predstava »El amor brujo« (L'amore stregone) Manuela De Falle. Glavni interpreti: M. Gimenes, A. Noya, I. Yerba, T. Rojo in V. Ullate Ballet. Dirigent A. Gil Ordóñez.

Predprodaja vstopnic in rezervacije pri blagajni dvorane Tripčevich (urnik: 9-12/16-19 - zaprt ob ponedeljkih).

Gledališče Rossetti

V torek, 14. t. m., ob 21. uri koncert Enrica Ruggierija. Predstava izven abonmaja. Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča Rossetti in v Pasazi Protti.

Trzasko koncertno društvo: v ponedeljek, 6. t. m., ob 20.30 nastop G. Shahama in A. Eguchi.

Gledališče Miela

Trzaski jazzovski krozek: V torek, 7. t. m., ob 20.30 nastop Brother Jack Mc Duff.

Sportna palaca pri Carboli

V ponedeljek, 13. t. m. ob 21. uri koncert ansambla Litfiba. Predprodaja vstopnic pri UTAT v Pasazi Protti.

GORICA

SCGV E. Komel

Koncertna sezona 1994-95

V nedeljo, 12. t. m., ob 17. uri bo v stolni cerkvi koncert sakralne glasbe 20. stoletja. Izvajajo Ljubljanski

madrigalisti pod vodstvom Matjaza Sčka.

Kulturni dom

V sredo, 22. t. m., bo na sporedu KONCERT CAMERA-

TE LABACENSIS.

SLOVENSKI PROGRAMI

SLOVENIJA 1

08.00	He - Man, ameriska risana nanizanka
08.20	Ursine ljubezni, mladinski film
08.50	Snoopy, 5/13 del ameriske risane nanizanke
09.15	Vili, povej ..., kratki igrani film
09.30	Otroci glasbe, zabavnoglasbena oddaja
09.50	Najhujši dan v življenju, 5. epizoda avstralske nanizanke
10.20	Zlati cekin, 2. del zabavnoglasbene oddaje
10.55	Roka rocka, ponovitev
11.45	Osupljivi svet Nicolasa Hulota, pon. 1. dela franc. dok. nad.
12.35	Ze veste, ponovitev
13.00	Porocila
13.05	Video strani
14.00	Kam vodijo nase stezice, oddaja TV Koper - Capodistria
14.55	Film tedna: Zadnji ples, ponovitev
16.45	Podarim - dobim, ponovitev
17.00	TV dnevnik 1
17.10	Otroški program: Učimo se ročnih ustvarjalnosti, 9. oddaja
17.25	Pasje mesto, 5/23 del kanadske risane nanizanke
18.00	Regionalni studio Koper
18.45	Hugo, tv igrice
19.13	Risanka
19.30	TV dnevnik 2, vreme, šport
20.05	Poglej in zadeni
21.40	Turistična oddaja
22.00	Dnevnik 3, tema dneva, vreme, šport (VPS 2200)
22.20	Zarišce
22.45	Sova
22.45	Davov svet, 18/24 del ameriske nanizanke
23.10	Umor, je napisala, 13/21 del ameriske nanizanke
00.00	Nocni grobar, angleški film

SLOVENIJA 2

12.50	Video strani
13.00	Euronews
13.45	Ptuj - mesto stoterih obrazov, pon.
14.30	Omizje: Narkomanija - zdravljenje in preventiva
16.30	Osmi dan, pon. Sova, ponovitev
17.25	Vecen sanjac, 9/27 del ameriske nanizanke
17.55	Trije novci v sušilniku
18.45	Umor, je napisala, 12/21 del ameriske nanizanke
19.10	Broadwayska bolezen
19.20	Znanje za znanje: Ucite se z nami
19.30	Podarim - dobim
20.05	Poglej me!
20.55	Neprimerna zenska, 4., zadnji del ameriske nadaljevanke
21.45	Dokazi
22.30	Azijska magistrala, 4/5 del japonske dokumentarne serije
23.00	J. Kylian: Kaguyahime, balet
23.55	Koncert simfonikov RTV Slovenija
23.55	Video strani

KANAL A

07.00	Video strani
10.00	Spot leta
10.05	A - shop, televizijska prodaja
12.15	Luc svetlobe, ponovitev 374. dela ameriske nadaljevanke
11.05	Pred poroto, ponovitev 32. dela ameriske nanizanke
11.30	Ameriskih deset, ponovitev glasbene oddaje
12.00	A - shop, televizijska prodaja
12.10	Spot tedna
12.15	CMT
16.15	Spot tedna
16.20	A - shop, televizijska prodaja
16.30	Kdo je ubil mojega moza, ponovitev filma
18.00	Pozitiv +, kontaktna glasbena oddaja
18.45	A - shop, televizijska prodaja
19.00	Porocila
19.05	Risanka
19.10	Luc svetlobe, 375. del ameriske nadaljevanke
20.00	Zlocini stoletja, 8. del ameriske nanizanke
20.25	Porocila
20.30	Teden na borzi
20.40	Trstana, francosko - spanski film, 1970
22.45	Igrajo: Catherine Deneuve, Fernando Rey, Franco Nero, Jesus Fernandes, Lola Gaos in drugi; režija: Luis Bunuel
23.15	Zgodba o igri, 1. del
23.15	Pozitiv +, kontaktna glasbena oddaja, ponovitev
00.00	CMT
00.30	Erotični film
02.00	Video strani

MMTV (62. kanal)

17.00	MMTV shop, televizijska prodaja
19.00	Kuhajmo skupaj, kulinarična oddaja
19.25	Risanka
19.30	MMTV shop, televizijska prodaja
20.00	Vrtnarjenje za vsakogar, nasveti
20.15	Popotnik, oddaja z nasveti popotnikom
20.55	Yo - Yo, film
22.45	Road To Bali, film
23.15	MMTV shop, televizijska prodaja
00.00	Video strani
01.00	Deutsche Welle

RAI 1

6.45	Jutranja oddaja Unomat-tina, (7.00, 8.00, 9.00) dnevnik, gospodarstvo
9.30	Dnevnik, 9.35 nan. Cuori senza età
10.05	Film: Il coraggio di Lassie (pust., ZDA '46), vmes (11.00) dnevnik
11.40	Aktualna odd.: Tutti a tavola - Vabilo k mizi
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: La signora in giallo
13.30	Dnevnik
14.00	Tednik TG 1: Weekend
14.20	Kviz: Sala giochi
14.50	Nan.: Catwalk
15.45	Mladinska oddaja Solletico, vmes risanke
17.30	Nan.: Zorro
17.55	Danes v Parlamentu
18.00	Dnevnik, informacije
18.10	Zanimivosti iz vsakdana: Italia sera
18.50	Variete: Luna Park (vodi Pippo Baudo)
19.35	Vreme in dnevnik
20.30	Aktualno: Il fatto
20.40	Dok.: Suoerkvark (vodita M. Mainardi, P. Angela)
22.45	Dnevnik
22.55	Variete: Seconda serata
0.05	Dnevnik in vreme
0.15	Danes v Parlamentu
0.25	Dok. Videosapere: Stoletnica beneskega bienala
0.55	Aktualno: Sottovoce
1.10	Aktualno: Il fatto (pon.)

RAI 2

6.35	V kraljestvu narave
7.00	Oddaja za najmlajše
7.50	Nan.: Doogie Howser, 8.15 Black Stallion
8.40	Nad.: Beautiful
10.30	Aktualno: Lo sportello del cittadino, 11.00 Fra le righe
11.30	TG2-33, 11.45 dnevnik 2
12.00	Aktualno: I fatti vostri
13.00	Dnevnik, gospodarstvo in vreme
13.40	Vse najboljše za rojstni dan, kino
13.45	Variete: Quante storie! Ragazzi
14.30	Nad.: Paradise Beach, 14.55 Santa Barbara
15.40	Aktualna oddaja Kronika v živo, vmes (15.45, 17.00) dnevnik
18.10	Sport in vreme
18.35	Sereno Variabile
18.45	Nan.: Miami Vice
19.45	Dnevnik in sport
20.40	Aktualni odd.: I Fatti Vostri, 23.00 Potrebujem te
23.30	Dnevnik, pregled tiska in vreme
0.15	Sport: kosarka - Final Four, 1.10 boks Ciarlante-Serio (IP v superveloter kat.)

RAI 3

6.45	Oddaje Videosapere: Spanscina, dok., Filozofija, Alfabeto TV, Grcija, Camargue, itd.
10.15	Fantastica Età
11.15	Fantastica Mente
12.00	Dnevnik in gospodarstvo, 12.30 Znanstveni dnevnik
12.40	Dove sono i Pirenei?
14.00	Dezelne vesti, dnevnik
14.50	TGR v Italiji
15.15	Sport: vaterpolo, odbojka
16.30	Paronovo oko, 17.00 Parlato semplice
18.00	Dok.: Geo
18.30	Sport, Insieme in vreme
19.00	Dnevnik, dezelne vesti
19.50	Blob Soup, 20.10 Blob
20.30	Film: The Big Easy (krim., ZDA '86, i. D. Quaid, E. Barkin)
22.30	Dnevnik in vreme
22.45	Aktualno: Speciale 3
23.50	Aktualna odd.: Pubbli-mania (vodi R. Frassa)
0.30	Dnevnik, pregled tiska in vreme

RETE 4

7.30	Nan.: Tre cuori in affitto
8.00	Nad.: Manuela, 9.05 Guadalupe, 9.30 Catene d'amore
9.55	Variete: Buona giornata, vmes 10.00 Teleprodaja, 11.00 nad. Febbre d'amore, 12.00 Rubi, 13.00 Sentieri, vmes (11.25, 13.30) dnevnik
14.00	Rubrika o lepoti
14.20	Nad.: Sentieri, 15.20 Cuore selvaggio, 16.00 La donna del mistero
17.00	Aktualno: Perdonami, 18.00 Funari News, vmes (19.00) dnevnik
20.45	TV film: Gregory, il diritto di essere felice (dram., ZDA '92, i. R. Joy)
22.45	Film: La battaglia di Alamo (vestern, ZDA '60, r. i. J. Wayne, R. Widmark), vmes (23.30) dnevnik
1.55	Pregled tiska

CANALE 5

6.30	Na prvi strani
9.00	Maurizio Costanzo Show
11.45	Aktualno: Forum
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Nad.: Beautiful
14.05	Kviz: Complotto di famiglia
15.20	Aktualno: Agenzia matrimoniale (vodi M. Flavi)
16.00	Otroska oddaja
17.55	TG 5 Flash - Kratke vesti
18.00	Kviza: Ok, il prezzo è giusto!, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5, 20.25 Striscia la notizia
20.40	Variete: La stangata (vodita L. Cuccarini, E. Jacchetti)
22.30	Aktualno: Target
23.00	Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) dnevnik
1.30	Sgarbi quotidiani

ITALIA 1

6.30	Otroski variete
9.20	Nanizanke
11.25	Aktualno: Village
12.25	Odpri studio
12.40	Sport studio
12.50	Otroski variete
14.00	Odpri studio
14.30	Variete: Non è la RAI
16.00	Variete: Smile
16.05	Nan.: Star Trek
17.10	Variete: Talk Radio
17.25	Nan.: Bayside School, 18.10 Superboy, 18.45 Village, 18.50 Il principe di Bel Air
19.30	Odpri studio, vreme
19.50	Sport studio
20.00	Variete: Karaoke
20.45	Film: Body of Evidence (dram., ZDA '92, i. Madonna, W. Dafoe)
22.40	Fatti e misfatti, 22.45 No Limits, 23.15 Predstavitel filma Nightmare
23.30	Film: Dovevi essere morta

TELE 4

13.30	19.30, 22.20, 0.25 Dogodki in odmevi
20.35	Film: L'anatra all' arancia (kom., '75, i. M. Vitti)

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.35, 22.30, 24.00 Dnevnik, 13.30 Sport
14.10	Film: La campana ha suonato (vestern, '54)
20.00	The Lion Trophy Show
20.35	Nad.: Homefront
23.00	Variete: Tappeto volante

Koper

16.00	Euronews - tv novice
16.15	»Meridiani«, aktualna tema
17.15	Odpri strani, oddajo pripravlja Rosanna Giuricin
17.35	Stanje stvari - kultura, oddajo pripravlja Natasa Melon
18.00	Slovenski program: Studio 2 - magazin
18.45	Primorska kronika
19.00	TV dnevnik
19.30	Vesolje je... Etanol: Politični in gospodarski protiučinki
20.00	Euronews
20.30	Vzporedna življenja - ljudje in dogodki našega časa - 1947, avtor: Silvano Sau
21.30	Juke Box, glasbena oddaja v živo, I. del, vodi Alex Bini
22.15	TV dnevnik
22.30	Juke Box, glasbena oddaja v živo, II. del, vodi Alex Bini

ORF Avstrija 1

09.00	Cas v sliki
09.05	Nas hrupni dom, pon.
09.30	Happy 40, ponovitev
10.15	Ure strahu, ponovitev
11.45	Slika Avstrije, pon.
12.15	Notranjepolitno poročilo
13.00	Cas v sliki
13.10	Mi, ponovitev
13.35	Pravica do ljubezni
14.00	Blagoslovljena dvojica
14.45	Pogledi od strani
15.00	Otroski program
17.00	Mini cas v sliki
17.10	Wurlitzer
18.00	Cas v sliki
18.05	Prijatelji
19.00	Nas hrupni dom
19.30	Cas v sliki
20.00	Sport
20.15	XY - nereseno
21.20	Pogledi od strani
21.30	Tempirana bomba, am. triler, 1990
23.00	XY - nereseno
23.10	Cas v sliki
23.15	Agencija, kanadski triler, 1979
23.15	Igrajo: Lee Marvin, Robert Mitchum, Saul Rubinek
00.50	Simon Templar, pon.
01.35	Video strani

ORF Avstrija 2

13.00	Cas v sliki
13.10	Raji zivali
14.10	Odelek S
15.00	Umor med oblaki, ameriski triler, 1957
15.00	Igrajo: Doris Day, Louis Jourdan in drugi
16.40	Ljubzenska preizkušnja
17.30	Ko se znoči
18.00	Scurki
18.00	Mi
18.25	Milijonsko kolo
19.00	Zvezna dezela danes
19.30	Cas v sliki
20.00	Kultura
20.15	Prvic, drugic, tretje
22.00	Cas v sliki
22.55	Nora televizija
23.55	Stephen King predstavlja grozo
00.40	Eagles - Live Reunion, koncert
01.40	John Lennon - One To One, zadnji koncert z gostoma: Stevie Wonder in Roberta Flack
02.20	Video strani

Hrvaška 1

07.55	Porocila
08.00	Dobro jutro
10.00	Porocila
10.05	Solski program
10.05	Edukon
10.45	Glasba v casu: Romantiki, 2. del
11.15	Nemski jezik: Deutschlexikon »Q«
11.30	Mesecev Skakač, 6/14, zadnji del otroške serije
12.00	Porocila
12.05	Cesarica, 111. del serije
12.50	Vrnitev Pink Panterja, ameriski film, 1975
12.50	Glavna vloga: Peter Sellers; režija: Blake Edwards
14.40	Solski program
14.40	Iz zgodovine glasbe
15.10	Nemski jezik, ponovitev
15.30	Lokvanjčki
15.50	Mio - mao, risanka
16.30	Briljantina
16.30	Porocila
16.40	Hrvaška književnost
17.10	Hrvaška kulturna dediscina
17.45	Hrvaška danes
18.00	Kolo srece
18.35	Santa Barbara, 946. del ameriske nadaljevanke
19.30	Dnevnik
20.02	Sport
20.10	Usode, dokumentarna serija
21.00	Dobri ljudje
22.30	Slika na sliko
23.10	Frederick Forsyth Presents: Dedicina, angleški film
23.10	Igrajo: Mike Farrell, Robert Foxworth, Diana Quick in drugi
00.45	Porocila
00.50	Sanje brez meja

Hrvaška 2

17.15	Video strani
17.40	TV koledar
17.50	Udobna voznja, ponovitev 6/6 dela nanizake
18.30	Resna glasba
19.20	Risani film
19.30	Dnevnik
20.10	Me je kdo iskal?, zabavnoglasbena oddaja
20.55	Nasproti Porinu
21.10	Sto let filma: Rojstvo naroda, ameriski film, 1952 po romanu The Clansman in Leopard's Spot Thomasa Dixon
21.10	Igrajo: Henry B. Walthall, Miriam Cooper, Ralph Lewis, Lillian Gish, George Siegman in drugi; Režija: David W. Griffith
21.10	Film - video - film
21.10	Video strani

MTV Madžarska

05.30	Vaska TV
06.00	Sončni vzhod
09.00	Porocila
09.05	Mejno mesto
09.30	Dopoldan, vmes Dallas, serija
12.00	Opoldanski zvon
12.05	Posel
13.05	Otroski program
15.05	Angleščina
15.30	Evropski magazin
16.00	Dnevnik
16.05	Posel
16.25	Gospodica, serija
17.00	Za upokojence
17.30	Teka
17.40	Okno
19.00	Pravljica
19.10	Muza, novice iz kulture
19.30	Dnevnik, telesport
20.20	Dallas, ponovitev
21.15	Friderikusov talkosov
22.15	Brez vabila, svet in družabno življenje umetnikov
22.40	Bix, variacije na neko legendo, italijanski film
00.35	Dnevnik BBC

TV SLOVENIJA 1 **23.10**

UMOR, JE NAPISALA,
ameriška nanizanka, 13/21

Zasnova: Peter S. Fischer, Richard Levinson in William Link
Scenarij: Peter S. Fischer po zgodbi Richarda Levisona & Williama Linka in Petra S. Fischerja
Režija: Corey Allen
Fotografija: Mario Di Leo
Montaza: Donald Douglas
Glasba: John Addison
Igrajo: Angela Lansbury, Eddie Barth, Jessica Brownne, Bert Conuy in mnogi drugi

TV SLOVENIJA 2 **20.55**

AZIJSKA MAGISTRALA,
Afganistan

Velika Britanija in Rusija sta v začetku 20. stoletja ustanovili Afganistan. Državi sta samovoljno začrtali meje, ločili veliko plemen in povzročili državljansko vojno, ki še vedno ni končana. Glavno bojišče je prestolnica Kabul, v mestu Jalalabad pa živi plemo Durrani, ki ima edinstven obrambni sistem. Sosednje države poskušajo okrepiti vezi in končati večne spore.

KANAL A **20.40**

TRISTANA,
francosko-španska drama, 1970

Režija: Luis Bunuel
Igrajo: Catherine Deneuve, Fernando Rey, Franco Nero, Jesus Fernandez, Lola Gaos, Vincent Solder in drugi
Film je bil posnet v Toledu v Španiji. Pripoved je pretanjena študija katolicizma, staranja in strahu pred smrtjo. Po materini smrti gre Tristana živeti s svojim skrbnikom in ta se kmalu zaljubi vanjo. Toda v Tristano se zaljubi tudi mladi fant.

RETE 4 **22.45**

THE ALAMO,
ameriški film, 1960

Režija: John Wayne
Igrajo: John Wayne, Richard Widmark, Richard Boone in drugi
Leta 1863 si hoče Mehika priključiti Teksas. Da bi ji to prepričali, se zbere skupina prostovoljcev iz oddeljenega Tennesseeja: 185 odločnih mož, ki jim poveljujejo Jim Bowie, polkovnik Travis in David Crockett. Mehška vojska jih oblega, a se nočejo vdati generalu Santani. Boji trajajo tri dni, nato mehiški vojaki zavzamejo Fort Alamo. Junaška obramba pa je dala severno ameriški vojski tisti presledek, ki ga je potrebovala.
John Wayne je posnel legendarno epizodo iz ameriške zgodovine v epskem stilu. Razne filmske like prikazuje enostransko in ga sploh ne zanima prikaz mehiškega dela dogajanja.

KANAL A **20.00**

ZLOČINI STOLETJA,
Umori po zodiaku

V decembrski noči 1968 je mlad zaljubljen par ustavil avto na pobočju nad mestom Venetia v Kaliforniji. Umrli sta pod streli neznanega morilca. Pol leta pozneje je doživel podoben napad par v okolici mesta Valleja. Storilec, ki si je nadel ime Zodiac, je o teh in pomembnejših zločinih obširno poročal časopisom in policiji. Vendar morilca z vzdevkom Zodiac niso nikoli odkrili.

TV SLOVENIJA 1 / NOCOJ OB 00.00

Patologija in kriminal

Nočni grobar, britanski film, 1971

Scenarij: Roald Dahl
po noveli Joya Cowleya
Režija: Alastair Reid
Igrajo: Patricia Neal, Nicholas Clay, Pamela Browne, Jean Sander-son, Yootha Joyce, Peter Sallis, Graham Crowden
Britanski film NOČNI GROBAR je že druga filmska verzija po noveli Joya Cowleya. Gre za manj znano priredbo, saj je v prvem filmu NIGHT MUST FALL (NOC MORRA PASTI) odlično z igral britanski igralec Albert Finney.

Gre za zanimivo psihološko kriminalko, v kateri nastopajo patološki in močno karikirani liki. Zgodba se dogaja v angleski vasi, kjer se ljudje med seboj dobro poznajo in prihaja do ne-nehnih govoric o temu

ali onemu prebivalcu. Prav te govorice so njihova edina zabava in prispevajo tudi k razvoju zgodbe.

V tem svetu živita tudi malomeščanska gospa, ki je posvojila zdaj že priletno hčer. Gospa je slepa in srčni bolnik, predvsem pa izjemno samoljubna in s svojo boleznijo nase priklepa hčer, ki se čuti dolžno za njeno dobro dejanje. Tako prenaša vse njene muhe in celo odkloni polno zaposlitev v bolnišnici, čeprav je zelo cenjena delavka.

Njun svet je zaprt, zlasti hčerini, saj k maeči prihajajo znanci, ki jih prav tako povsem nadvladuje. Veliko spremembo pa v njuno življenje prinese mlade-

nič, ki naj bi ga uporabili za delo na vrtu in razna popravila hiše. Njegova preteklost je zavita v temo. Obema ženskama je jasno, da si je »usodo« izmislil, pa vendar ga starejša obožuje, medtem ko hči ostaja skeptična, zato pa je mladenič dovolj spreten, da jo počasi, a z gotovostjo odtaja in celo očara. Vse bi bilo prav, če se v okolici ne bi naenkrat pojavili umori žensk, pravzaprav najprej le izginotja. Mladenec namreč ponoči odhaja z doma na skrivnostne obiske...

Sum pade nanj. Vsekakor je to za vsako po svoje usodno, za vselej pa tudi pristanek tujca v njuni hiši dokončno uniči spostljiv odnos posvojenke do matere...

ITALIA 1 **20.45**

BODY OF EVIDENCE,
ameriški film, 1992

Režija: U. Edel
Igrajo: Madonna, Willem Dafoe, J. Mantegna in drugi
Bogataš Andrew Marsh je zapustil vse svoje imetje ljubici Rebeci Carlson. Njegova zvesta tajnica je tako obupana, da Rebecco obtoži umora: s pretrirano spolno dejavnostjo naj bi srčno bolnega Marsha čisto izmučila in posredno povzročila srčni

napad, ki ga je ubil. Prelepo Rebecca brani odvetnik Frank Dulaney. Prepričan je seveda v njeno popolno nedolžnost, vendar je še kako občutljiv na njeno lepoto. Dekle oprostijo, Franka pa čaka grenko presenečenje.

Edel je pred več leti zaslovel s filmom Mi, fan- tje iz postaje Zoo, kasneje pa je snemal predvsem drugorazredne filme.

Body of Evidence je presenetljiv prikaz prave zapeljivke, ki jo odlično igra Madonna.

IZBOR IZ SATELITOV

MUSIC TELEVISION

09.00 Video; 12.00 The Soul; 13.00 Greatest Hits; 14.00 Popoldanski mix; 16.30 Coca Cola Report; 17.30 Pulse; 18.00 Music Non Stop; 20.00 Greatest Hits; 22.30 Beavis & Buttthead; 23.00 Ponovitve; 00.00 Party Zone

SKY ONE

12.00 Sally Jessy Raphael; 13.30 Anything But Love; 14.00 St. Elsewhere; 15.00 Kalni izvir; 16.00 Oprah Winfrey Show; 16.50 DJ Kat show; 18.00 Star Trek; 19.00 Svet iger; 19.30 Family Ties; 20.00 Rescue; 20.30 M.A.S.H.; 21.00 The Andrew Newton Hypnotic Experience 3; 21.30 Videnja; 22.00 Chicago Hope; 00.00 Ponovitve

PRO 7

05.05 Ponovitve; 12.00 Nelzproсна, a prisrčna; 13.00 Charliejevi angelčki; 15.00 Colbyjevi; 15.55 Zakon v Los Angelesu; 17.00 Risanke; 18.25 Rock 'n' roll očka; 18.55 Roseanne; 19.25 Alf; 19.55 Poročila; 20.15 Akti X; 22.15 Omen IV - prebujenje, am. - kan. grozljivka, 1990; 00.05 Poročila

PREMIERE

14.00 Orson in Olivia; 15.45 Dave, am. politična satira, 1992; 17.45 Stalingrad, nem. vojna drama, 1992; 20.15 Trdnjava, avstralski zffilm, 1993; 21.40 Sledovi rdečica, am. triler, 1992; 00.30 Sins Of The Night, am. erot. triler, 1992

SAT 1

07.30 Dopoldanski program; 12.25 Pod kalifornijskim soncem; 13.25 Falcon Crest; 14.25 White Fang; 14.55 Pustolovščine mladega Indiana Jonesa; 15.55 Macgyver; 17.00 Tvegaji; 17.30 Regionalna poročila; 18.00 Pojdi na vsel; 19.00 Poročila; 19.15 Šport; 19.30 Kolo sreče; 20.15 Dva asa izgrata as, it. - am. kom., 1981

EUROSPORT

08.30 Tenis; 09.00 Evrofun; 09.30 Deskanje na snegu; 10.00 Jahanje; 11.00 Ples; 12.00 Nogomet, evropski pokal; 13.30 Nogomet; 15.00 Avanture; 16.00 Triatlon; 17.30 Wrestling; 18.30 Formula 1; 19.30 Športna poročila; 20.00 Mednarodni motošport; 21.00 Boks; Neville Brown - Carlo Calaruso; 23.00 Wrestling; 00.00 Borilni sporti; 01.00 Športna poročila

RTL

09.05 Ponovitve; 12.00 Opoldanski magazin; 14.10 Umor, je napisala, am. serija; 17.00 Jeopardy!; 17.30 Med nami; 18.00 Bogati in slavn; 18.45 Poročila; 19.10 Eksplozivno; 19.40 Dobri časi, slabi časi; 20.15 Smrtonosna daljava, ameriški triler, 1994; 22.00 Poljub pred smrtjo, am. triler, 1991

RTL 2

05.50 - 17.00 Ponovitve; 17.00 Mož za sedem milijonov dolarjev; 17.55 Umik; 18.25 Nasmehnite se, prosim; 19.00 Ženska za sedem milijonov dolarjev; 20.00 Poročila; 20.15 Zadnji boj, am. vestern; 22.20 Davy Crockett, ameriški vestern; 00.05 Dream On

SKY MOVIES

15.00 The Sea Wolves; 17.00 Challenge To Be Free; 19.00 Nurses On The Line; 21.00 Alive; 23.10 Innocent Blood; 01.05 American Cyborg: Steel Warrior

MOVIE CHANNEL

10.40 The Story Of Esther Costello; 14.00 Let's make Love; 16.00 My Friend Walter; 17.30 Ali Baba; 18.55 Them!; 21.00 The Night We Never Met

FILMNET +

12.00 Noon Wine; 16.00 K-TV; 18.00 Raise The Red Lantern; 20.00 Rich In Love; 22.00 Love Crimes

SUPER CHANNEL

05.30 Poročila; Gospodarstvo; Danes; Super Shop; 14.00 Kolo denarja; 18.00 Danes; 19.00 Poročila; 19.30 Hokej na ledu; 20.30 Dateline; 21.30 Notranja izdaja; 22.00 Poročila; 22.30 Jay Leno Show; 23.30 Res osebn

CNN

06.00-23.00 World News; 07.30 MoneyLine; 11.30 World Report; 12.30 Business Morning; 14.30 Business Asia; 15.00 Larry King Live; 15.45 World Sport; 17.30 Business Asia; 21.00 International Hour; 21.45 World Sport; 22.30 Showbiz Today; 00.00 The World Today; 01.00 Moneyline; 1.30 Crossfire

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radio ga-ga; 10.30 Pregled tiska; 11.05 Petkovo srečanje in Glasbena oprema; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.00 Radio danes; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Studio ob 17-ih; 18.30 Gremo v kino; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Oddaja za pomorščake; 20.30 Slovenecem po svetu; 22.30 Informativna oddaja v tujih jezikih; 23.05 Literarni nočno.

sba po željah; 14.00 Turistična odd.; 14.50 Single tedna; 15.00 Discoteca sound; 16.00 Modri val; 18.45 Folk studio; 20.00 Prenos RMI.

R. Glas Ljubljane

5.15, 7.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 19.15 Novice; 7.35 Vreme; 8.15 Napoved; 9.30 Kam danes v Ljubljani; 11.00 Anketa; 12.00 BBC Novice; 12.15 Šport; 14.05 Pasji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 16.10 Spoznajmo se; 17.55 Špekahla; 18.15 Evropa v enem tednu; 21.00 Odprta dlan.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 10.20 Pred vrtiljakom v Senčurju; 10.40 Informacije, zaposlovanje; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 13.10 Oglašanje iz doma oskrbovancev v Potočah; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.00 Ko sem se majhen bil; 19.30-24.00 Večerni - Večerja za dva

Radio Maribor

6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.15 Horoskop; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 9.05 Štajerske miniaturre; 10.05 Evropa; 11.45 Infoservis; 12.10 Mali oglasi; 13.05 Kadar boš na rajšo šel; 14.00 Osmrtnice, obvestila; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Zeleli ste; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 18.00 Skriti kotiček; 19.30 Po domače; 20.00 Petkovi akvareli; 23.15 Nočni pr.

Radio Student

11.00 Preklop; 12.00 Borzni parket; 14.00 OF (24 ur info); 15.00 Recenzije & Napovedi; 15.30 Kinoburger; 17.00 Enciklopedija & Oglata miza; 19.00 TB; Tar; 20.00 Radio ropot/ Okopl Slave, Id. godba.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Kulturne diagonale; 9.00 Odprta knjiga: E. Mangialupi, protagonist Tržaških humoresk (prip. A. Rustja); 10.30 Intermezzo; 11.45 Okrogla miza; 12.45 Primorska poje: MePZ Oton Župancič; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Otroški kotiček; 14.30 Krajevne stvarnosti; 15.00 Potpuri; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; Skladatelj A. Srebotnjak; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Slov. lahka glasba; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 17.00 Izmenično Venus in Razpoke časa in življenja; 18.15 Over noise.

Radio Koroška

18.10-19.00 Kulturna obzora.

Radio Koper

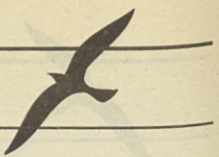
(slovenski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Glasba, koledar; 6.30 Osmrtnice; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.00 Modri val; 9.00 Servisne informacije, prireditve; 9.10 Cestne razmere; 9.20 Vreme za konec tedna; 9.45 Mnenjsko rešeto; 11.15 Hladno toplo vroče; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Jagode in podoknice; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.45 Informativni servis; 17.15 Borzno poročilo; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Muzak; 20.00-23.15 Večerni pr. Modrega vala RK; 23.15 Nočni pr. RS.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.45 Prireditve; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbirali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 E. Galletti; 10.35 Souvenir d'Italy; 11.00 Med vrsticami; 11.30 Aktualnosti; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Gla-

KOŠARKA / JUTRI V 20. KOLU C2 LIGE

Podvig Bora v Manzanu? Rdeč semafor za Doma

*Belozeleni bi z zmago prehiteli Manzano na skupni lestvici
Belordeči morajo igrati izvrstno in upati na slab dan Fagagne*

Obe naši ekipi, ki nastopata v košarkarskem prvenstvu C2 lige, bosta v jutrišnjem 20. kolu pred zelo težko preizkušnjo in zmagi **Bora** ali **Doma** bi predstavljali pravi podvig. Kljub velikemu napredku zadnjih tednov, lahko označimo jutrišnjo tekmo **Doma Agorest** kot »nemogočo«, saj je **Fagagna**, ki je v prejšnjem kolu pomastila borovce v Trstu, se enkrat potrdila, da je prava velesila tega prvenstva. Nekoliko lažjo nalogo ima **Bor Radenska**, v gosteh pri **Manzanu**, ki pa je zlasti na domačih tleh težko ranljivo mostvo.

BOR: Serija treh zaporednih zmag in dobre igre se je dokaj sokantno prekinila na domačem srečanju s **Fagagno**, proti kateri so **borovci** prvič letos doživeli pekoč in visok poraz. Ne moremo sicer mimo dejstva, da so belozeleni 30 minut držali korak z gosti (-10) in se sele v zadnjem delu tekme povsem popustili ter da je **Fagagna** najbrž že nared tudi za visjo kategorijo, je pa tudi res, da so **Sancinovi** fantje, potem ko so se korenito oddaljili od nevarnega dela lestvice, najbrž tudi nekoliko popustili. Vrh je zanje nedosegljiv in tudi boj pred izpadom se jih ne tiče. Motivacije bo treba tako iskati iz tedna v teden. Jutri bodo borovci skušali poravnati odprt račun z **Manzanom**, ki jih je premagal že v Trstu in ima na lestvici enako stevilo točk, tako da se bo zmagovalec lahko povzpел celo na začasno peto mesto.

DOM: Nov svež zrak, ki so ga v **Domovem** taboru zaznali tik pred zaključkom prvega dela prvenstva torej ni bil le muha enodnevnica. **Mianijeva** ekipa je res napredovala, tako glede forme kot odločnosti, izkušnosti in uigranosti, o čemer zgovorno pričajo izidi zadnjih tekem in zlasti pri prikazani igri, z izjemo, sicer predvidljivega srečanja v Martignacu. Tri zmage in en tesen poraz v zadnjih petih tekmah so res zavirljiv »score«, ki je domovcem vlil nove energije in tudi motivacije so se naenkrat pomnožile. Tekem je se veliko (11) in kljub temu, da ima trinajstouvrščena kar 6 točk več, so upanja realna. Jutri pa caka domovce najbrž pretrd oreh, saj je drugouvrščena **Fagagna** v izredni formi in razpolaga z nadpoprečnim igralskim kadrom, tako da bi morali domovci najbrž podaljšati pustno obdobje in se preobleči v Supermane. Trener **Lucio Miani** vsekakor optimistično pričakuje jutrišnjo tekmo: »Nimamo nobenega namena stopiti na igrišče s sklonjeno glavo. Skušali bomo odigrati čim boljše tekme v izenačenem stanju, kot se je že zgodilo na prvi tekmi v Fagagni. V prihodnjem tednu bi moral po daljšem času spet zaigrati David Orzan, ostali pa so vsi nared že za jutrišnjo tekmo«.

TAKO V 1. DELU: **Bor**

Radenska - Manzano 69:80 (Debeljuh 13, D.Barini 12, Percić 12), **Fagagna - Dom Agorest 87:75** (Di Cecco 22, Podbersig 15, Jarc 12).

ZAOSTALE TEKME
16. KOLA: Kot omenjeno, je Fip določila, da je treba zaostale tekme 16. kola odigrati v teku naslednjega tedna. **Borovci** bodo tako igrali proti postavi **Arte** v torek, 7.t.m. ob 21.00, **domovci** pa bodo v četrtek, 9.t.m. zaposleni v Vidmu, kjer jih čaka visokouvrščeni **Udinese**. (Vanja Jogan)

Na sliki: **Franco Podbersig** (**Dom Agorest**)

PROMOCIJSKA LIGA

Že nocoj povratni derbi med Poletom in Bregom

Že danes zvečer, v priveski telovadnici s pricetkom ob 20.30 bo na vrsti povratni derbi med našima predstavnikoma košarkarskega promocijskega prvenstva, **Poletom** in **Bregom**. Mirno lahko zapisemo, da izrazitega favorita ni. V teku sezone je doslej več pokazal **Breg**, v zadnjih tednih pa je v boljši formi **Polet**, ki je z dvema zaporednima zmagama zapustil zalostno zadnje mesto z vidnim zaostankom za predzadnjim na lestvici. Nedvomno so **poletovci** mnogo bolj motivirani, saj krvavo potrebujejo točke in si seveda želijo izbrisati gladek poraz, ki

so ga doživeli decembra v dolinski telovadnici. Pri **Bregu**, ki je daleč od play off skupine (prve štiri uvrščene) in tudi dokaj na varnem pred izpadom (zadnje dve na končni lestvici), so vsaj s tega vidika motivacije skromnejše, to pa ne pomeni, da bo **Salvijska** ekipa odigrala podrejeno vlogo. **Poletovci** bi morali igrati v popolni postavi, **Brezani** pa imajo se vedno nekaj težav za sestavo mostva.

TAKO V 1.DELU: **Breg - Polet Metra 93:76** (M.Salvi 24, Pavlica 20, Filipčić 19, Krevatin 15; Berdon 19, Bogatec 16, M.Pertot 12, Taucer 9). (VJ)

KOŠARKA / 19. KOLO D LIGE

Bo Sokol spet zadihal? Santos-Cicibona preložena Kontovel le z levo roko?

Telovadnica šole Caprin je baje zasedena

Zaradi zasedenosti telovadnice Caprin je trzaska košarkarska federacija sporočila, da so tekmo med **Santosom** in **Cicibono** preložili na kasnejši datum, kar pomeni, da bosta v tem koncu tedna od nasih mostev, ki nastopajo v D ligi, zaposlena le **Sokol** in **Kontovel**, medtem ko naj bi »big match« med drugouvrščenima nadoknaditi v teku naslednjih dveh ali treh tednov.

CICIBONA: V taboru belozelenih so novico o preložitvi tekme ugodno sprejeli, saj **Ivan Bajc** zaradi posameznike pa so v zadnjih tednih zelo malo trenirali zaradi osebnih in delovnih razlogov. Trener - vsak čas dr. - **Adriano Kovacic**, ki se je končno rešil naporih študijskih obveznosti, si seveda prizadeva, da bi mostvo z intenzivnimi treningi spet ujelo najboljšo formo, saj bodo cicibonaši v naslednjih tednih imeli več odločilnih tekem z ostalimi

konkurenti za najvišja mesta in prestop v C2 ligo.

SOKOL: Po nepricakovanem domačem »debaclu« s **Cusom** sokolovce od prvouvrščene goriske **Ardite** loci šest točk, kar pomeni, da si **Sokol** absolutno ne sme več privoščiti nobenega spodsljaja, drugače bi bilo razmisljanje o uvrstitvi na prvo ali drugo mesto dobesedno konec. Jutri, s pricetkom ob 18.30, bodo belorideci igrali v gosteh z **Goriziano**, ki je s samimi šestimi točkami na predzadnjem mestu skupne lestvice skupaj s trzaskim **Aclijem** in **Lego Nazionale**. Nabrezinski košarkarji so nesporni favoriti, paziti pa morajo le na nekaj nevarnejših posameznikov goriske peterke, ki je letos že mnogokrat zgubila z minimalno razliko v kosih. Ekipo, ki bo najbrž nastopila brez bolnega **Boruta Pertota**, bo tokrat vodil **Aljoša Terčon**, saj je **Livio Emili** na delovnem potovanju, v posta-

vo pa bi se morala vrniti **Igor Civardi** in **Martin Pertot**, medtem ko že dalj čas ni novic o **Davidu Pahorju**.

KONTOVEL: S tesno zmago v Trziču so **Kontovelci** spet ujeli sokolovce in tako ostali v stiku s skupino, ki se poteguje za vrh, v tem kolu pa ima **Starčeva** ekipa lepo priloznost, da vknjiži nov par točk, saj se bo jutri zvečer spoprijela z eno izmed najslabših peterk prvenstva, trzaskim **Aclijem**. **Acli**, ki je že pet tekem zapored ostal praznih rok, ima zelo poprečno mostvo, v katerem sta le dva boljša igralca, od njiju **Sterle** zaradi delovnih obveznosti igra le občasno. Brez njega pa je **Acli** za kategorijo slabši, tako da bi morali **Kontovelci** opraviti zgolj formalnost. Po kar treh tednih odsotnosti bi se moral končno vrniti na igrišče **Danijel Gulic**.

TAKO V 1. DELU: **Cicibona - Santos 90:87** (Persi 29, Tomsic 17, Iv.Bajc 14), **Sokol - Goriziana 75:73** (Civardi 20, Paulina 15, M.Pertot 14), **Kontovel - Acli Ts 88:69** (Turk 19, Kralj 18, I.Emili in Starac po 16).

ZAOSTALE TEKME
15. KOLA: Prihodnji teden so na sporedu zaostale tekme 15. kola; **Cicibona** bo v sredo 8. t.m. igrala v **Gradežu** ob 21.00, **Kontovel** bo v sredo 7.t.m. ob 21.00 gostil **Scoglietto**, **Sokol** pa bo igral v Trziču s tamkajšnjo peterko **Aclija**. (VJ)

Damir Starc (levo) jutri brez nasvetov trenerja Livija Emilija (desno)

ODBOJKA / POKRAJINSKA PRVENSTVA NA GORIŠKEM

Mladinke Sovodenj se bodo morale zadovoljiti s končnim 3. mestom

1. MOSKA DIVIZIJA

Jutri se bo v tem prvenstvu pričel povratni del. Olympio caka težko gostovanje v Ronkah proti **Acliju**, Naš prapor pa bo v Locniku igral proti **Caldiniju**.

Nepopolni vrstni red po 1. delu: Mossa 20, Acli Ronchi 16, Libertas Turriaco, Olympia in Nas prapor 14, Torriana, Intrepida in Cormons 12, Caldini 8, Corridoni 4, Fossaloni 2, Grado 0. (Mossa, Ronchi, Turriaco in Nas prapor imajo tekmo manj)

1. ŽENSKA DIVIZIJA

Nepopolni vrstni red po 1. delu: Corridoni 16, Staranzano in Morarese 14, Cormons in Villesse 12, Acli Ronchi 8, Intrepida in San Luigi 4, Pieris 2, Farra 0.

MLADINCI

Olympia - Torriana

Vrstni red: Espago 12, Torriana 8, Olympia 6, Mossa 2, Cormons 0.

MLADINKE

Torriana - Sovodnje 3:0 (15:1, 15:6, 17:15)

SOVODNJE: Miklus, Cernic, Blasizza, Pellegrin, Ursič, Tronkar, Kovic, Mozetič, Tomsic, Zuccarino, Kocijancic.

V odločilni tekmi za končno 2. mesto so Sovodenjke v sredo povsem razocarale (posledice pusta?) in gladko izgubile proti **Torriani**, ki so jo v prvem delu premagale po petih setih. Odsotnost standardnih igralark Paviove in Zavadlalove ne more biti opra-

vicilo za tako bled nastop, saj sta bili pri Sovodnjah najboljši ravno igralki, ki sta ju nadomestili, to sta Kovic in Ursič. Njuna je v največji meri zasluga, da so Sovodnje v tretjem setu nadoknadile zaostanek 14:10 in povedle s 15:14, čeprav so bile potem na koncu gostiteljice spet bolj prisebne.

Sovodenjke bodo v tem prvenstvu torej pristale na 3. mestu, kar je bil tudi njihov minimalni cilj pred pričetkom tekmovanja, pokazalo pa se je, da bi bile lahko druge.

Vrstni red: Fincantieri 18, Torriana 16, Sovodnje 14, Pieris in Staranzano 8, Ronchi in Cormons 6.

NARASČAJNICE

Skupina A

Dom Korotan - Torriana 0:3 (9:15, 7:15, 11:15)

DOM: Ambrosi, Bressan, Brisco, Drioli, Klanjsček, Marvin, Bresciani, Sošol.

V zelo pomembni tekmi za uvrstitev v končno prvenstva so domovke žal razocarale, čeprav je trba reci, da so igranje okrnjele na in pomanjkanje menjav je kajpak prišla v tako težkem srečanju precej do izraza. Domovke so bile boljše le v tretjem setu, v katerem pa so naredile preveč nepotrebnih napak, da bi lahko vodstvo z 8:4 ohranile do konca.

Vrstni red: Morarese 14, Torriana 11, Dom Korotan 8, Caffè Morocco 7, Olympia 5, Cormons 0.

Skupina B

Villesse - Sovodnje 0:3 (4:15, 10:15, 12:15)

SOVODNJE: Visintin, Zulian, Terpin, Ferletic, Tomsic, Danielis.

Sovodenjke so v Vilesah ugodno presenetile, čeprav so tja odsle v okrnjeni postavi in brez menjav. V prvem setu so z nasprotnicami dobesedno pometle, ostala dva seta pa sta bila dosti bolj izenačena. Villesse je reagiral in tekma je bila odtlej precej borbeno. V tretjem setu so Sovodnje že vodile z 8:2 in 13:8, v razburljivem finisu pa so gostje ohranile mirno kri in zaslužen zmagale.

Vrstni red: Fincantieri 19, Villesse 13, Staranzano 12, Sovodnje 11, Pieris in Etsi 5, Acli Ronchi 1.

Seja predsednikov društev

V sredo, 8. marca bo na sedezu pokrajinske odbojarske zveze v Gorici (pričetek ob 19.30) na Trgu Vittoria sestanek predsednikov vseh društev. Po poročilu predsednika pokrajinskega odbora FIPAV bo govor o bližnji vsedrjavni skupščini in pokrajinskih selekcijah.

Sovodnje na turnirju

»Goriški grad«

Na ženskem turnirju »Goriški grad«, ki ga prireja pokrajinski odbor sportne organizacije Centro sportivo italiano, bodo nastopile tudi mlade igralki Sovodenj letnikov 1980 in 1981. V prvi tekmi (10. marca) se bodo pomerile z Intrepido iz Mariana. Gre za četverboj, na katerem sodelujeta se Libertas Capriva in Azzurra.

ODBOJKA / NARAŠČAJNICE

Dobra igra in zmaga obeh mladih Sloginih šesterk

Skupina A
Ricreatori - Sloga A 1:2 (10:15, 15:2, 15:17)

SLOGA A: Alessio, Berzi, Gregori, Grgič, Kovacic, Krizman, Kriznic, Sosic.

Narasčajnice bodo tudi v tem tednu odigrale dve koli, mladi slogasice pa so bile zaposlene celo na pustni tork popoldne. Bile so sicer prikrajšane za kako urico pustne zabave, vendar so osvojile svojo tretjo zmago in novi dve točki. Potem ko so v prvem setu takoj visoko povedle 7:0 in prednost obdržale do 15. točke, so v drugem odpovedale na vsej crti. V tretjem nizu pa se je vnel boj za vsako točko. Sloga je imela prvo set zogo na razpolago pri 14. točki, a jo je Ricreatori iznicil, kar mu je uspelo se dvakrat. Cisto na koncu pa so bila naša dekleta le prisebnejša in spravila odločilno zogo na tla. Z novima točkama

se je Sloga trdno usidrila na sredino lestvice. (Inka)

Skupina B

Sloga B - Altura 3:0 (15:6, 15:8, 15:4)

SLOGA B: A. in J. Ban, Bianchi, Carli, Crissani, Cvelbar, Možina, Pangerc, Sosic, Zagar.

V sredo so v Repnu odigrali zaostalo tekmo iz tretjega kola, ki bi morala biti na sporedu teden prej. Najmlajše Slogine igralki, ki so se cisto vse pod starostno mejo te kategorije, so prisle do svoje prve zmage. Prikazale so dobro igro, sploh pa je bila tekma kljub gladkemu rezultatu dopadljiva. Igralki obeh ekip so izvedle marsikatero že dovršeno akcijo, slogasice pa so bile absolutno boljše pri ostrem serviranju, s katerim so velikokrat spravljale v hude težave svoje nasprotnice.

(Inka)

KOŠARKA / V POLFINALU ITALIJANSKEGA POKALA

Podvig tržaškega Illycaffèja Danes v finalu z Benettonom

Tržačani so nepričakovano premagali Scavolini - Finale ob 20.00

Illycaffè - Scavolini
81:78 (39:46)

ILLYCAFFÈ TRST: Gattoni 8 (3:5), Sabbia 2, Burt 32 (17:20), Tonut 10 (4:4), Dallamora 6 (0:2), Budin, Zamberlan 3, Pol Beodetto 2, Thompson 13 (1:3), Bargna 5 (1:3), trener Bernardi.

SCAVOLINI PESARO: Pieri 3, Calbini, Magnifico 14 (4:4), Dell' Agnello 2, Garrett 11 (2:8), Gaines 10 (5:6), Panichi 4, Riva 34 (5:10), Brignoli, Costa, trener Bianchini.

SODNIKA: Cicoria in Giansanti. PM: Illy 26:36, Scavolini 17:26. **PON:** Gaines (37), Magnifico (38), Pieri (39). **TRI TOČKE:** Illy 5:15 (Gattoni 1:2, Burt 2:6, Zamberlan 1:4, Tonut 1:2, Dallamora 0:1), Scavolini 7:18 (Gaines 1:3, Riva 5:9, Magnifico 0:1, Pieri 1:4, Calbini 0:1). **GLEDALCEV:** 5.000.

CASALECCHIO DI RE-NO - Tržaskemu Illycaffèju je uspel velik podvig: v včerajšnjem polfinalu italijanskega pokala je premagal favorizirani Scavolini iz Pesara in se je tako uvrstil na drevisnji veliki finale, na katerem se bo pomeril z Benettonom iz Trevisa, ki je zanesljivo odpravil milanski Stefanel.

Tržačani so uspeli presenetiti favoriziranega nasprotnika predvsem z dobro igro v končnici tekme, ko so izredno pozrtvovalno in borbeno igrali v obrambi, v napadu pa je, kot običajno,

poskrbel za točke s prodori, meti za dve in tri točke neustavljivi Burt, ki je skupno dal kar 32 točk.

Do sredine drugega polčasa nič ni kazalo, da bi tržasko moštvo lahko zmagovalo. Scavolini je bil dotlej v vseh elementih igre boljši tekmelec, poleg tega pa Illycaffè ni našel ustrezne resitve, da bi zaustavil razigranega Antonella Rivo, ki je že v prvem polčasu dosegel 17 točk. Moštvo iz Pesara je v prvem polčasu že vodilo za 14 točk (42:28) in enako prednost je imelo se v 27. minuti (60:46). Tedaj pa je prišlo do velikega preobrata: Tržačani so predvsem z boljšo obrambo (moz-moza in razne conske razvrstitve) spravili v težave nasprotnike in so do 36. min. skoraj v celoti nadoknadili zaostanek (65:66). Odtlej se je bil boj za vsako točko, Tržačani pa so prvič povedli minuto in 57 sekund pred koncem (73:72). Zamberlan je dal svojo edino »trojko« na vsej tekmi, Thompson in Dallamora sta se kot leva borila pod košem, Burt pa je izredno točno izvajal proste mete. Po drugi strani pa so kosarkarji Scavolinija v teh zadnjih minutah povsem popustili, Riva je celo zgrešil kar tri proste mete in tržasko moštvo je tako osvojilo nenadejano zmago.

Veseli med igralci in

Junak tekme Steve Burt (Foto KROMA)

400 tržaskimi navijači, ki so včeraj bodrili Bernardijevo ekipo, je bilo po tekmi nepopisno.

Benetton - Stefanel
89:82 (42:41)

BENETTON TREVISO: Gracis 5, Naumoski 14, Pittis 15, Woolridge 25, Rusconi 21, Iacopini 4, Ragazzi 5, Vianini, Espósito, Marconato, trener D' Antoni.

STEFANEL MILAN: Bodiroga 33, Gentile 9, Fucca 18, Pessina 4, Cantarello 10, Portaluppi, Sconochini 4, Palmer 4, De Pol, Alberti, trener Tanjevič.

(Boldiroga 3:6, Gentile 1:6, Fucca 1:2, Portaluppi 0:2, De Pol 0:1). **GLEDALCEV:** 6:200.

Benetton je povsem zasluzeno na drugem včerajšnjem polfinalnem srečanju premagal milanski Stefanel, ki je kosarkarjem iz Trevisa nudil enakovreden odpor le v prvem polčasu. V nadaljevanju so si kosarkarji trenerja D'Antonija, predvsem po zaslugi Rusconija in Woolridgea, priigrali prednost 10-14 točk, ki so jo nato obdržali do konca srečanja.

Medtem ko je vsa Benettonova ekipa igrala dobro, pa se je pri milanskem moštvu odlikoval le Dejan Bodiroga, ki je bil s 33 točkami tudi najboljši strelac srečanja.

Na danasnjem finalu z Illycaffèjem je Benetton sicer nesporni favorit za zmago, toda tudi na včerajšnjem polfinalu je bil Scavolini izrazit favorit, potem pa...

DANASNJI SPORED
18.00: finale za 3. mesto: Scavolini - Stefanel; 20.00: finale za 1. mesto: Benetton - Illycaffè.

Danes igra za vas Totocalcio

Ivan Bajc

Ivan Bajc (letnik 71) je svojo košarkarsko pot pričel pri minibasketu z Borom, nekaj treningov nogometa pa je opravil v mladinskih vrstah Brega. Pri Boru je odigral vsa razna mladinska prvenstva, vse do članske postave, s katero je pred štiri leti tudi napredoval v D ligo. Letos se je vrnil k Ciciboni, za katero je z mladinsko postavo že nastopil v sezoni 90/91 v Promocijskem prvenstvu. Ivan se v v poletnem premoru občasno zabava tudi z beach volleyem, najraje pa sledi atletiki in bilijardu. Prejšnji teden je Robert Makuc zadel 10 napovedi.

Brescia - Milan	2
Cagliari - Bari	X
Foggia - Cremonese	1
Inter - Juventus	X 2
Lazio - Fiorentina	1 X 2
Padova - Napoli	1 X
Reggiana - Genoa	X 2
Sampdoria - Roma	1 X 2
Torino - Parma	X 2
Acireale - Ancona	X
Salermitana - Cesena	2
Varese - Legnano	1
Forlì - Rimini	1

Konjske dirke

piše: Giorgio Plettersech

Pericle Egral nesporen favorit v Tarantu Dirka tris bo tokrat v Trstu

1. dirka (Padova): Peace Kronos (X) bo nepremagljiv, če bo takoj povedel. Profumo OM (1) je bil na zadnjih dirkah vedno med boljšimi. Na zmago računa tudi izkušeni Lubro Gim (2).
2. dirka (Turin): res sposobni Proteo 2 (1) jasno cilja na zmago penalizaciji navkljub. Omenimo naj se konja Neutrone Pink (X). Pozornost si zasluži Pretty Dasti (2), ki bo končno startal iz ugodnega položaja.
3. dirka (Bologna): Isenmburgu Effe (2) je ta dirka pisana na kožo. Ora di Londra starta iz najbolj ugodnega položaja (1). Baje je Polliet Val (X) v odlični formi.
4. dirka (Firence): favorit je Newys Dechiari (1). Dekla-

sirani Marchino (2) bo startal iz tretje vrste. Perfect Wine (X) bo zelo nevaren.
5. dirka (Taranto): možno-staze s 1. skupino (Pericle Egral). Omenimo naj se Marzarina (X), presenetil pa lahko regulami Noah di Jesolo (2).
6. dirka (Rim): Mr. Eugene (1) ima za sabo celo vrsto odličnih nastopov. Od skupine X naj omenimo sprinterja Allemy. Na ugodnem terenu bi lahko presenetil Coppot Tel (2).
Dirka tris
Na startu dirke tris v Trstu (ob 17.50) bo 20 konj. Nasi favoriti: st. 20 Bevarina, st. 18 Pursen, st. 4 Poldo Val. Za sistemiste: st. 11 Pila Mat, st. 13 Neil Luis, st. 5 Malisia-no.

Totip

1. — prvi	X
drugi	12
2. — prvi	1
drugi	X2
3. — prvi	2
drugi	1X
4. — prvi	1
drugi	X2
5. — prvi	1
drugi	X2
6. — prvi	12
drugi	X

NOVICE

Diskvalificirani igrišči Milana in Genoe

MILAN - V zvezi z izgredi, med katerimi je izgubil življenje navijač Genoe Vincenzo Spagnoli, je sportni sodnik včeraj za dve koli diskvalificiral igrišča Milana in Genoe. Obe društvi bosta morali tudi plačati kar 50 milijonov lir globe.

Uspeh Baffija

CIEZA - V drugi etapi kolesarske dirke po Murcii je v sprintu zmagal Italijan Adriano Baffi pred rojakoma Radaellijem in Casartellijem. Skupni vrstni red: 1. Baffi; 2. Sajtov +11 sek.; 3. Radaelli; 4. Svorada (Ces) +12; 5. Casartelli +13, 6. Chiappucci +17; 8. Moreels (Bel).

Alpitour presenetil

V vnaprej odigrani tekmi 19. kola italijanske odbojarske A1 lige je Alpitour iz Cunea v Modeni pred 4000 gledalci nekoliko nepričakovano s 3:1 (15:9, 6:15, 15:13, 15:13) premagala Daytono in se tako povzpela na drugo mesto začasnega vrstnega reda Alpitour Cuneo. Pomembno (in prav tako nepričakovano) zmago je Cariparma dosegla v Montichiariju. Tamkajšnja Gabeco je premagala z 2:3 (15:13, 7:15, 15:8, 9:15, 13:15). Ostale tekme (Edilcuoghi - Sassari, Fochi - Gioia del Colle, Sisley - Ignis) bodo v nedeljo.

Oi leta 2004 v Rimu? Pescante je previden

RIM - Predsednik Conija Mario Pescante z veliko previdnostjo komentira predlog rimskega župana Francesca Rutellija, da bi »večno mesto« leta 2004 po 44 letih spet organiziralo letne olimpijske igre. »Župan o tem razmišlja se nekoliko prezgodaj, čeprav je res, da je treba za zmago včasih pohiteti. Rim ima 2600 let, lahko počaka še malo«, je dejal Pescante. Kaze, da je Rutellija navdihnil sam predsednik Mednarodnega olimpijskega odbora Juan Antonio Samaranch. Zas igre leta 2004 se zaenkrat neuradno poteguje samo Južna Afrika.

Tesna zmaga Smelt Olimpije

Rezultati drugega kroga končnice prve slovenske košarkarske lige: za naslov prvaka - Smelt Olimpija - Litostroj 91:89 (48:38) (Hauptman 31, Milic 14, Gorenc, Đurišić 12); Satex Maribor - Triglav 78:71 (45:43) (Jevtović 15, Tovornik 30, Radan 22, Džino 19, Subić 14); Rogaska Donat Mg - BWC Maribor 88:91 (48:48) (Petrović 15, Miciunović 19, Susin 19, Novaković 21, Mirt 34, Goljović 25); Kovinotehna Savinjska Polzela - Postojna 100:75 (47:27) (Petravič 23, Tiller 25, Cizej 20, Dončić 15, Sustarsić 16. Razigravanje za uvrstitev v ligo A-1 - 2. krog: Helios Domžale - Ilirija 82:68 (36:38), Kraski Zidar - Idrija 64:63 (35:38), Koper - Pivovarna Lasko 72:108 (36:49), Interior - Litija 60:50 (29:33); razigravanje za obstanek v ligi A-1 - 2. krog: Smelt Olimpija mladi - Nova gorica 69:54 (32:34), Ježica - Dallas Slivnica 83:84 (33:41), Elektra - Comet 86:68 (44:35), Loka kava - Color Medvode 97:85 (56:49).

Mariborčanom slovenski pokal v odbojki

V drugi tekmi finala slovenskega odbojarskega pokala so mariborski odbojkarji Belle Viole s 3:0 (15:9, 15:9, 15:7) v Kanalu premagali Salonit. Z izredno dobro igro v bloku in v polju so gostje že takoj na začetku prvega niza povedli s 4:0. Kanalcji so se jim uspeli približati le na točko (7:8), a so gostje nato z izjemno igro povisali vodstvo na 13:7 in s prvo zaključno zogo osvojili prvi niz. S tem je bilo končano tudi pokalno tekmovanje, saj so igralci Belle Viole zmagali že v prvi tekmi doma v Mariboru s 3:0 (11, 12, 8). Drugi in tretji niz sta tako bila le še dober trening. Mariborčani so z ubranitvijo naslova pokalnih zmagovalcev dokazali, da so trenutno najboljše moštvo v Sloveniji.

Obvestila

SD MLADINA
obvesca, da prireja pod pokroviteljstvom ZSSDI, 14. zamejsko smučarsko prvenstvo, ki bo 5. marca v Sappadi. Rok za vpis zapade danes, 3. marca. Možnost avtobusnega izleta. Informacije nudita Lara tel. 220793 in Enio tel. 213518.

TPK SIRENA
sporoča, da je tajništvo na razpolago članom vsak ponedeljek in četrtek od 18. do 20. ure. Tel. st. 422696.

OBČNI ZBOR / PRIMOTOR KLUBA

Po dobi zatišja želijo spet pognati motorje

Za novega predsednika imenovan Andrej Kosmač

Člani Primotor kluba so se zbrali pred dnevi v Boljuncu na občnem zboru svojega motokluba. Iz poročil o društvenem delovanju v zadnji sezoni je bilo razvidno, da je bila društvena dejavnost nekoliko skromnejša kot v prejšnjih letih. Razlogov za to je seveda več in so vsekakor povezani s splošno krizo, ki pesti marsikatero naše športno in kulturno društvo. Kljub težavam pa je Primotorju vseeno uspelo organizirati nekaj izletov po Sloveniji. Člani kluba so sodelovali tudi na mednarodni kolesarski dirki, ki jo prireja KK Adria iz Lonjerja.

Na občnem zboru je bil seveda izvoljen nov odbor, v katerega je vstopilo tudi nekaj mlajših članov z zvrhano metro dobre volje, da bi na kar najboljši način praznovali 10. obletnico ustanovitve motokluba in z željo, da bi se povečalo število članov, se posebno med mladimi, saj ima motociklizem tudi med našo mladino vedno več privrženec.

V novi odbor so bili izvoljeni: Livio Collierig, Savina Cosina, Edvin Gregori, Viviana Jercog, Andrej Kosmač, Albert Kovic, Dejan Kozina, Jasna Parovel, Stojan Parovel, Renzo Pockar, Marko Rojcar, Dean Starec, Loredana Sturman, Mitja Zahar in Edvin Žerjal.

Iz diskusije, ki je sklenila občni zbor, je prišla do izraza želja in potreba članov po večjem povezovanju, družabnostih in izletih, kar si je novi odbor zadal kot primarno nalogo.

Novi odbor se je sestel ze naslednji teden na prvi redni seji, na kateri so si odborniki porazdelili funkcije. Za predsednika je bil soglasno izvoljen bivši pilot v razredu 125 SP Andrej Kosmač (na sliki). Odborniki so si takoj določili glavne smernice delovanja in kot prvo pobudo so priredili družabni večer in včlanjevanje v gostilni Pri Daniloletu v Bazovici. Na tem srečanju so pridobili precej novih članov. Devetnajstega februarja so se nekateri člani Primotor kluba udeležili motociklističnega shoda v Centi. Ze v nedeljo bodo nasi motoristi spet skupaj. Kot že vrsto let, se bodo tudi tokrat odzvali povabilu KK Adria iz Lonjerja in s svojimi motorji spremljali mednarodno kolesarsko dirko.

Stojan Parovel

NOVICE

Mansell s proge

ESTORIL (Reuter) - Bivsi prvak v formuli 1 Britanec Nigel Mansell je na preizkusnih voznjah v Estorilu zdrsnil s proge in poškodoval svoj McLaren mercedes. Do nesreče je prišlo tik pred zavojem, ki pelje v bokse, mehaniki McLarena pa so poškodbo deloma odpravili že na stezi, zamenjali roko prednjega vzmetenja in avtomobil z nepoškodovanim Mansellom za volanom porinili v bokse.

Legendami Lasse Viren spet trenira

HELSINKI (Reuter) - Štirikratni olimpijski zmagovalec v teku na dolge proge Finec Lasse Viren, sedaj star 45 let, je ponovno začel resno trenirati in namerava nastopiti na letošnjem svetovnem prvenstvu v Göteborgu. Viren, ki je zmagal na OI 1972 in 1976 v teku na 5.000 in 10.000 metrov je nameraval nastopiti na maratonu v Osaki, ki pa so ga zaradi potresa odpovedali.

Cantona kaznovan do 30. septembra

ZÜRICH (Reuter) - Napadalec Manchester Uniteda Eric Cantona do 30. septembra ne more igrati nikjer na svetu, je sporočila FIFA, ki je tako sledila zgledu Britanske nogometne zveze. Ta je Francoza zaradi napada na gledalca kaznovala s prepovedjo igranja do 30. septembra.

Rezultati in vrstni red NHL

NEW YORK (STA/AP) - Rezultati in lestvice severnoameriske poklicne hokejske lige: Hartford - N.Y. Rangers 2:5, Quebec - Tampa Bay 8:2, Edmonton - Dallas 3:5, Anaheim - Chicago 3:1 Vrstni red - Vzhodna konferenca, severovzhodna skupina: Pittsburgh 30, Quebec 30, Boston 22, Montreal 18, Buffalo 17, Hartford 17, Ottawa 7; atlantska skupina: N.Y. Rangers 23, N.Y. Islanders 19, Philadelphia 18, Tampa Bay 18, New Jersey 18, Florida 16, Washington 11. Zahodna konferenca - centralna skupina: Detroit 25, St Louis 25, Chicago 25, Toronto 21, Dallas 15, Winnipeg 15; pacifiška skupina: Calgary 23, San Jose 18, Edmonton 16, Vancouver 16, Los Angeles 14, Anaheim 13.

Polgarjeva ob rekord

KALKUTA - Legendarni Bobby Fischer je kot petnajstletnik osvojil svoj prvi »velemojstrski skalp«. Ta rekord je veljal skoraj 30 let, ko ga je presegla trinajstletna Judit Polgar. Letos pa je ta rekord potolkel enajstletni Indijec Surya Shekhar Ganguly, ki je na odprtem turnirju »Goodricke Open« v Kalkuti premagal velemojstra. Pa to ni kakšen odsluženi, tretjerazredni velemojster, ampak vrhunski velemojster z ratingom 2590, Uzbekistanec Serper. Odkar je Indija dobila z Visvanathanom Anandom vrhunskega velemojstra, se je v Indiji šah zelo razmahnil in nedvomno je tudi cudežni šahovski deček Ganguly eden velikih talentov in upov Indijskega šaha, ki lahko v svetovnem šahu zelo visoko seže. Če bo šel po Anandovih stopinjah, uspeh ne bo izostal. (A. P.)

Sigei je že ob naslov

NAIROBI (Reuter) - Svetovni prvak v krosu Kenijec William Sigei zaradi poškodbe gležnja na svetovnem prvenstvu, ki bo ta mesec v Durhamu, ne bo mogel braniti naslova. Njegov trener Kosegei je dejal, da bo tekac odšel na zdravljenje v Anglijo.

NOGOMET / POKAL UEFA

Porto v Genovi boljši od Sampdorie

Pokal pokalnih zmagovalcev: tesni zmagi Parme in Feyenoorda - Spet čez dva tedna

POKAL UEFA
Parma - Odense 1:0 (0:0)
STRELEC: Zola (49) po 11-m

PARMA: Bucci, Benarivo, Di Chiara (Mussi od 46. min.), Minotti, Apolloni, Susic, Pin, Baggio, Sensini, Zola, Asprilla (Branca od 82. min.).

ODENSE: Høgh, Nedergaard, M.Hemmingsen, J.Hansen, Sangild, Bisgaard (Madsen od 81. min.), Melvang, Dethlefsen, O.Hansen (Hjorth od 64. min.), Pedersen, Thorup.

SODNIK: Pedersen (Nor). GLEDALCEV: 15.000

PARMA - Parma je le z golom razlike premagala Dance, ki pa so pokazali, da njihova zmaga v Spaniji proti Real Madridu (izlocili pa so tudi Kaiserslautern) ni bila naključna. Odesen igra hitro, agresivno in taktično zrelo, tako da so se Italijani v prvem polcasu popolnoma ujeli v mrežo, ki so jo gostje razpredli na sredini igrišča. Prav je imel trener Parme Scala, ko je svaril svoje igralce pred nasprotnikom. Italijani so poskušali na vse načine premagati odličnega 36-letnega vratarja Larsa Hogha. Dino Baggio je v 25. minuti zadel vratnico, zamujenih priložnosti pa je bilo se nekaj. Odense je v drugem polcasu popustil. Kolumbijca Asprille (ki zaradi rumenega kartona ne bo igral na povratni tekni) si je po prodoru v kazenski prostor priboril najstrožjo kazen, Zola pa je bil z bele pike kot ponavadi nepogrešljiv. Živčni igralci Parme so se pritiskali, vendar niso bili dovolj zbrani, Høgh pa je še nekajkrat mojstrsko posegel.

Po tekmi je bil trener gostov Brink dosti bolj zadovoljen od Scale.

Ostali četrtfinalni izidi: Eintracht (Nem) - Juventus (Ita) 1:1, Lazio (Ita) - Borussia Dortmund (Nem) 1:0, Bayer Leverkusen (Nem) - Nantes (Fra) 5:1.

POKAL POKALNIH ZMAGOVALCEV
Sampdoria - Porto 0:1 (0:0)

STRELEC: Juran (64)

SAMPDORIA: Zenga, Mannini, Serena, Platt, Vierchowod (Rossi od 72. min.), Mihajlović, Lombardo, Jugo, Bellucci (Salsano od 70. min.), Mancini, Evani.

PORTO: Vitor Baia, Joa Pinto, Paulinho, Aloisio, Jose Carlos, Emerson, Secretario, Rui Barros (Riu Jorge od 86. min.), Juran, Latapy, Domingos.

Po ostri, napeti in izredno dinamični igri je Porto zaslužen zmagal v Genovi. Gostje so z agresivno igro in hitrimi protinapadi preprečili Sampdoriji, da bi jih potisnila v njihov kazenski prostor. Italijani niso imeli pravih priložnosti, ceprav so skušali na vse načine priti do strela, vendar tehnično zelo dobro podkovanih Portugalcev nikakor niso mogli presenetiti. Prav v trenutku, ko so Platt in ostali stopnjevali pritisk, je

Rui Barros v protinapadu podal povsem prostemu Juranu, ki je brez težav zatresel Zengovo mrežo. Po голу je imela Sampdoria eno samo boljšo priložnost.

Feyenoord - Real Zaragoza 1:0 (0:0)

STRELEC: Larsson (61)
FEYENOORD ROTTERDAM: de Goey, Maas, Truistfull, Fraser, Heus, Bosz, Refos, Kiprich, Larsson, Witschge, Blinker.

REAL ZARAGOZA: Cedrun, Belsue, Solana, Caceres, Sanjuan, Aguado, de Juana Geli, Aragon, Esneider, Higuera, Poyet.

Spanci so bili večji del tekme boljši tekmeec, zmagali pa so Nizozemci s sedmim letošnjim pokalnim zadetkom švedskega reprezentanta Henkeja Larssona. Junak srečanja je bil vratar Feyenoorda de Goey, ki je odlično ubranil strela Argentincev Esneidera in Poyeta.

Ostala izida: Arsenal (Ang) - Auxerre (Fra) 1:1 (0:0), Bruges (Bel) - Chelsea (Ang) 1:0

Mojca Suhadolc odlična na treningu

SAALBACH (STA) - Vrhničanka Mojca Suhadolc je po devetem času prvega treninga smuka v Saalbach-Hinterglemmu odlično nastopila se na drugem večeršnjem treningu. Tokrat je bila celo mesto višje, pa tudi zaostanek za najhitrejšo je domala prepolovila. Na prvem treningu je za najhitrejšo Avstrijko Renato Götschl zaostala 1.5 sekunde, v drugem pa za Norvezanko Astrid Lødemel 85 stotink sekunde. Tekma za svetovni pokal bo jutri ob 11.00 uri.

Rezultati 1. trening: 1. Götschl (Avt) 1:40.32, 2. Dorfmeister (Avt) + 0.04, 3. Stöckl (Avt) +0.60, 4. Street (ZDA) + 0.67, 5. Roberts (Kan) +0.87, 6. Masnada (Fra) +0.98, 7. Ruthven (Kan) +1.31, 8. Haas (Avt) +1.34, 9. Suhadolc (Slo) +1.50, 10. Gerg Leitner (Nem) +1.53; 2. trening: 1. Lødemel (Nor) 1:39.25, 2. Meissnitzer (Avt) + 0.11, 3. Street (ZDA) + 0.49, 4. Gerg-Leitner (Nem) + 0.61, 5. Schuster (Avt) + 0.67, 6. Wiberg (Sve) + 0.72, 7. Häusl (Nem) 0.77, 8. Suhadolc (Slo) + 0.85, 9. Lindh (ZDA) + 0.87, 10. Seizinger (Nem) + 0.95, ... 59. Dovzan (Slo) + 5.11, 63. Pretnar (Slo) + 6.05, 64. Koren (vse Slo) + 6.18.

Na treningu pred jutrišnjim moškim smuku v Aspnu v ZDA je bil najboljši American Kitt (1:42.81) pred Avstrijem Assingerjem (1:42.91), Italijanom Ghedino (1:42.93), rojakom Rasmussenom (1:43.51) in Italijanom Vitalinijem (1:43.89).

NOGOMET / LIGA PRVA KOV

Paris St. Germain je v Barceloni potrdil svojo moč

Weah zamudil dobre priložnosti
Sodnik razveljavil gol Stojčkova

BARCELONA - Paris St. Germain je tudi v četrtfinalni tekmi lige prvakov v Barceloni potrdil, da je ta čas v samem evropskem nogometnem vrhu in se nima bati morebitnega polfinalnega spopada (najverjetneje) z Milanom. Čeprav je imela Barcelona terensko premoč in je silovito pritiskala, so Francozi s svojo umirjeno in racionalno igro zapustili boljši vtis. Odhod Romaria, ki se je sprl s trenerjem Johanom Cruyffom, je precej osiromasil napad Kataloncev. Barcelona je imela tudi smolo, saj je moral Guardiola že v dvajseti minuti zapustiti igrišče zaradi bolečin v kolku. Paris St. Germain je bil s protinapadi Wheaha in Ginolaja izjemno nevaren. Tekma se je vsekakor razvila v drugem polcasu. Barcelo-

na je povedla po grobi napaki francoskega vratarja Lama po strelu Rusa Kornejeva (na sliki), toda Weah je po samih sestih minutah izkoristil podajo po prostem strelu nadarjenega Brazilca Valda in izenačil s strelom z glavo. Proti koncu tekme je Weah zamudil se dve lepi priložnosti, sodnik pa je nerazumljivo razveljavil gol Bolgara Stojčkova. Kljub temu je Barcelona zbužala vtis mostva, ki se na domačih tleh zadovoljuje z neodločenim rezultatom.

Gledalci so se lahko zabavali, ker je bila tekma res lepa. Imamo enake možnosti kot Paris St. Germain, da se uvrstimo v polfinale. Ogorčen sem na določitev sodnika, da razveljavi naš zadetek,« je po tekmi dejal Cruyff, ki ni stetil s pohvalami za Francoze.

NBA / NOV PORAZ ZDESETKANIH LAKERSOV

Sacramento Kings igra vse slabše
Shaq O'Neal še vedno kralj med strelci

LAKERSEVA BOLNISNICA: Nadaljuje se črna obdobja Lakersov, ki so na domačih tleh priznali premoč Sunsov, kljub temu, da Charles Barkley spet ni igral zaradi poškodbe. In prav poškodbe so razlog za vrsto zaporednih neuspehov Lakersov, ki so se s hitrimi koraki približevali celo samemu vrhu skupne lestvice. Tokrat so manjkali kar 4 igralci. Cedric Ceballos je ze dalj časa neaktiven, odpoved je tudi novinec Eddie Jones, nazadnje pa so se v sezanih poškodovanih vpisali še Sam Bowie, Sedale Threatt in George Lynch.

TOP SCORERS: Na lestvici strelcev se vedno kraljujejo le »velikani«, prvo mesto pa ostaja last centra Orlanda Shaquille O'Neala (poprečno 29, 5 točk na tekmo). Sledijo Hakeem Olajuwon (Houston - 28, 2), David Robinson (San Antonio - 27, 6), Karl Malone (Utah - 26, 0), Jim Jackson (Dallas - 25, 9), Jamal Mashburn (Dallas - 24, 4), Patrick Ewing (New York - 22, 8), Mitch Richmond (Sacramento - 22, 5), Cedric Ceballos (Lakers - 22, 0), Latrell Sprewell (Golde State - 21, 7).

KRONA Z GLAVE: Eno izmed največjih presenečenj letošnje sezone je nedvomno mostvo Sacramento Kings, ki

je bilo po prvem delu celo eden glavnih zasledovalcev Sunsov v Zahodni skupini. Mitch Richmond, zastavonosar in najboljši strellec Kingsov, je igral na All Starsu in bil nepričakovano imenovan za najboljšega igralca tekme, toda ravno po tekmi zvezd je v Sacramento začelo skripati in Kingsi so nanizali več porazov kot zmag. Lakersi so se oddaljili, prehitel jih je tudi Portland, približuje pa se celo Denver, tako, da je njihovo osmo mesto (play off) celo ogroženo. Se prestol Kingsov maje?

IZIDI - sreda: Lakers - Phoenix 93:101 (Peeler 25; Majerle 21), Chicago - Miami 111:85 (Pippen 27 - 10:14 iz igre, Armstrong 18; Owens 20), Boston - Washington 124:125* (Brown 30, Montross 21; Cheaney 28, J.Howard 26, Webber 20), Sacramento - Minnesota 87:98 (Richmond 21, W.Williams 16; Rooks 28), Golden State - Utah 85:98 (Alexander 18; K.Malone 31, Hornacek 25), Detroit - Indiana 92:79 (G.Hill 24, A.Houston 23; Smits 24, R.Miller 14 - 0:7 za 3).

VRSTNI RED
Vzhod: Orlando 43-13, New York 35-19, Charlotte 35-21, Indiana 34-21, Cleveland 33-22, Chicago 28-29, Atlanta 27-28, Boston 22-33, New Jersey 22-35,

Nekateri zahtevajo ukinitve boksa
Mc Clellanovo stanje je stabilno

LONDON (dpa) - Amerškemu poklicnemu boksarju Gerald McClellanu, ki od prejšnje sobote leži v komi v eni od londonskih bolnišnic, gre na bolje. »McClellanovo stanje je se zmeraj kritično, vendar stabilno. Njegov položaj se je izboljšal,« je povedal nevrokirurg John Sutcliffe.

Pod vtisom grozljivega konca dvoboja za naslov svetovnega prvaka med Britancem Nigelom Bennom (31 let) in McClellanom (27) veliko vplivnih osebnosti, tudi politikov, zahteva, da se boks zakonsko prepove. Oba boksarja so morali prepeljati v bolnišnico: McClellana nezavestnega, Benna pa zaradi zloma celjosti in popolne izčrpanosti. McClellanu so odstranili krvni strdek z možganov.

Po podatkih Johna Sutcliffea, ki je dvoboj spremljal po televiziji in nato tudi opravil operacijo, American »nikoli več ne bo mogel boksat«. McClellan je v 28 minutah in 46 sekundah prejel 67 udarcev v glavo. American je bil pred tem svetovni prvak v srednji kategoriji in se ga je drzal

sloves knockouterja. V ring dvorane London Arena je stopil kot izzivalec, toda kot velik favorit za naslov v supersrednji kategoriji po verziji WBC. McClellan bi dvoboju lahko dobil že v prvi rundi, ko je z nekaj močnimi udarci vrgel Benna iz ringa. Toda velikodušni francoski sodnik, ki je po dvoboju bil deležen veliko kritik, je britanskemu branilcu naslova pustil dovolj časa, da se je povzpел med vrvi. V nadaljevanju je prišlo do najbrutalnejšega boja, ki so ga Britanci videli doslej. Benn je še dvakrat obital na vrveh, toda McClellan, ki se nikoli ni boksal več kot osem rund in je pokazal kondicijsko šibkost, pa je večkrat obležal na tleh in sodnik mu je moral po več močnih udarcih v glavo v deseti rundi od predvidenih dvanajstih steti do konca.

V britanskem spodnjem domu se je veliko parlamentarcev razburilo nad brutalnim spektaklom. Poslanec laburistične stranke Sam Galbraith, ki je tudi sam nevrokirurg in se ukvarja z razisko-

vanje poškodb pri boksu, je ponovil zahtevo po »popolni« odpravi te športne panoge. »Koliko ljudi mora še umreti in postati invalidi, preden bomo naredili konec,« se je spraseval Anglež. Nekdani namestnik predsednika laburistične stranke Roy Hattersley zahteva zakonsko odpravo boksa. »Vsako leto za posledicami poškodb v ringu umre en mlad človek in televizija z reklamami podpihuje zamisel, da se prvak in izzivalec sovražita. Boks je edina športna panoga, v katerem človeka, ki svojega nasprotnika skoraj ubije, razglasijo za junaka,« je dejal Hattersley. Po statističnih podatkih je po uvedbi pravil markiza Queensberryja leta 1984 po celem svetu med boksarskimi dvoboji ali za posledicami poškodb v ringu umrlo najmanj 500 boksarjev. Smrtne primere v Aziji ne zabeležijo. Po mnenju zdravnikov ima 55 odstotkov poklicnih boksarjev možgansko okvaro. Benn je dejal, da bo sklenil svojo kariero, če McClellan ne bo preživel.

KOŠARKA / TEKMA ALL STARS

Tokrat domačini proti tujcem

Med prekinitvami bo pester program

LJUBLJANA - Pred dnevnim slovenske kosarke, ki bo v soboto, 4. marca, v dvorani Tivoli je organizacijski odbor v sestavi Zoran Martić, Lado Gorjanc in Zvezdan Martić na tiskovni konferenci v ljubljanskem hotelu Bellevue prisotne novinarje seznanil s potekom priprave in programom sobotne prireditve.

Festival slovenske kosarke se bo začel že dopoldne ob 9. uri, ko se bodo med seboj pomerili otroci (letnik 1983 in mlajši) kosarskih sol Jureta Zdovca, Petra Vilfana, Dusana Hauptmana in Smelta Olimpije. Predstavitev mladosti slovenske kosarke bo ob 11. uri sledil dvoboj reprezentantov do 22 let, ki so jih v dve ekipe razdelili po ključu sever-jug, srečanje pa bo ob enem veljalo tudi za eno izmed izbirnih tekem, na podlagi katerih bodo določili reprezentante za nastop na bližnjih kvalifikacijah za EP. Ob 13. uri bomo pričeli (seveda) izvajamo trenerja ekipe Medijske zvezde Barba Serbec (Serbi) edini točki dneva z žensko udeležbo. Prvi ekipi Jezice in udeleženkam evropskega pokala se bodo postavile po robu izbranke iz preostalih ženskih kosarskih klubov. Dvorana Tivoli se bo po pričakovanju pričela polniti med atraktivno tekmo ob 14.30, v kateri se bosta predstavili mostvi slovenskih politikov in medijskih zvezd, prireditve pa bo svoj vrhunec prav gotovo dosegla ob 16. uri, ko bo na vrsti zadnja in obenem osrednja točka sobotnega kosarskega praznika v Ljubljani.

V tekmi All Stars, ude-

ležence so z glasovnicami izbirali bralci slovenskih časnikov, se bodo pomerili najboljši kosarji slovenskega prvenstva, organizatorji pa so se letos prvič odločili, da se med seboj pomerijo domači in tuji igralci.

Domače bodo zastopali: Horvat, Daneu, Hauptman, Tušek, Milic, Gorenc, Đurišić (vsi Smelt Olimpija), Leban, Kunc, Nesterović (Listostroj Slovan), Mirt (BWC Maribor) in Tovornik (Satex Maribor) - trener Sergej Ravnikar (Smelt Olimpija).

Tujce bodo zastopali: Reed, Nosov (Smelt Olimpija), Petranović, Tiller (Kovintehna Savinjska Polzela), Daugherty, (Kraški zidar), Novaković (Rogaska Donat Mg), Radan (Satex Maribor), Đino (Triglav), Razić (Ilirija), Goljović (BWC Maribor), Rizmzan (Elektra Sostanj) in Stevens (Interier Krško) - trener Ranko Đurić (Interier Krško).

Se posebej privlačen bo program v odmorih med četrtinami in v prekinitvah

tekme All Stars, ko bodo gledalci med drugim pričali tekmovalcu v metanju trojke (v finale so se uvrstili: Hauptman, Jeklin, Belina Tovornik, Bratusek, Rizmzan, Daugherty in Duscak), tekmovalcu v zabijanju (po izboru trenerjev bodo nastopili: Milic, Gorenc, Bassin, Jurković, Hafnar, Reed, Belina in Daugherty), izboru miss slovenske kosarke (izbirali jih bodo gledalci), nastopu plesne skupine Mojce Horvat in akrobatske skupine Zabe ter tekmovalcu gledalcev v metanju prostih mestov (prva nagrada je povratna letalska vozovnica za Chicah in vstopnica za tekmo Chicago Bulls).

Zaradi velikega zanimanja za sobotno prireditev, ki so jo materialno podprli trije glavni pokrovitelji Pivovarna Lasko, Mobitel in Optima Oliveti, so se organizatorji odločili, da bodo vstopnice po 800 in 500 tolarjev v prodaji na blagajni dvorane Tivoli že danes od 12. do 17. ure in na dan prireditve od 9. ure dalje.

Tone Tursić

Zmaga Urške Hrovat v veleslalomu za EP

ABETON (STA) - Slovenska alpska smučarka Urška Hrovat se je po odličnih nastopih na tekmah za svetovni pokal izkazala tudi na tekmovalcu za točke evropskega pokala. V Abetonu je namreč v veleslalomu prepričljivo osvojila prvo mesto, saj je že drugouvrščena Svedinja Ylva Nowen zaostala sekundo in 33 stotink. Tretja je bila Svicarka Karin Roten, ki je za Hrovatovo zaostala se nadaljno desetinko sekunde.

Rezultati: 1. Urška Hrovat (Slovenija) 2:21.93, 2. Ylva Nowen (Svedska) +1.33, 3. Karin Roten (Svica) 1.43, 4. Christina Riegel (Avstrija) 2.15, 5. Sonja Nef (Svica) 2.24.

NORDIJSKO SMUČANJE / MLADINSKO SVETOVNO PRVENSTVO

Roman Perko dober osmi v kombinaciji

Zlato kolajno si je pritekel Finec Hannu Manninen

GÄLLIVARE (STA) - V nastopu nordijskih kombinatorcev na mladinskem svetovnem prvenstvu v švedskem Gällivareju je bil prvi Finec Hannu Manninen, ki si je zmago zagotovil z dobrim nastopom v teku, saj je imel po skokih minuto in 28 sekund zaostanka za vodilnim Avstrijem Mariom Stecherjem. Stecher, ki je branil naslov mladinskega prvaka, je bil drugi, imel je sele 37. čas teka na 10 kilometrov, tretji pa je bil Avstrijec Felix Gottwald.

Najboljši Slovenec je bil Roman Perko na 8. mestu (9. po skokih in 8. čas teka). Igor Cuznar je bil 27. (22. v skokih, 36. v teku), Gasper Poljanšek 31. (8. v skokih, 59. v teku), Rolando Kaligaro pa 32. (12. v skokih, 57. v teku). Uvrščenih je bilo 61 tekmovalcev. Najhitrejši v teku je bil Finec Tapio Nurmela (28:02, 1), vendar je bil po skokih sele na 44. mestu in je skupno končal kot dvajseti.

Rezultati: 1. Hannu Manninen (Fin) 235.0 točk (4.), 28:56.8 (3.), 2. Mario Stecher (Avt) 254.5 (1.), 31:10.4 (37.), 3. Felix Gottwald (Avt) 231.0 (5.), 29:53.7 (10.), 4. Kristian Hammer (Nor) 220.5 (11.), 29:47.6 (8.), 5. Nicolas Bal (Fra) 242.5 (2.), 31:30.4 (42.), 6. Jean Marc Mougel (Fra) 231.0 (5.), 30:44.9 (24.), 7. Jürgen Bär (Avt) 231.0 (5.), 30:48.7 (29.), 8. Roman Perko (Slo) 228.0 (9.), 30:42.8 (23.), 9. Frederic Baud (Fra) 203.5 (18.), 29:22.9 (6.), 10. Ronny Ackermann (Nem) 208.5 (14.),

29:48.8 (9.)...27. Igor Cuznar (Slo) 192.0 (22.), 31:10.1 (36.), 31. Gasper Poljanšek (Slo) 230.5 (8.), 34:47.9 (59.), 32. Rolando Kaligaro (Slo) 212.5 (12.), 33:38.1 (57.).

Skromni nastopi Slovencev

ANDERMATT (STA) - Na svetovnem mladinskem biatlonem prvenstvu v švicarskem Andermattu so prvi nastopili tudi slovenski mladinci. V tekmi na 15 kilometrov je bil najboljši Francoz Oliver Niogret (43:29, 4/1), pred Nemcem Larsom Bormanom (43:45, 1/1) in Janom Wüstenfeldom (43:57, 1/2).

Slovenski mladinci so nastopili sila skromno. Najboljši je bil Tomaž Jerončić (SK Brdo) na 47. mestu (49:14, 0/3), Ule Bostjan (SK Brdo) je bil 59. (50:53, 5/3), Damjan Sterle (Kovinoplastika Loz) pa je tekmovalce končal na 65. mestu (51:54, 2/5) med 85 tekmovalci. Slovenski biatlonci so bili v streljanju, dvakrat leže, enkrat stoje, povprečni, za najboljšimi pa kar precej zaostajajo v teku. Jerončić in Ule bosta imela na tej razdalji priložnost nastopiti tudi v prihodnjem letu. Na mladinskem svetovnem prvenstvu je danes prost dan, v soboto pa bodo tekmovalci na-

stopili v sprinterski preizkusnji.

Rezultati, mladinci - 15 km: 1. Oliver Niogret (Fra) 43:29.4 (1), 2. Lars Bormann (Nem) 43:45.1 (1), 3. Jan Wüstenfeld (Nem) 43:57.1 (2), 4. Johan Wahlström (Sve) 44:35.1 (0), 5. Aleksander Pronin (Rus) 44:35.3 (1), 6. Christian Brauner (Ita) 45:07.5 (1), 7. Tero Kosunen (Fin) 45:09.3 (1), 8. Lars K. Granlund (Nor) 45:24.1 (1), 9. Jay Hakkinen (ZDA) 45:31.3 (3), 10. Michael Malek (Čes) 45:32.0 (3), ... 47. Tomaz Jerončić (Slo) 49:14.0 (3), 59. Bostjan Ule (Slo) 50:53.5 (3), 65. Damjan Sterle (Slo) 51:54.2 (5).

SNOWBOARDING / 2. SVETOVNO PRVENSTVO ISF

Polona Zupan najbliže finalu

Možnosti za dobre uvrstitve samo še na današnjem veleslalomu

DAVOS - S kvalifikacijami za sobotni finale paralelnega slaloma se je v Slici začelo 2. svetovno prvenstvo v snowboardanju mednarodne snowboard zveze ISF. Slovenijo na prvenstvu zastopajo tekmovalci v alpskih disciplinah Polona Zupan, Dejan Kosir, Matej Vörös, Jani Aljančič in Tomo Tajnšek. Vsi so nastopili tudi v kvalifikacijah za paralelni slalom, a se nihče ni uvrstil v finale, kjer bo v »knock-out« sistemom tekmovalca nastopilo 8 tekmovalcev v 16 tekmovalcev.

Nasi reprezentantje imajo se eno možnost danes, ko bo na sporedu veleslalom. Včeraj so bile kvalifikacije v half pipeu, kjer ni slovenskih predstavnikov. **Finalistke:** Martina Magenta (Ita), Ursula Scherz Matti (Svi), Christine Rauter (Avs), Betsy Shaw (ZDA), Cecile Plancherelle (Svi), Isabelle Blanc (Fra), Petra Müssing (Nem), Valerie Revaz (Svi). **Filanisti:** Martin Freinademetz (Avs), Peter Bauer (Nem), Dieter Krasnig (Avs), Siegfried Grabner (Avs), Hans Röscher (Nem), Karl-Heinz Zangerl (Avs), Bertrand Denervaud (Svi), Helmut Pramstaller (Avs), Philippe Conte (Fra), Ueli Kestenholz (Svi), Eric Rey (Fra), Mathieu Chiquet (Fra), Romain Retsin (Fra), Nicolas Conte (Fra), Dieter Moherndl (Nem), Ross Rebagliati (Kan).

Ze kvalifikacije, v katerih je v dobrih vremenskih in snežnih razmerah nastopilo 156 tekmovalcev in tekmoval-

cev iz 27 držav, si je ogledalo 2000 gledalcev.

Nasi reprezentantje imajo se eno možnost danes, ko bo na sporedu veleslalom. Včeraj so bile kvalifikacije v half pipeu, kjer ni slovenskih predstavnikov.

Finalistke: Martina Magenta (Ita), Ursula Scherz Matti (Svi), Christine Rauter (Avs), Betsy Shaw (ZDA), Cecile Plancherelle (Svi), Isabelle Blanc (Fra), Petra Müssing (Nem), Valerie Revaz (Svi).

Filanisti: Martin Freinademetz (Avs), Peter Bauer (Nem), Dieter Krasnig (Avs), Siegfried Grabner (Avs), Hans Röscher (Nem), Karl-Heinz Zangerl (Avs), Bertrand Denervaud (Svi), Helmut Pramstaller (Avs), Philippe Conte (Fra), Ueli Kestenholz (Svi), Eric Rey (Fra), Mathieu Chiquet (Fra), Romain Retsin (Fra), Nicolas Conte (Fra), Dieter Moherndl (Nem), Ross Rebagliati (Kan).

MEDICA ARTIS / POPOLNO SERVISIRANJE VRHUNSKIH ŠPORTNIKOV

Obetavni rezultati že na začetku sezone

Srdana Đorđevića in Boruta Bilača lahko zaprosijo za nasvet tudi navadni ljudje

LJUBLJANA - Priznani atletski trener Srdan Đorđević in skakalec v daljavo Borut Bilač sta po najboljših močeh dolgo sama urejala vse zadeve, ki jih zahteva ukvarjanje z vrhunskim športom. Da bi to delo olajšala drugim športnikom, sta v Ljubljani ustanovila podjetje Medica Artis d. o. o., ki se ukvarja s servisiranjem vrhunskih športnikov, kar je nova tovrstna dejavnost v Sloveniji. Medica Artis je tudi zastopnik ameriškega proizvajalca prehrane Twinlab, ki športnikom pomaga do boljših dosežkov, velja pa poudariti, da so njegovi preparati koristni tudi za navadne ljudi.

Rezultati tega popolnega servisiranja športnikov so se pokazali že na začetku sezone. Kolesar Robert Pintarič je zmagal na mednarodni nagradi Brescialata, atleti Gregor Cankar, Ksenija Predikača in Jerneja Perc so do-

segli nove dvoranske državne rekorde, skakalka v visino Britta Bilač pa se je prav tako močno približala meji dveh metrov. Zaradi lažje poškodbe bicepsa deset dni ni nastopala na mitingih in se je bolj posvetila pripravi na dvoransko svetovno prvenstvo v Barceloni, že jutri pa bo tekmovala v Sindelgingnu v Nemčiji. V skupini pa je tudi državna prvakinja v bodybuildingu Andreja Semolič, ki pomaga pri prodaji in promociji izdelkov v fitness centrih. Podjetje sodeluje tudi s številnimi drugimi športniki in tudi z vsemi strokovnjaki, s katerimi sta Đorđević in Bilač sodelovala v zadnjih letih. »Pocasi bomo pokrili segment, ki je bil doslej deficitaren,« pravi vrhunski strokovnjak Srdan Đorđević, ki veliko koristnih znanj pobere na pripravih s svojimi varovanci, ki izmenjuje izku-

snje s trenerji drugih športnikov. Trenutno sta poleg treh omenjenih atletin in atleta v skupini, ki jih trenira Đorđević, se mlada skakalka v visino Barbara Berden in tekač na 400 metrov Bostjan Horvat, ki prvo sezono nastopa med člani.

»Odzivi ljudi so zelo pozitivni. Twinlab je uveljavljeno podjetje, ki se je na začetku ukvarjalo s proizvodnjo prehrane za bodybuilderje, sedaj pa se je razširilo na vse športne panoge, proizvajala pa tudi hrano za navadne ljudi. Američani nenehno dopolnjujejo svoje izdelke, ki so zelo kakovostni,« dodaja Borut Bilač.

Vsak nov poskus terja veliko dela, v Medica Artisu pa so se znašli tako, da so se povezali z vrsto strokovnjakov z različnih področij ter z različnimi ustanovami in instituti. »Upam, da bo trend sel naprej. Danes v vrhunskem športu ne gre brez

vseh delov, ki morajo biti skrbno načrtovani in usklajeni. Najbolj optimalno je, če športnik zaužije hrano šestkrat na dan, kar pa je v današnjem tempu življenja skoraj nemogoče, za kaj takega bi morali spreminiti tudi način kuhanja. Če pa športniku ne nudis vsega, mu delaš krivico, kajti brez popolne oskrbe se organizem ne regenerira. Če porabis dva tisoč kalorij več kot navadni ljudje, jih moraš nadomestiti toliko več. Prav zaradi vsega tega so napitki Twinlaba zelo primerni,« je razložil Đorđević, ki se povezuje s tujimi strokovnjaki, ogledal pa si je tudi sloviti tovrsten laboratorij v Ferrari.

K dobrim rezultatom slovenskih atletov je gotovo veliko prispevala tudi zdrava konkurenca v skupini okrog Srdana Đorđevića, kajti športniki z dobrimi dosežki drugega motivirajo. »Do-

Prvi preizkus za atlete Srdana Đorđevića bo dvoransko SP (Foto: B. Plavevski/BOBO)

slej smo kritizirali atletski sistem, vendar smo ugotovili, da je najbolje, da za vse poskrbimo sami. Upam, da bomo lahko sodelovali z Olimpijskim komitejem Slovenije, združenjem športnih zvez,« je na včerajšnji predstavitev dejavnosti Medice Artis, kjer lahko zaprosijo za nasvet vsi, od vrhunskih športnikov do navadnih ljudi, dejal Đorđević.

Robertu Pintariču je

uspeh dal novo veselje do treningov. Začel bo trenirati tudi vožnjo na kronometer in se pripravljati na kronometrično tekmo na svetovnem prvenstvu v Kolumbiji. »Dobili smo profil proge, po kateri bo potekala kronometriška tekma. V Sloveniji smo že nasli cesto, ki ji je najbolj podobna. To je en odsek poti na Jezersko. Najbrž bom z sredi avgusta odpotoval na priprave v Colorado

(ZDA), kajti potovati na svetovno prvenstvo iz Ljubljane bi bilo zaradi težav z aklimatizacijo popolnoma brezupno,« je povedal kolesar ljubljanskega Roga.

O pripravih in tekmovanjih atletov, ki so v skupini Srdana Đorđevića, in vseh potnikov na dvoransko svetovno prvenstvo v Barceloni bomo v našem casniku poročali v torkovi številki.

Jasna Milinković

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Odstrla se vam bo priložnost, kakršno že dolgo čakate. V njeni luci bo vaša prihodnost videti veliko lepša, polepsali pa se boste tudi vi. Optimizem je najboljša kozmetika.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Ljudje bodo zelo hvalili vaš novi stil oblačenja, vi pa boste posumili, da vas s pohvalami zgolj podkupujejo. Res je; doseči želite se spremembo vašega obnašanja.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Končno se boste dokopali do odgovorov na številna nerešena vprašanja. Ne odbijajte pomoči, kajti več ljudi več ve; zadnjo sodbo pa vendarle izrecite sami.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Spoznali boste, da je počasna hoja po trdnih tleh veliko boljša kot hiter let nad oblaki. Hoja se namreč nadaljuje naravnost, oblaki pa zavajajo v vrtnice.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Zapustili boste delovni direndaj, se umaknili v samoto in temeljito razmislili o smiselnosti svojega početja. Spoznali boste, da zdravja ne odtehta noben denar tega sveta.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: V vaše ljubezensko gnezdece se bo povrnil blaženi mir, kar pa se zdalec ne pomeni, da je vse na svojem mestu. Lotite se torej težav in prehitite naslednjo nevihto.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: V družinskem krogu vam bo končno presedlo. Ker ne bo šlo zlepa, boste poskušali zgrda, vendar boste zadevo le še poslabšali. Nimajo vsi tako jeklenih živcev kot vi.

SKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Sumničavi boste, zato se boste upirali sleherni iskrenosti. Zvečer se boste naposled prepričali o resničnosti ljubezni in omahnili v ekstazo popolne predaje.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Obstaja velika verjetnost, da vam danes uspe podvig, ki ga skrivoma že dolgo pripravljate. Skrijte torej današnjo Republiko, da slučajno ne boste ob radost presenečenja.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Vztrajali boste v smeri, ki ste jo ubrali pred kratkim, kljub znakom, da vam utegne spodleteti. Ne pustite se premotiti dvomom, pa vam cilj zagotovo ne uide.

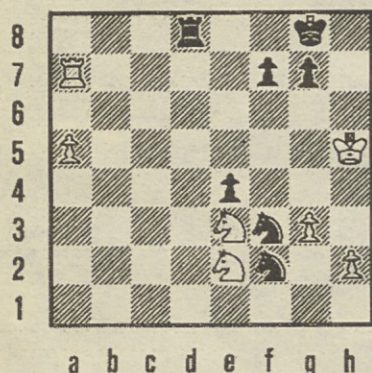

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Svoji sanjski ljubezni boste izdali svoje sanjarije. Ne cudite se, če boste izvedeli, da so njene sanje na las podobne vašim, kajti vajini srci že dolgo pojeta isto melodijo.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Se zmeraj boste iskali izhod iz neke zapletene situacije. Ne isticite zgolj v okviru starih izkušenj; razmahnite se čez in si dovolite eksperiment. Uspelo vam bo.

ŠAH

Versteeg - Fritschy / Eindhoven 1976

Redko se kar stirje skakaci srečajo na saho-
vnici v borbi za polja, ki ogrožajo maspro-
tnikovega kralja. Tokrat je na potezi črni, ki
je belega kralja potisnil na rob sahovnice in
išče zaključno poanto za dosego cilja. Ali
se s kraljem približati nasprotniku, ali je se
kaj bolj učinkovitega? Prava pot je le ena!

Resitev naloge

Črna skakaca sta aktivnejša v napadu na
belega kralja, vendar je ključno polje g4 v
posesti belega, zato črna trdnjava dirigira
belega skakaca s potezo 1...Td5+! Po jema-
nju trdnjave 2.Sd5: sledi pripravljalna po-
teza 2...g6+ in po 3.Kh6 Sg4 mat! Za uspe-
sen matni napad so žrtve neizbežne!

S. Kovac

LABIRINT znanja

Ime in priimek: _____

Telefon in naslov: _____

Glasbena želja: _____

Prijavnico pošljite na naslov:

RGL, Kopitarjeva 6, Ljubljana, za LABIRINT ZNANJA

Kviz »Labirint znanja« je na
sporedu vsak torek od 20. do
21.30 na valovih Radia Glas Lju-
bljane (100.2 in 99.5 MHz), v
njem pa lahko sodelujete le s pri-
javnico, ki jo objavljamo na tej
strani.

Ta teden izzrebani poslušalci
na vprašanja, ki sta jih za-
stavljala Alenka in Tomaz,
nekajkrat niso vedeli odgovora,
zato nagrade večinoma niso bile
visoke.

Ziga Burja je tako »zashzil«
2000 tolarjev, Simon Korosec
5000, Gorazd Krnc 8000, Alenka
Kaplja 1000, Igor Irt 1000, Tatja-
na Triler 5000 in Ivo Trebar
1000 tolarjev.

IZLET ZA KONEC TEDNA

Razgledno slovo od zime

Čudovita jutra na Slajki nad Hotavljami

Na Poreznu bo zima doma še nekaj časa

vzponom po markirani poti iz Hotavelj v debeli uri hoje več kot dovolj ogreli; če se raje sprehajate po ravnem, je dobrodošla makadamska cesta iz Stare Oselice nad Trebijo, od koder je do doma le pol ure hoje. Ponuja se tudi neoznačen vzpon iz doline Kopačnice, mimo toplega izvira, edinega te vrste na območju Loskega hribovja, pri kraju z imenom Toplice. Tam so bile včasih naravne toplice, danes pa se 21 stopinj Celzija topla voda steka v zamocvirjen ostanek nekdanjega sedem metrov dolgega bazena.

Kraj izgleda osamljen, vendar včasih ni bilo tako. V hiši nasproti je bila gostilna, ki je nastala prav zaradi toplega izvira. Po zdravje in zabavo so k toplemu izviru prihajali od blizu in daleč, poleti in pozimi. Toplice so zivele še po drugi svetovni vojni, pred kakimi tridesetimi leti pa so začele samevati. Rob bazena je obraslo drevje, po katerem se razpreda srobot, kamenje prerasča mah. Na kopanje v topli vodi spominja samo stara banja.

S Slajke se je vredno povzpeti na Spik in se čez razglednejši travnati izrastek vrha odpraviti proti Stari Oselici in proti Ermanovcu. Z grebena in s poti lahko ulovimo razvajajoče poglede proti Blegošu in Poreznu, med katerima se v ozadju beli Triglavova soseščina Julijskih Alp. Planinska koča na Ermanovcu, ki si ni nasla mesta pod vrhom Ermanovca, ampak pod sosednjo vzpetino Stor, je podoben izletniški cilj kot Dom na Slajki. Ker mimo nje drži cesta, koča za domačine igra vlogo gostilne.

Ce nam ni odveč na kratko potopotati po asfaltu, se iz Stare Oselice lahko v slabi uri vzpnemo na (ali se pripeljemo pod) 1005 metrov visoki Stor. S Spika na Stor - zakaj pa ne? Na precej cokatem vrhu lahko drugim obiskovalcem pomagamo pri razgledovanju, se bolj verjetno pa bomo razglede uživali v samotni. Ker smo že precej na »meji« - v teh krajih Losko hribovje prehaja v Cerkljansko - bi radi kar nadaljevali pot. Morda v Cerkljo, morda proti Idriji... Saj, ce imamo na voljo dva dni casa, si lahko privoščimo zanimivo in slikovito pot iz Hotavelj v enega izmed

omenjenih krajev, ampak to je že druga zgodba.

Dario Cortese

Cerkev v Stari Oselici

Slajka je samotna domačija nad Hotavljami

S Slajke se odpira lep pogled na Gorenjo vas

Kal na travniku pod Špikom se lesketa v mrazu pozne zime (Vse fotografije: D. Cortese)

ZNAMENITI PRAŽAN

Po sledih humorista Jaroslava Haška (18)

Vojsko je služil v Čeških Budějovicah - Karlov grad Karlštejn

Budějovická anabaza

Vsak organiziran turistični izlet na Cesko ima v programu krajši postanek v Ceskih Budějovicah, žal pa večina tega kasneje ne uresnici. Pot je dolga, zamude pri ogledih, odmorih in cakanjih izgubljenih sopotnikov pa velike. Tako potem avtobus tiho pelje mimo Budějovic. Vsak resnični ljubitelj Haška in Svejka pa ob tem trpi...

Hasek je služil vojsko v Ceskih Budějovicah in jih omenja na mnogih mestih v Svejku. Glavni trg je renesančnega izvora z baročno mestno skupščino in vodnjakom. Pod arkadami in v bližnjih ulicah so vedno točili dobro budějovisko pivo.

Hasek je rad obiskoval lokal Česka chalopa (Česka koca), kjer je pil pivo in kot prostovoljec v posebni sobi kvartal z oficirji. Včasih je v gostilni tudi prespal, če se mu ni ljubilo vrniti v bližnjo karnarno Marijanske vojarne.

Hasek se je ob mobilizaciji leta 1915 moral spet javiti v 91. pespolk v Budějovicah. Na poligonu se je pojavil v civilni obleki s cilindrom na glavi. V romanu je to naredil enoletni prostovoljec Marek. Iz Svejka je znana epizoda iz vojaške bolnišnice v Budějovicah, kjer je enoletni prostovoljec Marek paradiral s »krankenbuch« v rokah in se tako z lahkoto prebijal mimo straž.

Hasek je rad obiskoval tudi lokale Alzir, Novotny, Pri zogarju, Zak, gostilno Pri Ceskem Krumlovu in hotel Sonce na glavnem trgu, kjer je pisal humoreske in jih pošiljal v praskne casopise.

Povprečnega turista odpeljejo se v gotski grad

Karlštejn, gotski grad Karla IV.

Karlštejn, vladarsko palačo, iz katere je Karel IV. vladal velikemu delu Evrope. V zvezi z gradom

omenja Hasek svojega davnega prednika Jana Haška z Ostroga, razbojnika in plemica iz časov husit-

skih vojn. Ta je sodeloval pri obleganju gradu.

Borivoj Repe
(Se nadaljuje)

Glavni trg v Budějovicah (Obe fotografiji: Borivoj Repe)

KANADA

Zadnja čreda jelenov naprodaj

Naselitev severnih jelenov v Kanadi ni uspela

»Prodajam zadnjo čredo severnih jelenov na kanadski Arktiki, o ceni sem se pripravljen pogajati.« Ponudba se brzko ne zdi vabljiva azijskemu trgovcu, ki bi afrodiziak iz jelenjih rogov dobro vnovčil, seveda pa bi s tem kršil zakone. Lastnik črede Eskim William Nasogaluak zaradi vrste težav, ki jim ne najde resitve, opozarja, da ne bo preživel ne on in ne čreda, če se ne bo pojavil kupec.

»Kot rejec severnih jelenov nimam nobene prihodnosti, zato jih lahko reši le prodaja. To niso groznje, ampak kruta resničnost,« trdi Nasogaluak. Po zadnjem številu severnih jelenov se je njihovo število od leta 1987, ko jih je zivel se 13000, skrcilo na 2500, vendar jih je večina brez lastnika. Nasogaluak je kupil čredo leta 1978 in sočasno dobil vladno dovoljenje, da jo lahko pase na 46.620 kvadratnih kilometrov velikem ozemlju kanadske Arktike.

Ker je vlada z Eskimi leta 1984 podpisala sporazum, po katerem so prvotni prebivalci teh krajev tudi lastniki zemlje, ti od Nasogaluaka zahtevajo plačilo za pašo. Če bi privolil, bi - tako zatrjuje - bankrotiral. Zaradi spora, ki mu ni videti resitve, so postale zivali »brezdomci«.

Medtem ko se sprti strani pravdata na sodišču, se zivali pasejo na neplodnem ozemlju v bližini z ledom prekrita Beaufortskega morja. Zaradi divjega lova jih je vsak dan manj. Nasogaluak divjih lovcev ne more pregnati, ker lovijo na zemlji, ki ni njegova last. Ti pravijo, da jelenov ne lo-

cijo od zelo podobnih ameriskih severnih jelenov, ki jih je na tistem območju veliko. Potem ko je Nasogaluak skušal dobiti boj na sodišču, je zdaj brez volje in denarja za nadaljevanje bitke. S predstavniki eskimske skupnosti se dogovarja o možnosti, da bi kupili njegovo čredo. To so edini potencialni kupci, kajti božiček, ceprav živi v neposredni bližini, ne kaže zanimanja za usodo severnih jelenov.

Nasogaluakovi pastirji se z motornimi sanmi vozijo po poledeneli tundri od vasi do vasi in skrbijo za zivali. Kljub temu je Nasogaluak prepričan, da bi s prodajo jelenjih rogov dobro zaslužil. Azijski zeliscarji jih namreč drobijo in iz njih delajo ljubezenske napoje. Jeleni zrastejo novi rogovi vsako leto, zato njihov obstoj ni v nevarnosti.

»Rogove zelo ceni orientalska medicina in zaradi velikega povpraševanja kupcev ni težko najti,« pravi Nasogaluak. Tudi jelenje meso je cenjeno, obstaja pa tudi možnost za razvoj turizma na Arktiki.

»Vse kar imamo, so velike površine ozemlja,« poudarja Nasogaluak, za katerega domačini trdijo, da kljub težavam in tiranju kar dobro zasluži s prodajo rogov. Sirijo se govorice, da naj bi zaslužil ze milijon kanadskih dolarjev - 714 tisoč ameriskih - drugi so prepričani, da je brzko ne milijonar. V času, ko jelenom odpadajo rogovi, se s helikopterjem vozi v oddaljene kraje in s satelitskimi napravami odkriva večje črede. Nasogaluak takšnih govoric noče komentirati, pravi le, da mu ne-

kateri zavidajo uspeh. Priznava sicer, da je edini clovek v mestecu, ki ima cadillaca, razkošen model iz leta 1979, ki mu ga je prodajalec pripeljal s posebnim dostavnim vozilom.

Njegov poskus, da bi prodal čredo severnih jelenov je le delček iz jelenove sage. Te zivali prvotno niso živele na kanadskem severu, vlada jih je uvozila z namenom, da bi z njimi nahranila tamkajšnje prebivalstvo.

Laponec Andrew Bahr, znan pod imenom arktični Mozes, je leta 1929 na Aljasko pripeljal tri tisoč severnih jelenov. V letu in pol jih je hotel naseliti na vsem kanadskem severu, zaradi snežnih viharjev, volkov in neubojljive črede pa je za uredništev načrta potreboval celih pet let. Eskimi so skušali zivali združiti v črede, vendar so po večkratnih poskusih dokončno obupali. Tudi dragi, več milijonov dolarjev težki vladni načrti so bili neuspešni, zato se je vlada odločila, da bo zivali prodala zasebnikom.

Cynthia Osterman,
Reuter

MODRE MISLI O TROŠENJU

Prej voz dve roki razloži, kot ga jih deset naloži.
česka

Oce zbira slamo kot zlato, sin razsipa zlato kot slamo.
romunska

Kar je oce zbral z motiko, to sin razmetava z lopato.
slovaška

Kruh samo načneš, pa kos za kosom izginja.
slovaška

(Iz knjige Vox populi, MK)

M O J S T R I D E T E K T I V I

Margery Allingham

Starec pri oknu (8)

(8)

»Sliko, gospod?« je ponovila. »Ne, slike pa, mislim, nimam. Na fotografiranje je bil skrajno občutljiv, kar je bilo cudno, ko je toliko dal nase, če lahko to recem, ne da bi bila neprijetna. Toda, počakajte. Mislim, da le imam majhno sliko; nekega dne sem ga slikala na vrtu, ko me ni opazil. Ponjo grem.«

Brz ko je odšla, se je Champion sklonil nad moza na postelji in mu zelo nežno privzdignil veko.

»Da, mislim, da je to,« je tiho rekel. »Fieldingu res ni mogoče očitati, da je to spregledal. Menil je, da gre za naravno smrt, ker je mislil, da vč, koliko je star. Če se lahko vaši takoj lotijo zadeve in začno iskati morfijev sulfat, ga bodo nasli, če bodo pohiteli.«

Visji inspektor je premolknil sredi vprašanja, ker se je vrnila gospa Bell. Prinesla je obledelo fotografijo, in odšli so v majhno, svetlo sobo na za-

dnji strani hiše.

»Tukaj je,« je ponosno rekla. »Imela sem srečo, da sem jo nasla. Posnela sem jo lani poleti. Takrat ni tako pogosto hodil v London.«

»Kaj pa je delal v Londonu?« je vprašal gospod Champion in držal sliko tako, da je visji inspektor ni mogel videti.

Gospa Bell je bilo nerodno. »Saj komaj kaj vem,« je rekla. »Govoril mi je, da sedi v nekakovi pisarni in pazi, da gre vse tako, kot je treba, ampak jaz mislim, da je hodil v kako imenitno knjižnico in posedal v njej ter ji dajal videz imenitnosti.«

Oates se je nasmešnil. »Hecna misel,« je rekel. »Nisem se slisal, da bi knjižnice počele kaj takega.«

»No, pa pri kakem zelo dragem krojaču,« je vztrajala. »Vem, da sem ga nekoč videla pri oknu hiše na neki imenitni ulici. Nic ni delal, samo sedel je tam in je bil videti zelo ceden. Seveda sem ga pozneje povprašala, vendar se je hudo razjezil, in

morala sem mu obljubiti, da tega nikoli več ne bom omenila.«

Njeno pripovedovanje je pretrgal zvonec pri vhodnih vratih, in s kratkim opravičilom je odhitela.

Oates se je obrnil h Championu. »Nicesar ne razumem,« je rekel. »Moral mi boste razložiti.«

Mlajši moski mu je izročil sliko, in visji inspektor se je zastrmel v majhno fotografijo visoke, suhe, dostojanstvene postave, ki je sla po vrtni stezici, posuti s peskom.

»Stari Rosemary!« je vzkliznil Oates in dvignil k prijatelju zmeden obraz. »Mojbog, Champion, kdo je bil tisti v sosednji sobi?«

»John Nowell, dvojniki sira Charlesa Rosemaryja v gledališču The-spis pred tridesetimi leti - in, kot kaže, tudi vse odtlej.«

Gospod Champion je govoril mirno.

»Priznam, da se mi misel ni zdela verjetna, ko se mi je prvič porodila,« je nadaljeval, »toda pozneje, ko sem

se malo pogledal, je postala očitna. Nowell je pred šestdesetimi leti dobil delo zato, ker je bil Rosemaryju podoben; takrat je bil star dvajset let. Rosemary je bil skoraj deset let starejši, ampak bila sta enakega tipa in zelo podobnih potez. Odtlej je Nowell vse življenje posnemal včli-kega igralca. Posnemal je njegovo hojo in druge gibe, in ko sta se starala, je posnemanje postajalo vse lažje. Rosemary je segal po umetnih pripomočkih, da bi bil videti mlajši, in Nowell je po istih pripomočkih segal zato, da bi bil podoben Rosemaryju.«

»Da, da, to že razumem,« je tečno rekel visji inspektor. »Toda, za boga milega, čemu?«

Gospod Champion je skomignil z rameni.

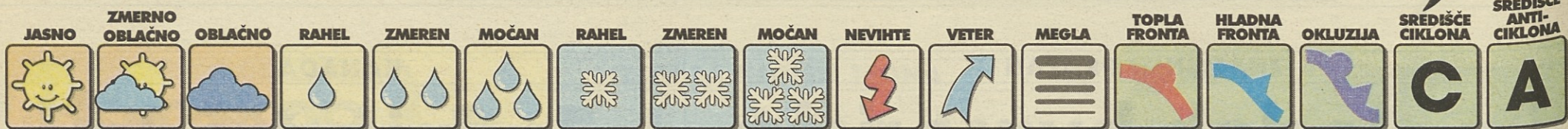
»Necimrnost je težko razložiti,« je rekel. »Toda Rosemary je bil bogat, in mislim, da je rad placeval cloveku, kateremu je nemara že tako dajal pokojnino, da je sedel v klubu in

ohranjal legendo o njegovem vencnem zdravju. Kadar Rosemary ni mogel v klub, je sel namesto njega tja Nowell. Če pomislite, je zgodbo o tem, da je Rosemary celih dvajset let vsak dan brez izjeme prihajal v klub, teze pozreti kot to razlago.«

Oates je se naprej strmel v sliko. »Priznam, da mu je bil zelo podobn,« je nenadoma rekel, »zdaj, ko sem videl cloveka v drugi sobi. Ampak kaj, če je moral s kom govoriti?«

»Pač ni govoril,« je rekel Champion. »Se pravi, skoraj ni govoril. Z dnjih nekaj let je bil Rosemary muhast. Kadar je imel dober dan, je bil tak kot ponavadi. Kadar je imel slab dan, je skoraj ves čas sitno molčal. Pravzaprav me je prav ta muhavost pripeljala do Nowella. Walters mi je danes povedal, da je Rosemary pil viski z vodo, kadar je imel dober dan, kadar je imel slabega, pa viski s sodavico.«

(Se nadaljuje)

VREMENSKA SLIKA

Nad Evropo je obsežno območje nizkega zračnega pritiska. Hladna fronta je dosegla Alpe, ponoči pa bo že vplivala na vreme pri nas. Z jugozahodnimi vetrovi v višinah se naprej priteka vlažen zrak.

Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 6.38 in zšlo ob 17.50. Dan bo dolg 11 ur in 12 minut. Luna bo vzšla ob 7.13. in zšla ob 20.18.

SNEŽNE RAZMERE

	cm		cm
Rogla	100 do 120	Kanin	5 na 260
Kope	40 na 60	Kobla	10 do 110
Krvavec	do 160	Stari vrh	do 50
Vogel	245	Soriska planina	do 150
Kranjska Gora	do 50	Velika planina	70 do 150
Mariborsko Pohorje	do 85	Golte	do 100
Rakitna	-	Pokljuka	do 120

PLIMOVANJE

Danes: ob 4.23 najnižje -38 cm, ob 10.15 najvišje 38 cm, ob 16.21 najnižje -47 cm, ob 22.41 najvišje 47 cm.

Jutri: ob 4.53 najnižje -37 cm, ob 10.45 najvišje 31 cm, ob 16.43 najnižje -39 cm, ob 23.04 najvišje 44 cm, 21.52 najvišje 51 cm

Na omenjenih smučiscih naprave obratujejo.

Tekaske proge so urejene na Mariborskem Pohorju, Kopah, Pokljuki, Rogli, Soriski Planini, na Voglu in v Kranjski Gori. Smučarski avtobus vozi na Mariborsko Pohorje, Roglo, Koblo, Vogel ter med Gozd Martuljkom in Zelenci v Podkorenu. Dostop na smučisca Mariborsko Pohorje je možen samo z zimsko opremo.

BIOPROGNOZA

Popoldne pa se bo otežili vpliv vremena okrepljen. Vremensko občutljivi ljudje se bodo slabše počutili, nerazpoloženi in utrujeni bodo. Slabše bodo spali.

ONESNAŽENOST

Konc. SO₂ v mg/m³ 2.02, med 6 in 7 uro
LJ Bežigrad25
Maribor97
Trbovlje61
Velenje24
Celje99
Hrastnik26

DANES

Slovenija: Delno jasno bo. Proti večeru se bo od zahoda znova pooblačilo. Najvišje dnevne temperature od 2 do 8, ob morju 12°C. Sosednje pokrajine: Delno jasno bo. Na območju Alp se bo vreme spet slabšalo.

JUTRI

V Sloveniji: Padavine v noči na soboto. V soboto bo oblačno, ob morju bo deževalo, drugod pa večinoma snežilo. Obe: V nedeljo bodo padavine postopoma ponehale. Hladno bo. Na Primorskem bo pihala burja.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Charlesov sobar posiljevalec

LONDON - Nezvest, pa tudi posiljevalec: Ken Stronach, clovek, ki je bil 15 let sobar pri princu Charlesu, in je prodal tisku svoje spomine o ljubezenskih dogodivščinah svojega delodajalca in njegove ljubice Camille, je deset let spolno zlorabljal svojo hčer, ki ima sedaj 29 let in je sedaj vse povedala novinarjem.

Oce jo je začel zlorabljal, ko je imela

devet let, ko je bila stara 19 pa je zmogla toliko moči, da je odsla od doma. Stronach je bil vedno pijan in ponavadi jo je samo otipaval, nekajkrat, ko je bil posebno pijan pa jo je tudi posilil.

Za umazano povest prav gotovo ne more biti kriv princ Charles, gotovo pa je, da bo to spet škodilo njegovemu ugledu.

Rainer ne bo odstopil

PARIZ - Vojvoda Rainer Monaski nima najmanjšega namena sesti piti s svojega prestola in ga prepustiti sinu Albertu, vsaj ne v bližnji bodočnosti. To je sam vojvoda povedal v intervjuju za pariski Le Figaro, kjer je dejal, da se za sedaj vprašanje ne postavlja, saj se Albert še pripravlja na prevzem oblasti in se aktivno soudeležuje pri državnih poslih.

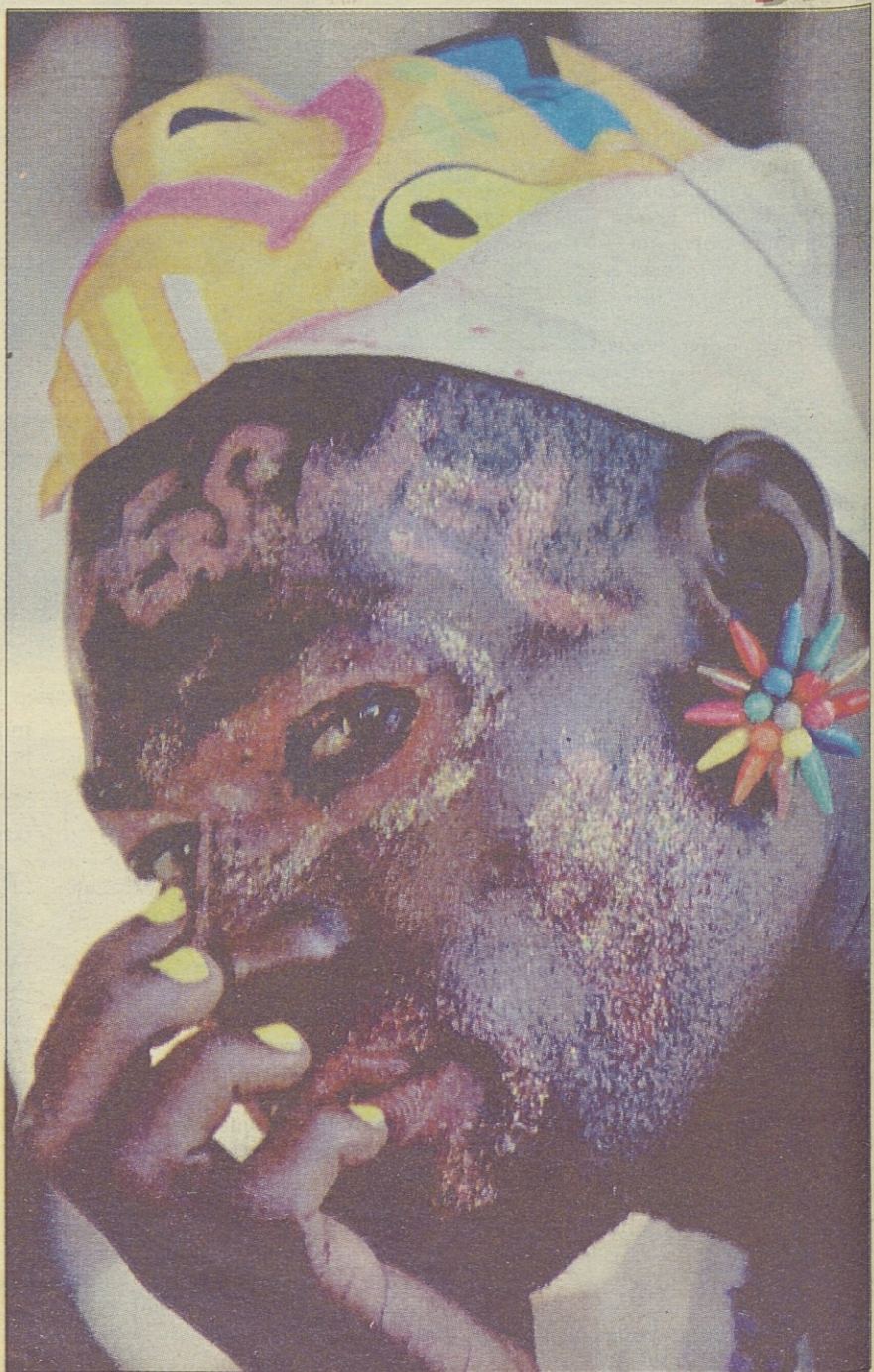
Okovi za jetnike

WASHINGTON - V zvezni državi Alabami so sklenili, da vklenejo jetnike, ki opravljajo zunanja dela, v okove. Tako je alabamski guverner naročil 300 verig, s katerimi bodo vklenejo gležnje najnevarnejših jetnikov, ki doslej niso delali pri popravilu cest, ker so se oblasti bale, da bi zbežali. »Nocemo, da bi najnevarnejši in najbolj nepopoljšljivi kriminalci posedali po celicah ob kozarcu sveže pijače in gledali televizijo,« je izjavil guvernerjev predstavnik. Pobuda vsekakor sodi v okvir tistih, ki naj bi življenje jetnikov v raznih ameriških jetnišnicah naredili manj udobno.

Obsojen pastir

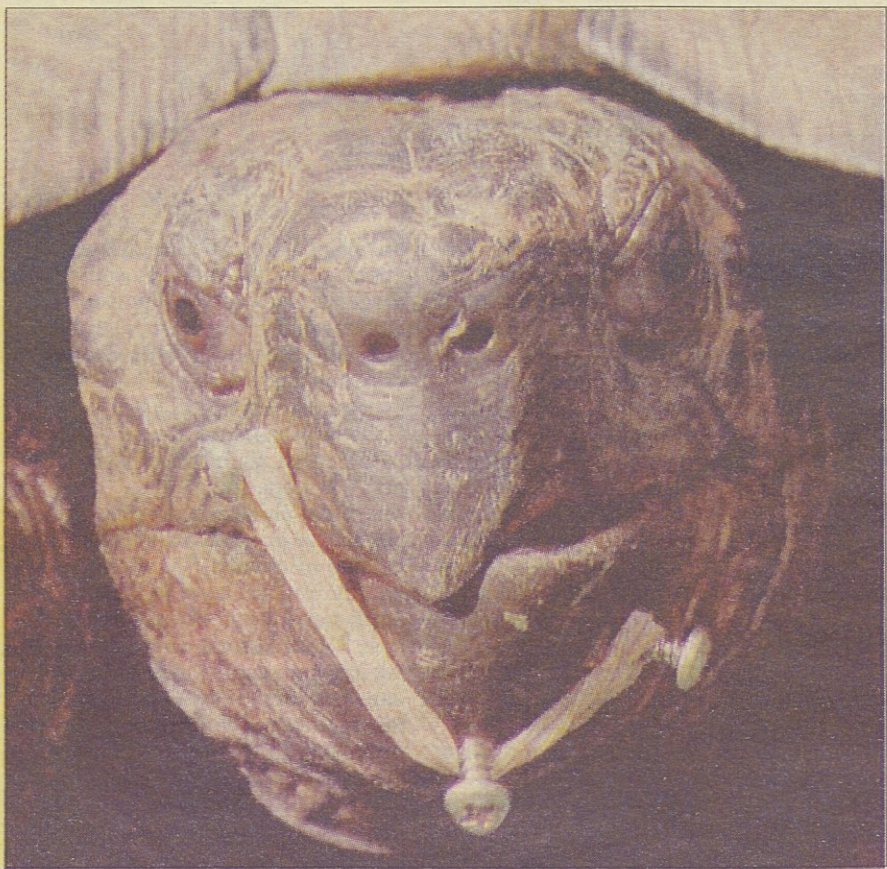
SORIA - Španskega pastirja so obsodili na 26 milijonov pezet globe, ker je povzročil železnisko nesrečo, v kateri je bilo 18 potnikov ranjenih, umrlo pa je 75 njegovih ovac.

Pust na Haitiju

Pust je mimo, vendar se domačin s Haitija s tem dejstvom še ni sprijaznil (AP)

Želva z aparatom

Veterinar v ameriškem zoološkem vrtu je tej želvi na gobec namestil preprost aparat, s katerim bi hotel naravnati spodnjo čeljust, ki se je razvijala nepravilno (AP)